

JEKLENI TEMELJI JUTRIŠNJEGA SVETA

Letno poročilo Skupine SIJ
in družbe SIJ d.d.
2018

PRIHODNOST SVETA JE JEKLENA

Jeklo s svojimi novimi in naprednimi lastnostmi omogoča uresničevanje sprememb.

Zanesljivejša prevozna sredstva z novimi pogoni, gradbene konstrukcije z boljšimi lastnostmi, učinkovitejša raba energije iz okolju prijaznejših virov, natančnejša in zmogljivejša orodja ter inovacije, ki si jih danes še niti ne predstavljamo, nastajajo iz jekel z odličnimi lastnostmi.

Skupina SIJ je del »jeklene« prihodnosti.

Vsebina

NA KRATKO O SKUPINI SIJ 4

POUDARKI LETA 2018 6

Povzetek poslovanja	7
Pomembnejši poslovni dogodki	10
Dogodki po koncu obračunskega obdobja	14
O poslovnem letu z upravo družbe	15
Poročilo predsednika nadzornega sveta	18

ORGANIZIRANOST IN UPRAVLJANJE 21

Predstavitev družbe SIJ d.d.	22
Poslovni rezultati družbe SIJ d.d.	23
Upravljanje in nadzor v družbi SIJ d.d.	24
Predstavitev Skupine SIJ in sistema vodenja	28
Izjava o upravljanju skladno s kodeksi	31

POSLOVNO POROČILO 32

Poslovna strategija	33
Vplivi zunanjega okolja in priložnosti Skupine SIJ	37
Analiza poslovanja	38
Ključne naložbene aktivnosti	46
Raziskave, razvoj in inovacije	47
Trženjska strategija in upravljanje blagovnih znamk	50

TRAJNOSTNI RAZVOJ 53

Izjava o nefinančnem poslovanju	54
Delovanje po načelih trajnostnega razvoja	55
Skrbno z okoljem in naravnimi viri	56
Odgovornost do zaposlenih	63
Družbeno pomembno sodelovanje s skupnostmi	69

UPRAVLJANJE TVEGANJ 71

Sistem za presojo tveganj in usmerjanje strateških odločitev	72
Pregled značilnih tveganj in načini obvladovanja	73
Ključna tveganja leta 2018	76

RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE SIJ 77

Poročilo neodvisnega revizorja	78
Izjava o odgovornosti uprave	82
Konsolidirani računovodski izkazi	83
Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom	87

RAČUNOVODSKO POROČILO DRUŽBE SIJ d.d. 129

Poročilo neodvisnega revizorja	130
Izjava o odgovornosti uprave	133
Računovodski izkazi	134
Pojasnila k računovodskim izkazom	137

Na kratko o Skupini SIJ v letu 2018

VODILNI DELEŽI V JEKLARSKIH TRŽNIH NIŠAH

SKUPINA SIJ V ŠTEVILKAH*

802,8

Prihodki od prodaje (mio. EUR)

3.922

Zaposleni

480

Odlito jeklo (000 t)

50,2

EBITDA (mio. EUR)

84,6%

Delež izvoza

Ljubljana,
Slovenija

Sedež

* Poslovni načrti Skupine SIJ za leto 2018 so predvideli odsvojitve prehrabne dejavnosti. Postopek je bil zaključen 21. februarja 2019. Predstavljene ključne številke iz poslovanja prikazujejo poslovanje Skupine SIJ brez prehrabne dejavnosti – Skupine Perutnina Ptuj.

PRIHODNOST GRADIMO NA TRDNIH TEMELJIH PRETEKLOSTI

14.–20. stoletje
Razvoj fužin in železarskih obratov
na ozemlju današnje Slovenije

1969
Združeno podjetje Slovenske železarne
(Jesenice, Ravne, Štore)

1991
Osamosvojitve Slovenije
in prestrukturiranje
slovenske industrije jekla

1993
Končana privatizacija
Slovenske industrije jekla

2007
Novi večinski lastnik postane
ruska skupina KOKS
s hčerinsko družbo Dillon

2015–2018
Krepitev položaja na trgu – tudi z
uvvedbo blagovnih znamk jekel,
razvojem in inovacijami ter krepitvijo
trajnostnih načel delovanja

1986
Ukinitev še zadnjih plavžev; od tedaj v Sloveniji poteka
proizvodnja jekla iz izključno jeklenega odpadka

1992
Ustanovljeni družbi Acroni in Metal Ravne – danes SIJ Acroni,
največja jeklarska družba Skupine SIJ, in SIJ Metal Ravne,
sedaj druga največja proizvajalka jekla v skupini;
sistem slovenskih železarn preimenovan
v SIJ – Slovensko industrijo jekla

2007–2017
Obdobje intenzivnih naložb v posodobitev
proizvodnje, povečanje proizvodnih
zmogljivosti in usmeritev v programe
proizvodov z višjo dodano vrednostjo
za nišne jeklarske trge

VERTIKALNO INTEGRIRAN POSLOVNI MODEL

Največ prihodkov ustvarimo s proizvodnjo jekla, ki je smiselno povezana s preostalimi poslovnimi področji – od zbiranja in prodaje jeklenega odpadka do distribucije jekla in njegove predelave v končne izdelke. Program jeklenih polizdelkov nadgrajujemo z dodelavo in proizvodnjo končnih kovinskih izdelkov z visoko dodano vrednostjo.

JEKLARSTVO: GENERATOR RAZVOJA SKUPINE SIJ

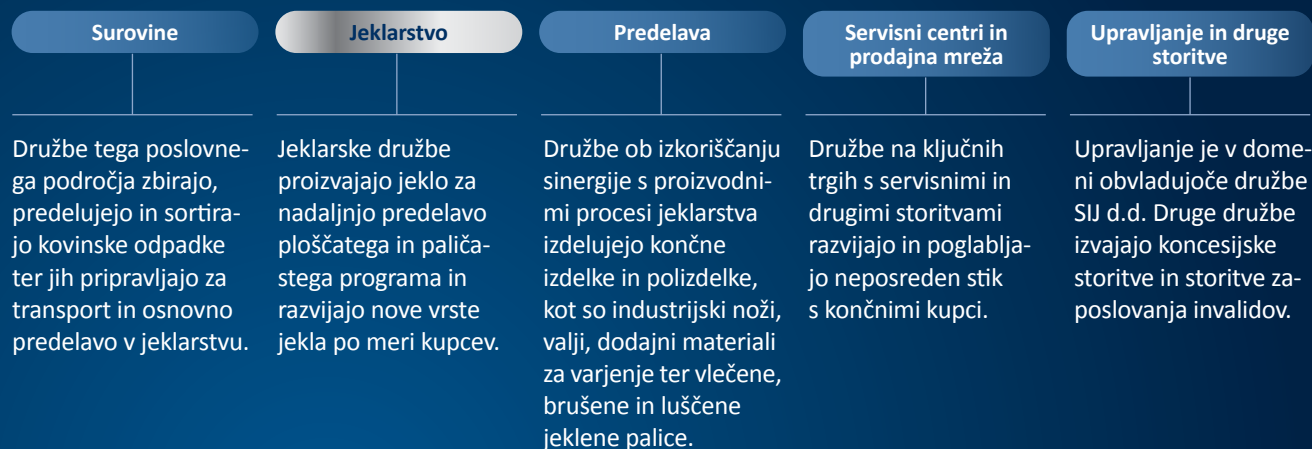
92,4 %
Delež EBITDA

52,8 %
Delež naložb

62,1 %
Delež prihodkov od prodaje

69
Prisotnost na trgih

Družbe Skupine SIJ delujejo na petih poslovnih področjih:

POSŁANSTVO IN VREDNOTE

Naše poslanstvo je ustvarjanje jeklarskih proizvodov za sedanje in prihodnje potrebe kupcev. Z njimi sodelujemo tudi pri razvoju novosti. Lastne blagovne znamke jekel združujemo z rešitvami po meri kupcev.

Delujemo v skladu z vrednotami poslovne odličnosti: etično, strokovno, pošteno in verodostojno.

POUDARKI LETA 2018

V ČASU NOVIH IZZIVOV

Jeklo poznamo vsi. Povsod ga srečujemo. In vendar se kar naprej spreminja. Na globalni ravni 75 odstotkov vrst jekel, ki jih uporabljamo danes, pred 20 leti še ni obstajalo.

Ko gre za razvoj novih jekel, ki s svojimi lastnostmi ustrezajo zahtevam novih industrij in novih področij uporabe, vsako leto šteje. S tem, kar ustvarjamo danes, z novimi znanji in sodelovanji, s prenovljenimi procesi in posodobljenimi tehnologijami, omogočamo novosti v drugih gospodarskih panogah in v vsakdanjem življenju.

Povzetek poslovanja v letu 2018

Prihodnost Skupine SIJ je metalurška dejavnost. V letu 2018 smo vztrajno povečevali proizvodnjo jekla in ohranjali visok delež jekel z višjo dodano vrednostjo, ki zasedajo vodilne položaje na nižnjih jeklarskih trgih. Povečali smo vrednost prodaje, večino prihodkov pa ustvarili na tujih trgih in tako ostali med največjimi slovenskimi izvozniki.

Kazalniki dobičkonosnosti poslovanja so za leto 2018 nižji predvsem zaradi izrednih dogodkov, ki so povzročali večje motnje v proizvodnem procesu, in višjih stroškov energentov. Brez vplivov naštetih enkratnih in izrednih dogodkov bi bilo poslovanje Skupine SIJ v letu 2018 primerljivo s poslovanjem v predhodnem letu. Skupina SIJ posluje stabilno in je v letu 2018 znižala svojo zadolženost.

V začetku leta 2019 smo tudi uspešno končali odsojitev prehrabne dejavnosti (Skupina Perutnina Ptuj), skladno s poslovnimi načrti. V nadaljevanju predstavljene ključne številke iz poslovanja zato prikazujejo poslovanje Skupine SIJ brez prehrabne dejavnosti. Primerljivost podatkov z letnim poročilom za leto 2017 in predhodna leta pa omogoča analiza ključnih števil iz poslovanja za metalurško in prehrabno dejavnost.

[Več >> Ključne številke metalurške in prehrabne dejavnosti](#)

6,3 %

so višji čisti prihodki
od prodaje

**Jekla z višjo
dodano
vrednostjo**

so ohranila vodilne tržne deleže
na nižnjih jeklarskih trgih

84,6 %

prihodkov smo ustvarili
na tujih trgih

**Stabilen
finančni položaj
Skupine SIJ**

dokazuje tudi znižan neto
finančni dolg

2,4 %

več jekla smo odlili

**Med vodilnimi
zaposlovalci
v Sloveniji**

ostajamo tako po številu
sodelavcev kot po priložnostih
za zaposlovanje

50,2

EBITDA (mio. EUR)

brez upoštevanja enkratnih
in izrednih dogodkov bi bila EBITDA
primerljiva s preteklim letom

**Prihodnost
Skupine SIJ
je »jeklena«,**

saj smo uspešno odsojili
prehrabno dejavnost
(Skupino Perutnina Ptuj)

Ključne številke o poslovanju Skupine SIJ

	Enota mere	2016*	2017	2018
Fizični kazalniki				
Proizvodnja odlitega jekla	t	448.497	468.596	479.805
Finančni podatki				
Čisti prihodki od prodaje	000 EUR	631.884	754.870	802.766
Delež izvoza	%	85,5	86,1	84,6
EBIT ¹	000 EUR	28.287	24.652	1.774
EBITDA LMA ²	000 EUR	76.397	77.273	62.430
EBITDA ³	000 EUR	74.420	74.749	50.239
EBITDA marža	%	11,8	9,9	6,3
Čisti poslovni izid	000 EUR	22.913	14.406	14.655
Neto finančni dolg na dan 31. 12.				
Neto finančni dolg ⁴	000 EUR	367.520	333.806	320.046
<i>Metalurška dejavnost**</i>	<i>000 EUR</i>	<i>261.453</i>	<i>251.771</i>	<i>238.010</i>
<i>Prehrambna dejavnost</i>	<i>000 EUR</i>	<i>35.492</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Poslovne združitve</i>	<i>000 EUR</i>	<i>70.575</i>	<i>82.035</i>	<i>82.036</i>
NFD**/EBITDA LMA		3,4	3,3	3,8
Zaposleni na dan 31. 12.				
Število zaposlenih		3.552	3.770	3.922

1 EBIT: poslovni izid iz poslovanja.

2 EBITDA LMA: poslovni izid iz poslovanja + amortizacija + slabitve in odpisi vrednosti + odprava slabitev in odpisov vrednosti.

3 EBITDA: poslovni izid iz poslovanja + amortizacija.

4 Neto finančni dolg (NFD): glavnice posojil, finančnih najemov in finančnih instrumentov – denar in denarni ustrezniki.

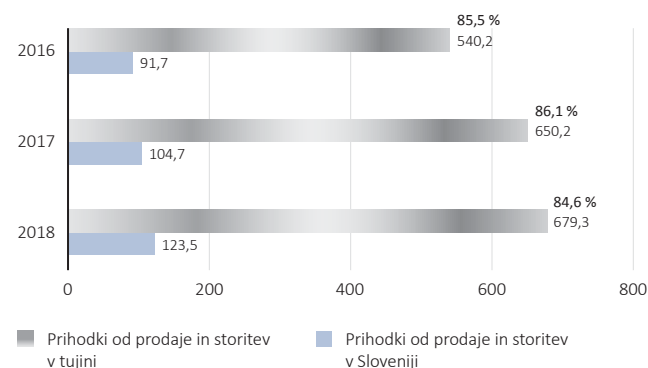
* V finančnih podatkih EBIT, EBITDA LMA, EBITDA, poslovni izid pred davki in čisti poslovni izid ni upoštevan enkratni učinek iz poslovne združitve prehrambne dejavnosti v višini 28.412 tisoč evrov.

** NFD v metalurški dejavnosti je brez poslovnih združitev (nakupi delnic Skupine Perutnina Ptuj in Holdinga PMP do 31. decembra).

POVEČEVANJE VREDNOSTI PRODAJE IN IZVOZA

Skupina SIJ je v letu 2018 s prodajo ustvarila 802,8 milijona evrov prihodkov, kar je za 47,9 milijona evrov več kakor v letu 2017. Kot izrazito izvozno usmerjeno podjetje smo na tujih trgih prodali za 679,3 milijona evrov proizvodov, največ naših programov z višjo dodano vrednostjo. Stabilen izvozni portfelj je od nekdanj jedro poslovanja Skupine SIJ. Izvoz je v primerjavi z letom 2017 višji za 29,1 milijona evrov.

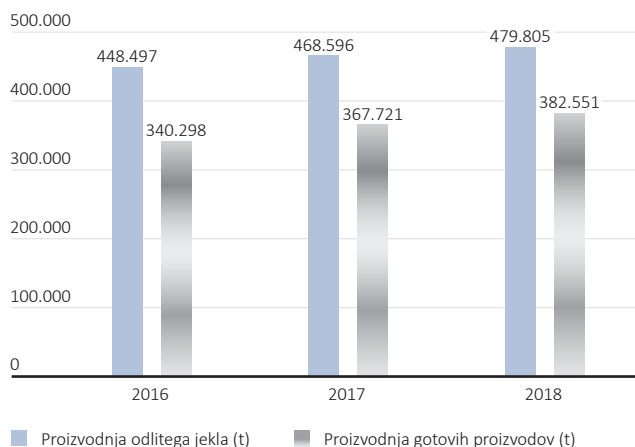
Skupina SIJ: Čisti prihodki od prodaje (v milijonih evrov) in delež izvoza (v odstotkih)

VZTRAJNO POVEČEVANJE PROIZVODNJE

Količine odlitega jekla in gotovih jeklarskih proizvodov že več let vztrajno povečujemo. Zaradi naložb in s tem povečevanja proizvodnih zmogljivosti v zadnjih letih ter zaradi premišljenih pristopov k povečevanju izkoristka teh zmogljivosti smo v letu 2018 proizvodnjo odlitega jekla kljub enkratnim dogodkom povečali za 2,4 odstotka glede na leto prej. Povečali smo tudi količine gotovih jeklarskih proizvodov. V letu 2018 smo jih proizvedli 14.830 ton oziroma za kar štiri odstotke več kot v letu 2017. Na nišnih jeklarskih trgih smo ohranili vodilne tržne deleže: smo proizvajalec nerjavne debele pločevine z vodilnim tržnim deležem v Evropski uniji in številka tri med proizvajalci orodnih jekel, prav tako na trgu Evropske unije. Uvrščamo se tudi med deset največjih proizvajalcev industrijskih nožev na svetu.

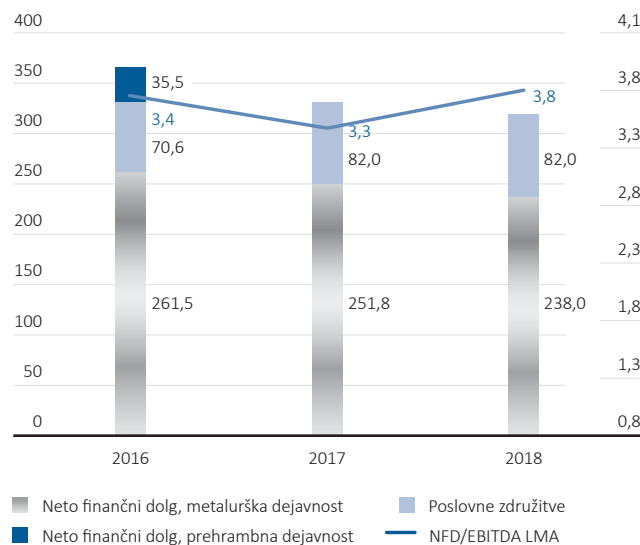
Skupina SIJ: Proizvodnja odlitega jekla in gotovih proizvodov (v tonah)

ZADOLŽENOST SE VREDNOSTNO ZNIŽUJE

Z zaključkom obsežnih naložbenih projektov v okviru intenzivnega naložbenega cikla, ki je trajal do vključno leta 2017, smo v Skupini SIJ naložbe zmanjšali in jih usmerili v izdelavo tehnološko bolj dovršenih proizvodov ter produktivnost proizvodnje. Skladno z umiritvijo naložbenega cikla se znižuje tudi zadolženost Skupine SIJ. Kazalnik zadolženosti, ki v letu 2018 znaša 3,8, je sicer višji kot prejšnje leto, vendar zaradi nižjega operativnega rezultata, vrednostno pa je zadolženost Skupine SIJ nižja za 13,8 milijona evrov v primerjavi z letom 2017.

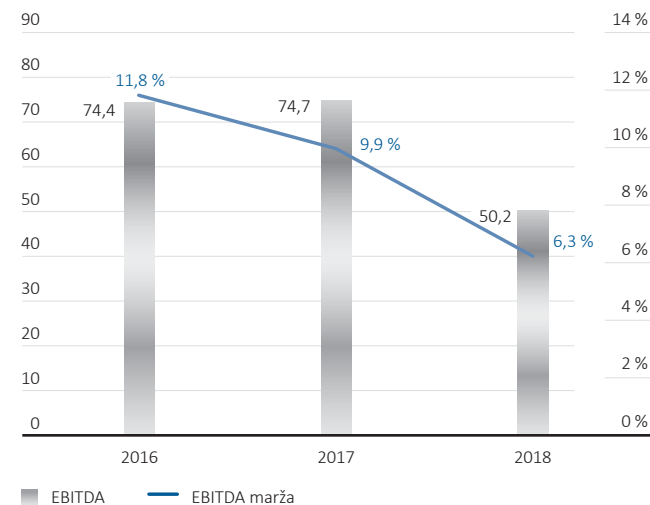
Skupina SIJ: Neto finančni dolg na dan 31. december (v milijonih evrov) in NFD/EBITDA LMA

VPLIVI NA DOBIČKONOSNOST

Na kazalnike dobičkonosnosti poslovanja so v letu 2018 izrazito vplivale visoke cene energentov, saj ob sklenitvi pogodb nismo več mogli optimizirati stroškov zakupa energentov na trgu. Soočali smo se tudi z izrednimi dogodki, ki so zahtevali številne aktivnosti za zagotavljanje stabilnosti proizvodnje. Med njimi sta k nižji dobičkonosnosti poslovanja največ prispevala dva daljša zastoja v obeh jeklarskih družbah. Ker jeklarsko poslovno področje prispeva 92,4-odstotni delež k operativnemu rezultatu Skupine SIJ, se vplivi izrazito odražajo na skoraj tretjino nižji vrednosti EBITDA ter 3,6 odstotne točke nižji EBITDA marži kot leto prej. Izpada proizvodnje nam do konca leta 2018 ni uspelo v celoti nadoknaditi.

Skupina SIJ: EBITDA (v milijonih evrov) in EBITDA marža (v odstotkih)

Pomembnejši poslovni dogodki v letu 2018

JANUAR

Združenje Manager je med tri **najboljše mlade menedžerje leta 2017**, posameznike, ki s svojim delom in osebnostjo pomembno zaznamujejo gospodarski prostor, uvrstilo **Jerneja Pavlina**, direktorja družbe ORO MET iz Skupine SIJ. Podjetje, ki ga vodi, je vodilno v izdelavi standardnih in nestandardnih orodnih plošč, obdelanih plošč CNC ter drugih elementov za orodjarsko industrijo.

2. SIJ zimске igre

FEBRUAR

Na **2. Zimskih igrah SIJ**, športno-družabnem srečanju na smučišču Poseka na Ravnah na Koroškem, se je 3. februarja zbralo več kot 200 sodelavcev Skupine SIJ.

Na 31. seji skupščine delničarjev družbe SIJ d.d., ki je bila 19. februarja, so bili imenovani **novi člani nadzornega sveta**: Boštjan Napast, Helena Ploj Lajovic in Polona Marinko. Ponovno sta bila izvoljena tudi Evgeny Zverev in Dmitry Davydov. Dosedanja člana nadzornega sveta Sergey Frolov in Sergey Cherkashev sta bila odpoklicana s funkcije člana nadzornega sveta, v mandatih članov Janka Jenka in Mitje Križaja ni bilo sprememb.

Dne 22. februarja je nadzorni svet družbe SIJ d.d. imenoval **nova člana uprave**: Tiborja Šimonko in Igorja Malevanova. Skupaj z dotakratnima članoma Dmitriem Bochkarevom in predsednikom uprave Andreyem Zubitskim so upravo družbe SIJ d.d. odtlej sestavljali skupno štirje člani. Tibor Šimonka je ob tem še naprej ostal predsednik uprave Perutnine Ptuj d.d.

MAREC

Ob 10-letnici delovanja Perutnine Ptuj v Bosni in Hercegovini je ta družba v Brezi odprla **nov distribucijski center** s skladišči in posodobila mesno industrijo v Srbcu. Naložbi v skupni vrednosti približno tri milijone evrov sta pomemben korak pri postopku registracije obratov za izvoz na trge Evropske unije.

Nova linija za toplotno obdelavo jekla, SIJ Metal Ravne

APRIL

Nadzorni svet se je 9. aprila seznanil z odstopom člana uprave družbe SIJ d.d. Dmitrija Bochkareva in za polni mandat šestih let **imenoval novega člana uprave** Viacheslava Korchagina. Novi član uprave je še naprej tudi podpredsednik uprave in član uprave za finance, ekonomiko, kontroling in nabavo v Perutnini Ptuj.

V valjarni družbe SIJ Metal Ravne je 12. aprila začela delovati **linija za toplotno obdelavo jekla**, vredna štiri milijone evrov. Najpomembnejši del naložbe je 2,8 milijona evrov vredna kontinuirna žarilna peč, s katero smo lahko povečali proizvodnjo jeklenih proizvodov, predvsem orodnih jekel, za več kot deset odstotkov. Z novo pečjo, ki omogoča nizke specifične porabe, je povezan tudi nov zaprti adiabatni hladilni sistem, ki deluje brez izpustov vode v okolje.

MAJ

Na 32. skupščini delničarjev družbe SIJ d.d., ki je bila 21. maja, na njej pa je bilo prisotnih 100 odstotkov vseh delnic z glasovalno pravico, se je skupščina seznanila z Letnim poročilom Skupine SIJ in družbe SIJ d.d. za leto 2017, podelila **razrešnico upravi in nadzornemu svetu** za leto 2017 ter sprejela **sklep o razdelitvi bilančnega dobička**, kot sledi: del bilančnega dobička za leto 2017 v višini 5.695.724,24 evra se uporabi za izplačilo dividend, preostali del bilančnega dobička v višini 43.569.343,75 evra pa ostane nerazporejen.

Dne 1. junija so **ZDA sprejele 25-odstotne uvozne dajatve na jeklo** in 10-odstotne dajatve na uvoz aluminija. V Skupini SIJ smo se v sodelovanju z drugimi organizacijami in institucijami že od marčevskih napovedi dajatev zavzemali tako za izvzetje Evropske unije kot posameznih proizvodov Skupine SIJ iz tega ukrepa, obenem pa smo na drugih trgih sprožili aktivnosti za nadomeščanje potencialnega izpada prodajnih količin v ZDA.

Za inovativni **projekt uporabe odvečne toplote ETEKINA** je SIJ Metal Ravne skupaj z Institutom Jožef Stefan in partnerji iz tujine pridobil sredstva v programu HORIZON 2020. Demonstracijski projekt o učinkovitosti izrabe odpadne toplote, ki nastane pri proizvodnji jekla, je povezan z uvajanjem inovativne tehnologije toplotnega izmenjevalnika v energetske intenzivne industrije in z doseganjem najmanj 40-odstotnega izkoristka odvečne toplote.

Uprava Skupine SIJ je 15. junija 2018 na mesto **glavnega direktorja družbe SIJ Acroni imenovala mag. Branka Žerdonerja**, menedžerja z dolgoletnimi izkušnjami pri vodenju velikih podjetij.

JUNIJ

Perutnina Ptuj je skupaj s Kolesarskim klubom Perutnina že 16. leto zapored pripravila eno najbolj priljubljenih in največjih rekreativnih kolesarskih prireditev pri nas – **Poli maraton**, ki se ga je udeležilo več kot pet tisoč rekreativnih kolesarjev.

ETEKINA - nov projekt uporabe odvečne toplote

JULIJ

Na 33. skupščini delničarjev družbe SIJ d.d., ki je bila 5. julija, na njej pa je bilo prisotnih 100 odstotkov vseh delnic z glasovalno pravico, je bila za pooblaščenega revizorja družbe SIJ d.d. za poslovno leto 2018 **imenovana revizijska družba KPMG Slovenija**.

Na **5. Sijevem dnevu** (prej Dan metalurga) se je 15. julija na Ravnah na Koroškem zbralo 3.500 sodelavcev Skupine SIJ in njihovih družinskih članov. Na športno-družabnem dogodku smo nagradili naj sodelavce, najboljše inovatorje, jubilarne in družine, ki so jeklarstvu zveste že več generacij.

5. Sijev dan

AVGUST

V skladu s strategijo vertikalne integracije v Skupini SIJ je družba SIJ Acroni 1. avgusta **prevzela dejavnost, opremo in zaposlene družbe za predelavo žlindre** Harsco Minerali. Žlindro, ki je bila nekoč odpadke danes pa stranski proizvod, SIJ Acroni odslej sam predeluje in ga večinoma uporablja v lastnem proizvodnem procesu, deloma pa trži za potrebe gradbeništva, cestogradnje in sanacije okolja. Lastna predelava žlindre je pomemben prispevek k delovanju družbe po načelih krožnega gospodarstva.

Na 25. redni letni skupščini Perutnine Ptuj d.d., na kateri je bilo 30. avgusta prisotnih 98,68 odstotka delnic z glasovalno pravico, so se delničarji seznanili z letnim poročilom Perutnine Ptuj d.d. in Skupine Perutnina Ptuj za leto 2017. S 94,45-odstotno večino je bil sprejet nasprotni predlog delničarja SIJ d.d. o uporabi in **delitvi bilančnega dobička** v višini 14.650.455 evra, po katerem je bil dobiček v višini štiri odstotke osnovnega kapitala oziroma 1.821.482,20 evra namenjen izplačilu dividend delničarjem, preostali del bilančnega dobička v višini 12.828.972,80 evra pa je ostal nerazporejen. Skupščina je soglasno podelila **razrešnico upravi in nadzornemu svetu** za poslovno leto 2017.

Košarkarski zvezdnik **Luka Dončić** je s podpisom pogodbe postal **ambasador blagovne znamke Poli**. Ambasadorstvo bo prispevalo k nadaljnji krepitvi prepoznavnosti, priljubljenosti in tržnega položaja znamke, s katero namerava prehrabna dejavnost prodati tudi na ameriški trg.

Prevzem dejavnosti predelave žlindre

SEPTEMBER

SIJ pogloblja sodelovanje z lokalnimi skupnostmi s postavljanjem jeklenih poligonov za vadbo na prostem. Štirim jeklenim poligonom, izdelanim v družbi SIJ Acroni in postavljenim v več krajih po Sloveniji, se je septembra pridružil **nov poligon v Grosupljem**. Ob odprtju sta **Skupina SIJ in Olimpijski komite Slovenije podaljšala tudi sponzorsko sodelovanje** za olimpijski cikel do leta 2022.

Uprava Skupine SIJ se je 10. septembra **sestala z delegacijo Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD)**, ki jo je vodila Charlotte Ruhe, generalna direktorica EBRD za Srednjo in Jugovzhodno Evropo. Med delovnim obiskom v Sloveniji so na sedežu največje slovenske metalurške skupine razpravljali o dosedanjem in prihodnjem sodelovanju banke EBRD s Skupino SIJ.

V okviru akcije Jeklene vezi med nami smo 12. septembra pripravili 1. dan sodelovanja z lokalno skupnostjo in opravili **več kot 300 prostovoljskih ur**. 154 sodelavcev Skupine SIJ in športnikov, ki jih podpira Skupina SIJ, je na Ravnah na Koroškem, na Jesenicah in v Ljubljani obnavljalo otroška igrišča, urejalo mestni park in planinsko kočjo, se družilo s stanovalci doma za starejše in preživelo popoldan z učenci šole s prilagojenim programom.

Uprava Skupine SIJ je 18. septembra na mesto **direktorja družbe SIJ Ravne Systems imenovala Viljema Pečnika**, pred tem direktorja prodaje in marketinga te družbe.

Na **Dnevu inovativnosti 2018**, ki ga pripravlja Gospodarska zbornica Slovenije, je Skupina SIJ 26. septembra prejela **tri srebrna priznanja** in se ponovno uvrstila v sam vrh slovenske inovativnosti.

Konference Partners Summit, ki jo je med 26. in 28. septembrom pripravila Skupina SIJ, se je udeležilo kar 109 predstavnikov ključnih kupcev iz 36 držav. Tematika že četrte tovrstne konference je bila usmerjena v izzive globalne trgovine.

OKTOBER

Dobro prakso energetske učinkovitosti Skupine SIJ od 23. oktobra dopolnjuje **ogrevanje pokritega letnega bazena na Ravnah na Koroškem**, kjer je odvečna industrijska toplotna energija že dalj časa vključena v daljinsko ogrevanje mesta in notranjega ravnenskega bazena. Napreden in okolju prijazen sistem izkorišča energijo, ki nastaja pri hlajenju elektroobložne peči v jeklarni družbe SIJ Metal Ravne.

71 jeklarskih družb globalnega pomena, med njimi tudi Skupina SIJ, je pri Svetovnem jeklarskem združenju podpisalo **Listino trajnostnega razvoja**¹. S podpisom se vezujemo k delovanju po sedmih načelih trajnostnega razvoja jeklarske industrije, ki so usklajena s 17 splošnimi cilji Organizacije združenih narodov o trajnostnem razvoju.

Na obrobju Nove Gorice sta Skupina SIJ in Olimpijski komite Slovenije 14. novembra odprla že **šesti jekleni poligon za vadbo na prostem**. Leta 2019 bo po Sloveniji kar 11 poligonov, ki jih Skupina SIJ donira lokalnim skupnostim. S projektom spodbujamo zdrav življenjski slog in promoviramo jeklo kot trajnosten in vsesplošno uporaben material.

Družba SIJ d.d. je 20. novembra v skladu z že septembra objavljeno namero **o odsvojitvi delnic družbe Perutnina Ptuj d.d.** sporočila, da je sklenila prodajno pogodbo za skupno 9.896.842 delnic oziroma 90,69 odstotka družbe Perutnina Ptuj d.d. v njeni neposredni in posredni lasti. **Kupec je skupina MHP**, ena vodilnih mednarodnih skupin živilskopredelovalne industrije in vodilni proizvajalec perutnine v Ukrajini.

¹ Listina trajnostnega razvoja je objavljena na spletni strani Svetovnega jeklarskega združenja. Dostopno prek [povezave](#) (30. 11. 2018).

NOVEMBER

Skupina SIJ in HDD SIJ Acroni Jesenice sta 20. novembra v Gornjesavskem muzeju slavnostno zaznamovala **70 let hokeja na Jesenicah** in sedem desetletij skupnega sodelovanja. Dolgoletni sponzor kluba SIJ Acroni Jesenice s svojimi dejavnostmi vpliva na razvoj mesta, njegov pomemben del je tudi legendarni hokejski klub.

Donacija jeklenega poligona za vadbo na prostem

DECEMBER

Strateške konference Skupine SIJ, ki je bila 5. in 6. decembra, se je udeležilo 150 sodelavcev. Osrednja tema tradicionalnega srečanja je bila Razvojne osi rasti: uglaševanje procesov in ljudi.

Skupina SIJ je 14. decembra zaključila **peto zaporedno izdajo komercialnih zapisov** v vrednosti 30 milijonov evrov in z obrestno mero en odstotek na leto, kar je najnižja obrestna mera do sedaj. Uspešna izdaja komercialnih zapisov pomembno prispeva k zniževanju stroškov financiranja Skupine SIJ.

Na izredni skupščini Perutnine Ptuj d.d., na kateri je bilo prisotnih 98,72 odstotka delnic z glasovalno pravico, so delničarji družbe ponovno odločali o uporabi bilančnega dobička za poslovno leto 2017 ter s tem spremenili sklep o **uporabi bilančnega dobička**, sprejet na skupščini 30. avgusta 2018. Bilančni dobiček je na dan 31. december 2017 znašal 14.650.455 evrov. S 94,4-odstotno večino je bil sprejet nasprotni predlog delničarja SIJ d.d., po katerem del bilančnega dobička v višini 5.650.455 evrov ostane nerazporejen, del v višini 9 milijonov evrov pa se uporabi za izplačilo dividend delničarjem. Dividenda znaša 0,84 evra bruto na delnico.

Pomembnejši dogodki po koncu obračunskega obdobja

FEBRUAR

Evropska komisija je 1. februarja 2019 **uvedla dodatne zaščitne ukrepe za trg EU** pred povečevanjem uvoza iz tretjih držav, kar je posledica uvedbe protekcionističnih ukrepov ZDA. Navedeni zaščitni ukrepi zajamejo 98,9 odstotka prodajnega programa družbe SIJ Acroni in 74,8 odstotka prodajnega programa družbe SIJ Metal Ravne.

Dne 14. februarja je **Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence sprejela odločitev, da je vstop MHP v Perutnino Ptuj skladen s pravili konkurence**. Skupina SIJ in MHP sta tako lahko izvedla postopke za zaključek transakcije in s tem strateški lastniški vstop MHP v Perutnino Ptuj.

Ukrajinska Skupina MHP, enavodilnih družb v mednarodni kmetijski in živilskopredelovalni industriji, **je 24. februarja pridobila nekaj več kot 90-odstotni delež v družbi Perutnina Ptuj**. To pomeni, da Perutnina Ptuj ni več del Skupine SIJ. **Dosedanjemu predsedniku uprave Perutnine Ptuj Tiborju Šimonki in članu uprave Viacheslavu Korchaginu je prenehal mandat v Perutnini Ptuj, oba pa nadaljujeta mandat člana uprave v Skupini SIJ.**

APRIL

Na 34. seji skupščine delničarjev družbe SIJ d.d., ki je bila 9. aprila, sta bila imenovana **nova člana nadzornega sveta: Štefan Belingar in Richard Pochon**. Dosedanjemu članu nadzornega sveta Janku Jenku je 11. aprila potekel mandat, članica Polona Marinko pa je 11. aprila pa je odstopila z mesta člana nadzornega sveta. V mandatih drugih članov nadzornega sveta ni bilo sprememb.

Dne 12. aprila je nadzorni svet družbe SIJ d.d. imenoval **Štefana Belingarja za novega namestnika predsednika nadzornega sveta ter za novega člana in predsednika revizijske komisije**.

Dne 25. aprila je Skupina MHP objavila, da bo **zvišala prevzemno ceno** delnice za nakup 90,69-odstotnega deleža Perutnine Ptuj, kar pomeni, da skladno s prodajno pogodbo med MHP in družbo SIJ d.d., sklenjeno novembra 2018, končna prodajna cena znaša **22,34 evra za delnico**.

O poslovnem letu z upravo družbe

Spoštovani delničarji, poslovni partnerji in sodelavci Skupine SIJ,

jeklarstvo je eden temeljev za gospodarsko rast in razvoj Evrope, Skupina SIJ, največja metalurška skupina v Sloveniji, pa pomemben del evropskega jeklarstva na nižnih trgih. Naša pot skozi minulo leto je bila razburljiva – polna prelomnih trenutkov, za beleženih v dosežkih in izzivih, ki so nastajali tako znotraj Skupine SIJ kot tudi v širšem poslovnem okolju.

Po revidiranih podatkih poslovanja je metalurška dejavnost Skupine SIJ ustvarila 802,8 milijona evrov prihodkov od prodaje, od tega 84,6 odstotka na tujih trgih, kar nas uvršča med največje slovenske izvoznike. Ob tem smo ustvarili EBITDA 50,2 milijona evrov in 6,3-odstotno EBITDA maržo ter 4,9 milijona evrov čistega dobička. Z doseženimi poslovnimi rezultati ne moremo biti zadovoljni – izredni dogodki, ki so povzročali večje motnje v proizvodnem procesu, višina stroškov energentov in grafitnih elektrod, velika založenost skladišč z nekurantnimi proizvodi, ter negotovosti na mednarodnih trgih so ključni dejavniki, ki so vplivali na poslabšanje rezultatov. **Brez vplivov naštetih enkratnih in izrednih dogodkov bi bilo poslovanje Skupine SIJ v letu 2018 primerljivo s poslovanjem v predhodnem letu.**

PRIHODNOST SKUPINE SIJ JE »JEKLENA«

Skladno s poslovnimi načrti smo v preteklem letu v Skupini SIJ veliko pozornosti in prizadevanj namenili tudi odsvojitvi prehrambne dejavnosti oziroma Skupine Perutnina Ptuj. **Skupina SIJ je 21. novembra 2018 sklenila pogodbo za prodajo Perutnine Ptuj skupini MHP, eni vodilnih mednarodnih agroživilskih skupin in vodilnemu proizvajalcu perutnine v Ukrajini.** Sredstva od prodaje bomo namenili znižanju zadolženosti Skupine SIJ in nadaljnjemu razvoju primarne dejavnosti skupine – proizvodnji visokotehnoloških jekel in končnih izdelkov iz jekel.

Ključne kazalnike poslovanja prehrambne dejavnosti v letu 2018 razkrivamo v poglavju Analiza poslovanja.

VSAKO LETO NOVI IZZIVI

Med zunanjimi izzivi, s katerimi se je Skupina SIJ soočala v letu 2018, je bilo najbolj izstopajoče naraščanje protekcionizma v ZDA. **Za jeklarsko industrijo je vrh doseglo 1. junija, ko so ZDA sprejele 25-odstotne uvozne dajatve na jeklo.** V Skupini SIJ smo se v sodelovanju z različnimi organizacijami in institucijami že od marčevskih napovedi dajatev zavzemali za izvetje tako Evropske unije kot tudi posameznih proizvajalcev Skupine SIJ iz tega ukrepa. Pri odobritvi prošnji smo bili v dobri meri uspešni, kar smo tudi pričakovali glede na našo nišno usmeritev na trgu. Obenem smo na drugih trgih sprožili aktivnosti za nadomeščanje potencialnega izpada prodajnih količin v ZDA. Vsi evropski proizvajalci, ki prodaje ob 25-odstotni carini na ameriškem trgu ne morejo izvesti, so si izdelke namreč prizadevali prodati na domačem, evropskem trgu. Evropska komisija je 1. februarja 2019 sicer uvedla tudi

dodatne zaščitne ukrepe za trg EU pred povečevanjem uvoza iz tretjih držav, kot posledico uvedbe protekcionističnih ukrepov ZDA. Navedeni zaščitni ukrepi EU zajamejo 98,9 odstotka prodajnega programa družbe SIJ Acroni in 74,8 odstotka prodajnega programa družbe SIJ Metal Ravne.

Z izzivi smo se soočali tudi znotraj Skupine SIJ. **V letu 2018 se je zgodilo več izrednih dogodkov in so zahtevali številne aktivnosti za zagotavljanje stabilnosti proizvodnje.** Na poslovanje pa sta močno vplivala predvsem dva enkratna negativna dogodka. Tehnični okvari na jeklarskem poslovnem področju sta povzročili daljši zaustavitvi posameznih proizvodnih procesov in s tem manjšo proizvodnjo od načrtovane.

V letu 2018 smo se soočali tudi s podražitvami obeh ključnih energentov. Pogodbe za zemeljski plin in električno energijo smo sklenili v zadnjem trenutku, in nam tako v letu 2018 niso dopuščale optimizacije stroškov energentov.

Na kadrovskem področju smo letu 2018 osvežili vodstvene time nekaterih družb v skupini, in sicer v družbi SIJ d.d., v SIJ Ravne Systems, v družbi SIJ Acroni ter v družbah Griffon & Romano ter Niro Wenden, ki sta skladno z vertikalno integracijo Skupine SIJ tudi kupca družbe SIJ Acroni. Sprožili smo različne aktivnosti za izboljšanje interne logistike, stabilnost proizvodnje in nabavo energentov. Prepričan sem, da se bodo naše aktivnosti in dobro opravljeno delo že kmalu odrazili v rezultatih poslovanja.

Ugodna gospodarska klima v Evropski uniji in Sloveniji je spodbudila sindikate, da so si vse leto prizadevali za dvig plač, tudi z različnimi oblikami zaostritev, kot je bila novembrska dveurna opozorilna stavka v koroških družbah Skupi-

ne SIJ. Spoštujemo načela socialnega dialoga in s socialnimi partnerji vodimo redne komunikacijske aktivnosti. Med zaostritvijo smo socialni dialog upravljali še posebno prizadevno in proaktivno. Skladno z zmožnostmi posamičnih družb v Skupini SIJ za zблиževanje stališč s sindikati smo ob koncu leta našli skupni jezik in ponovno vzpostavili socialni mir.

PARTNERJI SEDANJEGA IN PRIHODNJEGA SVETA

Med pomembnimi naložbenimi področji Skupine SIJ so tudi načrtno zmanjševanje vplivov na okolje in uvajanje rešitev za trajnostni razvoj ter krožno gospodarjenje. **Lani je 71 jeklarskih družb globalnega pomena, med njimi tudi Skupina SIJ, pri Svetovnem jeklarskem združenju podpisalo Listino trajnostnega razvoja.** S podpisom smo se v Skupini SIJ zavezali k delovanju po sedmih načelih trajnostnega razvoja jeklarske industrije, ki so usklajena s 17 splošnimi cilji Organizacije združenih narodov o trajnostnem razvoju.

V preteklem letu je Skupina SIJ v skladu s strategijo vertikalne integracije prevzela dejavnost predelave žindre in opremo družbe Harsco Minerali. Pri proizvodnji jekla neizogibno nastaja žindra – nekoč je bila odpadke, odslej pa jo v Skupini SIJ sami predelujemo v enega najzanimivejših jeklarskih stranskih proizvodov in ga večinoma uporabljamo v lastnem proizvodnem procesu, deloma pa tržimo za potrebe gradbeništva, cestogradnje in sanacije okolja. Lastna predelava žindre je pomemben prispevek k delovanju Skupine SIJ po načelih krožnega gospodarstva.

V letu 2018 smo za naložbene aktivnosti namenili 37 milijonov evrov, kar je manj kot v preteklih letih, a skladno z našo

strategijo. **Z velikih in zahtevnih naložbenih projektov, ki smo jih izvajali do vključno leta 2017, smo se skladno z umirjanjem naložbenega cikla sedaj preusmerili k projektom, ki so podaljšek večjih naložb, izpeljanih v minulih letih.** Naložbe smo v letu 2018 tako zaokrožili z zagonom linije za toplotno obdelavo jekla v valjarni družbe SIJ Metal Ravne, vredne štiri milijone evrov. Najpomembnejši del naložbe je 2,8 milijona evrov vredna kontinuirna žarilna peč. Omogočila je večjo proizvodnjo orodnih jekel. Med proizvajalci orodnih jekel smo v letu 2018 ohranili tretje mesto v Evropski uniji.

Vodilni tržni položaj smo ohranili tudi na trgu nerjavne debele pločevine v Evropski uniji, med končnimi izdelki, ki nastajajo iz našega jekla, pa se uvrščamo med deset največjih proizvajalcev industrijskih nožev na svetu.

Stabilnost poslovanja smo v letu 2018 dosegali z ustreznim zagotavljanjem finančnih sredstev. **Decembra 2018 smo uspešno že petič izdali enoletne komercialne zapise v skupni nominalni vrednosti 30 milijonov evrov, s katerimi smo nadomestili komercialne zapise, ki so prav tako zapadli decembra.** Obrestna mera en odstotek na leto je najnižja obrestna mera, do sedaj dosežena na domačem trgu kapitala, in pomembno prispeva k zniževanju stroškov financiranja Skupine SIJ. Je tudi odraz njenega velikega ugleda in zaupanja na finančnih trgih.

Z MISLIJO NA KAKOVOST ŽIVLJENJA

Jeklarstvo je v Sloveniji močno vpeto v posamezna lokalna okolja, v katerih je steber regijskega razvoja. **Med ključna področja poslovanja tako sodita tudi nefinančno poslovanje in odgovorno upravljanje odnosov z zaposlenimi in lokalnimi skupnostmi.**

V letu 2018 smo za sponzorstva in donacije oblikovali enotne smernice, veljavne za Skupino SIJ in povezane družbe v skupini. Vanje smo zapisali tudi, da podpiramo humanitarne pobude in še posebno aktivnosti, v katere se kot prostovoljci lahko vključujejo tudi zaposleni. V letu 2018 smo v okviru akcije Jeklene vezi med nami tako prvič pripravili dan sodelovanja z lokalno skupnostjo. 154 sodelavcev Skupine SIJ in športnikov, ki jih podpira Skupina SIJ, je opravilo več kot 300 prostovoljskih ur.

Na področju športa je Skupina SIJ tudi v letu 2018 sprejela odločitev, da bo še naprej podpirala vrhunske športne dosežke. Z Olimpijskim komitejem Slovenije smo sklenili sodelovanje za nov olimpijski cikel do leta 2022. Leto 2018 je bilo prelomno tudi za naše sodelovanje z »železarji« oziroma hokejskim klubom HDD SIJ Acroni Jesenice, s katerimi smo praznovali 70 let hokeja na Jesenicah, ki ga od samega začetka podpira prav Skupina SIJ oziroma njene predhodnice. Na lokalni ravni že tradicionalno podpiramo programe

množičnega športa, v katere so vključeni tudi zaposleni v Skupini SIJ in njihovi družinski člani. Kakovostno preživljanje prostega časa v lokalnih okoljih na izviren način spodbujamo z donacijami v športno-rekreativno infrastrukturo, s tako imenovanimi jeklenimi poligoni za vadbo na prostem, ki ljudi ozaveščajo tudi o uporabnosti jekla, najširše uporabljenega materiala na svetu.

Jeklo je hrbtenica sodobne družbe. Skupina SIJ je steber jeklarske panoge v Sloveniji in se uvršča med vodilne proizvajalce jekel na nižnjih jeklarskih trgih. To je temelj, s katerega vstopamo v leto 2019.

Andrey Zubitskiy,
Predsednik uprave

Poročilo predsednika nadzornega sveta

Spoštovani delničarji,

nadzorni svet pozdravlja prizadevanja uprave, da Skupina SIJ ohranja svoj položaj med največjimi poslovnimi skupinami v Sloveniji, največjimi slovenskimi izvozniki in najpomembnejšimi zaposlovalci, kar pa vključuje pozorno skrb za vse deležnike njenih finančnih in nefinančnih procesov.

Nadzorni svet je v letu 2018 pozorno spremljal upravljanje skupine, opozarjal na tveganja in spodbujal upravo, da bi družba SIJ d.d. in Skupina SIJ s svojimi odločitvami izboljševali svoje poslovanje, skrbeli za trajnostni razvoj in ostajali zgled za druga podjetja. Nadzorni svet ocenjuje, da je s tem prispeval k doseženim rezultatom leta 2018, pri čemer pa bo v prihodnje nameniti še večjo pozornost optimizaciji proizvodnih procesov in spremljanju dogajanj na mednarodnih trgih, tako z vidika cen surovin, energentov, tehnoloških rešitev, kot tudi geopolitičnih dogodkov, da bo Skupina SIJ lahko dosegala dobre rezultate poslovanja.

Enako kot v letu 2017 se je nadzorni svet tudi v začetku leta 2018 nadalje soočal z izzivi obladovanja tveganj negotovosti v vodenju. Ob svojem novem konstituiranju v začetku leta 2018 smo z imenovanjem dodatnih članov uprave, ki delovanje Skupine SIJ že poznajo, ocenili, da bo konsolidiranje vodstva tovrstno tveganje odpravilo. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da se je skozi leto vzpostavilo **stabilno vodenje Skupine SIJ**, ki omogoča pozorno spremljanje dogajanj na

jeklarskem trgu in **odgovorno delovanje na vseh področjih poslovanja, tudi z vidika načel trajnostnega razvoja.**

V letu 2018 smo ustvarili 802,8 milijona evrov prihodkov od prodaje, kar je 6,3 odstotke več kot predhodno leto. Kazalec dobičkonosnosti poslovanja EBITDA je znašal 50,2 milijona evrov in bi bil brez izrednih dogodkov, s katerimi smo se soočali, primerljiv z letom 2017. Primerjava ostalih kazalnikov poslovanja kaže slabše rezultate kot leta 2017. Vseeno v letu 2018 Skupina SIJ ostaja med največjimi poslovnimi skupinami v Sloveniji in med največjimi izvozniki v slovenskem gospodarstvu. Stabilen delež izvoza krepko nad osemdesetimi odstotki vzdržuje že zadnje desetletje.

Dosežki družbe SIJ d.d. in Skupine SIJ leta 2018 po mnenju nadzornega sveta dokazujejo, da je uprava solidno opravljala svoje aktivnosti in si prizadevala za izvajanje stabilne strategije vzdržne rasti, vendar pa bo z odpravljanjem tveganj glede izrednih dogodkov v proizvodnji in pri aktivnostih na trgu postavljena pred nove izzive.

DELOVANJE NADZORNEGA SVETA V LETU 2018

Sestava nadzornega sveta se je spremenila 19. februarja 2018, ko je skupščina delničarjev odpoklicala dotedanja člana Sergeja Cherkava in Sergeja Frolova, za nove člane pa imenovala Boštjana Napasta, Heleno Ploj Lajovic in Polono Marinko. Vodenje poslov družbe SIJ d.d. in Skupine SIJ so nato v letu 2018 nadzorovali člani:

- Evgeny Zverev, predsednik,
- Janko Jenko, namestnik predsednika,
- Mitja Križaj,
- Dmitry Davydov,

- Helena Ploj Lajovic,
- Polona Marinko in
- Boštjan Napast.

Imenovanja predsednika nadzornega sveta in članov uprave

Člani so na svoji prvi seji 22. februarja 2018 za predsednika nadzornega sveta imenovali Evgenyja Zvereva in za njegovega namestnika Janka Jenka. Novi nadzorni svet se je ob imenovanju soočil z nujno potrebo, da v obsežnem sistemu Skupine SIJ, ki v letu 2018 še vključuje tudi prehrambno dejavnost Skupine Perutnina Ptuj, zagotovi okrepitev v vodenju z imenovanjem dodatnih članov uprave. Za dodatna člana uprave je imenoval Tiborja Šimonko in Igorja Malevanova, 9. aprila pa še Viacheslava Korchagina.

Imenovanje revizijske komisije

Na aprilski seji so zaradi sprememb v nadzornem svetu člani imenovali tudi revizijsko komisijo. Vanjo so imenovali Janka Jenka, Boštjana Napasta in mag. Alana Maherja.

Strokovno interdisciplinarno delo

Organ nadzora družbe SIJ d.d. sestavljajo člani z različno strokovno izobrazbo in izkušnjami, s tem pa se zagotavlja stabilno in interdisciplinarno prepletanje strokovnih kompetenc posameznih članov. V nadaljevanju mandata se bodo člani nadzornega sveta s strokovno poglobljenostjo soočali z novimi izzivi in sledili poslanstvu, da delujejo v dobro družbe in skupine, ki se bo po napovedani odsvojitvi prehrambnega dela prvenstveno osredotočala na jeklarski trg in trajnostni razvoj.

Vpliv na upravljanje tveganj

Člani nadzornega sveta so v letu 2018 redno, učinkovito in interdisciplinarno spremljali delo uprave družbe SIJ d.d. z

vseh relevantnih področij poslovanja. S svojimi komentarji, vprašanji in mnenji so redno poudarjali različna poslovna tveganja ter opozarjali na njih. S svojim delovanjem je nadzorni svet pomembno prispeval, da je uprava sprejemala **gospodarne in učinkovite poslovne odločitve** ter da je Skupina SIJ v letu 2018 **preprečevala zastoje pri sprejemanju odločitev** v organih vodenja zaradi sprememb vodstva, sočasno pa vzdrževala stabilno, sistemsko in **centralizirano prepoznavanje, spremljanje in obvladovanje tveganj**.

UČINKOVITO SODELOVANJE Z UPRAVO DRUŽBE

V letu 2018 je uprava nadzorni svet redno obveščala o vseh aktivnostih iz poslovanja v družbi SIJ d.d. in Skupini SIJ. Člani nadzornega sveta so se sestali **na treh rednih sejah in eni korespondenčni seji**, v vmesnem obdobju pa jih je **uprava transparentno obveščala o poslovnih dogodkih**. Skupina SIJ in člani nadzornega sveta delujejo v globalnem mednarodnem poslovnem okolju, zato pri delu uporabljajo raznovrstna komunikacijska orodja, ki jih z orodji informacijske tehnologije omogoča nadstandardno opremljena družba. Uprava je zagotavljala aktivno sodelovanje s člani nadzornega sveta ne glede na njihovo lokacijsko razpršenost ter skrbela za pregledna in jasna gradiva. Glede na navedeno nadzorni svet ocenjuje, da je bilo **sodelovanje z upravo v letu 2018 kakovostno**.

Ključne vsebine delovanja

Nadzorni svet je v letu 2018 spremljal in preverjal poslovanje družbe SIJ d.d. in Skupine SIJ ter sprejemal odločitve v skladu s svojimi pristojnostmi, določenimi z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o finančnem poslovanju podjetij, statutom družbe in drugimi veljavnimi predpisi.

Po spremembah nadzornega sveta, sprejetih na Skupščini delničarjev 19. februarja 2018, je nadzorni svet sprejel sklepe, na podlagi katerih svojo nadzorniško funkcijo izvaja nad štirimi sedanjimi člani uprave. Nadzorni svet z zadovoljstvom ugotavlja, da se **je tveganje, povezano s spremembami v vodenju zadnjih dveh let, z letom 2018 umirilo** in je zato lahko posvečal pozornost drugim pomembnim vprašanjem poslovanja. Delovanje nadzornega sveta je bilo – poleg **preverjanja finančnih in nefinančnih poročil** o aktivnostih in poslovanju družb Skupine SIJ – usmerjeno zlasti v pozorno **obravnavo letnega poročila** Skupine SIJ in družbe SIJ d.d. skupaj s poročilom pooblaščenega revizorja.

V letu 2018 je nadzorni svet **sledil priporočilom kodeksov in delničarjev** o zamenjavi pooblaščenih revizorjev. S pomočjo revizijske komisije je preveril ponudbe, ki so glede na obseg in kompleksnost Skupine SIJ morale zadostiti kriterijem kakovosti in usposobljenosti za revidiranje tako velike skupine. Nadzorni svet je skupščini predlagal, da revidiranje poslovanja v letu 2018 opravi družba KPMG Slovenija d.o.o. iz Ljubljane. Delničarji so predlog soglasno potrdili na skupščini 5. julija 2018.

Na seji nadzornega sveta, ki je bila 25. aprila 2018, je nadzorni svet sprejel revidirani letni poročili za poslovno leto 2017 in **potrdil predlog uprave o uporabi bilančnega dobička**. Delničarji so na redni letni skupščini potrdili predlog, da se del bilančnega dobička za leto 2017 v višini 5.695.724,24 evra uporabi za izplačilo dividend, ter s tem v zvezi pooblastili upravo, da izplačilo izvede do konca leta 2018. Nadzorni svet se je seznanil tudi z revidiranim poročilom o razmerjih s povezanimi osebami in ga v okviru sprejetja poročila nadzornega sveta potrdil.

Člani nadzornega sveta so se na sejah seznanjali z medletnimi poslovnimi rezultati, informacijami o aktivnostih po posameznih projektih jeklarskega in prehranskega dela skupine ter z drugimi poslovnimi dogodki in načrti po branžno ločenem sistemu družb Skupine SIJ. Nadzorni svet ocenjuje, da je bilo medsebojno sodelovanje in izmenjevanje stališč na sejah med nadzornim svetom in upravo ključno, da je **nadzorni svet uspešno sodeloval in usmerjal dosežke uprave pri izzivih leta 2018**.

Ključni izzivi leta 2018

IZHODIŠČA ZA POSLOVANJE V LETU 2019

Ob sklenitvi pogodbe za prodajo delnic družbe Perutnine Ptuj d.d. konec leta 2018 je uprava nadzornemu svetu pojasnila pogoje in druge informacije o nadaljnjem možnem razvoju transakcije v letu 2019. Člani nadzornega sveta so se seznanili tudi z načrtovanimi aktivnostmi do konca leta in z izhodišči za poslovanje v letu 2019.

Po odsvojitvi prehrambne dejavnosti bo prihajajoče poslovno obdobje omogočalo še večjo osredotočenost na **zasledovanje uspešnosti poslovanja metalurške dejavnosti**. Njena cikličnost bo terjala **nadaljevanje strateškega načrtovanja, uvajanje posodobitev z optimizacijo procesov in nadgrajevanje poslovnih modelov**.

Skupina SIJ bo usmerjena tudi v **trajnostni razvoj in krožno gospodarstvo**, značilno za metalurško dejavnost. V primerjavi s prehrambno dejavnostjo, ki je v letu 2018 še del Skupine SIJ, ima ta drugačne zahteve za okoljsko primernost proizvodnih procesov. Skupina SIJ je izvedla tudi nove pomembne korake za učinkovito izkoriščanje stranskih proizvodov. Nadzorni svet bo tudi v letu 2019 posvečal **pozornost tako finančnim kot nefinančnim aktivnostim uprave**.

DELO KOMISIJE NADZORNEGA SVETA

Člani revizijske komisije – Janko Jenko (predsednik), Boštjan Napast (član) in mag. Alan Maher (neodvisni strokovnjak) – so se od imenovanja aprila 2018 sestali **na treh sejah**. Dve seji je revizijska komisija opravila ob obravnavi letnega poročila in ob **oblikovanju stališč za pooblaščenega revizorja**, na tretji seji decembra 2018 pa je komisija kot podporni

organ nadzornega sveta poleg rezultatov obravnavala tudi **specifična vprašanja poslovanja**, med drugim tudi nameravano odsvojitve Perutnine Ptuj d.d.

Revizijska komisija je aktivno sodelovala v posvetovalnih pogovorih s pooblaščenimi revizorji o ugotovitvah revidiranja poslovanja družbe v primerjavi z uveljavljenimi mednarodnimi praksami in tako pomembno prispevala k odločitvam nadzornega sveta.

OCENA: SOLIDNO

Nadzorni svet ocenjuje, da je uprava sledila usmeritvam za poslovanje in za obvladovanje tveganj, ki jih je podajal nadzorni svet, ter da je s svojim odgovornim delovanjem vzpostavila trdne in zanesljive temelje za izzive poslovanja v domačem in mednarodnem okolju tudi v letu 2019.

Evgeny Zverev,
predsednik nadzornega sveta družbe SIJ d.d.

ORGANIZIRANOST IN UPRAVLJANJE

JEKLO JE VSEPRISOTNO

Naša življenja so povezana in prepletena z jeklom, najširše uporabljenim materialom na svetu. Spremlja nas na vsakem koraku: v avtomobilski industriji in transportu, v infrastrukturnih objektih, gospodinjskih aparatih, strojih in delovni opremi, medicinski opremi in drugod.

Jeklarske družbe z novimi povezavami in oblikami sodelovanja, z ustrezno organiziranostjo in vedno novimi pristopi izboljšujemo svoje delovanje in vsestransko uporabnost jekla z izboljšanimi lastnostmi. Jeklo je hrbtenica sodobne družbe. Skupina SIJ je steber jeklarske panoge v Sloveniji.

Predstavitev družbe SIJ d.d.

Družba SIJ je upravljajoča družba in ustanovitelj oziroma neposredni ali posredni **lastnik odvisnih družb Skupine SIJ**. Deluje po principih pogodbenega koncerna.

Uprava družbe SIJ d.d. in njeno širše vodstvo tvorita vodstvo celotne Skupine SIJ, ki strateško vodi, usmerja in nadzoruje delovanje vseh družb v Skupini SIJ v Sloveniji in tujini. Družba SIJ **nima registriranih podružnic**.

Družba SIJ neposredno izvaja funkcijo upravljalca svojih naložb v družbah Skupine SIJ, za kar je vzpostavljena pravna podlaga v pogodbi o obvladovanju. Ta pogodba je tudi podlaga za **izvajanje centraliziranih storitev za družbe Skupine SIJ**, s katerimi upravljamo ključne poslovne funkcije in sprejemamo strateške odločitve na ravni posamezne družbe in celotne skupine.

[Več >> Sistem upravljanja v Skupini SIJ](#)

OSNOVNI KAPITAL DRUŽBE

Osnovni kapital družbe je razdeljen na **994.616 navadnih kosovnih delnic**, ki so enega razreda in so izdane v nematerializirani obliki z oznako SIJR, z njimi pa se ne trguje na organiziranem trgu. Razen lastnih delnic imetnikom dajejo **glasovalne pravice brez omejitev**. Družbi niso znani nobeni dogovori med delničarji, ki bi lahko povzročili omejitev prenosu delnic ali glasovalnih pravic.

Poleg glasovalnih pravic imajo imetniki delnic:

- pravico do dela dobička (dividende),
- pravico do sodelovanja pri upravljanju družbe in
- pravico do ustreznega dela preostalega premoženja po likvidaciji ali stečaju družbe.

Firma:	SIJ – Slovenska industrija jekla, d.d.
Skrajšana firma:	SIJ d.d.
Sedež:	Gerbičeva ulica 98, 1000 Ljubljana, Slovenija
Številka vločka:	SRG 1/03550/00
Datum vpisa:	6. februar 1990
Osnovni kapital:	145.266.065,75 EUR
Število delnic:	994.616 navadnih kosovnih delnic
	2,775 odstotka – lastne delnice
Matična številka:	5046432000
Davčna številka:	SI 51018535
Osnovna dejavnost:	70.100 Dejavnost uprav podjetij

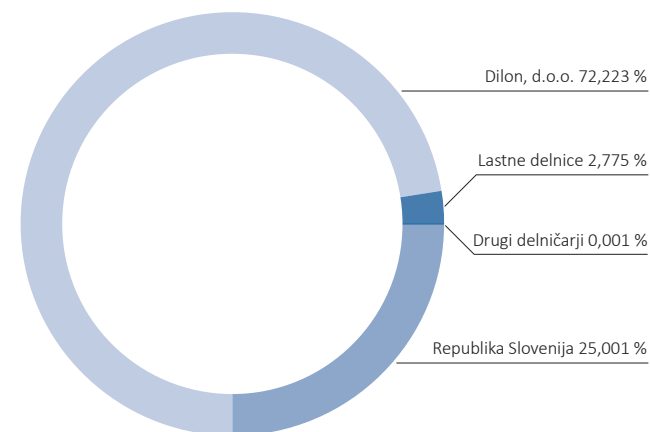
Vse delnice družbe so prosto prenosljive, družba pa ni izdala vrednostnih papirjev, ki bi zagotavljali posebne kontrolne pravice, prav tako nima delniške sheme za delavce ali predvidenih posebnih pogodbenih položajev za primere prevzemov.²

V letu 2018 so delničarji na 32. skupščini delničarjev družbe SIJ z dne 21. junija 2018 sprejeli novo pooblastilo za nakup skupno 27.610 lastnih delnic družbe z veljavnostjo za naslednjih 36 mesecev, sicer pa uprava nima drugih pooblastil v zvezi z izdajo delnic.

Družba SIJ d.d. in družbe v Skupini SIJ niso zavezane k poročanju po določbah člena 70. b Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1).

² Za družbo SIJ d.d. se uporabljajo določbe zakona, ki ureja prevzeme, pri čemer na dan 31. december 2018 niso bili podani posebni položaji po 11. točki šestega odstavka 70. člena ZGD.

SIJ d.d.: Lastniška struktura na dan 31. december 2018

Poslovni rezultati družbe SIJ d.d.

SIJ d.d.: Ključne številke o poslovanju družbe

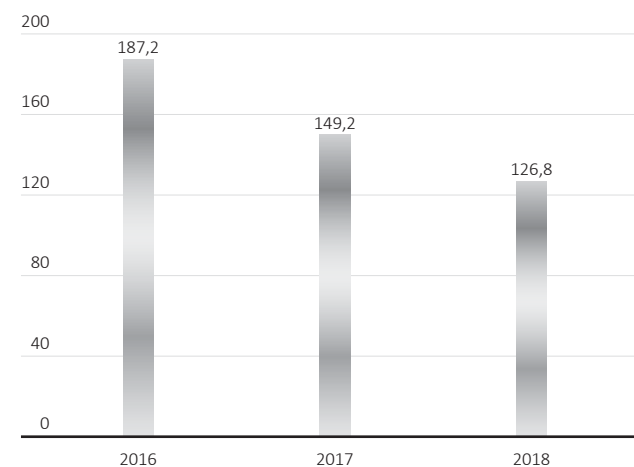
Finančni podatki	Enota mere	2016	2017	2018
Prihodki iz poslovanja	000 EUR	40.575	39.213	23.822
EBIT	000 EUR	24.584	14.422	-4.409
EBITDA	000 EUR	25.017	14.978	-3.849
Poslovni izid pred davki	000 EUR	20.130	11.392	-4.857
Čisti poslovni izid	000 EUR	19.946	11.392	1.440
Odliivi za naložbe*	000 EUR	803	865	573
Izkaz finančnega položaja na dan 31. 12.				
Skupaj sredstva	000 EUR	405.557	363.438	384.474
Kapital	000 EUR	205.532	207.089	202.797
Dolgoročne in kratkoročne obveznosti	000 EUR	200.026	156.349	181.677
Neto finančni dolg na dan 31. 12.				
Dolgoročne finančne obveznosti	000 EUR	157.433	94.398	71.499
Kratkoročne finančne obveznosti	000 EUR	38.017	55.159	83.944
Denar in denarni ustrezniki	000 EUR	8.286	312	28.672
Neto finančni dolg	000 EUR	187.165	149.245	126.771
Zaposleni				
Stroški dela	000 EUR	11.083	9.979	11.200
Povprečno število zaposlenih		79	96	102
Finančni kazalniki				
Čista donosnost prihodkov od prodaje (ROS)	%	131,2	69,9	11,1
Donosnost sredstev (ROA)	%	5,3	3,0	0,4
Donosnost kapitala (ROE)	%	10,0	5,5	0,7
Čisti poslovni izid na zaposlenega	000 EUR	252	119	14

* Naložbe v odvisne družbe so izločene.

IZBOLJŠANJE FINANČNEGA POLOŽAJA

V letu 2018 se je finančni dolg družbe SIJ d.d. glede na preteklo leto zmanjšal, kar je tudi naš cilj. Deloma se je nižal zaradi manjšega obsega nakupov družb, saj družba SIJ d.d. v letu 2018 ni izvedla večjih nakupov družb ali deležev družb. Ob preostalem nespremenjenem poslovanju je tako tudi neto finančni dolg nižji za 15 odstotkov v primerjavi s preteklim letom in za 32 odstotkov glede na leto poprej.

SIJ d.d.: Neto finančni dolg na dan 31. december (v milijonih evrov)

Upravljanje in nadzor v družbi SIJ d.d.

UPRAVLJANJE DRUŽBE

Družba SIJ d.d. ima dvotirni sistem upravljanja. Družbo vodi uprava, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet. Upravljanje družbe temelji na zakonskih določilih, statutu, internih aktih in mednarodnih dobrih poslovnih običajih.

Organi družbe so:

- skupščina delničarjev,
- nadzorni svet in
- uprava.

V letu 2018 je struktura delničarjev ostala nespremenjena, v upravi in nadzornem svetu pa so bile spremembe, zato pri funkcijah posameznih organov vodenja in nadzora družbe v nadaljevanju navajamo funkcije, veljavne na dan 31. december 2018. Ob tem pojasnjujemo tudi zasedbo uprave ali nadzornega sveta v letu 2018.

SKUPŠČINA DELNIČARJEV

Delničarji družbe SIJ d.d. uresničujejo svoje pravice prek skupščine družbe. Skladno z določili Zakona o gospodarskih družbah sta sklicovanje in izvedba skupščine urejena v statutu družbe.

V letu 2018 je skupščina delničarjev potekala trikrat: 19. februarja, 21. maja in 5. julija. Zaradi strukture delničarjev so bile vse skupščine univerzalne in sklicane z neposrednim vabilom delničarjem. Sprejeti sklepi so na voljo na spletnih mestih SEOnet in spletnem mestu družbe, ključne teme

skupščin v poslovnem letu 2018 pa so v relevantnih mesecih predstavljene tudi med ključnimi poudarki iz poslovanja.

[Več >> Pomembnejši poslovni dogodki v letu 2018](#)

NADZORNI SVET

Nadzorni svet družbe SIJ d.d. skladno z določili statuta družbe šteje sedem članov. Člane nadzornega sveta imenuje skupščina. Za volitve članov nadzornega sveta, o katerih odloča skupščina, mora predloge za sprejemanje sklepov v objavi dnevnega reda skupščine navesti le nadzorni svet, razen za točke dnevnega reda, ki jih delničarji predlagajo na podlagi drugega odstavka 296. člena Zakona o gospodarskih družbah. Nadzorni svet nadzoruje poslovanje v skladu s svojimi pristojnostmi, določenimi v Zakonu o gospodarskih družbah, Zakonu o finančnem poslovanju podjetij, statutu družbe in drugih veljavnih predpisih. Sedemčlanski nadzorni svet družbe SIJ sestavljajo predstavniki večinskega lastnika, družbe Dilon, d.o.o., in dva predstavnika manjšinskega delničarja, Republike Slovenije.

KOMISIJA NADZORNEGA SVETA

Z boljšim in uspešnejšim nadzorovanjem vodenja poslov družbe, še zlasti pri upravljanju tveganj, je povezano delo revizijske komisije. Pristojnosti komisije so določene z 280. členom Zakona o gospodarskih družbah.

Člani nadzornega sveta in revizijske komisije družbe SIJ v letu 2018

tabela se nadaljuje →

Ime in priimek	Evgeny Zverev	Janko Jenko
Funkcija	predsednik nadzornega sveta, predstavnik večinskega lastnika	namestnik predsednika nadzornega sveta in Predsednik revizijske komisije, predstavnik Republike Slovenije
Spol	M	M
Prvo imenovanje na funkcijo	30. 8. 2013	30. 8. 2013
Trenutni mandat	19. 2. 2018– 19. 2. 2022	11. 4. 2015– 11. 4. 2019
Strokovni profil	pravo, združitve in prevzemi	strojništvo, telekomunikacije, informatika
Reference in članstvo v organih nadzora drugih družb	vodstvene funkcije v Skupini SIJ in član nadzornega sveta Perutnine Ptuj d.d.	podjetništvo v mednarodnih podjetjih, zlasti v družbah s področja telekomunikacij in informatike

Člani nadzornega sveta in revizijske komisije družbe SIJ v letu 2018

nadaljevanje tabele

Ime in priimek	Mitja Križaj	Boštjan Napast	Dmitry Davydov	Helena Ploj Lajovic	Polona Marinko	Alan Maher
Funkcija	član nadzornega sveta, predstavnik Republike Slovenije	član nadzornega sveta in član revizijske komisije, predstavnik večinskega lastnika	član nadzornega sveta, predstavnik večinskega lastnika	članica nadzornega sveta; predstavnica večinskega lastnika	članica nadzornega sveta, predstavnica večinskega lastnika	član revizijske komisije, neodvisni strokovnjak
Spol	M	M	M	Ž	Ž	M
Prvo imenovanje na funkcijo	9. 6. 2017	19. 2. 2018	9. 6. 2017	19. 2. 2018	19. 2. 2018	18. 4. 2016
Trenutni mandat	9. 6. 2017–9. 6. 2021	19. 2. 2018–19. 2. 2022	19. 2. 2018–19. 2. 2022	19. 2. 2018–19. 2. 2022	19. 2. 2018–19. 2. 2022	9. 4. 2016–19. 2. 2022
Strokovni profil	ekonomija, bančništvo, naložbe	strojništvo, energetika	knjigovodstvo, logistika	civilno in gospodarsko pravo	civilno in gospodarsko pravo	ekonomija, davki
Reference in članstvo v organih nadzora drugih družb	vodstvene in nadzorne funkcije v različnih podjetjih, član upravnega odbora DUTB d.d. in član nadzornega sveta družbe Slovenske železnice, d.o.o.	vodstvene in nadzorne funkcije v različnih podjetjih s področja energetike, predsednik uprave družbe Geoplin d.o.o. Ljubljana	vodstvene funkcije v Skupini IMH iz Ruske federacije	vodstvene funkcije v Skupini SIJ in članica nadzornega sveta družbe Perutnina Ptuj d.d.	namestnica predsednika nadzornega sveta Perutnine Ptuj d.d.	vodstvene izkušnje in sodelovanje pri večjih mednarodnih projektih podjetniškega prestrukturiranja

Sergey Cherkaev, član nadzornega sveta in predsednik revizijske komisije do 19. 2. 2018.

Sergey Frolov, član nadzornega sveta in član revizijske komisije do 19. 2. 2018.

UPRAVA

Uprava družbe svoje vodenje in strateško upravljanje celotne Skupine SIJ uresničuje s sprejemanjem sklepov, navodil in drugih aktov, in sicer skladno s svojimi pristojnostmi. Kot vodstvo družbe in Skupine SIJ ali kot družbenik odvisnih družb aktivno strateško upravlja in usmerja vse ključne poslovne procese v skupini. Širše vodstvo je odgovorno za uresničevanje ciljev poslovanja po posameznih strateških področjih celotne skupine in za dosledno izvajanje vzpostavljenih mehanizmov konsolidiranih področij poslovanja.

Po statutu družbe SIJ d.d. upravo družbe sestavljajo predsednik uprave in en do trije člani. Predsednika in člane uprave imenuje nadzorni svet. Imenovani so lahko za mandatno obdobje največ šest let z možnostjo ponovitve mandata. Trajanje mandata se določi z vsakokratnim sklepom o imenovanju. Predsednik uprave zastopa družbo neomejeno in posamično, člani uprave pa družbo zastopajo skupaj s predsednikom uprave.

Uprava družbe je bila ob koncu prejšnjega poslovnega leta dvočlanska: sestavljala sta jo Andrey Zubitskiy in Dmitrii Bochkarev. Dne 22. februarja 2018 je nadzorni svet z imenovanjem dodatnih dveh članov, Tiborja Šimonke in Igorja Malevanova, vzpostavil štiričlansko upravo. Po odstopu Dmitrija Bochkareva je v upravo imenoval še Viacheslava Korchagina.

[Več >> Poročilo predsednika nadzornega sveta](#)

Sodelovanje v mednarodnih združenjih

Uprava je v letu 2018 še naprej aktivno sodelovala v mednarodnih jeklarskih združenjih, zunaj Skupine SIJ pa člani uprave niso izvajali lastnih dejavnosti, ki bi bile pomembne glede na položaj v Skupini SIJ.

Upoštevanje politike raznolikosti v organih družbe SIJ d.d. in Skupine SIJ

Družba SIJ d.d. v letu 2018 ni sprejela posebne politike raznovrstnosti v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družbe glede vidikov, kot so na primer spol, starost, izobrazba ali druge okoliščine. Demokratična načela raznovrstnosti v organih vodenja in nadzora uresničuje že z mednarodno sestavo članov v organih upravljanja ter njihovo skupno ali individualno različnostjo kompetenc in pristojnosti za doseganje učinkovitega dela organov vodenja in nadzora. Z raznolikostjo člani organov vodenja in nadzora nadgrajujejo poslovni rezultat in ugled skupine.

Člani uprave v letu 2018

Ime in priimek	Andrey Zubitskiy	Tibor Šimonka	Viacheslav Korchagin	Igor Malevanov
Funkcija	predsednik uprave	član uprave	član uprave	član uprave
Zastopanje	zastopa samostojno	skupno zastopanje s predsednikom uprave	skupno zastopanje s predsednikom uprave	skupno zastopanje s predsednikom uprave
Mandat	18. 7. 2017–18. 7. 2023	22. 2. 2018–22. 2. 2024	9. 4. 2018–9. 4. 2024	22. 2. 2018–22. 2. 2024
Strokovni profil	tehnologija, metalurgija, ekonomija	finance in ekonomija	strojništvo, metalurgija, komerciala, ekonomija	finance, zavarovalništvo in ekonomija
Reference	vodstvene funkcije v Skupini IMH v Ruski federaciji in v podjetju Dilon Cooperatief na Nizozemskem, častni konzul Ruske Federacije v Republiki Sloveniji	vodstvene funkcije v različnih podjetjih, med letoma 2002 in 2014 predsednik uprave SIJ d.d. in od leta 2016 do februarja 2019 tudi predsednik uprave Perutnine Ptuj d.d.	vodstvene funkcije v različnih podjetjih v Ruski federaciji, med letoma 2007 in 2014 član uprave SIJ d.d. in od leta 2016 do februarja 2019 tudi član uprave Perutnine Ptuj d.d.	vodstvene funkcije v različnih podjetjih v Ruski federaciji, med letoma 2007 in 2017 vodil področje financ v SIJ d.d., med leti 2014 in 2017 tudi član uprave SIJ d.d.

Dmitrii Bochkarev, član uprave do 30. 3. 2018.

Predstavitev Skupine SIJ in sistema vodenja

Skupina SIJ kot večinski lastnik strateško upravlja družbe v svoji lasti. Uprava družbe SIJ d.d. in njeno širše vodstvo sta pristojna za strateško vodenje, usmerjanje in nadzor delovanja vseh družb v Skupini SIJ v Sloveniji in tujini.

POVEZANOST DRUŽB V SKUPINI SIJ

Po pogodbi o obvladovanju, sklenjeni med matično družbo SIJ d.d. in šestimi odvisnimi družbami metalurške dejavnosti v Sloveniji (SIJ Acroni, SIJ Metal Ravne, Noži Ravne, SIJ Elektrode Jesenice, SIJ SUZ in SIJ ZIP Center), je delovanje odvisnih družb podrejeno vodenju matične družbe. Pogodbo je leta 2007 sklenila tudi družba Železarna Jesenice, ki posredno ostaja podrejena enotnemu vodenju.

Metalurška dejavnost Skupine SIJ tako **zdržuje 24 družb**, od tega jih ima 18 sedež znotraj Evropske unije, dve sta v državah nekdanje Jugoslavije, preostale delujejo v vzhodni Evropi in ZDA. Praviloma so družbe v 100-odstotnem lastništvu ali pod prevladujočim vplivom matične družbe, večino pa so organizirane kot družbe z omejeno odgovornostjo.

Skupina Perutnina Ptuj, ki obsega **prehrambno dejavnost Skupine SIJ, zdržuje 19 družb**, od tega jih je 13 v Evropski uniji, preostale so v državah nekdanje Jugoslavije.

Metalurška dejavnost: Programska shema

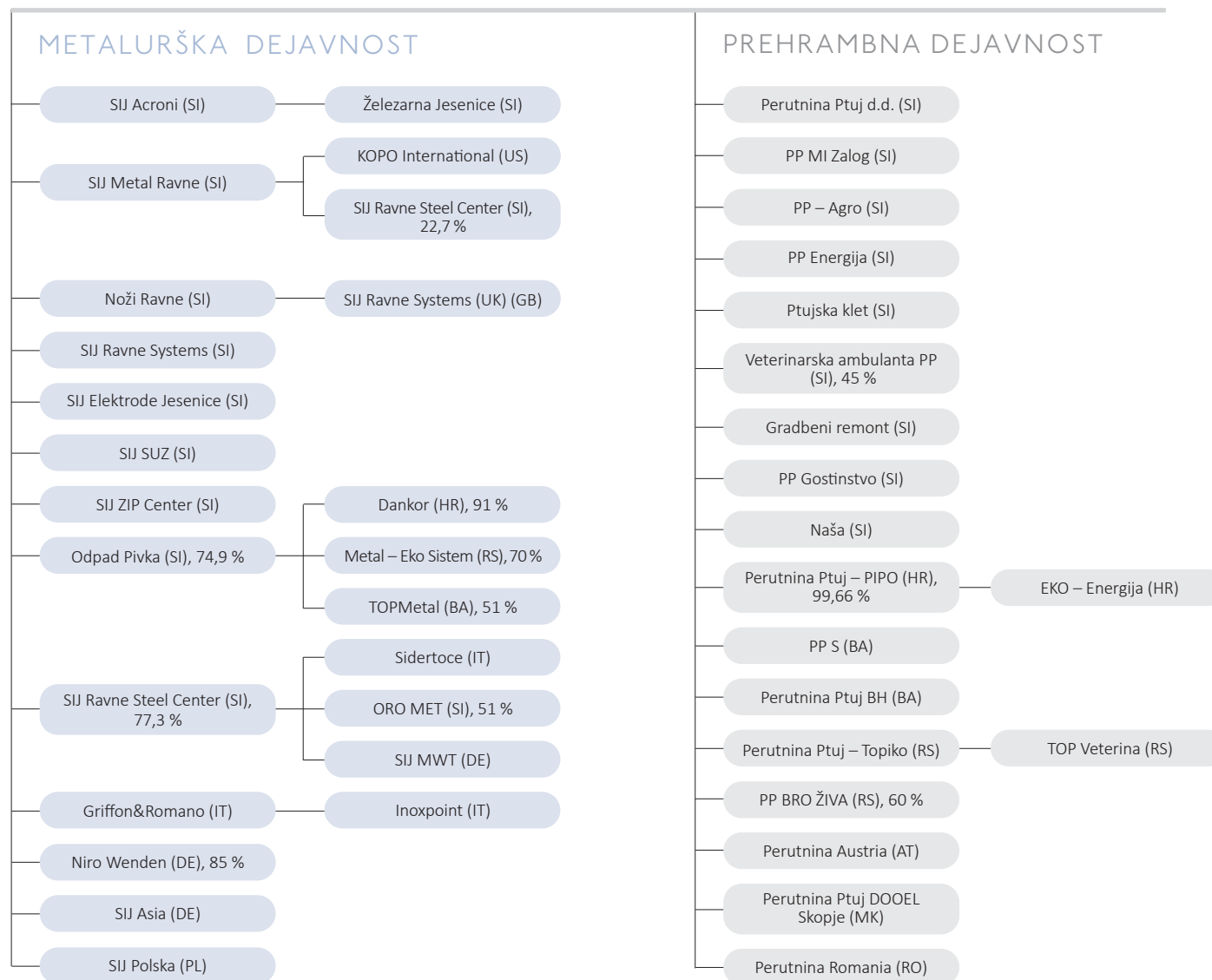
SUROVINE	PROIZVODNJA JEKLA	DISTRIBUCIJA		PREDELAVA	STORITVE
Surovinske baze	Jeklarstvo	Servisni centri in prodajna mreža		Predelava	Upravljanje in druge storitve
Odpad Pivka, Pivka (SI)	SIJ Acroni, Jesenice (SI)	SIJ Ravne Steel Center, Ljubljana (SI)	ORO MET, Košana (SI)	SIJ Ravne Systems, Ravne na Koroškem (SI)	SIJ d.d., Ljubljana (SI)
Dankor, Osijek (HR)	SIJ Metal Ravne, Ravne na Koroškem (SI)	Sidertoce, Gravellona Toce (IT)	SIJ MWT, Landsberg am Lech (DE)	Noži Ravne, Ravne na Koroškem (SI)	SIJ ZIP Center, Ravne na Koroškem (SI)
Metal-Eko Sistem, Jagodina (RS)		Niro Wenden, Wenden (DE)	SIJ Polska, Poznan (PL)	SIJ Elektrode Jesenice, Jesenice (SI)	Železarna Jesenice, Jesenice (SI)
TOPMetal, Banja Luka (BA)		Griffon & Romano, Melzo (IT)	SIJ Asia, Düsseldorf (DE)	SIJ SUZ, Jesenice (SI)	
		Inoxpoint, Montegald (IT)	SIJ Ravne Systems (UK), Sittingbourne (GB)		
		KOPO International, New Jersey (US)			

Prehrambna dejavnost: Programska shema

SUROVINSKA BAZA	SUROVINSKA BAZA	KRMILA	ŽIVA PROIZVODNJA	MESNA INDUSTRIJA	PRODAJNA MREŽA	STORITVE	SUROVINSKA BAZA
Energetika	Kmetijstvo	Perutnina Ptuj d.d., Ptuj (SI)	Perutnina Ptuj d.d., Ptuj (SI)	Perutnina Ptuj d.d., Ptuj (SI)	Perutnina Austria, Seiersberg (AT)	Gradbeni remont, Ptuj (SI)	Ptujska klet, Ptuj (SI)
PP Energija, Ptuj (SI)	PP – Agro, Maribor (SI)	Perutnina Ptuj – PIPO, Čakovec (HR)	Perutnina Ptuj – PIPO, Čakovec (HR)	Perutnina Ptuj – PIPO, Čakovec (HR)	Perutnina Ptuj DOOEL Skopje, Skopje (MK)	PP Gostinstvo, Ptuj (SI)	
	Perutnina Ptuj d.d., Ptuj (SI)	Perutnina Ptuj – Topiko, Bačka Topola (RS)	Perutnina Ptuj – Topiko, Bačka Topola (RS)	Perutnina Ptuj – Topiko, Bačka Topola (RS)	Perutnina Romania, Brasov (RO)	Veterinarska ambulanta PP, Ptuj (SI)	
		PP – Agro, Maribor (SI)	Perutnina Ptuj S, Srbac (BA)	Perutnina Ptuj BH, Breza (BA)	Naša, Ptuj (SI)	TOP veterina, Bačka Topola (RS)	
			PP BRO ŽIVA, Bačka Topola (RS)	PP MI Zalog, Ljubljana (SI)			
			EKO – energija, Čakovac (HR)	Perutnina Ptuj S, Srbac (BA)			

SIJ d.d.

Organizacijska struktura po dejavnostih in družbah

Družbe brez označenega odstotka lastništva
so v 100-odstotni lasti družbe SIJ d.d. oz. družbe
Perutnina Ptuj d.d. ali njunih hčerinskih družb.

Izjava o upravljanju skladno s kodeksi

Družba SIJ d.d. v skladu z določilom petega odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah podaja izjavo o upravljanju. Nanaša se na obdobje od 1. januarja 2018 do 31. decembra 2018.

Za leto 2018 so za družbo SIJ d.d. veljala **določila Slovenskega kodeksa upravljanja javnih delniških družb**, ki velja od 1. januarja 2017 in sta ga nazadnje v prenovljeni obliki sporazumno oblikovala Ljubljanska borza in Združenje nadzornikov Slovenije. Objavljen je na spletnem naslovu Ljubljanske borze www.ljse.si.

Ob upoštevanju kapitalske naložbe države v družbi SIJ d.d. je družba naslovnik tudi za **uporabo določil Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države** od marca 2016, ki ga je uprava družbe SDH sprejela s soglasjem nadzornega sveta in je objavljen na spletnih straneh družbe SDH www.sdh.si.

Družba SIJ d.d. je enako kot v preteklih letih pri upravljanju družbe SIJ d.d. in Skupine SIJ v letu 2018 s konkludentnimi ravnanji sledila predvsem določilom Slovenskega kodeksa upravljanja javnih delniških družb, Kodeksu korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države pa smiselno in v delu, kjer se določbe obeh kodeksov vsebinsko prekrivajo, zato podaja enotno izjavo.

V nadaljevanju pojasnjujemo glavna odstopanja od Slovenskega kodeksa upravljanja javnih delniških družb.

OKVIR UPRAVLJANJA DRUŽB

Družba nima posebej sprejetega dokumenta Politika upravljanja (ali v njenem okviru strategije komuniciranja) ali Politika raznolikosti.

Politiko upravljanja predstavljajo že drugi dokumenti, ki s pogodbo o obvladovanju, akti o ustanovitvi ali drugimi akti družb Skupine SIJ sestavljajo mozaik za učinkovito implementacijo upravljalških odločitev. Skupina SIJ s transparentnim komuniciranjem sporoča vse relevantne strateške ali poslovne odločitve, ki so pomembne za položaj družbe.

Ravno tako kot enotni dokument ni sprejeta **politika raznolikosti** v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja in nadzora. Družba se pri imenovanju organov vodenja ali nadzora usmerja k raznolikosti in dopolnjevanju med člani glede na strokovnost, izkušnje, veščine in medsebojno spoštovanje.

RAZMERJE MED DRUŽBO IN DELNIČARJI

Družba ocenjuje, da komunikacija oziroma medsebojna obveščenost vlagateljev dobro poteka **z javnimi objavami ali organiziranimi poslovnimi srečanji**, sicer pa spoštuje neodvisnost in dobro medsebojno neposredno sodelovanje delničarjev pri usklajevanju razmerij.

Glede na strukturo delničarjev določila o pooblaščenih (točki 8.1. in 8.2. Slovenskega kodeksa upravljanja javnih delniških družb v zvezi z organiziranim zbiranjem pooblastil) za družbo niso relevantna. Družba bi bila vezana na to politiko, če bi delničarji odločali o politiki prejemkov uprave.

NADZORNI SVET

Družba prvenstveno zasleduje določbe Zakona o gospodarskih družbah in strukturo kandidatov v nadzornem svetu kot predstavnikov delničarjev, ki prvenstveno sledijo prejetim volilnim predlogom. V ta namen nadzorni svet razen revizijske komisije nima posebej ustanovljene kadrovske komisije

ali drugih delovnih komisij, družba pa od članov tudi ne zbira izjav o neodvisnosti.

Ker člani nadzornega sveta delujejo celovito in se s svojo strokovnostjo medsebojno dopolnjujejo po področjih, nadzorni svet tudi ne ocenjuje posameznih članov. Delo celotnega organa se vrednoti s **pripravo poročila nadzornega sveta** za posamezno poslovno leto. Ker družba zagotavlja administrativno, tehnično in organizacijsko podporo, sekretar nadzornega sveta ni posebej določen.

Navedbe se smiselno navezujejo tudi na opredelitev do Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, kjer se določbe vsebinsko prekrivajo.

Andrey Zubitskiy,
predsednik uprave

Evgeny Zverev,
predsednik nadzornega sveta

POSLOVNO POROČILO

PARTNERJI SEDANJEGA IN PRIHODNJEGA SVETA

Po ocenah Svetovnega jeklarskega združenja se bo poraba jekla do leta 2050 povečala za 1,5-krat. Jeklo bo z vsemi svojimi raznovrstnimi načini uporabe in z izjemnimi lastnostmi del zagotavljanja kakovosti življenja hitro rastočega prebivalstva. Danes na svetu uporabljamo več kot 3.500 vrst jekla.

Jekla in izdelki iz jekla, proizvedeni v družbah Skupine SIJ, so povezani z energetiko, avtomobilizmom, ladijsko in letalsko industrijo, proizvodnjo gospodinjskih aparatov, pohištveno in embalažno industrijo. Vse več rešitev in proizvodov ustvarjamo za novonastajajoče gospodarske panoge. Mi ustvarjamo nova jekla. Smo partner novih industrij.

Poslovna strategija

V Skupini SIJ delujemo strateško premišljeno in poslovno učinkovito. Ohranjamo visok delež izdelkov z višjo dodano vrednostjo in delež proizvodov lastnih blagovnih znamk. Ustvarjamo nove proizvode in ob tem znižujemo porabo naravnih virov. Z novimi proizvodnimi tehnologijami povečujemo dodano vrednost na zaposlenega in dosegamo boljšo izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti. V močni vertikalno povezani verigi z izkoriščanjem sinergij povečujemo delež predelave jekla v lastne končne proizvode. Krepimo razvoj in zavzetost zaposlenih, ki so temelj za naše uspešno delovanje. Prispevamo k razvoju lokalnega družbenega okolja in skrbimo za ohranjanje naravnega okolja.

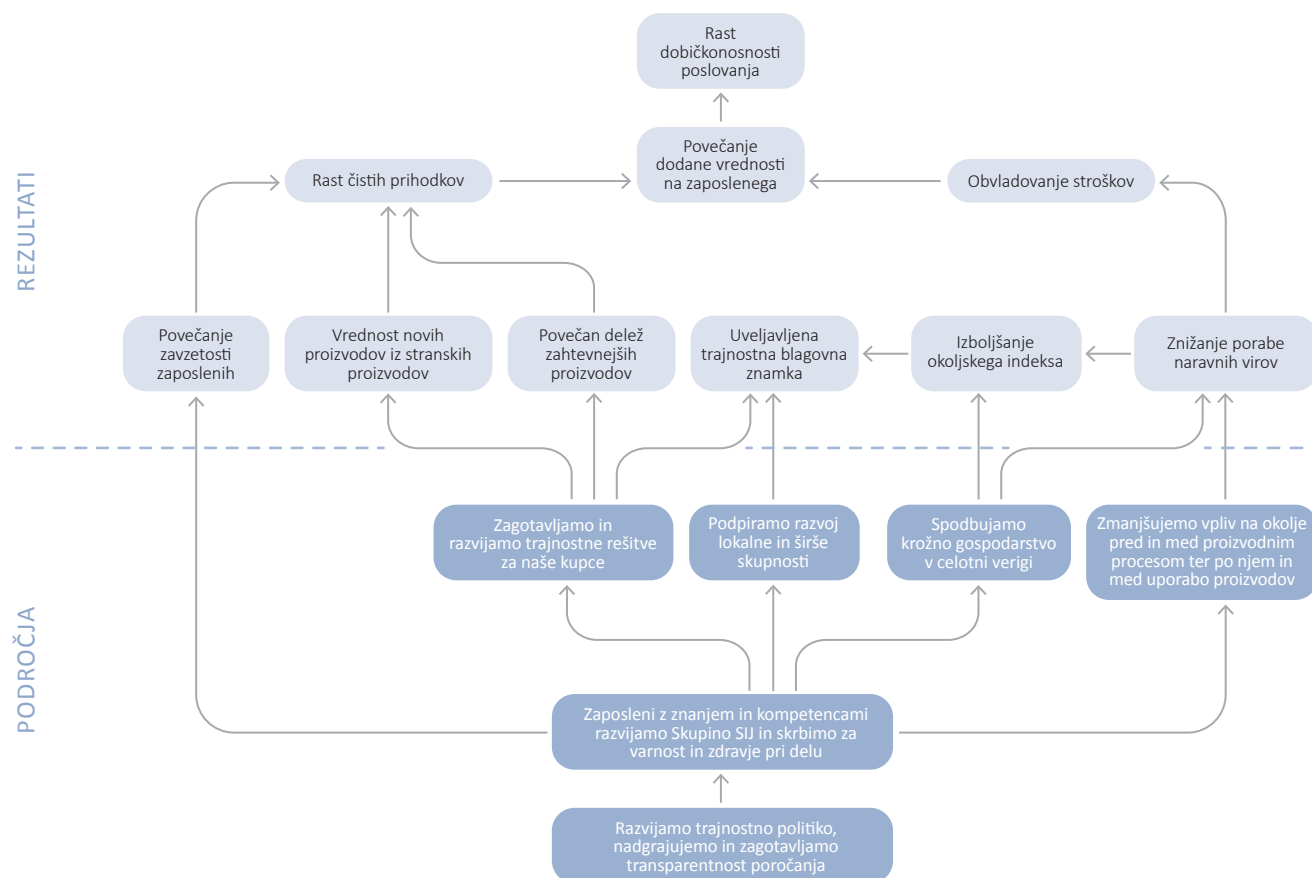
KLJUČNE SREDNJEROČNE SMERNICE

Strukturo proizvodnje bomo še naprej spreminjali v prid zahtevnejšim proizvodom z višjo dodano vrednostjo, optimizirali proizvodne procese in **zagotavljali visok izkoristek proizvodnih zmogljivosti**.

Izboljšanje korporativnega upravljanja, konsolidacija skupine in centralizacija izbranih poslovnih procesov bodo povečali našo učinkovitost, omogočili uresničitev številnih sinergij in občutneje vplivali na **dobičkonosnost poslovanja**.

Obenem bo potekalo nadgrajevanje obstoječe vertikalne integriranosti skupine, predvsem s povečanjem možnosti strojne in toplotne obdelave materialov ter povečanjem deleža predelave jekla v končne **jeklarske izdelke z visoko dodano vrednostjo**. S to usmeritvijo je povezana **certifikacija izdelkov** pri končnih uporabnikih jekel (OEM). Ta nam bo skupaj s proizvodnjo vedno zahtevnejših vrst omogočala vstop v nove tržne segmente z višjo dodano vrednostjo, med drugim tudi v segmente končnih jeklarskih izdelkov in celovitih rešitev.

Povezanost strateških področij delovanja in načrtovanih rezultatov

Nekateri dosežki pri certifikaciji v letu 2018:

- vzpostavili smo sistem centralnega sledenja postopkom certifikacije,
- pridobili smo **pet certifikatov končnih proizvajalcev v energetiki za jekla s posebnimi zahtevami**,
- družba SIJ Ravne Systems je pridobila 70 novih kupcev za svoje izdelke in rešitve; z industrijskimi noži, ki jih proizvaja ta družba, se uvrščamo med deset največjih proizvajalcev na svetu.

V letu 2019 načrtujemo pridobitev **certifikata AS9100**, ki je uveljavljen pri dobaviteljih **kritičnih materialov in komponent v letalski industriji**.

NAČRTOVANE AKTIVNOSTI

Optimizacija strukture proizvodnje ter povečanje proizvodnih zmogljivosti za proizvodnjo visokotehnoloških jekel z visoko dodano vrednostjo

Skupina SIJ je že med vodilnimi ponudniki specialnih jekel na izbranih nišnih trgih. Vodilni položaj dosegamo z nerjavno debelo pločevino družbe in z orodnim jeklom. Povečevanje povpraševanja po zahtevnejših vrstah jekel v industrijsko zahtevnih panogah, kot so energetika, strojogradnja in letalska industrija, ter na hitro razvijajočih se trgih nam omogoča **krepitev položaja pri specialnih in visoko legiranih orodnih jeklih**, ki so osrednja usmeritev Skupine SIJ v prihodnosti.

Prilagajanje strukture proizvodnje v prid zahtevnejšim proizvodom z višjo dodano vrednostjo, optimizacija proizvodnih procesov in visok izkoristek proizvodnih zmogljivosti bodo zagotovili **dolgoročno rast EBITDA**.

Te aktivnosti bomo zato podprli z naložbami:

- **v specialne proizvodne tehnologije** vakuumskega indukcijskega taljenja (Vacuum Induction Melting – VIM) in vakuumskega pretaljevanja (Vacuum Arc Remelting – VAR) za nove izdelke (nikljeve zlitine, jekla s posebnimi zahtevami itd.) in za večjo stopnjo toplotne in mehanske obdelave proizvodov;
- **v optimizacijo proizvodnih procesov**, povečanje razpoložljivosti, izboljševanje pretočnosti, odpravljanje ozkih grl in zniževanje porabe naravnih virov;

- **v povečanje zmogljivosti za energijsko učinkovito in okolju prijazno proizvodnjo** izdelkov z visoko dodano vrednostjo pod lastno blagovno znamko.

Vstop na nove trge, povečanje tržnih deležev v perspektivnih nišah ter ohranitev vodilnih tržnih deležev v ključnih tržnih segmentih

Vstop na nove, hitro razvijajoče se trge z izbranim produktim portfeljem si bomo omogočili predvsem s sklepanjem novih partnerstev. Tržne deleže v novih nišnih segmentih, kot so specialna debela pločevina in jekla s posebnimi zahtevami, bomo povečevali **z neposrednim sodelovanjem z večjimi končnimi uporabniki jekel** (OEM), pridobitvijo njihovih certifikatov, sklepanjem novih partnerstev ter vertikalno integracijo, ki vpliva na izboljšano oskrbo kupcev.

Tržne deleže v ključnih tržnih segmentih v Evropi (nerjavna debela pločevina, orodno jeklo) bomo ohranjali **s skupnimi vlaganji z izbranimi kupci** ter z naložbami za izboljšanje učinkovitosti proizvodnje in za povečanje deleža predelave jekla v polizdelke in končne izdelke.

Krepili bomo poslovno področje predelave, ki za vložni material uporablja jekla, izdelana v Skupini SIJ, in tako povečevali delež jekla, ki ga znotraj skupine predelujemo v polizdelke ali končne izdelke. S širitvijo proizvodnega portfelja končnih jeklarskih izdelkov postajamo vse celovitejši ponudnik končnih jeklarskih rešitev v izbranih tržnih nišah.

Raziskave in razvoj, novi proizvodi, nove tehnologije in sinergije bodo pomagale pri vstopu na nove trge z rešitvami in storitvami po meri kupca

Z nadgradnjo raziskav in razvoja novih vrst jekel, proizvodnih tehnologij ter postavljanjem tržnih trendov v premijskih segmentih povezujemo tudi **razvoj lastnih blagovnih znamk jekla**.

Naše družbe so že izjemno inovativne, o čemer pričajo tudi vsakoletne nagrade za najboljše inovacije v slovenskem gospodarskem prostoru. Pod okriljem oddelkov za raziskave in razvoj vrhunski strokovnjaki razvijajo nove vrste jekla, pri tem pa za doseganje razlikovalnih prednosti pred svetovno konkurenco uporabljajo sredstva in znanje v skupini. Razvijamo **nove načine predelovanja stranskih proizvodov v uporabne končne izdelke** in sodelujemo pri raziskovalno-razvojnih projektih za energetske učinkovitost.

Vse več pozornosti namenjamo razvoju neposrednih stikov s kupci, ki bodo v vedno večjem deležu predstavljali končne porabnike. Dogodki, kot so prodajna konferenca in produktivno-razvojne delavnice, postajajo stalnica ne le za poglobljanje partnerskih odnosov, temveč omogočajo tudi **vpliv kupcev na usmerjanje raziskav, razvoja in naložb**.

Še naprej bomo krepili pomen lastne servisno-prodajne mreže ter širili ponudbo s končnimi jeklarskimi izdelki in celovitimi rešitvami z visoko dodano vrednostjo, ki temeljijo na lastnih blagovnih znamkah jekel.

Izboljšanje korporativnega upravljanja in konsolidacija skupine, nadaljnja centralizacija osrednjih poslovnih procesov ter intenziven razvoj kompetenc na vseh ravneh

Z reorganizacijo poslovanja in uvedbo nekaterih novih politik (npr. naložbene, nabavne, komercialne) in standardov

(komisije, zapisniki, videokonferenčni klici ipd.) izboljšujemo korporativno upravljanje skupine. To vpliva tudi na boljše **obvladovanje tveganj, konsolidacijo poslovnih procesov in stroškovno optimizacijo**.

Še naprej načrtujemo vlaganja v razvoj kompetenc zaposlenih na vseh ravneh ter izvajanje aktivnosti za ohranjanje njihove zavzetosti. V prihodnjih letih bomo nadgrajevali študijsko politiko tako na poklicno-tehniški kot tudi na univerzitetni in diplomski ravni.

Dolgoročno zniževanje neto finančne zadolženosti in povečevanje dobičkonosnosti poslovanja

Skupina SIJ je v zadnjih letih pomembno spremenila svoj kreditni portfelj v prid dolgoročnejšim nezavarovanim virom financiranja. Še naprej nameravamo biti aktivni na kapitalnem trgu. Določili smo poslovno nepotrebno premoženje v dolgoročnih sredstvih, ki ga nameravamo v prihodnjih letih prodati. V začetku leta 2019 je bila tako zaključena tudi načrtovana odsvojitve prehranske dejavnosti (Skupine Perutnina Ptuj). Tudi v prihodnje bomo zniževali razmerje med neto finančnim dolgom in EBITDA, kar bomo dosegli tudi s povečevanjem dobičkonosnosti poslovanja.

URESNIČEVANJE STRATEŠKIH CILJEV V LETU 2018

V letu 2018 smo ohranili vodilni tržni delež na nišnem trgu debele nerjavne pločevine v Evropi.

To smo dosegli z naložbami, izvedenimi v preteklih letih (konverter AOD), z optimizacijo proizvodnih tehnologij (iz-

boljšava tehnologije luženja) in procesov (posodobitev sistema načrtovanja proizvodnje) ter z učinkovito logistiko v odpremi končnih izdelkov (skladiščni prostori za optimalni tok materiala).

Na segmentu debele nerjavne pločevine (obrado odporna in visoko trdnostna mikrolegirana jekla) je SIJ Acroni do konca leta 2018 pridobil devet certifikatov končnih uporabnikov za dobavo jekel omenjenih kvalitet (opravljena presoja kupca, testno naročilo ali redna dobava).

Z lastnimi blagovnimi znamkami (SIDUR, SIMAXX) smo nastopali na specializiranih sejmi in na segmentu obrabo odporne in visoko trdnostne debele pločevine povečali proizvodne in prodajne količine za 27 odstotkov, vrednostno pa obseg prodaje povečali za 35 odstotkov.

Na področju razvoja jekel smo razvijali nove izdelke in optimizirali proizvodne tehnologije.

V Skupini SIJ smo izvedli več kot 200 razvojnih nalog, razvili 11 novih jekel in več kot 100 novih proizvodov. S številnimi optimizacijami tehnoloških poti smo dosegali višjo kakovost končnih proizvodov in nižje proizvodne stroške.

Pobude za nova jekla in nove izdelke so nastajale v neposrednem sodelovanju s končnimi uporabniki (obiski pri kupcih, presoje kupcev, produktno-razvojne delavnice) in kot plod raziskovalno-razvojnega dela.

Naboru orodnih jekel za delo v vročem smo dodali novo jeklo SITHERM S355R za izdelavo orodij za tlačno litje neželeznih kovin in utopno kovanje ter ekstruzijo. V primerjavi s klasič-

nim orodnim jeklom vsebuje novo jeklo manj molibdena in je ob enakih lastnostih cenejše ter prizanesljivejše do okolja.

SIJ Acroni je uspešno izdelal prvo šaržo superdupleksnega jekla SINOXX 4410 s konverterjem AOD, ki omogoča bistveno krajši čas izdelave in s tem manjši ogljični odtis. S spremembo tehnološke poti toplotne obdelave omenjenega jekla, s postavitvijo linije za toplotno obdelavo jekla HTL, smo dosegli skrajšanje celotnega časa ogrevanja za eno četrtno.

[Več >> Trženjska strategija in upravljanje blagovnih znamk](#)

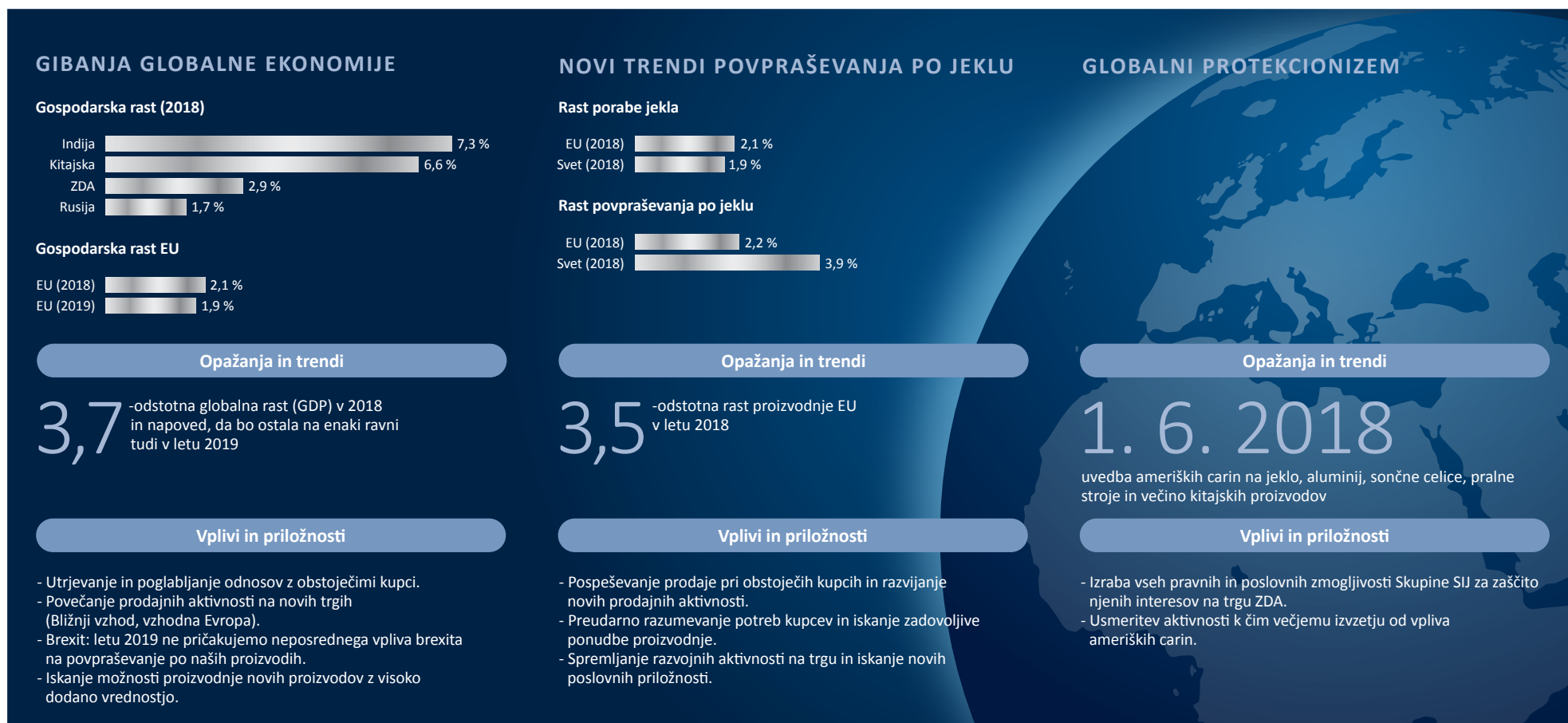
Z izboljšavami proizvodnih tehnologij zmanjšujemo porabo vode, energije in nekaterih materialov.

V letu 2018 smo zmanjšali porabo pitne vode za 54 odstotkov. Kljub povečevanju zahtevnosti proizvodov smo zmanjšali specifično porabo celotne energije, merjeno v MWh na tono proizvodnje končnih izdelkov, za 2,17 odstotka in na en milijon evrov prodaje za 7,5 odstotka.

[Več >> Skrbno z okoljem in naravnimi viri](#)

Posebno pozornost posvečamo skrbnejši porabi grafitnih elektrod v elektroobločni peči (EAF). Z ustrezno izbiro vložnega materiala in nekaterimi proizvodnimi optimizacijami smo to porabo v Skupini SIJ zmanjšali za 6,8 odstotka. Bistvene izboljšave smo dosegli tudi pri obzidavah livnih ponov. Število šarž na eno obzidavo smo v največji jeklarski družbi povečali za skoraj 20 odstotkov.

Vplivi zunanjega okolja in priložnosti Skupine SIJ

Poleg gibanja globalne ekonomije na delovanje družb in Skupine SIJ v letih 2018 in 2019 vplivajo zlasti novi trendi povpraševanja po jeklu in pojavi globalnega protekcionizma. Skupina SIJ v spremenljivih razmerah išče in uspešno izkorišča priložnosti za doseganje svojih strateških ciljev.

1 Eurofer. Oktober 2018. *Economic and Steel Market Outlook 2018-2019, Fourth Quarter 2018*. Dostopno prek [povezave](#) (25. oktober 2018).

2 World Bank Group. Oktober 2018. *Commodity Markets Outlook*. Dostopno prek [povezave](#) (25. oktober 2018).

3 Evropska komisija. November 2018. *European Economic Forecast, Autumn 2018*. Dostopno prek [povezave](#) (8. november 2018).

4 International Monetary Fund. Oktober 2018. *World Economic Outlook*. Dostopno prek [povezave](#) (25. oktober 2018).

Analiza poslovanja

KLJUČNE ŠTEVILKE METALURŠKE IN PREHRAMBNE DEJAVNOSTI

Ključne številke o poslovanju metalurške in prehrambne dejavnosti

	Enota mere	1–12 2016 ⁵	1–12 2017	1–12 2018
Čisti prihodki od prodaje	000 EUR	842.645	1.011.462	1.072.751
<i>Metalurška dejavnost</i>	<i>000 EUR</i>	<i>631.884</i>	<i>754.870</i>	<i>802.766</i>
<i>Prehrambna dejavnost</i>	<i>000 EUR</i>	<i>211.350</i>	<i>256.900</i>	<i>270.574</i>
<i>Prilagoditve</i>	<i>000 EUR</i>	<i>-589</i>	<i>-308</i>	<i>-589</i>
Delež izvoza	%	80,4	81,0	80,4
EBIT	000 EUR	68.636	34.984	18.402
EBITDA LMA	000 EUR	130.080	102.620	92.707
<i>Metalurška dejavnost</i>	<i>000 EUR</i>	<i>76.397</i>	<i>77.273</i>	<i>62.430</i>
<i>Prehrambna dejavnost⁵</i>	<i>000 EUR</i>	<i>23.863</i>	<i>25.463</i>	<i>31.012</i>
<i>Poslovne združitve in prilagoditve</i>	<i>000 EUR</i>	<i>29.819</i>	<i>-115</i>	<i>-735</i>
EBITDA	000 EUR	127.057	98.532	78.984
<i>Metalurška dejavnost</i>	<i>000 EUR</i>	<i>74.420</i>	<i>74.749</i>	<i>50.239</i>
<i>Prehrambna dejavnost⁵</i>	<i>000 EUR</i>	<i>24.229</i>	<i>23.084</i>	<i>29.182</i>
<i>Poslovne združitve in prilagoditve</i>	<i>000 EUR</i>	<i>28.408</i>	<i>698</i>	<i>-437</i>
EBITDA marža brez poslovnih združitev	%	11,7	9,7	7,4
Čisti poslovni izid	000 EUR	51.325	14.406	4.869
Odlivi za naložbe ⁶	000 EUR	70.267	59.920	43.637
Neto finančni dolg na dan 31.12.	000 EUR	367.520	368.167	355.389
<i>Metalurška dejavnost</i>	<i>000 EUR</i>	<i>261.453</i>	<i>251.771</i>	<i>238.010</i>
<i>Prehrambna dejavnost</i>	<i>000 EUR</i>	<i>35.492</i>	<i>34.128</i>	<i>35.166</i>
<i>Poslovne združitve in prilagoditve</i>	<i>000 EUR</i>	<i>70.575</i>	<i>82.268</i>	<i>82.212</i>
NFD/EBITDA LMA na dan 31.12.		3,6	3,6	3,8
<i>Metalurška dejavnost</i>		<i>3,4</i>	<i>3,3</i>	<i>3,8</i>
<i>Prehrambna dejavnost</i>		<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>1,1</i>
Zaposleni na dan 31. 12.		7.239	7.431	7.599
<i>Metalurška dejavnost</i>		<i>3.552</i>	<i>3.770</i>	<i>3.922</i>
<i>Prehrambna dejavnost</i>		<i>3.687</i>	<i>3.661</i>	<i>3.677</i>

V začetku leta 2019 smo uspešno končali odsvojitve prehrambne dejavnosti (Skupine Perutnina Ptuj), skladno s poslovnimi načrti. Vpogled v rezultate, kot bi veljali pred odsvojitvijo prehrambne dejavnosti, omogoča primerjave ključnih števil iz poslovanja s preteklimi leti.

⁵ Prehrambna dejavnost: čisti prihodki od prodaje, EBITDA LMA in EBITDA zajemajo desetmesečne rezultate, ki pokrivajo obdobje prevzema.

⁶ Naložbe v odvisne družbe so izločene.

ANALIZA POSLOVANJA SKUPINE SIJ

Skupina SIJ: Ključne številke o poslovanju

	Enota mere	2016*	2017	2018
Finančni podatki				
Čisti prihodki od prodaje	000 EUR	631.884	754.870	802.766
EBIT	000 EUR	28.287	24.652	1.774
EBIT marža	%	4,5	3,3	0,2
Amortizacija	000 EUR	46.133	50.097	48.466
EBITDA LMA	000 EUR	76.397	77.273	62.430
EBITDA	000 EUR	74.420	74.749	50.239
EBITDA marža	%	11,8	9,9	6,3
EBITDA na zaposlenega	EUR	22.262	20.850	13.137
Poslovni izid pred davki	000 EUR	10.336	6.462	-13.904
Čisti poslovni izid	000 EUR	22.913	14.406	14.655
Denarni tok iz poslovanja	000 EUR	111.689	99.375	79.224
Odlivi za naložbe	000 EUR	65.813	53.027	36.959
Izkaz finančnega položaja na dan 31. 12.				
Skupaj sredstva	000 EUR	1.143.947	1.139.736	1.151.985
Kapital	000 EUR	423.471	402.937	407.410
Neto finančni dolg na dan 31. 12.				
Dolgoročne finančne obveznosti**	000 EUR	298.410	271.837	233.808
Kratkoročne finančne obveznosti**	000 EUR	128.752	96.878	149.707
Denar in denarni ustrezniki***	000 EUR	59.643	34.909	63.469
Neto finančni dolg (NFD)	000 EUR	367.520	333.806	320.046
<i>Metalurška dejavnost****</i>	<i>000 EUR</i>	<i>261.453</i>	<i>251.771</i>	<i>238.010</i>
<i>Prehrabna dejavnost</i>	<i>000 EUR</i>	<i>35.492</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Poslovne združitve</i>	<i>000 EUR</i>	<i>70.575</i>	<i>82.035</i>	<i>82.036</i>
NFD***/EBITDA LMA		3,4	3,3	3,8
Zaposleni				
Povprečno število zaposlenih		3.343	3.585	3.824

Prihodnost Skupine SIJ je metalurška dejavnost, saj smo v začetku leta 2019, skladno s poslovnimi načrti, uspešno končali odsvojitev prehrabne dejavnosti (Skupine Perutnina Ptuj). V nadaljevanju predstavljene ključne številke iz poslovanja zato prikazujejo poslovanje Skupine SIJ brez prehrabne dejavnosti. Primerljivost podatkov z letnim poročilom za leto 2017 in predhodna leta pa omogoča analiza ključnih števil iz poslovanja za metalurško in prehrabno dejavnost.

[Več >> Ključne številke metalurške in prehrabne dejavnosti](#)

* V finančnih podatkih EBIT, EBITDA LMA, EBITDA, poslovni izid pred davki in čisti poslovni izid ni upoštevan enkratni učinek iz poslovne združitve prehrabne dejavnosti v višini 28.412 tisoč evrov.

** Finančne obveznosti vključujejo glavnice posojil, finančnih najemov in finančnih instrumentov.

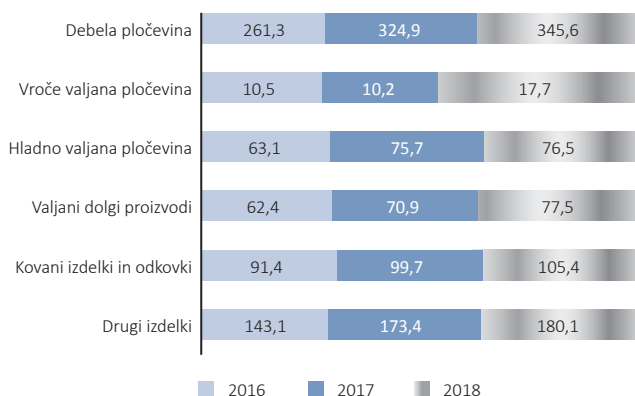
*** Denar in denarni ustrezniki ne vključujejo denarnih sredstev z omejeno uporabo.

**** NFD v metalurški dejavnosti je brez poslovnih združitev (nakupi delnic Skupine Perutnina Ptuj in Holdinga PMP do 31. decembra).

VIŠJI PRIHODKI OD PRODAJE

Skupina SIJ je v letu 2018 ustvarila 802,8 milijona evrov prihodkov od prodaje, kar je za 6,3 odstotkov več kot leta 2017. V primerjavi z letom 2017 smo najbolj povečali prodajo nerjavne debele pločevine, enega najbolj dobičkonosnih programov Skupine SIJ, in vroče valjane pločevine. Višja je tudi prodaja drugih izdelkov, ki jih proizvajamo v okviru poslovnega področja predelava. Med njimi so industrijski noži, varilni materiali z elektrodami, varilna žica in praški za varjenje.

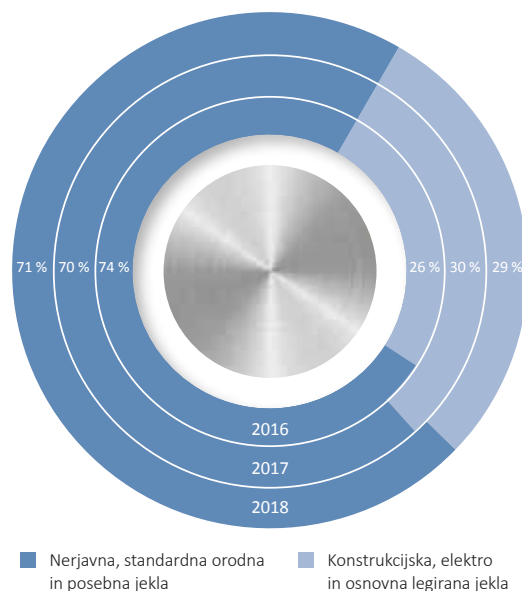
Skupina SIJ: Prodaja po skupinah proizvodov (v milijonih evrov)

SPECIALISTI ZA JEKLA Z VIŠJO DODANO VREDNOSTJO

Skupina SIJ je uveljavljena kot specialist zlasti za nerjavna, orodna in posebna jekla. S kakovostnimi izdelki z višjo dodano vrednostjo smo usmerjeni na nišne jeklarske trge, ki zagotavljajo stabilnejše povpraševanje in višje prodajne cene, hkrati pa so manj izpostavljeni uvozu iz tretjih držav. V posameznih izmed teh segmentov ohranjamo vodilni položaj na trgu. Visokokakovostne končne izdelke razvijamo v sodelovanju s kupci in po njihovih zahtevah. V preteklosti izvedene naložbe pa nam omogočajo, da smo pri tem konkurenčni.

Skupina SIJ: Delež količinske prodaje posameznih vrst jekel (v odstotkih)

VIŠJA VREDNOST PRODAJE NA KLJUČNIH TUJIH TRGIH

Skupina SIJ je bila s 84,6 odstotka izvoza tudi v letu 2018 med največjimi slovenskimi izvozniki. Naši glavni izvozni trgi ostajajo Nemčija, Italija in druge evropske države.

Čeprav je količina prodanih proizvodov primerljiva s prejšnjim letom, smo vrednost izvoza v evropske države povečali. Vrednost prodaje na nemški trg je bila v primerjavi z letom prej višja za 9,4 milijona evrov, po obsegu količine proizvodov pa je primerljiva z lanskim letom. Višja je bila tudi vrednost prodaje v Italijo, kamor smo sicer izvozili za 0,8 odstotne točke manj proizvodov kot v letu 2017. Obseg prodanih proizvodov v druge države Evrope je nižji za 1,1 odstotne točke, prodaja pa je vrednostno višja.

V letu negotovih trgovinskih razmer na trgu, med katerimi izstopajo predvsem protekcionizem ZDA in uvedene 25-odstotne dajatve na uvoz jekla, nam je v Skupini SIJ z različnimi aktivnostmi izvoz na ameriški trg uspelo zadržati na približno enaki ravni kot leto prej.

V druge države smo prodajo povečali za 0,7 odstotne točke ali za 8,4 milijona evrov.

Skupina SIJ: Delež prihodkov od prodaje po trgih (v odstotkih)

OBVLADOVANJE STROŠKOV S PRODAJNIMI CENAMI

Skupina SIJ je v letu 2018 ustvarila 50,2 milijona evrov EBITDA. Na nižji kazalnik dobičkonosnosti poslovanja je ključno vplivalo razmerje med stroški in prodajnimi cenami.

Vpliv jeklarskega področja na EBITDA

V letu 2018 so stroški skupno narasli za 22 milijonov evrov. Največja je bila rast variabilnih stroškov, ki so se povečali za 15,8 milijona evrov. Razlog za to so predvsem stroški energentov, ognjevarnih materialov in dodatkov, med katerimi so se izrazito povečali stroški za grafitne elektrode, ter stroški prevozov.

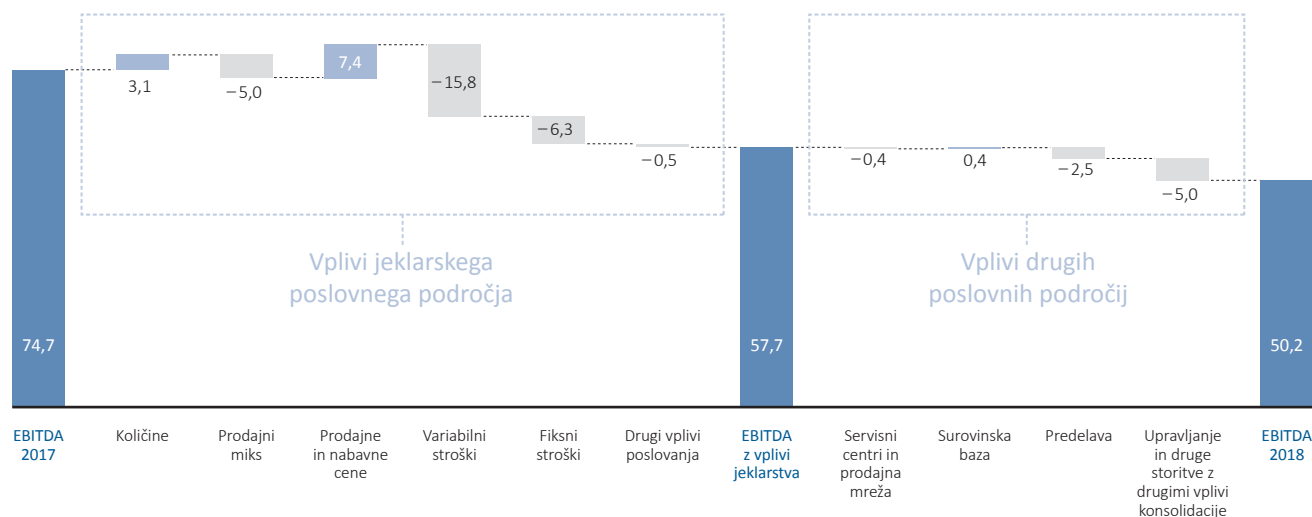
Negativni vpliv fiksnih stroškov je ostal enak kot leto prej, ko je znašal 6,3 milijona evrov in je bil za 0,2 milijona evrov nižji kot v letu 2017. Fiksni stroški na enoto proizvoda so se ob večji proizvodnji zniževali, vrednostno pa so se povečevali zaradi stroškov dela.

Rast stroškov je zavirala vsa druga področja, ki vplivajo na kazalnik uspešnosti EBITDA.

Pozitivni učinek prodajnih cen je bil 47,1 milijona evrov. Ker pa je bil negativni učinek nabavnih cen 39,7 milijona evrov, neto učinek obeh vplivov z 7,4 milijona evrov ni zadostoval za premostitev razlike, ki je nastala zaradi povišanih stroškov.

Vpliv količin je bil pozitiven. 3,1 milijona evrov izhaja iz obsega proizvodnje, ki se je povečal za štiri odstotke.

Skupina SIJ: EBITDA most (v milijonih evrov)

Drugi vplivi izhajajo iz vrednotenja zalog, stroškov prevoza blaga do kupcev ter iz naslova reklamacij in bonusov do kupcev.

Na negativen vpliv področja upravljanje in drugih storitev pa imajo največji vpliv slabitve naložb in oblikovanje rezervacij, kar je podrobno pojasnjeno v računovodskem poročilu.

Vpliv drugih poslovnih področij

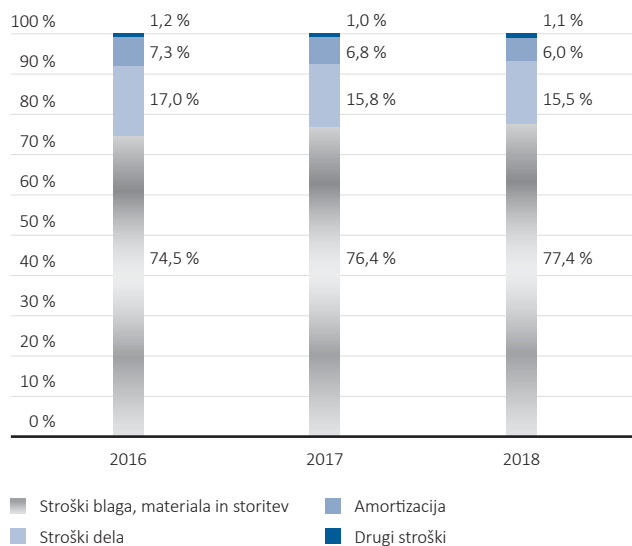
Druga poslovna področja v Skupini SIJ so tesno povezana s poslovanjem jeklarskega poslovnega področja. Poslovna kondicija in optimalno delovanje obeh jeklarn izrazito vplivata na delovanje servisnih centrov in prodajne mreže. Poslovno področje predelave je bilo v letu 2018 v slabšem konkurenčnem položaju zaradi materialov in dodatkov za varjenje, predvsem varilnih elektrod. Njihov delež v prodaji upada, ker jih nadomeščajo sodobne tehnike avtomatskega varjenja.

STROŠKI POD VPLIVOM CEN ENERAGENTOV IN SUROVIN

Struktura poslovnih odhodkov se je spreminjala skladno s spremembami obsega proizvodnje in trendi cen strateških surovin.

V Skupini SIJ so največji stroški materiala. V letu 2018 so obsegali 77,4-odstotni delež. Ključne surovine za proizvodnjo nerjavnih in specialnih jekel so jekleni odpadki ter legirni elementi. V prvi polovici leta 2018 so bile cene surovin relativno stabilne, trend navzgor pa so predvsem legure v glavnini obrnile proti drugi polovici leta. Rast cen se je do konca leta opazno nadaljevala samo še pri ferovanadiju.

Skupina SIJ: Struktura poslovnih odhodkov (v odstotkih)

Na nižan operativni rezultat jeklarskega poslovnega področja so negativno vplivale cene energentov, ki nam jih v letu 2018 ni uspelo optimizirati.

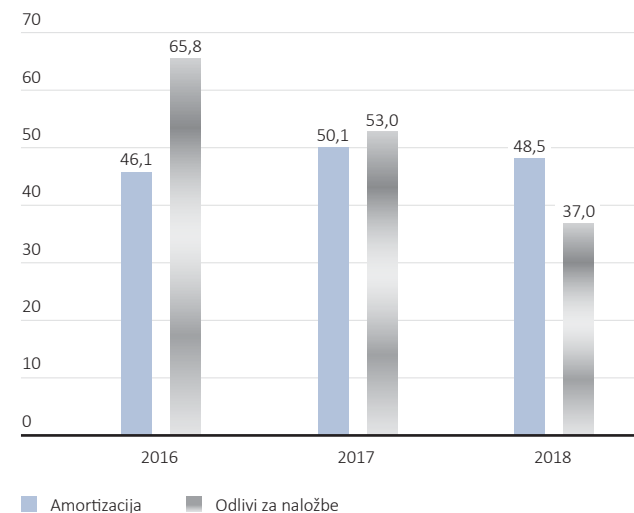
Stroški dela, ki so ena izmed ključnih stroškovnih postavk, so bili zaradi dviga povprečnih plač po vrednosti višji, v strukturnem deležu pa so se znižali za 0,3 odstotne točke.

NALOŽBE V SKLADU S STRATEGIJO

V času intenzivnega naložbenega cikla so vrednosti naložb v Skupini SIJ izrazito presegle strošek amortizacije. V letu 2017, po zaključenih obsežnih naložbenih projektih, se je razmerje začelo spreminjati in se v letu 2018 prvič prevesilo na stran amortizacije. Ta v letu 2018 za 11,5 milijona evrov presega vrednost naložb.

Za razliko od obdobja intenzivnih naložbenih projektov so naložbe zdaj usmerjene v podporne projekte, ki zaključujejo vlaganja v preteklih letih in zagotavljajo posodobitve za izdelavo tehnološko bolj dovršenih proizvodov. V letu 2018 smo tem projektom in drugim naložbam namenili 37 milijonov evrov.

Skupina SIJ: Amortizacija in odlivi za naložbe (v milijonih evrov)

ZNIŽEVANJE ZADOLŽENOSTI

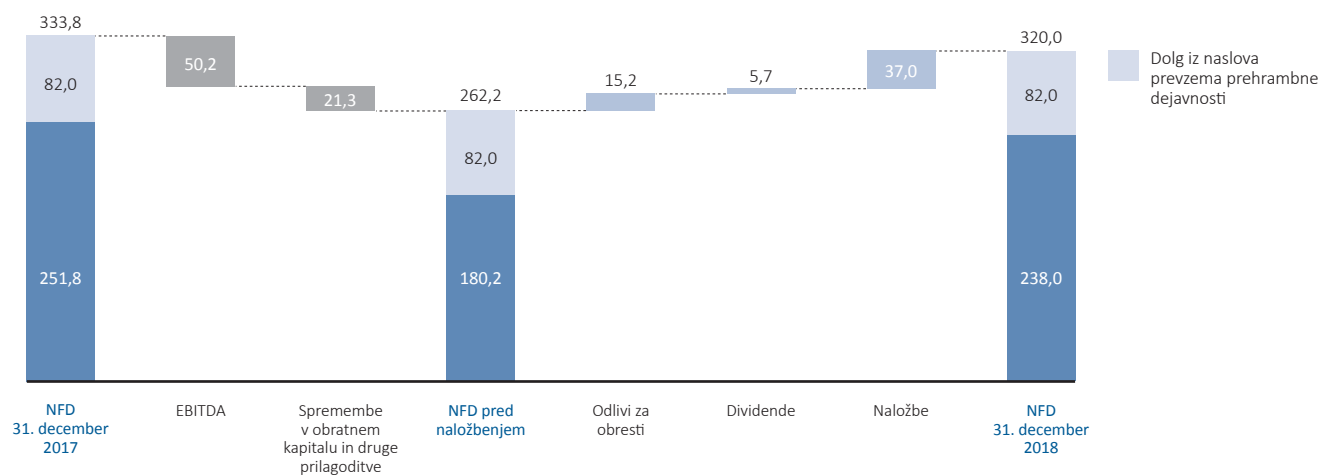
Zadolženost Skupine SIJ, ki se je v letu 2018 znatno znižala, se bo v prihodnjih letih postopoma še naprej zniževala. Neto finančni dolg skupine se je v letu 2018 znižal za 14 milijonov evrov. Če ne upoštevamo naložbe v Perutnino Ptuj, se je neto finančna zadolženost konec leta 2018 znižala na 238 milijonov evrov.

Zadolževanje je bilo v preteklih letih skladno z usmeritvami strateškega razvoja in nujno za uresničitev visokotehnolo-

ških projektov v okviru intenzivnega naložbenega cikla. Ta se je z letom 2018 umiril.

Zaradi finančne stabilnosti Skupine SIJ smo v letu 2018 vse redne aktivnosti operativnega delovanja in naložbe v vrednosti 37 milijonov evrov financirali iz EBITDA.

Skupina SIJ: Neto finančni dolg na dan 31. december (v milijonih evrov)

POVEČANA RAZPOLOŽLJIVA LIKVIDNOST

Likvidnost v Skupini SIJ je visoka in se je v letu 2018 v primerjavi z letom prej povečala za 23 milijonov evrov.

Po zaključenih naložbah smo v letu 2018 izčrpali odobrene proste linije za naložbe, v primerjavi z letom prej pa smo povečali odobrene limite za obratni kapital. Z ustreznim upravljanjem likvidnosti preiščljeno reguliramo potrebe po financiranju obratnega kapitala. Odobrene dolgoročne revolving linije nam omogočajo ohranjanje visoke razpoložljive likvidnosti na dolgi rok, s čimer povečujemo varnost poslovanja.

Skupina SIJ: Razpoložljiva likvidnost na dan 31. december (v milijonih evrov)

	2016	2017	2018
Denar in denarni ustrezniki	21	35	64
Odobreni limiti za obratni kapital	34	57	78
Odobreni limit za naložbe	81	27	0
Razpoložljiva likvidnost	136	119	142

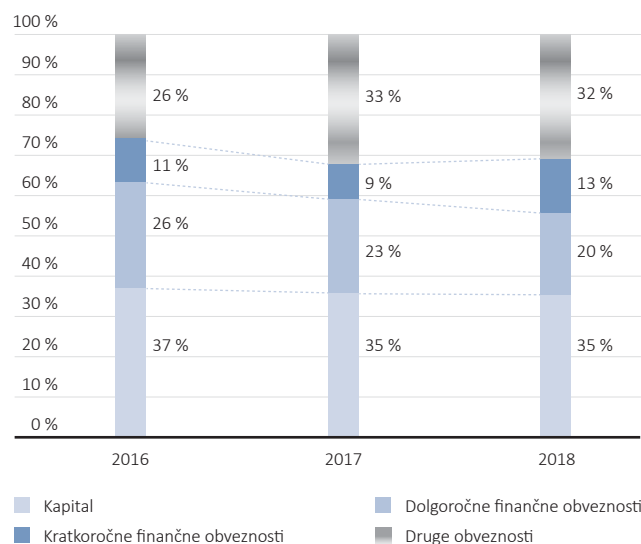
FINANČNA TRDNOST IN DOLGOROČNI VIRI FINANCIRANJA

V strukturi zadolženosti ostaja delež lastniškega kapitala na visoki ravni. Delež kratkoročnih finančnih obveznosti se je nekoliko povečal, in sicer zaradi preklasifikacije obveznic iz dolgoročnih obveznosti v kratkoročne obveznosti, kot posledica zapadlosti obveznic v novembru 2020. Delež drugih obveznosti ostaja na podobni ravni kot leta 2017.

Skupina SIJ je decembra 2018 že petič izdala enoletne komercialne zapise z oznako SIK05 v skupni nominalni vrednosti 30 milijonov evrov. Z njimi smo nadomestili obstoječe komercialne zapise v vrednosti 27,3 milijona evrov, ki so zapadli decembra 2018. Nova izdaja komercialnih zapisov z letno obrestno mero en odstotek ima najnižjo obrestno mero do sedaj in pomembno prispeva k zniževanju stroškov financiranja.

Družba SIJ d.d. je tudi izdajateljica obveznic, ki kotirajo na Ljubljanski borzi, zato je zavezana k objavi skupnega zneska tako imenovanih obstoječih obveznosti. Ta znesek je enak skupnemu znesku z zavarovanji zavarovanih obveznosti (vključno s prostimi, še ne črpanimi zneski posojil po sklenjenih pogodbah). Skupaj z dopustnimi objavljenimi izjemami po določilih izdaje obveznic je bil 31. decembra 2018 znesek z zavarovanji zavarovanih obveznosti 84.016.207 evrov in se je v primerjavi z letom 2017 zmanjšal zaradi odplačevanja glavnin posojil.

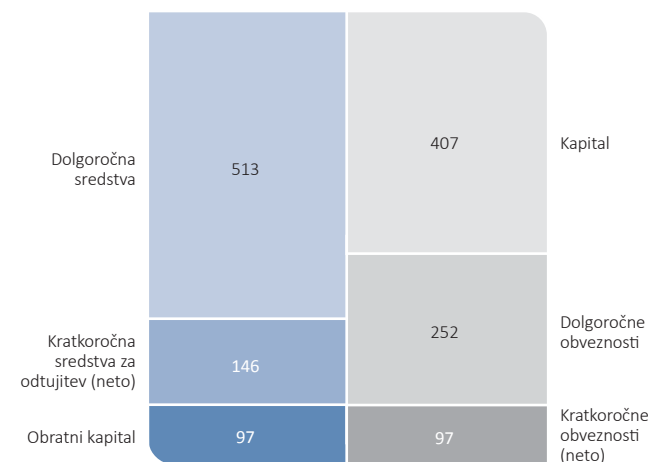
Skupina SIJ: Dolžniška struktura na dan 31. december (v odstotkih)

STABILNA FINANČNA STRUKTURA

Izkaz finančnega položaja je še naprej stabilen in strukturno ustrezen. Z dolgoročnimi viri so pokrita vsa dolgoročna sredstva. V Skupini SIJ še naprej uresničujemo dosedanje finančno politiko, da z dolgoročnimi viri omogočamo dolgoročni razvoj, s kratkoročnimi viri financiranja pa uravnava-mo sezonska gibanja obratnega kapitala.

Skupina SIJ: Struktura finančnega položaja: pokritje sred- stev z viri na dan 31. december (v milijonih evrov)

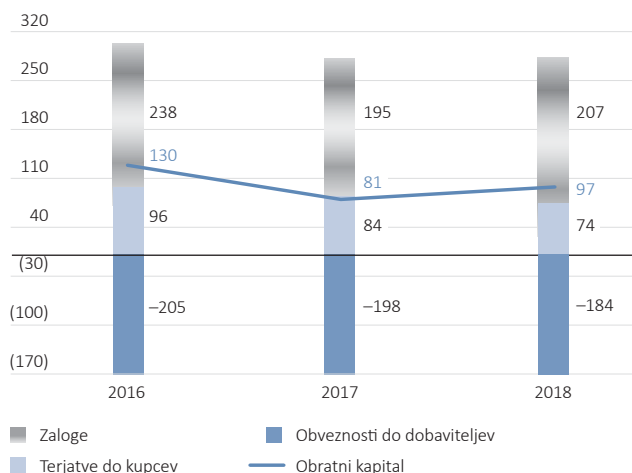

UPRAVLJANJE OBRATNEGA KAPITALA

Z uspešnim obvladovanjem obratnega kapitala ustvarjamo pozitivne finančne učinke za likvidnost in uspešnost poslovanja. Medletne spremembe v obratnem kapitalu upravljamo z odobrenimi kreditnimi linijami, terjatve in obveznosti pa aktivno in učinkovito spremljamo na dnevni ravni.

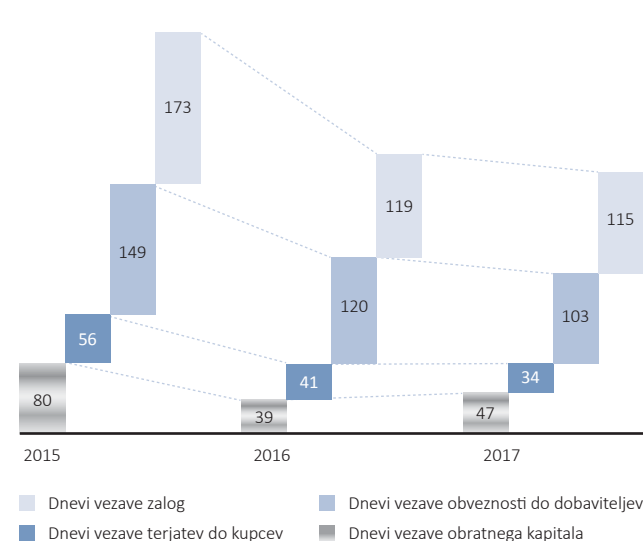
Učinkovito upravljanje terjatev izvajamo tudi s posebnim programom Securitization of trade receivables⁹, ki smo ga v Skupini SIJ uspešno uvedli konec leta 2016. S takšnimi aktivnostmi in dosledno izterjavo terjatev smo še dodatno izboljšali obrat terjatev. Posebno pozornost namenjamo tudi obvladovanju obveznosti do dobaviteljev in gibanju zalog, pri katerih smo v letu 2018 uspešno skrajšali dneve vezave.

Skupina SIJ: Obratni kapital iz poslovanja na dan 31. december (v milijonih evrov)

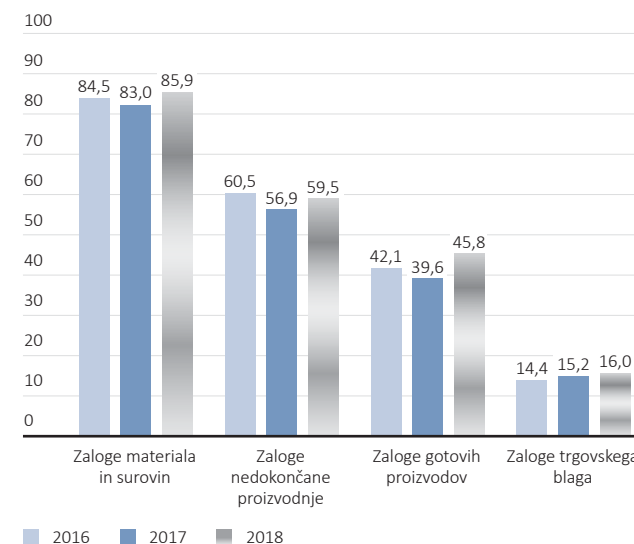
V metalurški dejavnosti je učinkovito upravljanje zalog poseben izziv. Za nemoteno delo potrebujemo optimalne zaloge, hkrati pa je v njih vezan precejšen del sredstev, kar obremenjuje obratni kapital.

Skupina SIJ: Dnevi vezave obratnega kapitala iz poslovanja na dan 31. december

Zaradi višjih cen surovin je bila vrednost zalog na dan 31. december 2018 v primerjavi z zalogami na ta dan leto prej večja za šest odstotkov, a smo ob tem dosegli boljše obračanje zalog, merjeno v dnevih.

Skupina SIJ: Zaloge po vrstah na dan 31. december (v milijonih evrov)

⁹ Program se nanaša na listinjenje oziroma monetizacijo poslovnih terjatev.

Ključne naložbene aktivnosti

Po zaključku intenzivnega naložbenega cikla v letu 2017 so bile po letih intenzivnih strateških naložb v povečanje proizvodnih zmogljivosti ter modernizacijo proizvodnje naložbene aktivnosti v letu 2018 usmerjene v povečevanje učinkovitosti proizvodnih pridobitev v zadnjih letih, učinkovitejšo rabo energije in zmanjševanje vplivov na okolje.

Vrednost naložb je znašala 37,0 milijona evrov. Najpomembnejši cilji, ki smo jih dosegali z naložbami, so bili:

- finalizacija proizvodov (razrezní centri, obdelovalne zmogljivosti, končni proizvodi),
- odprava ozkih grl in povečevanje učinkovitosti proizvodnje,
- zniževanje emisij hrupa v okolje,
- zniževanje porabe energije.

Preostala sredstva smo namenili za naložbeno vzdrževanje.

Med vse pomembnejšimi naložbenimi področji so načrtno zmanjševanje vplivov na okolje in uvajanje rešitev za trajnostni razvoj ter krožno gospodarjenje. Naložbe, s katerimi izpolnjujemo svojo zavezo trajnostnemu razvoju, so:

- naložba v lastno linijo za predelavo žlindre v nove proizvode (prevzem dejavnosti družbe Harsco Minerali),
- naložbe v zmanjševanje emisij hrupa, ki jih bomo nadaljevali do leta 2020.

Najvidnejši naložbi leta 2018

Naložba
na področju
krožnega
gospodarstva

*Naložba družbe
SIJ Acroni v lastno
linijo za predelavo žlindre
v nove proizvode (prevzem
dejavnosti družbe Harsco Minerali)*

Naložba
v posodobitev za
izdelavo tehnološko
bolj dovršenih
proizvodov

*Nova linija za toplotno
obdelavo jekla v družbi
SIJ Metal Ravne*

Skupina SIJ: Odlivi za naložbe (v milijonih evrov)

Družba	2018
SIJ Acroni	20,0
SIJ Metal Ravne	8,2
SIJ Ravne Systems	2,5
ORO MET	1,9
Preostale naložbe	4,4
Skupaj	37,0

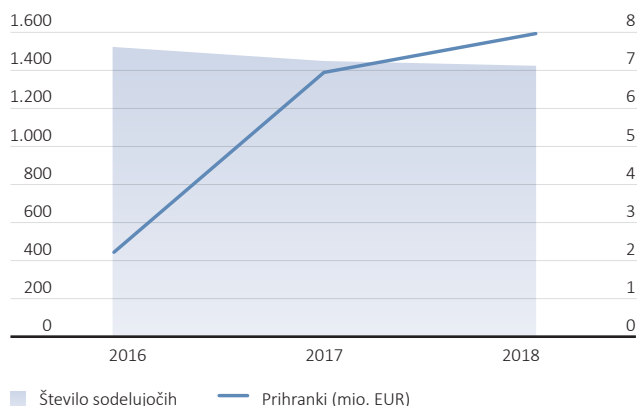
Raziskave, razvoj in inovacije

V Skupini SIJ raziskovalni, razvojni in inovacijski dejavnosti namenimo posebno pozornost, saj so novi in naprednejši načini snovanja izdelkov in storitev ter izboljšav tehnoloških in drugih procesov ključnega pomena za doseganje strateškega cilja – večanje deleža zahtevnejših proizvodov z višjo dodano vrednostjo.

INOVACIJSKA DEJAVNOST JE DEL ORGANIZACIJSKE KULTURE

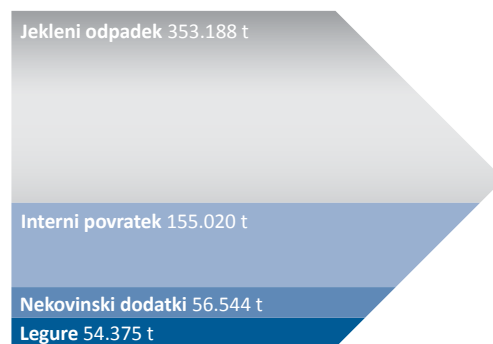
V družbah Skupine SIJ inovacijsko dejavnost širimo med vse zaposlene. S sistematičnim zbiranjem idej in predlogov je bil v letu 2018 približno na vsake tri zaposlene oddan en predlog izboljšave ali inovacije. Kakovost idej omogoča vse večji obseg prihrankov, ki jih omogoča uvedba inovacij. V letu 2018 so uresničene inovacije omogočile **prihranke in gospodarske koristi v vrednosti več kot 8 milijonov evrov**.

Skupina SIJ: Inovacijska dejavnost

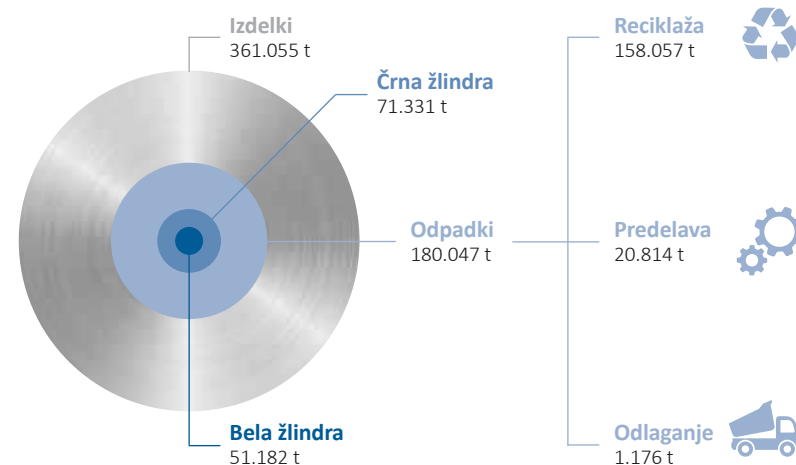

Tokokrog surovin v jeklarskih družbah Skupine SIJ v letu 2018

VHODNI MATERIALI

IZHODNI MATERIALI

INOVACIJE ZA TRAJNOSTNO UPORABO STRANSKIH PROIZVODOV

Med pomembnejšimi zavezami Skupine SIJ je delovanje po načelih trajnostnega razvoja in krožnega gospodarstva. V jeklarstvu ju spodbujamo in uresničujemo tudi s ponovno uporabo stranskih proizvodov, ki nastanejo pri proizvodnji jekla, ali kot vir za nove proizvode, ki nastanejo iz stranskih. Glede na količino vhodnih materialov in izhodnih odpadkov je jeklarstvo dejavnost s skoraj popolnoma zaprtim tokokrogom surovin.

V letu 2018 smo uvedli stroškovno učinkovito novost pri predelavi prahov, sami začeli predelovati žlindro in namenili posebno pozornost raziskovanju dodatnih možnosti njene uporabe. Odgovorno ravnanje nameravamo med drugim dokazovati z okoljsko deklaracijo proizvoda EPD⁵.

⁵ Angleško Environmental product declaration.

Uporaba odpadnega peskarskega prahu

Pri peskanju pločevine nastane do 115 ton odpadnega peskarskega prahu na mesec. Prah, ki je sestavljen iz železa v kovinski ali oksidni obliki in iz nezanemarljivega deleža kroma in niklja, smo doslej oddajali na partnersko odlagališče. V letu 2018 smo del prahu začeli uporabljati v lastni proizvodnji, ostanek peskarskega prahu z ustrezno vsebnostjo železovega oksida pa uporabljamo za redčenje taline. V posamezno šaržo dodamo kar okoli tisoč kilogramov lastnega materiala in celotno količino lahko porabimo že pri manj kot polovici izdelanih navadnih šarž. Z uporabo prahu zmanjšujemo stroške legur in stroške dosedanjega odlaganja prahu.

Uporaba žlindre in raziskovanje alternativnih možnosti uporabe

Žlindro, enega najzanimivejših in ponovno uporabnih stranskih proizvodov v jeklarstvu, od leta 2018 predelujemo z lastno linijo. Nekaj žlindre uporabimo v lastni proizvodnji, nekaj pa je oddamo drugim podjetjem za uporabo v gradbeništvu in cestogradnji. Obenem raziskujemo nove možnosti njene uporabe. V letu 2018 smo s partnerji raziskovali možnosti izdelave žlindre izolacijske volne in pridobili sredstva za raziskovalni projekt izdelave okolju prijaznejšega veziva.

Žlindrina volna (SlagWool) in njene aplikacije, ki smo jo izdelali iz pečno nerjavne in rafinacijske žlindre, je uspešno prestala laboratorijske teste, računalniške simulacije in industrijski test. V laboratoriju smo izdelali vlakna iz rafinacijske žlindre in mešanice odpadkov, bogatih z aluminijem in silicijem, ter dokazali, da lahko žlindrino volno izdelujemo iz samih sekundarnih odpadnih surovin. Na

industrijski ravni smo izdelali žlindrino volno iz približno 40 odstotkov nepredelane žlindre in naravnih dodatkov ter dokazali, da so mehanske značilnosti tako izdelane volne ustrezne. Z uporabo žlindre lahko znižujemo porabo talilne energije in znižujemo stroške surovin.

Projekt ALiCE, za katerega smo skupaj z Zavodom za gradbeništvo pridobili evropska sredstva⁶, je namenjen pripravi novega veziva, ki naj bi bil alternativa tako imenovanemu portlandskemu klinkerju oziroma cementu. Trajnostno naravnan projekt bo med drugim proučeval uporabo mineralnega preostanka po procesiranju pečne nerjavne in rafinacijske žlindre oziroma drugih odpadkov z aluminijem. Novo vezivo bo predvidoma povzročalo nižje emisije ogljikovega dioksida, omogočalo ponovno uporabo surovin in odpadkov ter s tem zagotavljalo boljše varovanje okolja in nižjo porabo energije, potrebne za pripravo veziva.

RAZISKOVALNI PROJEKTI IN PROGRAMI

Družbe Skupine SIJ izvajajo lastne raziskovalne projekte in programe ter samostojno in s partnerji na različnih razpisih pridobivajo sredstva za razvojne projekte. V letu 2019 bodo pomembni rezultati projekta MARTINA, novosti pri razvoju jekel pa bo omogočal tudi novi projekt ČMRLJ.

MARTINA (materiali in tehnologije za inovativne aplikacije), razvojno-raziskovalni program, v okviru katerega smo razvili super čisto orodno jeklo SITHERM S140R, je bil končan v prvem trimesečju leta 2019. Jeklo za delo v vročem z visoko toplotno prevodnostjo, pomembno za izdelavo orodij za tlačno litje aluminija, utopno kovanje

in termo-mehansko štancanje, smo leta 2018 z laboratorijske ravni prenesli v industrijsko proizvodnjo. V letu 2019 načrtujemo tudi patentno prijavo. Projekt izvajamo v sodelovanju z Inštitutom za kovinske materiale in tehnologije in Naravoslovnotehniško fakulteto.

ČMRLJ, novi projekt za doseganje čistosti in lastnosti z mikrolegiranjem jekel, ki smo ga pridobili na razpisu Ministrstva za znanost in šport RS, bo v prihodnjih dveh letih omogočil razvoj novega fino zrnatega in varivnega mikrolegiranega jekla v poboljšnem stanju. Ultravisoko trdno jeklo bo uporabno na področjih, kjer je zaželeno izjemno zmanjšanje teže premikajočih se komponent (npr. žerjavi, dvigala in podobno). Zmanjševanje teže je ena od lastnosti, s katero ponudniki jekla omogočamo tudi manjšo porabo goriva pri premikih in s tem zmanjšanje emisij.

Skupna vrednost projekta, pri katerem sodelujejo Inštitut za kovinske materiale in tehnologije, SIJ Metal Ravne, Štore Steel in Razvojni center Jesenice, presega tri milijone evrov.

⁶ Projekt RIS-ALiCE (Alrich industrial residues for mineral binders in ESEE region) je sofinanciran v okviru programa EIT Raw Materials.

PRIZNANJA RAZISKOVALNIM DOSEŽKOM

Razvojni inženirji Skupine SIJ vsako leto sodelujejo na regijskih tekmovanjih za inovacije in se uvrščajo na nacionalno raven podeljevanja nagrad Gospodarske zbornice Slovenije.

Člani raziskovalno-razvojnih timov Skupine SIJ so v letu 2018 objavili več člankov in predstavili svoje dosežke na znanstvenih in strokovnih konferencah. Združenje AIST (Association for Iron&Steel technology) za tehnologijo železa in jekla je članku raziskovalcev SIJ Metala Ravne z naslovom Uporaba stenskih gorilcev pri proizvodnji visoko legiranih in specialnih jekel v elektroobločni peči podelilo nagrado za najboljši tehnični članek leta 2018, objavljen je bil v januarški številki revije Iron Steel Technology.

NAVDIHI Z NOVIH PODROČIJ

Ko železo obogatimo z ogljikom, recikliranim jeklom in drugimi izbranimi surovinami, dobimo jeklo, ki je lahko tudi do tisočkrat močnejše od železa.

Za snovalce novosti je jeklarstvo neskončen vir navdiha za izboljšave postopkov, nove in ponovne načine uporabe jekla ter nova področja uporabe stranskih proizvodov.

Skupina SIJ: Nagrade v letu 2018 (izbor)

Priznanje	Družba	Projekt	Učinek / Prednost
Nacionalno srebrno priznanje GZS	SIJ Metal Ravne	Optimizacija proizvodnje ledeburitnih jekel za delo v hladnem	Skupni učinek inovacije v letu 2017 je bil 1,2 milijona evrov prihranka.
Nacionalno srebrno priznanje GZS	SIJ Acroni in Razvojni center Jesenice	Debela pločevina orodnega jekla za delo v vročem SITHERM 2343	Skrbno načrtovan proces izdelave omogoča doseganje mikročistoče in homogenost materiala, primerljivo z najzahtevnejšimi postopki klasične izdelave brez dodatnih tehnoloških korakov (postopkov EPŽ).
Nacionalno srebrno priznanje GZS	SIJ Ravne Systems	Edinstveni sistem avtomatske manipulacije okroglih palic	Sistem z avtonomnim načinom delovanja zmanjšuje možnosti za poškodbe operaterjev, nastanek zastojev in poškodb.
Regionalno srebrno priznanje GZS	SIJ Metal Ravne	Optimizacija kovanja malih valjev	Optimizacija je z odpravo ozkega grla prispevala k 60-odstotnemu povečanju prodaje valjev v letu 2017.
Regionalno bronasto priznanje GZS	SIJ Metal Ravne	Trn za stripanje ingotov	Inovacija omogoča boljši izmet ingotov, lažje čiščenje in vzdrževanje ter varnejše delo.

Trženjska strategija in upravljanje blagovnih znamk

Skupina SIJ ima visok delež izdelkov z višjo dodano vrednostjo pod okriljem lastnih blagovnih znamk. Korporativna znamka SIJ je od leta 2016 vključena v imena metalurških družb, hkrati pa je iztočnica za celovit sistem **11 produktivnih blagovnih znamk jekel**, v katere je urejena naša ponudba. Poleg jekel z natančno določenimi lastnostmi za posamezne namene, ki jih za svoj razvoj potrebujejo tehnološko zahtevne, na novo nastajajoče in hitro spreminjajoče se industrijske panoge, so znamke tudi dodatno zagotovilo kakovosti – od izbora surovin prek tehnološko napredne proizvodnje do servisnih storitev.

Posebno pozornost namenjamo razvoju novih vrst jekel in pri njih z modifikacijami dosegamo izjemne lastnosti. S temi jekli **kupcem omogočamo večjo učinkovitost in prihranke**, povezane tudi z zmanjševanjem porabe energije in zniževanjem okoljskih emisij.

NOVA JEKLA LETA 2018

V letu 2018 smo med drugim razvili:

- Novo orodno jeklo za delo v vročem **SITHERM S355R**, namenjeno izdelavi orodij za tlačno litje neželeznih kovin in utopno kovanje ter ekstruzijo, ki v primerjavi s klasičnim orodnim jeklom vsebuje manj molibdena in z manjšo vsebnostjo surovin prijaznejše do okolja.
- Novo orodno jeklo za izdelavo valjev **SIHARD 352** in novo ledeburitno orodno jeklo za delo v hladnem **S671**, ki se po našata z manjšo vsebnostjo kroma ob ohranjeni primerljivi trdnosti ter znatno večji obrabni obstojnosti in odpornosti reznega robu na krušenje. Valji in drugi izdelki iz tako izboljšanih jekel.

šane jekla imajo daljšo življenjsko dobo in tako prispeva-
jo k trajnostnemu delovanju kupcev.

- Razvoj novih nerjavnih jekel, kot so **SINOXX E790**, **SINOXX 4922** in **SINOXX 4906** z različnimi lastnostmi za namene uporabe, smo povezali z izboljšano tehnologijo izdelave, ki omogoča izpolnjevanje višjih zahtev za mehanske lastnosti v jedru valjanih poboljšanih ploščatih profilov ter doseganje mikročistoče in nizke vsebnosti škodljivih elementov v okroglih profilih.

- Razvoj novih martenzitnih nerjavnih jekel, kot so **SINOXX 4021**, **SINOXX 4016** in **SINOXX 4028**, je dopolnila prva šarža superdupleksnega jekla **SINOXX 4410**, izdelana s konverterjem AOD, ki omogoča bistveno krajši čas izdelave in s tem manjši ogljični odtis. S spremembo tehnološke poti toplotne obdelave tega jekla, in sicer z uvedbo nove linije za toplotno obdelavo, smo za četrtno zmanjšali tudi celotni čas ogrevanja. Na tehnologijo AOD smo usmerili tudi jeklo **SINOXX 4767**, pri katerem smo spremenili tudi način legiranja. Zanj smo pridobili najboljšo oceno v presoji kupca. Za proizvodnjo in proces smo dobili oceno A.

Z izboljšavami lastnosti in kakovosti izpolnujemo pričakovanja kupcev tudi pri najzahtevnejših projektih, ki vključujejo elektroplöčevino, konstrukcijska in posebna ogljična jekla.

Skupina SIJ: Najpomembnejše novosti pri jeklih lastnih blagovnih znamk v letu 2018

Vrsta jekla	Blagovna znamka	Ploščati program	Dolgi program	Novosti
Nerjavna		 SINOXX 4021 SINOXX 4016 SINOXX 4028 SINOXX 4410		Optimizirana tehnološka pot, krajši čas izdelave in toplotne obdelave
			SINOXX E790 SINOXX 4922	Izboljšana tehnologija izdelave, izboljšane mehanske lastnosti in mikročistoča
			SINOXX 4906	Novi način legiranja, pridobljena najvišja ocena v presoji kupca
Specialna		SIQUAL 6926	SIQUAL 6546 SIQUAL 6310 SIQUAL M244	legirana konstrukcijska jekla za posebne namene
				SIMAXX 1100 Izjemno visoka trdnost
Orodna			SITHERM S355R	Manjša vsebnost molibdena
			SITHERM 2343	Srebrno priznanje GZS za inovacije
			SITHERM S140R SITHERM S145	Orodno jeklo za delo v vročem s povečano toplotno prevodnostjo
			SIHARD 352 SIHARD S671 SIHARD K561	Manjša vsebnost kroma, večja obrabo odpornost in odpornost reznega robu na krušenje

MARKETINŠKE AKTIVNOSTI

Novosti, ki jih razvijamo tudi v tesnem sodelovanju s kupci, predstavljamo na posebnih dogodkih, kot so zdaj že tradicionalna prodajna konferenca oziroma **Partners Summit**, ki se je udeležijo predstavniki ključnih kupcev z vseh koncev sveta, in izbrane **sejemske prireditve**. V letu 2019 bomo svoje proizvode in znanje predstavili predvidoma na 19 sejmi po vsem svetu.

Povezave s kupci bomo še okrepili tudi z **načrtno digitalizacijo marketinškega delovanja** in bo pomembno prispevala tudi k nadaljnjemu strateškemu upravljanju znamk. V prihodnjih letih bomo nabor znamk še razširili.

PRIPRAVLJENI NA ZAHTEVE ZELENEGA NAROČANJA

Ker pri razvoju novosti upoštevamo tudi načela trajnostnega razvoja, se lahko potegujemo za projekte v okviru vse bolj uveljavljenega zelenega naročanja, ki proizvajalce in dobavitelje v posameznih državah dodatno spodbuja k preverjanju in posredovanju relevantnih okoljskih informacij. Slednje potrjujejo tudi ustrezne označbe, deklaracije in certifikati.

Družba SIJ Acroni že izvaja aktivnosti za pridobitev **okoljske deklaracije EPD (Environmental Product Declarations)**, ki razkriva emisije, povezane s proizvodom v celotnem življenjskem ciklusu.

Izpolnjevanje najvišjih zahtev dokazujejo postopki certificiranja pri različnih kupcih.

[Več >> Poslovna strategija: Ključne srednjeročne smernice](#)

Skupina SIJ: Sejemske predstavitve v letu 2018

Sejem	Lokacija	Industrija
1 Intermat	Pariz, Francija	gradbeništvo
2 Wire & Tube	Düsseldorf, Nemčija	cevarstvo, proizvodnja žice
3 IFAT	München, Nemčija	okoljevarstvo, ravnanje z odpadki, reciklaža
4 DMC	Šanghaj, Kitajska	orodjarstvo
5 Achema	Frankfurt, Nemčija	kemična industrija, biotehnologija, varovanje okolja
6 Eurosatory	Pariz, Francija	obramba
7 CWIEME	Berlin, Nemčija	industrija elektromotorjev in transformatorjev
8 Aluminium China	Šanghaj, Kitajska	proizvodnja aluminija
9 Coiltech	Pordenone, Italija	industrija elektromotorjev in transformatorjev
10 Fakuma	Friedrichshafen, Nemčija	plastika
11 Aluminium 2018	Düsseldorf, Nemčija	proizvodnja aluminija
12 Ecomondo	Rimini, Italija	varovanje okolja, krožno gospodarstvo

TRAJNOSTNI RAZVOJ

USTVARJALCI ZAKLJUČENIH SNOVNIH KROGOV

Jeklo ima sklenjen krog uporabe, hkrati pa njegova ponovna uporaba ni omejena. Jeklo je mogoče 100-odstotno reciklirati. Neskončno. Brez izgube kakovosti.

Vse vrste jekla lahko ponovno uporabimo za nova jekla različnih trdot, trdnosti, žilavosti, korozijske odpornosti in drugih lastnosti. Jeklo, ki je še danes del naftne ploščadi, je lahko osnova za ključne elemente jutrišnjih električnih avtomobilov in letal.

V družbah Skupine SIJ stavimo na sekundarne vire za proizvodnjo jekla in na okolju prijazno ponovno rabo odvečnih energentov, ki nastajajo v naši proizvodnji.

Izjava o nefinančnem poslovanju družbe SIJ d.d. in Skupine SIJ

Nefinančno poslovanje družbe SIJ d.d. in Skupine SIJ je bilo vpeto v temelje našega delovanja, še preden je bila za subjekte javnega interesa predpisana obveznost razkrivanja nefinančnih informacij s posebno izjavo v letnem poročilu⁷. V Skupini SIJ se zavedamo, da vsi finančni in nefinančni uspehi temeljijo na zavzetosti in **odgovornem delovanju v razmerju do vseh deležnikov**.

Za naše uspešno delovanje in aktivno prisotnost na svetovnem tržišču je ključnega pomena, da **ohranjamo dolgoročno zaupanje vlagateljev**. V sodobnem poslovnem okolju to zaupanje vzpostavljamo, ohranjamo in dokazujemo z demokratičnimi odnosi, medsebojnim spoštovanjem in transparentnim poslovanjem v mednarodnem okolju, **brez nepoštenih poslovnih praks**.

Nefinančni poslovni projekti Skupine SIJ so nadgrajevanje dodane vrednosti našega poslovnega modela vertikalne integracije, ki je ne dokazujemo le s finančnimi kazalniki. Zavedamo se, da je Skupina SIJ pri svojem delovanju soodvisna od vsakega dela proizvodnega procesa in od lokalnega okolja, v katerem delujemo.

Zavezo odgovornemu ravnanju med drugim dokazujemo s **skrbnimi pregledi pred novimi projekti in z omogočanjem skrbnih pregledov poslovnim partnerjem**. Z načrtovanjem, poročanjem, upravljanjem tveganj in nadzorom posameznih projektov nefinančnega poslovanja zagotavljamo njihovo učinkovito obvladovanje.

Pričakovanja deležnikov izpolnjujemo z delovanjem po načelih trajnostnega razvoja. V letu 2018 smo med drugim podpisali **Listino trajnostnega razvoja Svetovnega jeklarkega združenja**. Ključna področja nefinančnega poslovanja, kot so **odgovorno upravljanje odnosov z zaposlenimi, okoljem in lokalnimi skupnostmi**, podrobneje predstavljamo v poglavju Delovanje po načelih trajnostnega razvoja. **Odgovoren odnos do kupcev** med drugim predstavljajo poglavja Poslovnega poročila, **odnos z dobavitelji** pa je pojasnjen tudi v obravnavi odgovorne nabavne politike, ki jo – tako kot druga področja našega delovanja – povezujemo s trajnostnimi načeli.

Skrb za družbeno odgovorno ravnanje in za nefinančne vidike našega poslovanja nenehno povezujemo s poslovno uspešnostjo in doseganjem sinergij med družbami v Skupini SIJ ter v lokalnem, nacionalnem in globalnem okolju.

Andrey Zubitskiy,
predsednik uprave

*Skrb za družbeno
odgovorno ravnanje
in za nefinančne vidike
našega poslovanja
nenehno povezujemo
s poslovno
uspešnostjo.*

⁷ Posebno izjavo o nefinančnem poslovanju objavljamo v skladu z novelo Zakona o gospodarskih družbah ZGD-1J. Podatke o okoljskih, socialnih in kadrovskih zadevah, spoštovanju človekovih pravic ter druga zahtevana razkritja navajamo v poglavjih letnega poročila.

Delovanje po načelih trajnostnega razvoja

Ključno vodilo dolgoročne vizije Skupine SIJ je delovanje po načelih trajnostnega razvoja in krožnega gospodarstva. Vse deležnike, s katerimi poslujemo, spodbujamo in usmerjamo h gospodarnemu in trajnostnemu ravnanju.

Delujemo družbeno odgovorno in smo podpisniki Listine trajnostnega razvoja Svetovnega jeklarskega združenja. Spoštujemo sedem zavez, s katerimi globalno pomembni jeklarji prispevamo k uresničevanju 17 ciljev trajnostnega razvoja OZN.

Deležniki trajnostnega razvoja Skupine SIJ

Zaposleni
Z znanjem in kompetencami razvijamo Skupino SIJ in skrbimo za varnost pri delu.

Kupci
Zagotavljamo in razvijamo trajnostne rešitve za naše kupce.

Delničarji
Razvijamo trajnostno politiko, nadgrajujemo in zagotavljamo transparentnost poročanja.

Dobavitelji
Spodbujamo krožno gospodarstvo v celotni nabavni verigi.

Družbeno in naravno okolje
Podpiramo razvoj lokalne in širše skupnosti ter zmanjšujemo vpliv na okolje.

Zaveze globalnih jeklarjev in Skupine SIJ

- 1 *Izboljšujemo varnost in zdravje pri delu.*
- 2 *Spoštujemo lokalne skupnosti in sodelujemo z njimi.*
- 3 *Delujemo po visokih etičnih standardih.*

- 4 *Krepimo sodelovanje z najpomembnejšimi deležniki in zanje ustvarjamo vrednost.*
- 5 *Svojo proizvodnjo in proizvode razvijamo tako, da zmanjšujemo vplive na okolje.*
- 6 *Poslujemo transparentno.*
- 7 *Svojo trajnostno naravnost širimo po celotni prodajni in nabavni verigi.*

Skrbno z okoljem in naravnimi viri

STRATEŠKO S SUROVINAMI

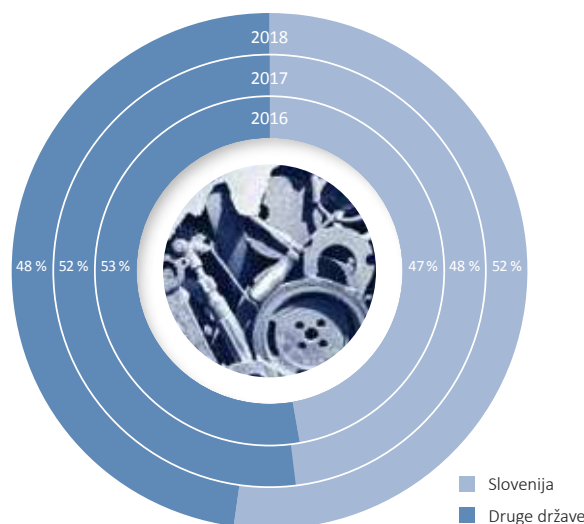
Recikliranje jeklenega odpadka

Proizvodnja jekla v družbah Skupine SIJ temelji na tehnologijah za recikliranje materiala. **Glavna surovina je jekleni odpadek.** Poleg nakupov nerjavnega in nelegiranega jeklenega odpadka kot vir uporabljamo tudi lasten odpadki, ki nastane pri proizvodnji jekla, in ga po ustreznem ločevanju in pripravi vračamo v proizvodni proces, podobno velja tudi za druge vire (npr. za kovinski del iz lastne predelave in iz reciklaže žlindre). Uporaba sekundarnih surovin – njihov delež nenehno povečujemo in pri nerjavnih jeklih presega 83 odstotkov – je okolju prijazna in zmanjšuje potrebe po uporabi primarnih naravnih virov za proizvodnjo jekla.

Zaradi vertikalne integracije Skupine SIJ se z jeklenim odpadkom deloma oskrbujemo iz lastnih virov, druge ključne surovine pa kupujemo po dolgoročnih in kratkoročnih pogodbah. S povečevanjem deleža odpadka iz Slovenije skrajšujemo tudi transportne poti pri oskrbi s to surovino.

[Več >> Raziskave, razvoj in inovacije](#)

Skupina SIJ: Delež jeklenega odpadka iz Slovenije in drugih držav

Certificirani dobavitelji

Za doseganje izjemnih lastnosti najvišje legiranih specialnih jekel, kakršna so hitroreznna jekla, potrebujemo tudi materiale, ki jih ni mogoče nadomestiti s substituti. Pri takšnih materialih, kot je na primer ferovolfraam, ki ga vsebujejo orodna jekla blagovne znamke SIRAPID, delujemo po načelih posebne skrbnosti v oskrbovalni verigi, kot jo določa Uredba (EU) 2017/821 o uvozu naravnih mineralnih virov s konfliktnih območij. To surovino kupujemo **le od ponudnikov z ustreznim certifikatom** in poročilom RMI_CMRT. Med 118 dobavitelji, vpetimi v nabavno verigo metalurških družb Skupine SIJ, je bilo v letu 2018 šest dobaviteljev volframa in ferovolfraama. Njihovo ustreznost dokazuje omenjeni certifikat.

Zanesljivost globalnih ponudnikov

Tako kot na drugih področjih tudi pri oskrbi s surovinami poslovno učinkovitost dosegamo z upoštevanjem družbeno odgovornih vidikov našega delovanja. Zaradi vplivov svetovne dinamike ponudbe in povpraševanja se usmerjamo v dolgoročne strateške odnose s ključnimi dobavitelji. To je temelj nabavne politike Skupine SIJ, ki povečuje **zanesljivost dobav tudi v obdobjih izrazitih cenovnih nihanj** na trgu. Globalni ponudniki niklja, molibdena, vanadija in drugih pomembnih surovin za visokokakovostna jekla svoje delovanje povezujejo s trajnostno ustreznimi praksami.

Odgovorna poraba in vnovična uporaba surovin

Zaveze recikliranju in krožnemu gospodarjenju uresničujemo s predelavo in lastno porabo stranskih proizvodov. V letu 2018 smo posebno pozornost namenili **zniževanju porabe ognjevarnih materialov in grafitnih elektrod.** Cena elektrod se je v letu 2018 glede na povprečje v predhodnem letu potrojila. S popravili in ponovno uporabo elektrod smo dosegali prihranke in hkrati zmanjševali vpliv na okolje. Iztrošeno ognjevarno opeko meljemo in ponovno uporabimo za zaščito peči.

Kljub optimizacijam in odgovorni porabi so se obratovalni stroški zvišali. Razpoložljivost teh materialov na trgu se je v drugem polletju izboljšala, ob možnostih pomanjkanja osnovnih surovin za grafitne elektrode in ognjevarno opeko to visoko tveganje obvladujemo z vzdrževanjem zadostnih zalog.

Gibanje cen surovin v letu 2018

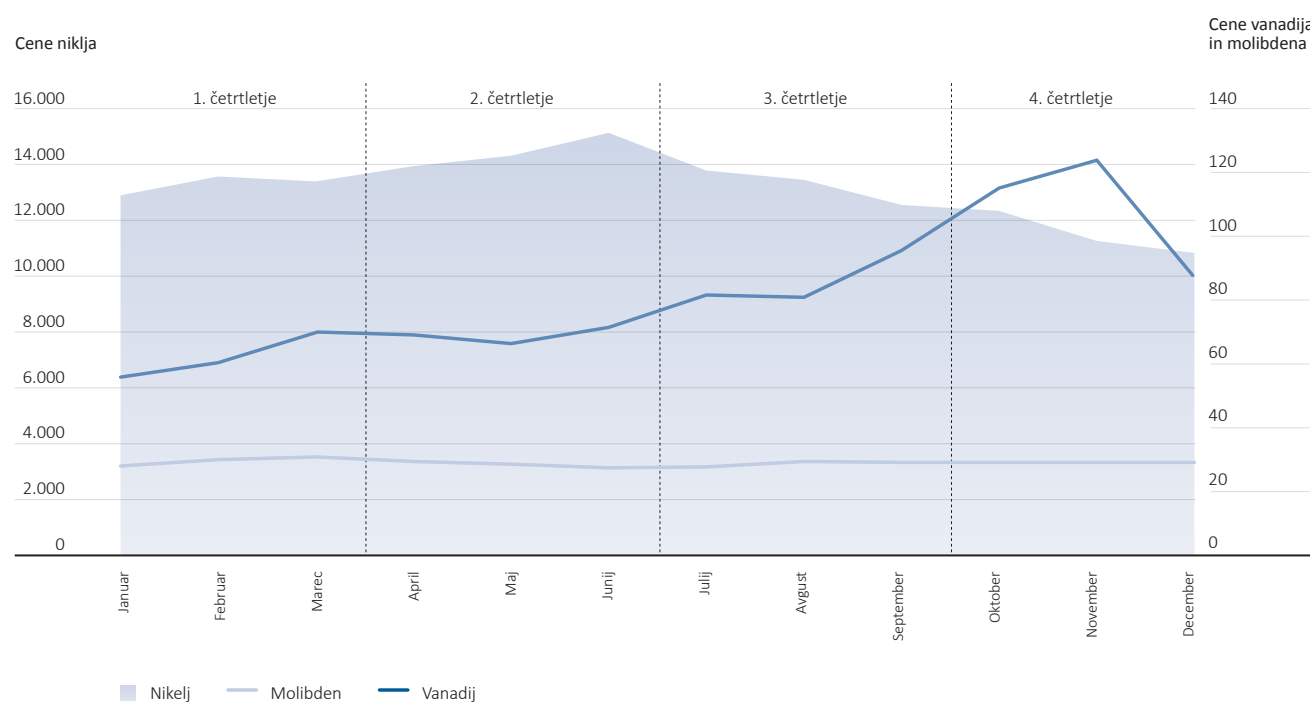
Poleg sekundarnih surovin (nerjavni in nelegirani jekleni odpadki) so ključne surovine za proizvodnjo nerjavnih in specialnih jekel nikelj, krom, molibden, vanadij, silicij in mangan. V prvi polovici leta 2018 so bile cen surovin relativno stabilne. Trend so v glavnini obrnile v drugi polovici leta. Rast cen se je proti koncu leta opazno nadaljevala samo še pri fero-vanadiju. Rast cen surovin so povzročili povečana poraba na Kitajskem, spremembe specifikacij izdelave jekel in znižanje proizvedenih količin zaradi okoljevarstvenih ukrepov na Kitajskem. Cene niklja, ki so bile najvišje sredi leta, so se povečevale zaradi povpraševanja proizvajalcev nerjavne pločevine in zaradi ugodnih makroekonomskih pogojev poslovanja v prvem polletju. Po uvedbi 25-odstotnih carin na uvoz jekla v ZDA se je trend obrnil. Zaloge niklja na londonski borzi so se med letom znižale za 41 odstotkov, na šanghajski borzi za 66 odstotkov. Kljub temu je trg niklja še naprej deficitaren.

Cena molibdena je bila med letom stabilna, saj je trg uravnotežen.

Poslovni model usklajevanja nabave in prodaje

Na uspešnost poslovanja Skupine SIJ izrazito vplivajo cene surovin. Ob spremenljivih razmerah na surovinskem trgu je za uspešnost metalurške dejavnosti ključno nenehno usklajevanje nabave in prodaje. V Skupini SIJ to obvladujemo s **poslovnim modelom doplačil za legure**, ki se prenašajo v prodajne cene (tako imenovani pass-through model). Časovni zamik prenosa v prodajne cene uravnavamo s pravočasnimi zakupi.

Skupina SIJ: Gibanje cen ključnih surovin za proizvodnjo nerjavnih in orodnih jekel v letu 2018 (v ameriških dolarjih na tono)

UČINKOVITO Z ENERGIJI

V družbah Skupine SIJ uporabljamo zemeljski plin, ki je nizkoogljično gorivo, in električno energijo, pri kateri se povečuje delež proizvodnje iz obnovljivih virov. Zaradi narave osnovne dejavnosti Skupine SIJ smo med največjimi porabniki energentov v Sloveniji. Porabimo skoraj 17 odstotkov vsega zemeljskega plina uporabljenega v državi, in devet odstotkov vse električne energije, porabljene v slovenskem industrijskem sektorju. Po porabi elektrike smo drugi v Sloveniji.

Posebno pozornost zato posvečamo poslovno učinkoviti in hkrati okoljsko odgovorni nabavi in rabi energentov. Z različnimi projekti povečujemo varčno rabo in razvijamo projekte za uporabo odvečne toplotne energije, ki nastaja pri proizvodnji jekla, v lokalnih skupnostih. Usmerjamo se tudi v projekte za sodobni aktivni odjem.

Izbira dobaviteljev

Skupina SIJ ureja dobave energentov na centraliziran način in z vzpostavljanjem najboljšega nabavnega modela. Konec leta 2017 smo po izteku prejšnjih pogodb podaljšali sodelovanje z dotedanjim dobaviteljem zemeljskega plina in izbrali novega dobavitelja električne energije.

Zaradi količin potrebnih energentov in zaradi delovanja na odprtem energetske trgu **z dobavitelji vzpostavljamo partnerske odnose**, omogočajo nam skupno doseganje optimalnih cen energentov. Dobavitelja, ki sodelujeta s Skupino SIJ, sta usmerjena k trajnostno odgovornemu ravnanju in pri električni energiji tudi k pridobivanju te energije iz obnovljivih virov.

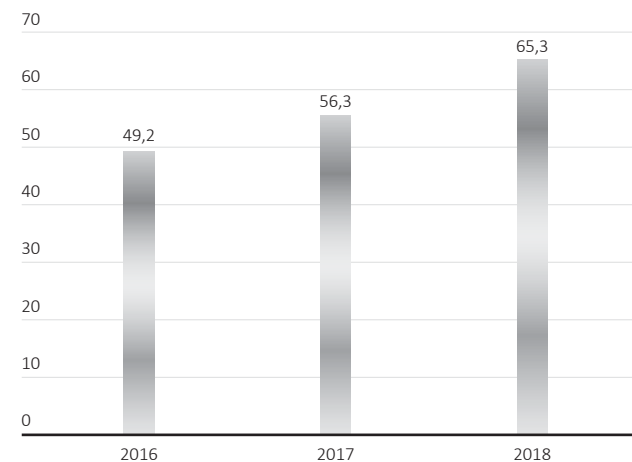
Obvladovanje stroškov energentov

V letu 2018 smo se soočali s podražitvami obeh ključnih energentov. Pogodbe, ki smo jih sklenili z dobaviteljema zemeljskega plina in električne energije nam niso omogočile optimizacije stroškov energentov.

Stroški energentov so bili 16 odstotkov višji kot v letu 2017, v deležu vseh stroškov blaga, materiala in storitev pa so znašali 10,4 odstotka, kar je za 0,4 odstotne točke več kot leto prej. Največja porabnika energentov sta jeklarsko poslovno področje in predelava. V letu 2018 sta ti dve poslovni področji skupaj porabili skoraj 524.000 megavatnih ur električne energije ter skoraj 82 milijonov kubičnih metrov zemeljskega plina, kar je 5 odstotkov več kot v preteklem letu.

V letu 2019 se bo poraba zaradi načrtovanega povečevanja proizvodnje predvidoma še povečevala, zato načrtujemo tudi višje skupne stroške nabave energentov. Hkrati načrtujemo, da bodo cene energentov ostale na enaki ravni kot v letu 2018.

Skupina SIJ: Stroški energentov (v milijonih evrov)

Sistematično upravljanje porabe

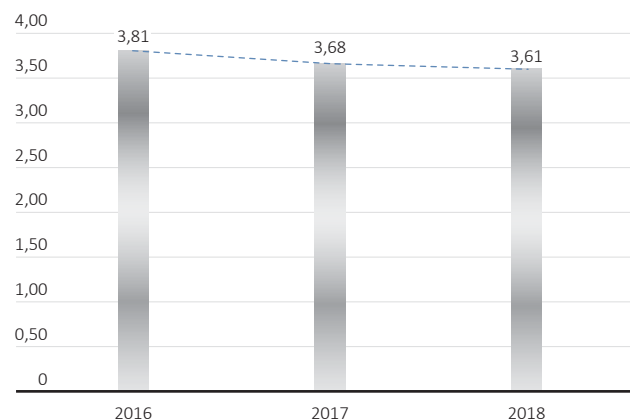
Povečevanje zanesljivosti oskrbe z energenti in zmanjševanje vplivov na okolje dosegamo s centralizacijo energetike v Skupini SIJ, uvajanjem energetskega menedžmenta in prenosom dobrih praks učinkovite rabe energije med družbami v skupini. S premišljenimi pristopi zmanjšujemo specifično porabo energije.

Zmanjševanje specifične porabe energije

Učinkovitost porabe energentov nadzorujemo in upravljamo z enotnim centraliziranim informacijskim sistemom za energetskega menedžment. Sistem, ki omogoča **poenoteno sprotno spremljanje porabe energentov in energetske učinkovitosti po posameznih tehnoloških procesih**, smo v letu 2018 posebno intenzivno organizirali in uporabljali v jeklarskih družbah.

Z dokončno uvedbo ustrezne organizacijske strukture in informacijskega sistema za energetskega menedžment bomo v letu 2019 lažje izvajali ukrepe, ki smo jih po izvedenih energetskih pregledih določili za prednostne. Enoten sistem bo prispeval k učinkoviti in odgovorni rabi energije v celotni Skupini SIJ, vplival bo tudi na **povečevanje prihrankov**.

Skupina SIJ: Zmanjševanje specifične porabe energije (MWh/t)

Varčno z razsvetljavo

Pri uresničevanju naložb v izboljšave energetike uspešno izkoriščamo priložnosti za sofinanciranje. Tako kot za naložbo v informacijski sistem za energetskega menedžment smo subvencijo iz naslova Uredbe o zagotavljanju prihrankov pridobili tudi za zamenjavo energetske potratne razsvetljave. V letu 2018 smo izvedli **energetsko varčno razsvetljavo LED** v večini hal družbe SIJ Ravne Systems. S sistematično menjavo razsvetljave, ki jo bomo v letu 2019 izvedli tudi v drugih družbah, izboljšujemo pogoje dela in dosegamo občutne prihranke pri porabi električne energije.

Aktivno in samooskrbno

Med pomembnejšimi novostmi, s katerimi se intenzivno ukvarjamo, je načrtovano **vklučevanje v aktivni odjem**, s

katerim bomo porabniki lahko prispevali k uravnavanju trga električne energije in povečevanju zanesljivosti v omrežju. Pri tem bo še zlasti pomembna vloga velikih porabnikov, kot je Skupina SIJ.

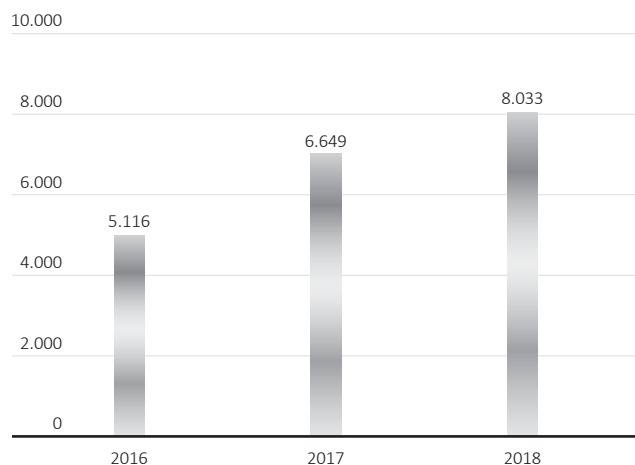
V letu 2018 smo začeli načrtovati **lasten hranilnik električne energije**. Projekt bomo predvidoma začeli izvajati v letu 2019. Začeli smo tudi študije **možnosti samooskrbe z alternativnimi energetskega objekta za izrabo teh virov**. Podrobnejše študije o izvedljivosti bomo nadaljevali v letu 2019.

Koristna uporaba odvečne toplote

Družbe Skupine SIJ v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi povečujejo uporabo odvečne toplote, ki nastaja v metalurških proizvodnih procesih.

Na Ravnah na Koroškem odvečna toplota, ki nastaja v procesu proizvodnje jekla v družbi SIJ Metal Ravne, delno pokriva potrebe mesta za daljinsko ogrevanje. Lokalnemu dobavitelju energije za ogrevanje mesta Ravne na Koroškem smo v letu 2018 predali 8.033 megavatnih ur toplotne energije, ki nastane kot odvečna toplota v procesu elektroobločne peči. Ta količina obsega okoli 41 odstotkov vse potrebne toplote za ogrevanje Raven na Koroškem. Predvidevamo, da bo količina oddane toplotne energije v letu 2019 dosegla 10.000 megavatnih ur, kar bo dovolj za pokrivanje okoli polovice vseh potreb za ogrevanje Raven na Koroškem. Leta 2018 smo z odvečno toploto poleg zimskega bazena začeli ogrevati še letni bazen Športnega centra Ravne na Koroškem, kar je bila donacija Skupine SIJ. S takšnim sodelovanjem bo toplotna energija iz Skupine SIJ postala prioriten vir ogrevanja mesta.

Skupina SIJ: Povečevanje uporabe odvečne toplote (MWh) Ravne na Koroškem

Na Jesenicah bo projekt izrabe odpadne toplote za ogrevanje mesta in okolice vključeval tudi družbo SIJ Acroni, kjer delno samooskrbo te jeklarske družbe že uresničujemo s **soproizvodnjo toplotne in električne energije**. V letu 2018 smo z njo proizvedli 3.004 megavatnih ur električne energije in 4.327 megavatnih ur toplotne energije. Z učinkovito rabo in soproizvodnjo energije prispevamo k zmanjševanju toplogrednih plinov.

Večji partnerski projekti

Na področju energetike v sodelovanju s partnerji pridobivamo sredstva za trajnostno usmerjene projekte, s katerimi uvajamo nove ali izboljšane načine učinkovite in okolju prijazne rabe energije.

Projekt ETEKINA, za katerega je SIJ Metal Ravne skupaj s partnerji iz tujine pridobil sredstva leta 2017 na razpisu Evropske unije za raziskave in inovacije Obzorje 2020, bo omogočil implementacijo projekta izrabe odpadne toplote iz dimnih plinov z novo tehnologijo »heat pipe« na eno izmed večjih peči v jeklarski družbi na Ravnah. Odvečna toplota bo namenjena ogrevanju prostorov in ponovni uporabi v proizvodnem procesu. V letu 2018 smo že izvedli meritve in začeli projektirati tehnične rešitve, v letu 2019 pa bomo predvidoma izvedli inštalacijo izbrane tehnologije in začeli spremljati rezultate. Z novo tehnologijo naj bi pridobili 3.576 megavatnih ur energije na leto in dosegli **več kot 40-odstotno izkoriščenost odvečne toplote iz dimnih plinov**.

Projekt DEUP (demonstracija celostnega energetskega upravljanja), za katerega smo skupaj s partnerji pridobili sredstva na razpisu Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo RS ter javne agencije Spirit Slovenija, je v okviru Strategije pametne specializacije Slovenije usmerjen v pretvorbo, distribucijo in upravljanje energije. **Aktivno vključevanje odjema, napredno vodenje odziva odjema ter upravljanje z energijo** bomo izvedli v pilotno demonstracijskih projektih, ki vključujejo večje industrijske odjemalce in vodovodne sisteme. Projekt, ki je zaradi specifičnosti posameznih skupin odjemalcev in čim bolj aplikativne ciljne implementacije razdeljen v tri vsebin-

ske sklope, med drugim vključuje pilotno demonstracijo krovnih platforme prilagodljivega odjema ter **ciljno prilagojene aplikacije Steelfleks za jeklarsko industrijo**.

KROŽNO GOSPODARNI

Zmanjševanje ogljičnega odtisa, porabe vode in energije na tono proizvedenega jekla, zmanjševanje količine komunalnih odpadkov na zaposlenega, skrbna presoja vplivov na okolje pri načrtovanju projektov in drugi vidiki odgovornega ravnanja dokazujejo trajnostno naravnost Skupine SIJ. Uporaba sekundarnih surovin in premišljeno vključevanje stranskih proizvodov tako v lastno proizvodnjo kot za uporabo v drugih industrijah in povezovanje med družbami v skupini ter z drugimi podjetji pa Skupino SIJ uvrščajo med akterje, ki uresničujejo in spodbujajo krožno gospodarstvo. **Zaključevanje tokokrogov materialov, polizdelkov in proizvodov** je eno od pomembnih načel industrij prihodnosti.

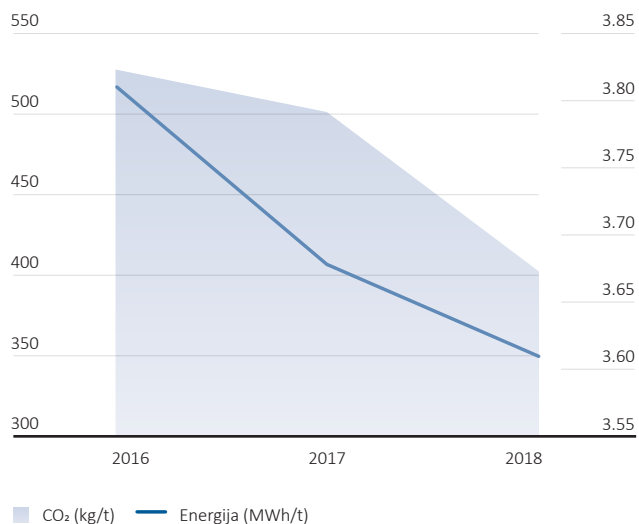
Ponovna uporaba jeklenega odpadka in manjši ogljični odtis

V primerjavi s svetovnimi železarnami in jeklarnami, ki so po podatkih Svetovnega jeklarskega združenja v letu 2018 v povprečju emitirale kar 1.830 kilogramov ogljikovega dioksida na tono proizvedenega jekla, naše emisije znašajo 401 kilogram na tono in so primerljive s sodobnimi reciklažnimi jeklarnami. Iz poročila⁸ Svetovnega jeklarskega združenja o izpušnih CO₂ je razvidno, da se z emisijo 401 kg/t uvrščamo med najboljše jeklarje v svetovnem merilu. Za razliko od tako imenovanih integralnih železarn, kjer je osnovna vhodna surovina ruda, energent pa koks, je v jeklarnah, med

⁸ Vir: World steel organization, December 2018. CO₂ Data Collection Report 2017, stran 32.

katere se uvrščata tudi jeklarski družbi Skupine SIJ, **osnovna surovina jekleni odpadki, energenti pa so okolju prijaznejši.**

Skupina SIJ: Energetski in ogljični odtis

Zmanjševanje ogljičnega odtisa dosegamo tudi z novimi tehnologijami (AOD) in sodobnimi ogrevnimi linijami in agregati. Čeprav povečujemo delež specialnih jekel, ki so praviloma toplotno obdelana, zmanjšujemo tudi skupno specifično porabo energije.

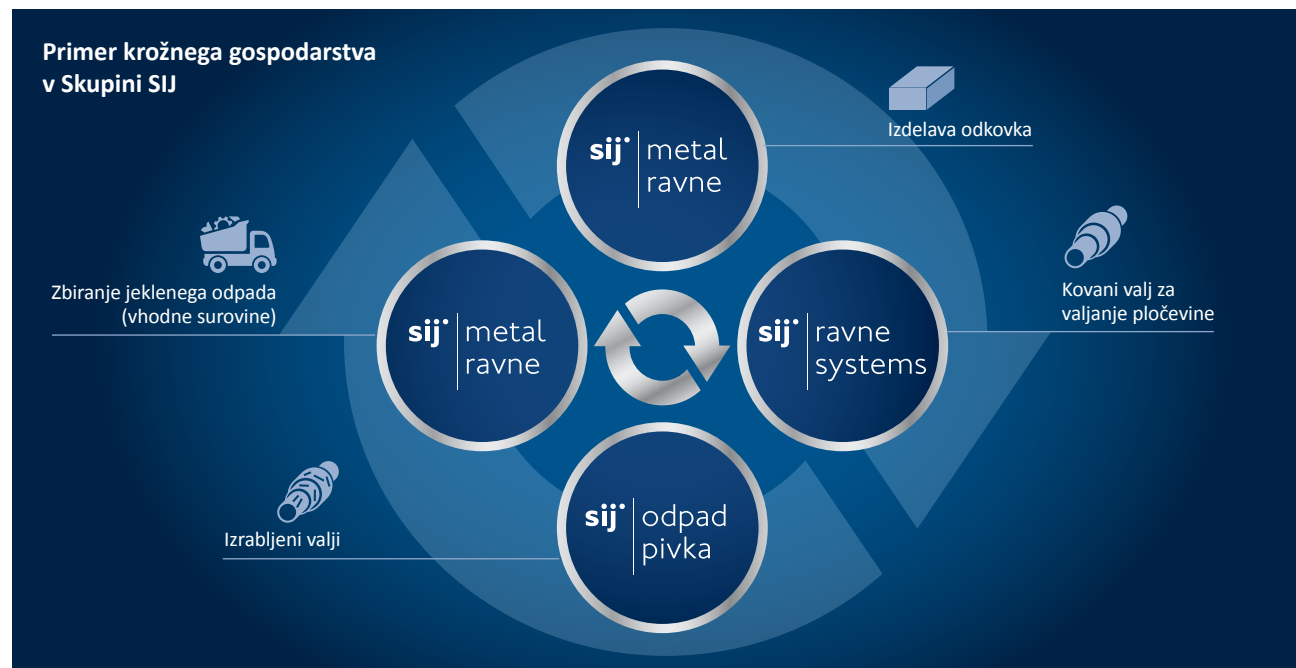
[Več >> Učinkovito z energenti](#)

Krožno med družbami v skupini

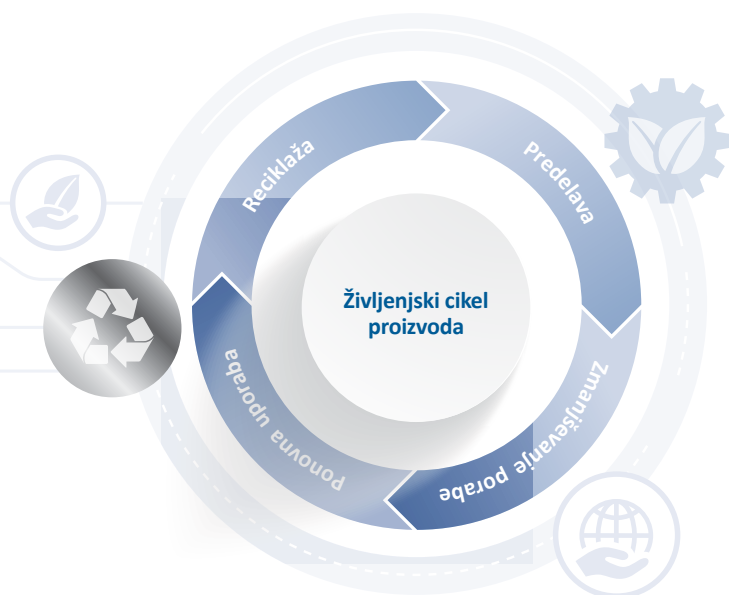
Osnovno surovino, jekleni odpadki, zbiramo v lastnih zbirnih skladiščih v Srbiji, na Hrvaškem, v Bosni in Sloveniji. S tako zbranimi sekundarnimi surovinami proizvajamo v Sloveniji, v bližini naših kupcev, na izbranih lokacijah v Evropi pa imamo distribucijsko-razrezne centre, v katerih jeklo obrežemo, izrežemo, dodatno toplotno obdelamo oziroma prilagodimo potrebam kupcev. Odrezke, torej **lastne odpadke, vračamo neposredno v jeklarni** in tako ponovno smotno izkoristimo legirne elemente (nikelj, krom, vanadij ...). Podobno velja za vse kovinske odpadke.

Vertikalna povezanost družb v Skupini SIJ nam omogoča celovitejše izpolnjevanje potreb kupcev, z vidika jeklarskih procesov pa jo je mogoče razumeti tudi kot **zaključen krog gospodarnega ravnanja med družbami, usmerjenimi v surovine, jeklarstvo, predelavo in distribucijo**, ki vključuje tudi vračanje odpadkov v proizvodnjo.

[Več >> Skupina SIJ na kratko](#)

KROŽNO GOSPODARSTVO

Jeklo je mogoče vedno znova 100-odstotno reciklirati in predelati v nove vrste jekel ter ga tako vsakič znova ponovno uporabiti. Nove vrste jekel, ki jih razvijamo v Skupini SIJ, običajno odlikuje daljša življenjska doba in s tem bolj trajnostna uporaba oziroma manjša potreba po novem nakupu proizvoda.

Stranski proizvodi za druge panoge

V Skupini SIJ načrtno zapiramo snovne krogotoke in razen komunalnih odpadkov, ki drugam ne sodijo, materialov na deponije ne odlagamo več. To, kar so bili nekoč odpadki, so danes stranski proizvodi, ki jih **znova uporabimo v lastnih proizvodnih procesih ali jih drugim industrijam prodamo kot nove proizvode**. Žlindro, ki je ne porabimo sami, kupci uporabljajo kot surovino v gradbeništvu. Črno žlindro uporabljajo za asfaltno prevleke in tampone cest, belo žlindro za izgradnjo nasipov. Nove koristne načine uporabe stranskih proizvodov raziskujemo v različnih lastnih in partnerskih razvojno-raziskovalnih projektih.

[Več >> Raziskave, razvoj in inovacije](#)

Odgovorno ravnanje z vodo

Z reciklažnim jeklarstvom, ki je temelj Skupine SIJ, s spoštovanjem vseh predpisov in nadzorom ne ogrožamo vodnih virov, možen vpliv na vodo in druge naravne vire in vrednote pa pri vsakem projektu skrbno presojamo.

V naših jeklarnah je voda uporabljena predvsem kot hladilni element. V jeklarni na Jesenicah imamo **popolnoma zaprt tokokrog industrijske vode**, v jeklarni na Ravnah na Koroškem, kjer so krogi za sedaj polzaprti, pa smo v novi žarilni peči za toplotno obdelavo jekel namestili tudi nov adiabatni hladilni sistem, ki skorajda nima izpustov vode v okolju, saj deluje popolnoma samostojno. Z zapiranjem hladilnih sistemov porabo vode izrazito zmanjšujemo, z uvajanjem brezkontaktnega hlajenja lahko vodo vračamo v okolje brez izgub njene kakovosti.

Kjer tehnološki procesi še ne omogočajo zaprtih sistemov, načrtno zmanjšujemo porabo. V letu 2018 smo v primerjavi z letom 2017 porabo industrijske vode zmanjšali za 6,3 odstotka. Z ozaveščanjem zaposlenih in izboljšavami procesov pa smo v letu 2018 porabo pitne vode zmanjšali za kar 54 odstotkov.

Ekonomsko učinkovita skrb za prihodnost

S krožnim gospodarjenjem znotraj Skupine SIJ in spodbujanjem krožnega gospodarstva od surovin prek proizvodnje do uporabe naših proizvodov ravnamo odgovorno do okolja in do prihodnosti, hkrati pa izbiramo takšne oblike delovanja, s katerimi **razvijamo dolgoročnejša partnerstva, učinkoviteje obvladujemo tveganja in ustvarjamo vrednost za delničarje**. S svojimi proizvodi, njihovo kakovostjo, daljšo življenjsko dobo in novimi rešitvami po meri kupcev prispevamo k njihovem trajnostnemu ravnanju in jim s sodelovanjem omogočamo nove krogotoke.

Odgovornost do zaposlenih

Skupina SIJ je s svojimi družbami med **najpomembnejšimi zaposlovalci v Sloveniji**. V obeh dejavnostih zaposluje več kot 7.500 ljudi. V državi s približno 888 tisoč aktivnimi prebivalci smo pomemben steber ne le zaposlovanja, temveč tudi kakovosti življenja v lokalnih skupnostih, v katerih delujemo.

REGIJSKI STEBER ZAPOSLOVANJA

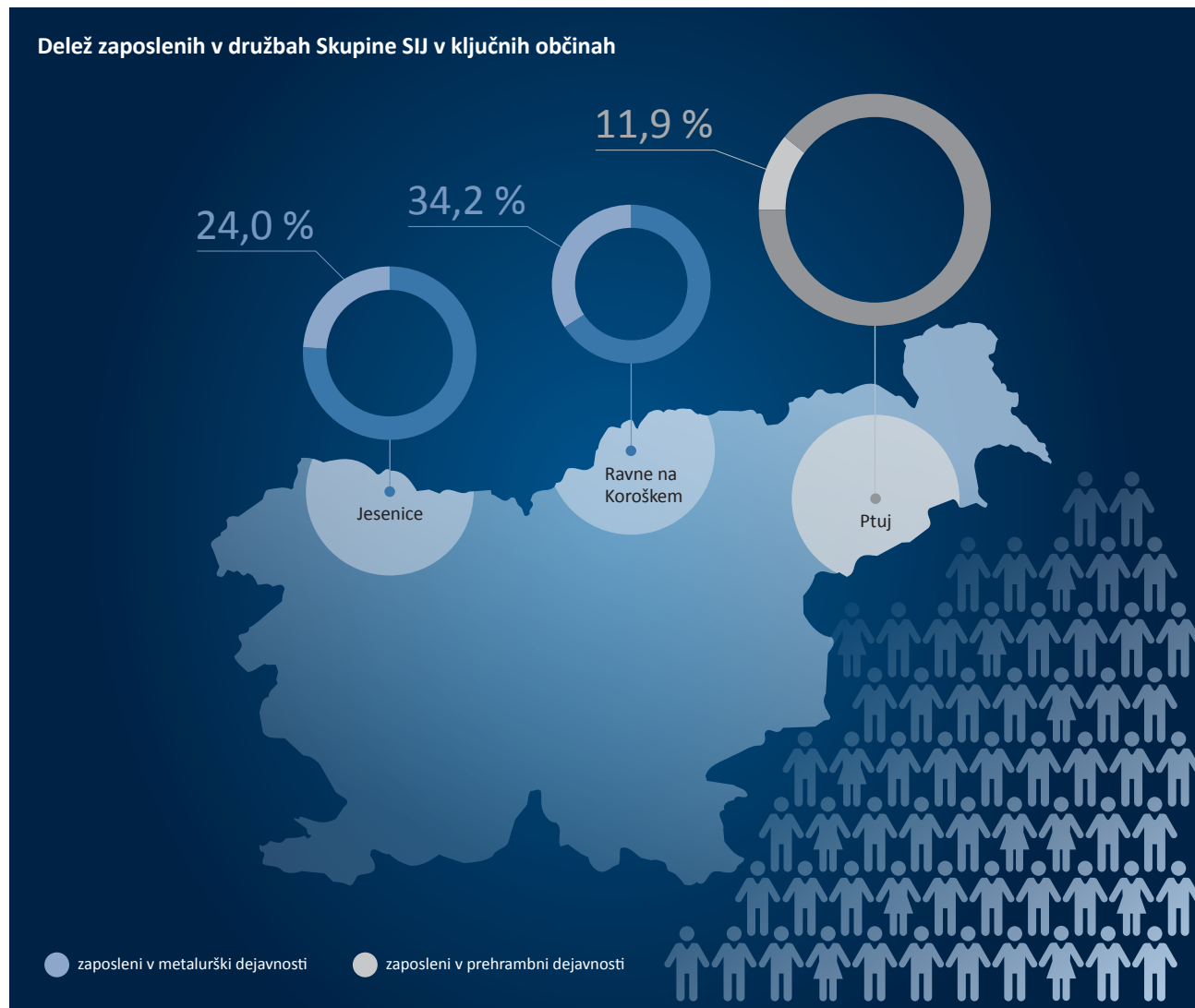
Zaposlitvene možnosti družb, ki so del Skupine SIJ, so posebno pomembne v gorenjski in koroški regiji, kjer je locirana metalurška dejavnost, in v podravski regiji, kjer ima svoje obrate prehrabna dejavnost. Posebno izrazit vpliv in odgovornost imamo v občinah, v katerih delujejo družbe obeh dejavnosti. Na Ravnah na Koroškem zaposluje več kot tretjino aktivnega prebivalstva, na Jesenicah skoraj petino, na Ptuj nekaj več kot desetino.

Delovno aktivno prebivalstvo v občini in zaposleni v družbah Skupine SIJ

	Število zaposlenih v občini	Število zaposlenih v Skupini SIJ	%
Ravne na Koroškem	5.106	1.746	34,2
Jesenice	7.029	1.690	24,0
Ptuj	12.943	1.546	11,9

Vir: Republika Slovenija, Statistični urad. 2018. Delovno aktivno prebivalstvo po statističnih regijah prebivališča, statusu zaposlitve, doseženi izobrazbi in spolu, Slovenija, letno. Dostopno prek [povezave](#) (20. december 2018).

Delež zaposlenih v družbah Skupine SIJ v ključnih občinah

STRUKTURA ZAPOSLENIH

Z načrtnim zaposlovanjem, povezanim z uresničevanjem strateških in ambicioznih letnih poslovnih načrtov, kar vključuje tudi povečan obseg proizvodnje, smo število zaposlenih tudi v letu 2018 povečali. Zaradi posodobitev procesov in razvojnih smernic družb in Skupine SIJ se počasi **povečuje delež bolj izobraženih sodelavcev**. Povprečna starost zaposlenih se niža, vendar je še vedno več kot tretjina naših sodelavcev starejših od 50 let. S tem je povezano tudi **povečevanje dolgotrajne bolniške odsotnosti**, kar ustvarja potrebo po pripravi naslednikov in dodatnih zaposlitvah zaradi nadomeščanja izostalih sodelavcev.

Potrebe po novih sodelavcih nameravamo v prihodnjem obdobju bolj kot s povečevanjem zaposlovanja obvladovati s **povečevanjem produktivnosti na zaposlenega**, ki jo bomo dosegali tako s strokovnimi usposabljanji kot z nadaljnjimi optimizacijami procesov.

Zaradi specifik dela v metalurški dejavnosti ostaja delež žensk med zaposlenimi relativno majhen.

Metalurška dejavnost: Ključni podatki o zaposlenih na dan 31. december

	2016	2017	2018
Število zaposlenih	3.552	3.770	3.922
Povprečna starost (v letih)	42,97	44,5	42,4
Delež žensk (%)	17,1	16,9	16,3
Število invalidov	329	325	335
Bolniška odsotnost (%)	6,6	6,1	6,5
Število nezgod	174	193	143
Faktor pogostosti nezgod (F2)	33,96	31,8	26,04

Prehrambna dejavnost: Ključni podatki o zaposlenih na dan 31. december

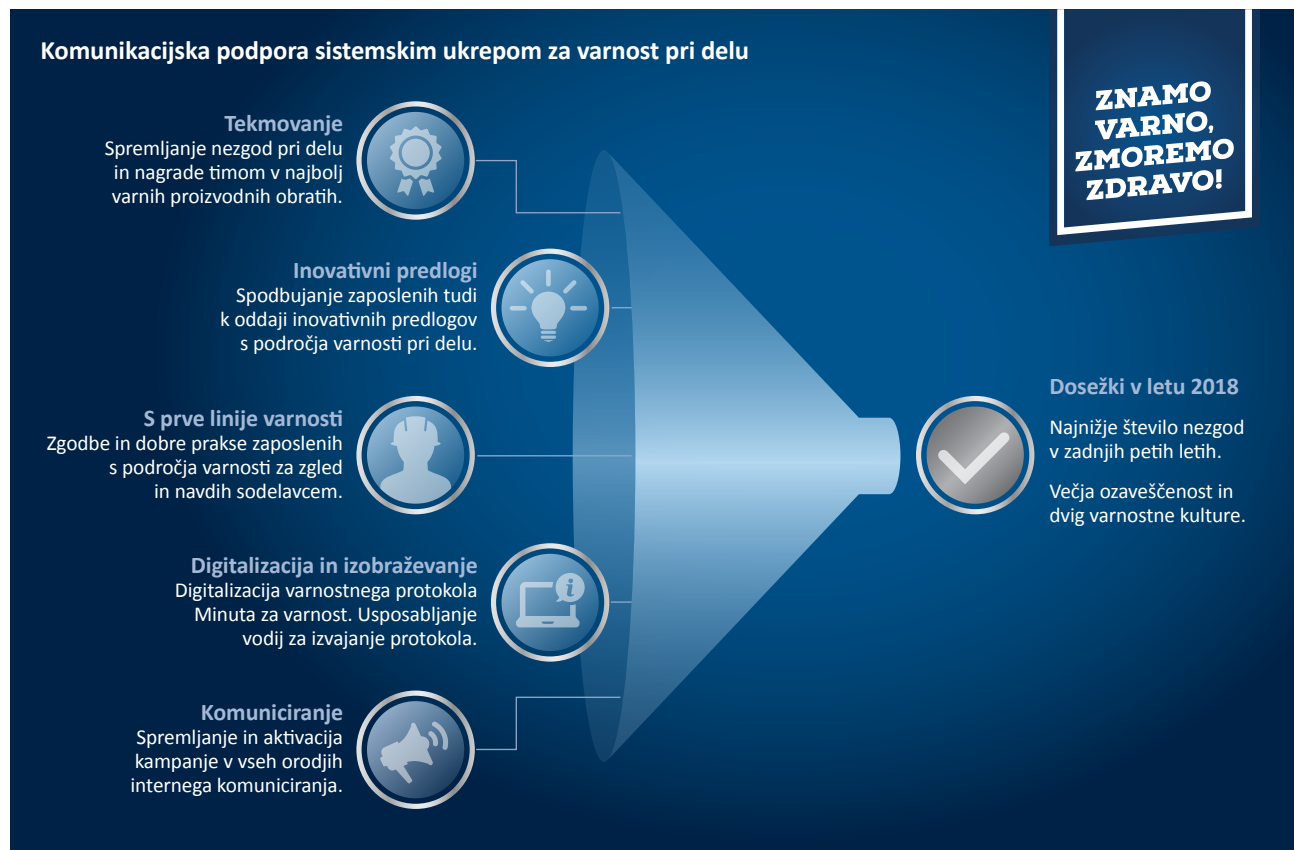
	2016	2017	2018
Število zaposlenih	3.687	3.661	3.677
Povprečna starost (v letih)	42,6	43,3	43,4
Delež žensk (%)	52,1	55,3	55,4
Število invalidov	191	201	213
Bolniška odsotnost (%)	4,4	8,7	8,5
Število nezgod	111	112	107
Faktor pogostosti nezgod (F2)	17,7	17,6	14,3

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

Zaradi visoke povprečne starosti zaposlenih, delovne intenzivnosti panoge, v kateri delujemo, ter obvladovanja bolniških odsotnosti in nezgod pri delu posebno pozornost posvečamo ukrepom za varnost pri delu in varovanje zdravja. Sistematično promoviramo zdrav življenjski slog in zaposlene ozaveščamo o lastni vlogi pri zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu.

Kampanjo Znamo varno, zmoremo zdravo, s katero skozi komunikacijo podpiramo sistemske ukrepe za zagotavljanje varnosti pri delu in jo izvajamo od leta 2016, smo v letu 2018 dopolnili z enotno elektronsko **aplikacijo za izvajanje varnostnega protokola »Minuta za varnost«**. Protokol izvajamo ob vsakokratnem začetku dela v šestih proizvodnih družbah Skupine SIJ. Za uporabnike smo izvedli tudi ustrezno usposabljanje, udeležilo se ga je 320 zaposlenih. Z aplikacijo še bolje spremljamo in analiziramo stanje, zaposlene spodbujamo k podajanju predlogov za povečevanje varnosti in pripravljamo ustrezne ukrepe. Z različnimi sredstvi in prek raznoterih internih kanalov komuniciranja smo v letu 2018 smo poleg osebne odgovornosti zaposlenih posebno poudarjali tudi odgovornost vodij ter promovirali sodelavce – ambasadorje, ki so s svojimi ravnanji zgled varnega in zdravega delovanja.

Doseganje ciljev na področju varnosti in zdravja pri delu sproti spremljamo in ocenjujemo po premišljenih kriterijih. Stremimo k cilju: nič nezgod pri delu in **nagrajujemo obrate z najmanj nezgodami**. Na podlagi rezultatov smo v začetku leta 2019 razglasili najbolj varna proizvodna obrata. Skrb za zdravje in varnost pri delu se odraža v izboljšanju **kazalnikov nezgod pri delu**.

Skrb za zdravje in dobro počutje zaposlenih ter tudi njihovih družinskih članov sega tudi onkraj delovnega časa. Zaposleni v družbah Skupine SIJ imajo med drugim **možnosti za brezplačno ali subvencionirano uporabo športnih objektov in počitniških zmogljivosti** na različnih lokacijah. Med

temi so tudi medicinske in rekreacijske možnosti v termalnih središčih.

Metalurška dejavnost: Izobrazbena struktura zaposlenih na dan 31. december (v odstotkih)

	2016	2017	2018
III. bolonjska stopnja	1,6	1,5	1,5
II. bolonjska stopnja	8,0	8,1	7,8
I. bolonjska stopnja	11,1	11,3	11,2
Srednja šola	25,3	25,7	25,8
Srednja poklicna šola	28,4	27,6	28,2
Nižja poklicna šola	10,7	10,4	10,0
Osnovna šola	14,9	15,4	15,5

Prehrambna dejavnost: Izobrazbena struktura zaposlenih na dan 31. december (v odstotkih)

	2016	2017	2018
III. bolonjska stopnja	0,8	0,5	0,6
II. bolonjska stopnja	7,3	7,6	7,9
I. bolonjska stopnja	6,0	6,1	6,0
Srednja šola	16,9	30,5	30,5
Srednja poklicna šola	35,9	21,8	20,7
Nižja poklicna šola	8,8	9,5	10,1
Osnovna šola	24,3	24,0	24,2

Metalurška dejavnost: Mentorji

Število aktivnih mentorjev s strokovno izobrazbo in izkušnjami	464
Število mentorjev s pedagoško-andragoškim usposabljanjem	128

IZOBRAŽEVANJE IN POVEČEVANJE KOMPETENC ZAPOSLENIH

Načrtni razvoj, prepoznavanje in povečevanje znanja, usposobljenosti in kompetenc zaposlenih razumemo kot eno od ključnih področij zagotavljanja uspešnosti in trajnostnega razvoja Skupine SIJ. V letu 2018 smo **za izobraževanje in usposabljanje sodelavcev namenili 539.008 evrov.**

V okviru Strateškega razvojno-inovativnega partnerstva Materiali kot končni produkti (SRIP MATPRO), ki deluje v okviru Gospodarske zbornice Slovenije, smo skupaj s partnerji pridobili sredstva za **ustanovitev Kompetenčnega centra za razvoj materialov kot končnih produktov.** Delovanje centra je usmerjeno predvsem v razvoj kompetenc zaposlenih. Izdelava kompetenčnega modela za šest ključnih profilov zaposlenih je omogočila določitev potreb po dodatnih izobraževanjih, sofinancirali smo jih s pridobljenimi sredstvi.

Znanje in kompetence zaposlenih povečujemo s programi mentorstva in s šolo metalurgije. Z načrtnim **upravljanjem mentorstva** skrbimo za prenos specifičnih znanj na novo zaposlene sodelavce, ustrezno pedagoško in andragoško usposobljeni mentorji pa svoje znanje prenašajo tudi na dijak in študente, ki jim omogočamo praktična usposabljanja že med šolanjem. Delo mentorjev redno analiziramo in jih dodatno usposabljam.

Strokovno izobraževanje s področij metalurgije in strojništva poteka pod okriljem **Šole metalurgije in interne strokovne šole**. Programe izvajajo predavatelji in inštruktorji Skupine SIJ. V letu 2018 smo v Šoli metalurgije izvedli deset izobraževalnih modulov, namenjenih zaposlenim, ki nimajo ustrezne izobrazbe in metalurškega predznanja. V letu 2018 je boljše znanje in razumevanje metalurgije usvajalo 45 zaposlenih.

Zaposlene spodbujamo tudi k **izobraževanju ob delu**, ki ga v skladu z vsakoletnimi internimi razpisi tudi sofinanciramo. V letu 2018 se je v srednješolskih in univerzitetnih programih ob delu izobraževalo 90 zaposlenih iz metalurških družb Skupine SIJ.

SOUSTVARJANJE POKLICEV PRIHODNOSTI

Tehniški poklici, ki so v Sloveniji že dalj časa deficitarni, so ključni za Skupino SIJ. Povezujemo jih tudi z izpolnjevanjem potreb spreminjajočih se in na novo razvijajočih se industrij prihodnosti. Tehniške poklice metalurške dejavnosti zato že več let načrtno predstavljamo v osnovnih in srednjih šolah, z visokimi šolami pa sodelujemo pri pripravi in **izvedbi strokovnih predmetov, praktičnega izobraževanja, projektov in zaključnih nalog**. Udeležujemo se informativnih dnevo, dnevo odprtih vrat, poklicnih sejmov in drugih prireditve, ki omogočajo mladim lažje in boljše informirane izbire poklicev in izobraževanj.

V sodelovanju s Srednjo šolo Ravne še naprej uspešno izvajamo **izobraževalni program za poklic metalurškega tehnika**, ki je bil ponovno vzpostavljen v sodelovanju s Skupino SIJ. V šolskem letu 2018/2019 se je v program vpisala tretja generacija dijakov. V Srednji šoli Jesenice sodelujemo v programu **za poklic strojnega tehnika**. Pripravljamo odprt kuri-

kulum, v tretjem in četrtem letniku izvajamo izbirni predmet Metalurški procesi.

Perspektivnim dijakom in študentom **omogočamo štipendije in praktična usposabljanja** že med šolanjem. V letu 2018 štipendiramo 143 mladih, vključenih v programe srednješolskega poklicnega in strokovnega izobraževanja ter višješolskega in univerzitetnega študija. Na praktičnih usposabljanjih, ki jih v metalurških družbah izvajamo pod mentorstvom strokovno usposobljenih sodelavcev, je bilo v letu 2018 185 dijakov in študentov.

NAGRAJEVANJE IN MOTIVIRANJE

Zavzetost zaposlenih spodbujamo s sistematičnim nagrajevanjem prispevkov posameznikov k uspehu družbe. V letu 2018 smo po temeljiti proučitvi različnih dosedanjih sistemov nagrajevanja najboljše prakse združili v **nov model mesečnega nagrajevanja zaposlenih**. Poenoten model povečuje pravičnost in enakopravnost nagrajevanja za vse zaposlene. Zaposleni so **nagrajeni tudi za doseženo poslovno uspešnost ob koncu leta**, ki temelji na izpolnjevanju kriterijev za poslovni rezultat posamezne družbe.

Posebna priznanja in **nagrade podeljujemo naj sodelavcem** družb Skupine SIJ, ki jih izbirajo sodelavci. **Nagrade pripadajo tudi jubilarantom**, ki ostajajo zvesti zaposlitvi v družbah Skupine SIJ. V letu 2018 smo nagradili zvestobo 766 zaposlenih, ki so v Skupini SIJ že več kot trideset let.

Posebna motivacija za zavzeto iskanje inovativnih rešitev so tudi nagrade, ki jih podeljujemo zaposlenim za njihove predloge za izboljšanje procesov.

[Več >> Raziskave, razvoj in inovacijska dejavnost](#)

V letu 2018 smo v okviru projekta **Iz roda v rod** prepoznali in simbolično nagradili tudi osem družin, ki že več generacij ustvarjajo jeklarsko tradicijo Skupine SIJ.

DOLGOROČNA SOCIALNA VARNOST ZAPOSLENIH

Zaposlenim v Skupini SIJ povečujemo socialno varnost z vplačevanjem **dodatnega pokojninskega zavarovanja**. V letu 2018 smo dodatno pokojninsko zavarovanje vplačevali za 2.401 zaposlenega. Povprečna vplačana premija je bila 911,29 evrov, skupni znesek vplačanih premij pa je znašal 1.617.113 evrov.

ZAGOTAVLJANJE ENAKIH MOŽNOSTI

V družbah Skupine SIJ skrbimo za delodajalski ugled s spoštovanjem pravic zaposlenih in raznoterimi dodatnimi ugodnostmi. Zaposlenim zagotavljamo enake možnosti, ne glede na spol in druge okoliščine, ter tudi z upoštevanjem družin in okolja zaposlenih gradimo partnerstva z lokalnim družbenim okoljem. Skrbno izbiramo nove sodelavce in spoštujemo zakonske predpise v vseh državah, kjer posluujemo.

SPOŠTOVANJE SOCIALNEGA DIALOGA

Spoštujemo načela socialnega dialoga med sindikati, zaposlenimi in delodajalci. Večkrat na leto pripravimo **zbore delavcev**, na katerih zaposlenim predstavimo najpomembnejše informacije o poslovanju in jih seznanimo z dogajanjem v Skupini SIJ. Komuniciranje z zaposlenimi izvajamo tudi po drugih formalnih kanalih komuniciranja, med katerimi so interna revija SIJ, interni časopisi posamičnih družb, intranet, družbeno omrežje Yammer, oglasne deske, interna televizi-

ja ter druge oblike digitalnega in osebnega komuniciranja. S predstavniki sindikatov imamo redna mesečna formalna srečanja, komunikacija pa ves čas poteka tudi po neformalnih kanalih komuniciranja.

Zaradi številnih sprememb v vodstvu skupine ter vodstvih posamičnih družb ter zaradi ugodnih gospodarskih okoliščin, ki so vplivale na povečane aktivnosti sindikatov po vsej Evropski uniji in v Sloveniji, smo v letu 2018 socialni dialog morali voditi še bolj prizadevno. Zlasti v drugi polovici leta smo izvajali aktivnosti in **pogajanja s sindikati**, predvsem na lokaciji Ravne na Koroškem. Novembra so sindikati organizirali dvournno opozorilno stavko v proizvodnih družbah na Ravnah na Koroškem. Decembra smo uspešno sklenili dogovor s sindikati v družbi SIJ Ravne Systems, v družbah SIJ Metal Ravne in SIJ ZIP Center pa smo do konca leta zblíževali stališča. Dogovore smo sklenili v začetku leta 2019 in tako znova vzpostavili socialni mir.

V Skupini SIJ spoštujemo dogovore na ravni kolektivnih pogodb dejavnosti in tudi vseh podjetniških kolektivnih pogodb.

STROKOVNO Z RANLJIVIMI SKUPINAMI

V skladu z vrednotami etičnega delovanja in načeli trajnostnega razvoja, ki upošteva potrebe skupnosti, v kateri delujemo, posebno pozornost namenjamo invalidom in posameznikom s posebnimi potrebami.

Invalidom omogočamo zaposlitev v hčerinskem podjetju SIJ ZIP Center, ki je v celoti integrirano v korporativno upravljanje Skupine SIJ. V programih mizarstva, tiskarne in storitev **ohranjamo in še dodatno ustvarjamo nova delovna mesta za invalide**. Z zaposlovanjem invalidov na produktivnih

delovnih mestih jim v skladu z načelom enakih možnosti omogočamo polno in učinkovito sodelovanje ter vključenost v družbo.

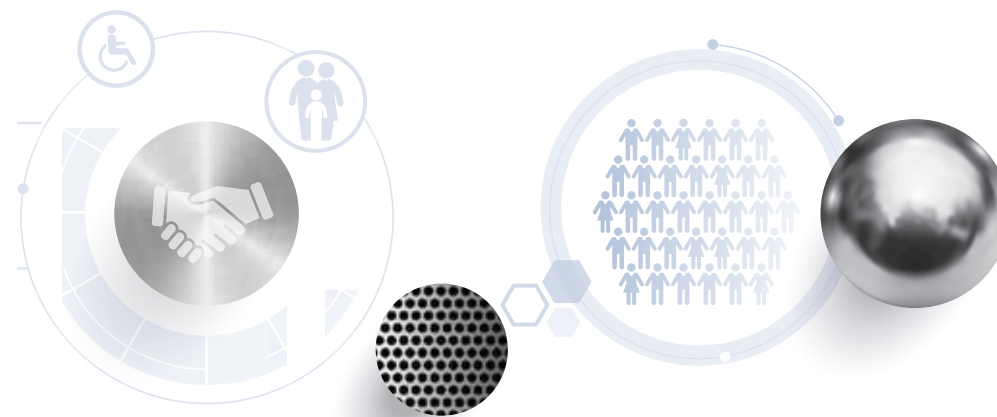
Skrbimo tudi za ustrezno zaposlitev sodelavcev, ki zaradi morebitne invalidnosti ne zmorejo več opravljati prvotnih delovnih nalog. V družbah v Skupini SIJ je bilo konec leta 2018 zaposlenih 335 oseb s statusom invalida, na novo smo zaposlili 25 invalidov.

SIJ ZIP Center kot koncesionar za zaposlitveno rehabilitacijo od decembra 2017 izvaja štiriletni projekt **Prehod mladih s posebnimi potrebami na trg dela**. Po pogodbi z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS mlajšim od 29 let z motnjami v duševnem razvoju, slepim in slabovidnim, gluhih in naglušnim, gibalno oviranim in drugim, ki pri usposabljanju in izobraževanju potrebujejo prilagojeno izvajanje programov, omogoča vključevanje v delo s posebno strokovno pomočjo. Po predstavitvi projekta po več šolah koroške regije se je v program vključilo 14 mladih s posebnimi potrebami.

Z MISLIJO NA KAKOVOST ŽIVLJENJA

V družbah Skupine SIJ poleg sistematičnega povečevanja varnosti pri delu poudarjamo ohranjanje zdravja zaposlenih, povečevanje njihovih kompetenc in ustvarjanje priložnosti za aktivno in ustvarjalno življenje tako zaposlenih kot njihovih družinskih članov in lokalnih skupnosti, v katerih delujemo.

Družbe Skupine SIJ nismo le pomembni zaposlovalci. Smo družbeno odgovorni soustvarjalci kakovosti življenja skupnosti v sedanjosti in prihodnosti.

Družbeno pomembno sodelovanje s skupnostmi

Sponzorstva in donacije, ki jih namenjamo predvsem izbranim projektom na jasno določena prednostna področja v lokalnih skupnostih, v katerih delujemo in s katerimi vzpostavljamo, ohranjamo in krepimo dolgoročne partnerske odnose za vzajemen napredek in razvoj, so pomemben del trajnostnega delovanja Skupine SIJ.

V letu 2018 smo za sponzorstva in donacije oblikovali enotne smernice, ki veljajo za Skupino SIJ in povezane družbe v skupini. Sponzorske in donatorske projekte povezujemo **pod novo krovno znamko Jeklena volja**. S partnerji, ambasadormi in zaposlenimi prek različnih aktivnosti širimo sporočilo, da je za dosežke na različnih področjih potrebna trdna, jeklena volja.

Smernice sodelovanja v družbeno pomembnih projektih

SPODBUDE ZA IZOBRAŽEVANJE

Skupina SIJ v sodelovanju z založbo UMco že od leta 2015 v inovativno naravnanim založniškem modelu omogoča **izdaje svetovno priznanih knjig** za poslovno in osebno rast, ki jih bralci sicer na slovenskih policah ne bi našli. V letu 2018 smo individualno usvajanje novih znanj spodbudili s knjigama *Predpričevanje*, avtorja dr. Roberta Cialdinija, in *Nauki črne skrinjice*, avtorja Matthewa Syeda.

S podpiranjem strokovnih konferenc, sponzorstvi in donacijami **izobraževalnim ustanovam** za tehniške poklice ter z različnimi tekmovanji in natečaji za mlade opozarjamo na razvoj metalurgije in jeklarstva ter razvojne priložnosti širše jeklarske panoge.

POSLUH ZA HUMANITARNE POBUDE

V Skupini SIJ podpiramo tudi humanitarne pobude in še posebno aktivnosti, v katere se kot prostovoljci lahko vključujejo zaposleni. Prostovoljstvo omogoča učinkovito in trajnostno naravnano tkanje vezi med sodelavci in prebivalci skupnosti. V letu 2018 smo organizirali **1. Dan sodelovanja z lokalno skupnostjo**. Pod sloganom »Jeklene vezi med nami« je 117 sodelavcev Skupine SIJ in 37 športnikov iz društev in klubov, ki jih sponzorira Skupina SIJ, opravilo več kot **300 prostovoljskih delovnih ur**. Na Jesenicah, Ravnah na Koroškem in v Ljubljani so obnavljali otroška igrišča, urejali mestni park in planinsko koč, se družili s stanovalci doma za starejše in preživeli popoldan z učenci šole s prilagojenim programom.

KULTURNI PROJEKTI ZA OHRANJANJE JEKLARSKE DEDIŠČINE

Podpiramo kulturno in umetniško delovanje. Posebno pozornost namenjamo partnerstvom za ohranjanje jeklarske kulturne dediščine.

Na Gorenjskem je pomemben del te dediščine **malo Peltonovo kolo**, ki so ga sodelavci družbe SIJ Acroni prenovili v letu 2018. Kolo je bilo z 38 tonami in 4,5 metra premera ob nastanku med največjimi ulitki v enem kosu na svetu. Od leta 1902 je poganjalo proizvodne linije tedaj nove valjarne Kranjske industrijske družbe na Javorniku. V uporabi je bilo do leta 1979.

Na Koroškem je Skupina SIJ vključena v organizacijski odbor za **zaznamovanje 400-letnice jeklarstva v Mežiški dolini**, ki deluje pod okriljem občine Ravne na Koroškem. Visoki jubilej, neločljivo povezan z delovanjem jeklarne Skupine SIJ na Ravnah na Koroškem, bo leta 2020.

POVEZANOST S ŠPORTOM

Na nacionalni ravni Skupina SIJ podpira vrhunske športne dosežke. Z Olimpijskim komitejem Slovenije smo sklenili sodelovanje za nov olimpijski cikel do leta 2022. V letu 2019 bomo iz jekla izdelali **slovensko olimpijsko baklo**, ki bo vrednote jeklene volje ponesla tudi na Olimpijske igre 2020.

O uporabnosti in lepoti jekla iz družb Skupine SIJ so se v letu 2018 že lahko prepričali zmagovalci slovenskega izbora **Športnik leta 2017**, ki ga pripravlja Društvo športnih novinarjev Slovenije. Njihova priznanja so bila v obliki skulptur iz jekla, izdelanega v družbah Skupine SIJ.

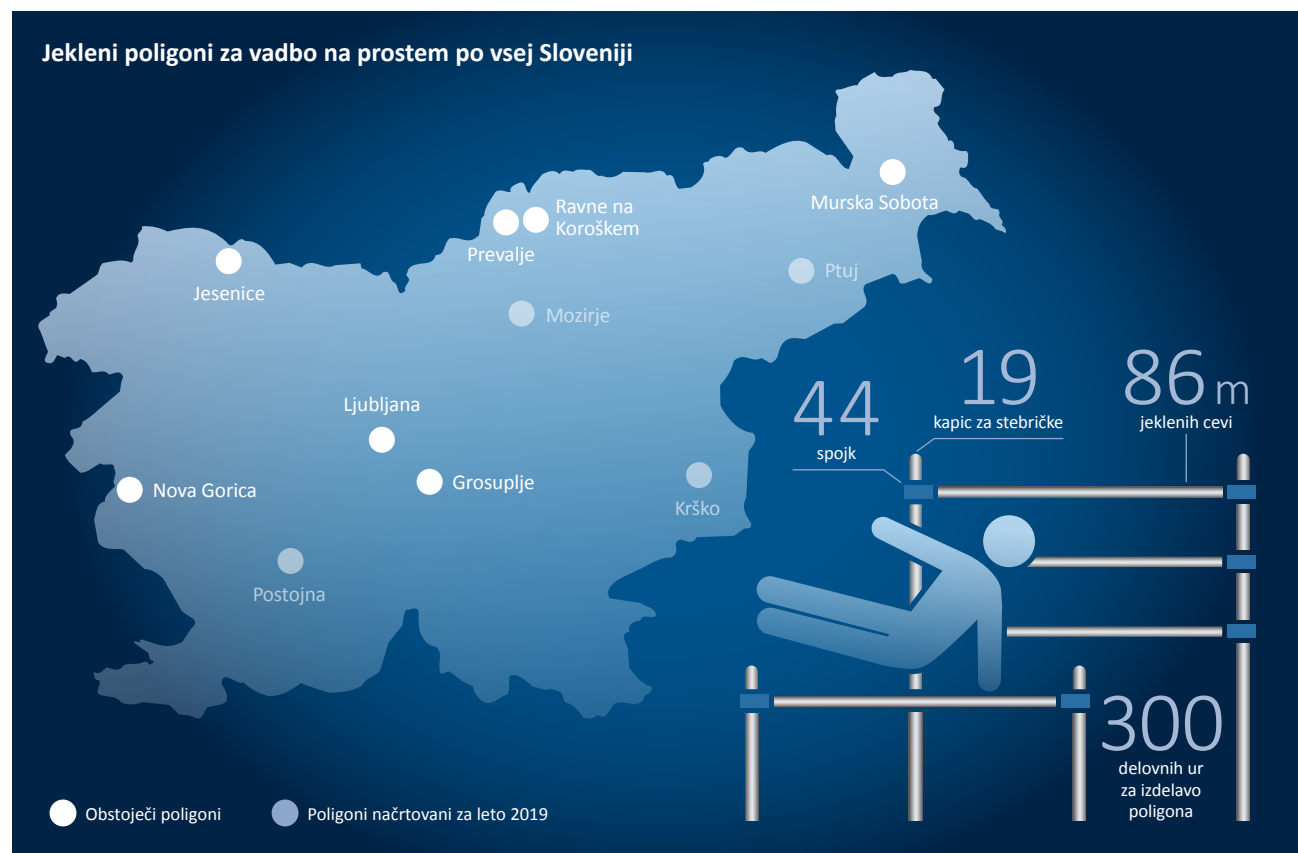
Z nacionalno prepoznavnostjo je povezano tudi delovanje hokejskega kluba HDD SIJ Acroni Jesenice, ki ga danes največja metalurška družba Skupine SIJ podpira že od začetkov njegovega delovanja. V letu 2018 smo zaznamovali **70 let hokeja na Jesenicah**.

Na lokalni ravni podpiramo programe množičnega športa, v katere so vključeni tudi zaposleni v Skupini SIJ in njihovi družinski člani. Spodbujamo in omogočamo aktivnosti, kot so plavanje, odbojka, kegljanje, nogomet, pohodništvo in druge oblike rekreacije. Sodelavci se povezujemo tudi v okviru Športnega društva SIJ. Z njegovim delovanjem je povezano sodelovanje zaposlenih na kolesarskem Poli maratonu, na Ljubljanskem maratonu, na katerem so tekači iz Skupine SIJ izvedli tudi dobrodelno akcijo, ter na številnih drugih športno-rekreativnih dogodkih, ki se jih udeležujejo člani kolesarske, tekaške in pohodniške sekcije društva.

Kakovostno preživljanje prostega časa v lokalnih okoljih na izvirni način spodbujamo z novo športno-rekreativno infra-

strukturo, ki dokazuje tudi uporabnost jekla. V sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije bomo do konca leta 2019 postavili in lokalnim skupnostim donirali **11 jeklenih poligonov za vadbo na prostem**. Poligonom, postavljenim na Ravnah na Koroškem, Prevaljah in v Športnem parku Pod-

mežakla na Jesenicah, v Murski Soboti in Ljubljani, sta se leta 2018 pridružila še poligona v Grosupljem in Novi Gorici, v naslednjem letu pa jih bomo postavili še na Ptuj, v Mozirju, Postojni in Krškem. Poligoni so izdelani v družbi SIJ Acroni.

UPRAVLJANJE TVEGANJ

SPECIALISTI ZA ISKANJE PRAVIH REŠITEV

Nerjavna jekla imajo daljšo življenjsko dobo in preprečujejo tveganja zaradi povišanih temperatur, vlažne atmosfere in stika z agresivnimi mediji. Orodna jekla zmanjšujejo tveganja za lom orodja in vrsto drugih tveganj. Elektropločevina preprečuje nepotrebne vatne izgube.

Z izborom ustreznih namenskih specialnih jekel naši kupci povečujejo varnost, zanesljivost in učinkovitost različnih opravil, postopkov in proizvodov.

Z upravljanjem poslovnih tveganj deležnikom zagotavljamo izpolnjevanje pričakovanj, družbam in Skupini SIJ pa uspešno poslovanje in doseganje strateških ciljev.

Sistem za presojo tveganj in usmerjanje strateških odločitev

Skupina SIJ ima vzpostavljen celovit sistem upravljanja tveganj, značilnih za metalurško dejavnost, in tveganj, značilnejših za prehrabno dejavnost in poslovanje na trgih s končnimi potrošniki. Ukrepe za sistematično upravljanje priložnosti in tveganj izvajamo na ravni Skupine SIJ centralizirano.

Sistem upravljanja priložnosti in tveganj temelji na zaokroženem procesu načrtovanja, koordiniranja in poročanja. Presoja tveganj povezujemo s prepoznavanjem in ocenjevanjem priložnosti – dogodkov in dogajanj, ki krepijo naše sposobnosti za doseganje in preseganje zastavljenih ciljev. Tveganja in priložnosti presojamo z vidika širokega portfelja proizvodov za različne trge, raznovrstnosti poslovnih področij in njihove vertikalne povezanosti. V spreminjajočem se globalnem okolju nenehno iščemo priložnosti za nadaljnji razvoj in koristi Skupine SIJ, pri čemer upoštevamo omejitve posameznih geografskih območij in našega delovanja na njih. Temu prilagajamo strateške načrte in odločitve.

Tveganja, ki se pojavljajo v poslovanju, vplivajo na sposobnost izvajanja zastavljene strategije in trajnostnega razvoja vseh družb v Skupini SIJ. Izpostavljenost tveganjem zato redno spremljamo v celotni skupini. Proces upravljanja tveganj je vzpostavljen **na vseh ravneh poslovnega vodenja in odločanja**. Prioritete na področju upravljanja tveganj določamo glede na ocene verjetnosti za udejanjanje določenega tveganja in glede na vplive tveganja na ocenjevani proces.

Sistematično upravljanje tveganj **vključuje določitev in izvedbo ukrepov za ublažitev vplivov** ter spremljanje uspe-

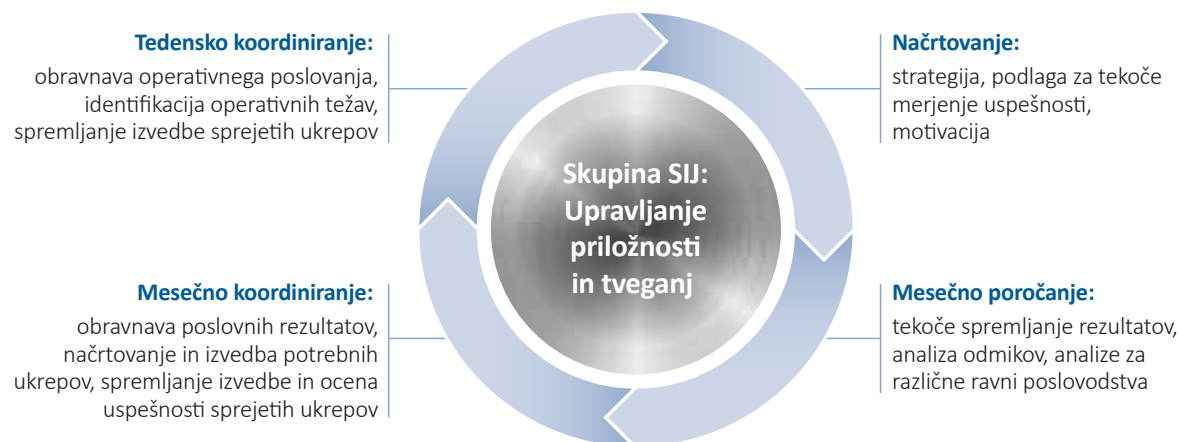
šnosti upravljanja tveganj. V upravljanje tveganj in izkoriščanje priložnosti sta vključena sistematičen proces planiranja in poročanja ter nadzor nad poslovnimi procesi. Družbe posameznih poslovnih področij izkazane priložnosti in **ukrepe za zmanjšanje ugotovljenih tveganj vgrajujejo v mesečne načrte in analize odmikov**, kar prispeva k lažjemu presojanju njihovih poslovnih rezultatov in finančnega položaja.

Tveganja obvladujemo na ravni celotne Skupine SIJ, upoštevamo pa tudi specifična tveganja za obe dejavnosti. Zaradi pomembnosti in verjetnosti hitrih sprememb v metalurški dejavnosti **posebno pozornost posvečamo finančnim in**

komercialnim tveganjem, na prehrabnem področju pa smo še posebno pozorni na tveganja, povezana s kakovostjo in varnostjo živil, ter na prodajna tveganja, ki so na potrošniškem trgu prehrabnih proizvodov spremenljiva glede na konkurenčnost in kupno moč prebivalstva na različnih trgih. Ugled in dobro ime ter uveljavljene, zaupanja vredne blagovne znamke izdelkov z dokazano varnostjo, kakovostjo in sledljivostjo pomembno blažijo prodajna tveganja.

V nadaljevanju predstavljamo posamezna tveganja, način njihovega obvladovanja ter oceno izpostavljenosti posameznemu tveganju.

Skupina SIJ: Sistem upravljanja priložnosti in tveganj

Pregled značilnih tveganj in načini obvladovanja

KOMERCIALNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost 2018
Nabavna tveganja	Nabava kakovostnih in cenovno ustreznih surovin, tveganje nepravočasne oskrbe, spremembe nabavnih cen	Skrbno načrtovanje oskrbovalne verige, pogajanja in iskanje ustreznih dobaviteljev, dolgoročne okvirne pogodbe z dobavitelji	Visoka
Prodajna tveganja	Padec obsega naročil in izguba kupcev zaradi slabega gospodarskega stanja in slabše kupne moči gospodarskih subjektov ter uvedba uvoznih restrikcij posameznih držav	Proaktivno odzivanje na spremembe pogojev poslovanja s prilagajanjem modelov trženja, iskanje novih trgov, prilagajanje prodajnih in trženjskih aktivnosti, inovativni trženjski pristopi, skrb za kakovostni portfelj kupcev in njihova primerna razpršenost ter razpršitev tveganj s sklepanjem kratkoročnih in dolgoročnih pogodb s kupci	Zmerna
Naložbena tveganja	Tveganje napačnih odločitev o naložbah v proizvodne in druge zmogljivosti, tveganje postopka izvedbe naložbe	Sistematično načrtovanje izvedbe naložbe, analiza trga za izračun ekonomike projekta, skrbna selekcija potencialnih izvajalcev in izbira; stalen nadzor nad strokovnostjo, izvedbo, kakovostjo, stroški in dogovorjenim terminskim načrtom znotraj enotnega informacijskega sistema vodenja projektov. Vzpostavili smo sistem mesečnega nadzora nad doseganji načrtovanih učinkov naložb.	Zmerna
Tveganja, povezana s kakovostjo	Neustrezna kakovost vhodnih materialov za proizvodni proces, neustrezno izvajanje razvojnega in proizvodnega procesa, neustrezna kakovost končnih proizvodov	Nadgradnja certificiranih sistemov vodenja in sledenje spremembam na področju sistema kakovosti, skrbno izvajanje kontrole kakovosti v vseh razvojnih in proizvodnih procesih, dodatno varovanje ustrezne kakovosti proizvodov z zavarovanjem produktne odgovornosti. Vzpostavili smo sistem dnevnega spremljanja količine neskladnih izdelkov. Analiziranje in priprava ukrepov pa sta redna tema na dnevnih videokonferencah.	Zmerna

RAZVOJNO-RAZISKOVALNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost 2018
Raziskave in razvoj	Tveganja, povezana z doseganjem in zagotavljanjem varnostnih in tehničnih standardov, ter tveganja, povezana s procesom razvoja novih izdelkov	Neprestano vlaganje v nove tehnološke, programske in tržne posodobitve. Skrbno načrtovanje razvojnih projektov, kakovostno poročanje, ustrezen nadzor	Zmerna

OKOLJSKA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost 2018
Emisije v zrak	Zmanjševanje izpustov CO ₂ , dopustni izpusti prahu, emisije v zrak skladne z zakonodajo	Izvajanje monitoringa, skrbno načrtovanje naložbenih projektov, kakovostno poročanje	Zmerna
Emisije v vodo	Zagotavljanje skladnosti z zakonodajo	Izvajanje monitoringa z lastnim laboratorijem z akreditiranimi metodami, skrbno načrtovanje naložbenih projektov, ozaveščanje zaposlenih, nadzor nad izvajanjem tehnoloških procesov, kakovostno poročanje	Zmerna
Emisije hrupa	Zagotavljanje skladnosti z zakonodajo o hrupu na delovnem mestu in o emisiji hrupa v okolico industrijskih objektov	Skrbno načrtovanje naložbenih projektov, nadzor nad izvajanjem tehnoloških procesov, kakovostno poročanje	Zmerna
Emisija v tla	Količina odloženih odpadkov, količina deponiranih komunalni odpadkov	Skrbno načrtovanje naložbenih projektov, ozaveščanje zaposlenih, nadzor nad izvajanjem tehnoloških procesov, inovacije v tehnoloških postopkih, kakovostno poročanje	Nizka
Poraba vhodnih materialov	Zagotavljanje visokih izplenov končnih izdelkov v primerjavi z vhodnim materialom, zagotavljanje nizke specifične porabe pomožnih materialov, zmanjševanje porabe vode in pitne vode	Skrbno načrtovanje naložbenih projektov, ozaveščanje zaposlenih, nadzor nad izvajanjem tehnoloških procesov, inovacije v tehnoloških postopkih, kakovostno poročanje	Nizka
Poraba energentov	Tveganja, povezana s povečanjem specifičnih porab električne energije in tehničnih plinov	Skrbno načrtovanje naložbenih projektov, ozaveščanje zaposlenih, nadzor nad izvajanjem tehnoloških procesov, inovacije v tehnoloških postopkih, kakovostno poročanje	Nizka
Operativna tveganja s potencialnim negativnim vplivom na okolje	Tveganja strojelomov, tehnoloških motenj, onesnaženj, požarov, radioaktivnosti in drugih nevarnih pojavov	Preventivne vaje in notranji postopki za primere izrednih dogodkov, sodelovanje z zunanjimi ustanovami za varstvo okolja, ozaveščanje zaposlenih za prijavljanje izrednih dogodkov, nadzor nad izvajanjem tehnoloških procesov, spremljanje kazalnikov (št. izrednih dogodkov / milijon opravljenih ur), kakovostno poročanje	Zmerna
Tveganja, povezana s krožnim gospodarstvom	Tveganja uporabe nevarnih snovi in izkoriščanja ponovne uporabe odpadnih surovin in toplote, tveganja, povezana z uresničevanjem strategije trajnostnega razvoja	Zmanjševanje uporabe nevarnih snovi, 100-odstotno izvajanje radioaktivne kontrole, skrbno načrtovanje naložbenih projektov, ozaveščanje zaposlenih, inovacije v tehnoloških postopkih, kakovostno poročanje	Nizka

FINANČNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost 2018
Tečajno tveganje	Tveganje v okviru poslovanja s tujimi plačilnimi sredstvi, vezano na spremembe gibanja deviznih tečajev	Metoda politike cen preko integriranja tečaja v razliko v ceni, ujemanje (»matching«) oziroma uravnavanje prodaje in nabave ter uravnavanjem ravnotežja med prilivi in odlivi po valutah	Zmerna
Kreditno tveganje	Tveganje neizpolnitve obveznosti nasprotne pogodbene stranke – tveganje neplačila	Aktivna in sistematična spremljava terjatev glede na bonitetno oceno kupcev, dnevno preverjanje zapadlih terjatev ter visok delež prvovrstno zavarovanih terjatev	Zmerna
Likvidnostno tveganje	Tveganje plačilne nesposobnosti zaradi primanjkljaja razpoložljivih finančnih virov	Dnevno spremljanje denarnih tokov, dolgoročno likvidnostno planiranje, ustrezna likvidnostna rezerva in spremljava likvidnosti na ravni skupine	Zmerna
Obrestno tveganje	Tveganje potencialne spremembe denarnih tokov zaradi spremembe obrestnih mer	Spremljanje finančnih trgov in gibanja obrestnih mer, ohranjanje ustreznega deleža posojil s fiksno obrestno mero in aktivno spremljanje trga	Nizka

DRUGA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost 2018
Informacijska tveganja	Tveganje motenj zaradi napak informacijske tehnologije	Redno vzdrževanje, posodabljanje in nadgradnja informacijskega sistema, redno izobraževanje IT-sodelavcev	Zmerna
Kadrovsko tveganje	Tveganje, povezano z zagotavljanjem strokovno usposobljenega kadra, razpoložljivostjo kadra in ohranjanja socialnega dialoga zaradi pozitivne gospodarske klime	Sistematično delo s ključnimi kadri, sistem nagrajevanja, mentorski program, stalno izobraževanje, promocija tehniških poklicev s tesnim sodelovanjem z izobraževalnimi institucijami	Visoka
Pravna tveganja	Tveganje, povezano s spremembo zakonodaje ali razlaganjem zakonodaje	Spremljanje zakonodaje ter sodne prakse in priprava ukrepov	Zmerna
	Tveganje, povezano s sklepanjem komercialnih pogodb	Pregledovanje vseh pogodb, ki se sklepajo z dobavitelji in kupci	
	Tveganje, povezano s prevzemi družb in prestrukturiranjem poslovanja	Aktivno upravljanje portfelja naložb Sodelovanje v vseh fazah projektov in procesov	
Tveganje ugleda in dobrega imena	Tveganje, povezano s kakovostjo storitev in proizvodov, neetične poslovne prakse itd.	Aktivno izvajanje korporativnega upravljanja in spremljanje upravljanja naših blagovnih znamk	Zmerna

Ključna tveganja leta 2018

NABAVNA TVEGANJA

Nabavna tveganja so v metalurški dejavnosti povezana predvsem z zagotavljanjem kakovostnih surovin za izdelavo jekel ter s cenovnimi **tveganji zaradi časovnega zamika med nabavo surovin in prodajo proizvodov**. Za vsako surovino je izdelan postopek odobravanja in uvajanja dobaviteljev in surovin, za redne dobave velja postopek spremljanja kakovosti z določeno periodiko vzorčenja in ocenjevanja dobaviteljev. V ta proces so vključeni oddelki razvoja in vhodne kontrole, tehnologija in nabava.

Vir cenovnih tveganj v nabavi je časovni zamik med nabavo surovine in prodajo proizvoda, saj višje oziroma nižje cene surovin prenašamo na cene proizvodov. Ta tveganja **zmanjšujemo z usklajevanjem nabave in prodaje** ter s tedenskimi usklajevanjem načrtov proizvodnje in nabave.

Ker so cene glavnih surovin v drugem polletju naraščale in povečevale tveganje, da nam sprememb cen ne bi uspelo v celoti ali pravočasno prenesti v prodajne cene, smo ta tveganja ocenjevali kot visoka. Prenos v prodajne cene smo **obvladovali s poslovnim modelom doplačil za legure**, ključna aktivnost pa je bila naravnana na pravočasne zakupe in pravilne nakupne modele na podlagi usklajenih načrtov prodaje. Čeprav tveganje ocenjujemo kot visoko, ga z upravljanjem obvladujemo.

PRODAJNA TVEGANJA

Zaradi poslovanja v različnih geopolitičnih in makroekonomskih razmerah ter pravnih in konkurenčnih okoljih smo izpostavljeni različnim in različno intenzivnim prodajnim tveganjem.

Prodajna tveganja zmanjšujemo tako, da **zmanjšujemo koncentracije prodaje velikim odjemalcem in povečujemo delež prodaje manjšim končnim porabnikom**, s stalno lokalno prisotnostjo na posameznih ključnih trgih, širjenjem lastne prodajne mreže, novimi agenti na perspektivnih tržnih segmentih, marketinškimi aktivnostmi za iskanje in pridobivanje novih kupcev ter s sistematičnim spremljanjem tržnih gibanj in aktivnosti konkurentov.

Sistematično spremljamo spremembe v porabniški industriji in na trgu ter **proaktivno prilagajamo modele trženja** in cilje z namenom doseganja stabilne rasti prodaje na daljši rok na prepoznanih ključnih tržnih segmentih.

Ob uvedbi 25-odstotnih carin na jeklo v ZDA v letu 2018 smo tveganje obvladovali, saj znaten delež našega produktnega portfelja na trgu ZDA nima substitutov, ki bi se proizvajali lokalno. Posledično smo vlagali zahteve za izvzete naših proizvodov na ameriško trgovinsko ministrstvo in uspešno prenašali povišanje cen na kupce. Hkrati tesno **sodelujemo tudi z evropsko jeklarsko organizacijo Eurofer, vlado Republike Slovenije in Evropsko komisijo za uvedbo zaščitnih ukrepov trga Evropske unije** pred povečanjem uvoza iz tretjih držav. Tveganje zato ocenjujemo kot zmerno, čeprav smo v ZDA v letu 2018 ustvarili skoraj devet odstotkov naše prodaje.

KADROVSKA TVEGANJA

V letu 2018 smo v Sloveniji in Evropski uniji beležili ugodno gospodarsko klimo in s tem tudi povečane aktivnosti sindikatov, ki si prizadevajo za izboljšanje pravic zaposlenih ter dvig plač.

Kadrovska tveganja v letu 2018 so bila tudi v Skupini SIJ povezana z **zahtevami sindikatov po povišanju plač** zaposlenim ter **zaostritvami v obliki stavke**, in sicer v primeru, da zahteve sindikatov ne bi bile izpolnjene. Tveganje smo upravljali z **prizadevnim in proaktivnim upravljanjem socialnega dialoga**, vključno s pogajanjem s sindikati. Na Jesenicah smo tveganje učinkovito obvladovali. Na Ravnah na Koroškem pa smo v drugi polovici leta, ko je v družbah potekala tudi opozorilna stavka, za zbliževanje stališč sprožili še dodatne aktivnosti za pogajanja s Sindikatom kovinske in elektroindustrije Slovenije (SKEI) in Konfederacijo novih sindikatov Slovenije (KNSS). S sindikatom KNSS smo že sklenili dogovor, s sindikatom SKEI pa v začetku leta 2019 in tako ponovno vzpostavili socialni mir ter nemoteno poslovanje družb Skupine SIJ.

RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE SIJ

PREVERLJIVA DEJSTVA JEKLENEGA SVETA

Okoli 500 jeklarn v 24 državah Evropske unije na leto ustvari več kot 120 milijard evrov prihodkov in proizvede približno 170 milijonov ton jekla. Evropska jeklarska industrija zaposluje več kot 320.000 ljudi, posredno pa omogoča delo še za kar 2,2 milijona ljudi. S svojimi znanji, rešitvami in proizvodi je jeklarstvo eden od temeljev za gospodarsko rast in razvoj Evrope.

Največja metalurška skupina v Sloveniji je pomemben soustvarjalec evropskega jeklarstva. Skupina SIJ je po prihodkih med 10 največjimi poslovnimi skupinami v Sloveniji.

Poročilo neodvisnega revizorja

KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.
Železna cesta 8a
SI-1000 Ljubljana

Telefon: +386 (0) 1 420 11 60
Internet: <http://www.kpmg.si>

Poročilo neodvisnega revizorja

Lastnikom družbe SIJ d.d.

Poročilo o konsolidiranih računovodskih izkazih

Mnenje s pridržki

Revidirali smo priložene konsolidirane računovodske izkaze družbe SIJ d.d. in njenih odvisnih družb (»skupine«), ki vključujejo konsolidiran izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2018, konsolidiran izkaz vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz gibanja kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju priloženi konsolidirani računovodski izkazi, razen glede učinkov zadeve, opisane v delu *Podlaga za mnenje s pridržki* našega poročila, predstavljajo resničen in pošten prikaz konsolidiranega finančnega položaja skupine na dan 31. decembra 2018 ter njene konsolidirane finančne uspešnosti in konsolidiranih denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija (»MSRP kot jih je sprejela EU«).

Podlaga za mnenje s pridržki

Mednarodni računovodski standard 36 Oslabitev sredstev (MRS 36) zahteva, da se na dan poročanja opravi test oslavitve sredstva ali denar ustvarjajoče enote (DUE), če na dan poročanja obstajajo znamenja možne oslavitve in letno za vse tiste DUE, ki jim pripada tudi dobro ime. Na dan 31. decembra 2018 so obstajala znamenja oslavitve za določene DUE ter določene DUE, ki jim pripadajo dobra imena, ki so nastala pri preteklih poslovnih združitvah, saj so bili dejanski izidi iz poslovanja slabši, kot so bili prvotno načrtovani. Poslovodstvo skupine je pripravilo oceno nadomestljive vrednosti posameznih DUE in zaključilo, da dodatne oslavitve sredstev v okviru posameznih DUE niso potrebne. Glede na zbrane revizijske dokaze, ki med drugim vključujejo tudi pretekle načrtovane denarne tokove, po našem mnenju določene predpostavke, ki jih je družba uporabila pri testu oslavitve, niso podprte z ustreznimi dokazi. Od poslovodstva smo zahtevali, da ovrednoti vpliv napake v konsolidiranih računovodskih izkazih zaradi zgoraj omenjene zadeve. Ker od poslovodstva skupine le tega nismo prejeli, za nas ni bilo praktično, da bi sami ovrednotili finančni učinek prilagoditve na višino dobrega imena, neopredmetenih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev in odloženih davkov na dan 31. decembra 2018 ter vpliva na čisti dobiček skupine za tedaj končano leto, ki bi imel vpliv, če bi poslovodstvo uporabilo ustrezno podprte predpostavke in evidentiralo oslabeitev v skladu z MRS 36.

Poleg tega, v pojasnitvah konsolidiranih računovodskim izkazom, niso ustrezno razkrite določene ključne predpostavke, ki jih je poslovodstvo uporabilo pri oceni nadomestljive vrednosti za DUE, ki vključujejo dobro ime. Ta razkritja so obvezna v skladu z MRS 36 in za nas ni bilo praktično, da bi razkrili te informacije.

KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o., slovenska družba
z omejeno odgovornostjo in članica KPMG mreže neodvisnih družb
Bianco, ki so povezane s švicarskim združenjem KPMG International
Cooperatives ("KPMG International")

TIR: SI 56 2308 0200 1851 102
vpla v sodno register: Odborina sodišče v Ljubljani
SI. reg. vl.: 08112082100
osnovni kapital: 54.892,00 EUR
ID za DDV: SI02037145
matična št.: 5548556

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) in EU Uredbo (EU) št. 537/2014. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost. Potrjujemo tudi, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje s pridržki.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste zadeve, ki so na osnovi naše strokovne presoje najbolj pomembne pri reviziji računovodskih izkazov tekočega obdobja. Te zadeve smo naslovili v okviru naše revizije računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o teh izkazih. V zvezi s ključnimi revizijskimi zadevami ne podajamo ločenega mnenja.

Pripoznavanje prihodkov od prodaje	
Čisti prihodki od prodaje v letu 2018: 802.766 tisoč EUR (2017: 754.870 tisoč EUR)	
Sklicujemo se na računovodske izkaze: Pojasnilo e. Pomembne računovodske usmeritve; Prihodki (računovodske usmeritve); pojasnilo 1 Čisti prihodki od prodaje (razkritja h konsolidiranim računovodskim izkazom).	
Ključna revizijska zadeva	Naš odziv
Večina prihodkov od prodaje Skupina ustvarja s proizvodnjo in prodajo jeklenih izdelkov, kot so nerjavno jeklo, orodno jeklo v obliki valjanih in kovanih izdelkov, posebna debela pločevina in legirano orodno jeklo. Na to področje smo se osredotočili zaradi številnih pogodbenih dogovorov, ki jih je potrebno analizirati skupaj z višino zneskov, ki iz njih izhajajo. Razen tega je novi standard MSRP 15 <i>Prihodki iz pogodb s kupci</i>, ki je začel veljati s 1. januarjem 2018, uvedel dopolnjen model pripoznavanja prihodkov, katerega računovodsko evidentiranje zahteva našo presojo kot del revizije za tekoče leto. Skupina pripozna prihodke, ko so izpolnjene zadnje izvršitvene obveze oziroma, ko kupec prevzame obvladovanje nad proizvodi skladno z določili, kot jih določa kupoprodajna pogodba ali potrjeno naročilo. V primeru dogovorov po načelu zaračunaj in zadrži, se obvladovanje prenese, če so izpolnjeni vsi pogoji in merila kot jih določa zadnji standard. Popusti, odobreni v skladu s kupoprodajnimi pogodbami in listinami, ki se izdajo kupcu, se evidentirajo kot zmanjšanje prihodkov.	Naši revizijski postopki so med drugim vključevali: - Seznanitev s procesom prodaje in preveritev zasnove in vzpostavitve notranjih kontrol na področju pripoznavanja prihodkov. Slednje je med drugim zajemalo: - oceno skladnosti usmeritev pripoznavanja prihodkov z veljavnimi računovodskimi standardi; - preizkušanje zasnove in vzpostavitve notranjih kontrol povezanih z odobritvijo kupoprodajnih pogodb in naročil kupcev, ter pripoznavanje prihodkov; - preveritev prve uporabe MSRP 15, vključno z oceno vpliva na začetno stanje zadržanih dobičkov. Nadalje smo presojali tudi s strani Skupine spremenjene postopke, računovodske usmeritve in razkritja. Kot del omenjenega, smo opravili poizvedbe pri poslovodstvu in osebju, ki je odgovorno za računovodsko poročanje;

V luči zgoraj navedenih dejavnikov, kot tudi dejstva, da smo tekom naše revizije pripoznavanje prihodkov opredelili kot tveganje povezano s prevarami, smo pripoznavanje prihodkov opredelili kot področje s pomembnim revizijskim tveganjem, kateremu smo namenili posebno pozornost in smo ga zato opredelili kot ključno revizijsko zadevo

- na izbranem vzorcu, poleg drugih stvari, preverili točnost in obstoj pripoznanih prihodkov na podlagi pregleda potrdil o prevzemu blaga, odpreme dokumentacije in dobavnic. Posebno pozornost smo namenili oceni dogovorov po načelu zaračunaj in zadrži glede na merila pripoznavanja prihodkov skladno z novim veljavnim standardom;
- neodvisno usklajevanje prejetih denarnih sredstev med letom s pripoznanimi prihodki;
- pridobitev neodvisnih potrditev stanj terjatev na dan 31.12.2018 za izbran vzorec in iskanje razlogov za morebitna odstopanja med potrjenimi zneski in zneski, izkazanimi v konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine;
- pregledali vzorec dobropisov izdanih v poročevalnem obdobju in v obdobju do datuma tega mnenja, da bi ocenili ali so pripadajoči prihodki bili pripoznani v ustreznem računovodskem obdobju skupaj s popusti, da so ustrezno evidentirani kot zmanjšanje prihodka;
- pregled ročnih knjižb, ki so povezane s prihodki skozi celotno obračunsko obdobje in po datumu bilance stanja, vključno s podporno dokumentacijo, z namenom preveritve primernosti in točnosti ročnih knjižb;
- Presojali smo zadostnost in ustreznost razkritij Skupine povezanih s prihodki.

Poudarjanje zadeve – primerjalne informacije

Opozarjamo na pojasnilo 31. *Popravek pomembnih napak preteklih obdobj* v računovodskih izkazih skupine, iz katerega izhaja, da so bile primerjalne informacije, predstavljene za leto, ki se je končalo 31. decembra 2017, prilagojene zaradi popravka pomembnih napak iz preteklih obdobj. Naše mnenje v zvezi s to zadevo ni prilagojeno.

Druge zadeve povezane s primerjalnimi informacijami

Konsolidirane računovodske izkaze skupine za leto, ki se je končalo na dan 31.12.2017 in 31.12.2016, iz katerega izhaja konsolidiran izkaz finančnega položaja na dan 1.1.2017, ki ne vključujejo prilagoditve popravka pomembne napake iz preteklih obdobj opisane v pojasnilu 31. *Popravek pomembnih napak preteklih obdobj*, je revidirala druga revizijska družba, ki je dne 23. aprila 2018 o teh konsolidiranih računovodskih izkazih izrazila neprilagojeno mnenje.

V okviru revizije konsolidiranih računovodskih izkazov za leto, ki se je končalo na dan 31.12.2018, smo revidirali popravke pomembnih napak iz preteklih obdobj, ki so navedeni v pojasnilu 31. *Popravek pomembnih napak preteklih obdobj* v računovodskih izkazih skupine in so bili upoštevani za prilagoditev primerjalnih informacij v računovodskih izkazih skupine.

V povezavi s konsolidiranimi računovodskimi izkazi za leto, ki se je končalo na dan 31.12.2017 oziroma 31.12.2016, vključno s konsolidiranim izkazom finančnega položaja na dan 1.1.2017, nismo izvajali revizije, preiskave ali kakršnih koli drugih postopkov, razen tistih, ki se nanašajo na prilagoditev popravkov pomembnih napak iz preteklih obdobij opisanih v pojasnilu 31. *Popravek pomembnih napak preteklih obdobij*, v konsolidiranih računovodskih izkazih skupine. V skladu s tem ne izražamo mnenja ali druge oblike zagotovila glede zadevnih konsolidiranih računovodskih izkazov kot celote. Ne glede na omenjeno, so po našem mnenju prilagoditve opisane v pojasnilu 31. *Popravek pomembnih napak preteklih obdobij*, ustrezne in so bile pravilno upoštevane.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo, Poudarki leta 2018 (vključno s Poročilom predsednika nadzornega sveta), Organiziranost in upravljanje, Poslovno poročilo, Trajnostni razvoj in Upravljanje s tveganji, ki so sestavni del letnega poročila skupine. Druge informacije ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom izdaje revizorjevega poročila, razen Poročila nadzornega sveta, ki bo na voljo po datumu revizorjevega poročila.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. Kot je opisano v delu *Podlaga za mnenje s pridržki* našega poročila je skupina pri testu oslabilave določenih DUE uporabila predpostavke, ki niso podprte z ustreznimi dokazi. Zaključili smo, da so druge informacije pomembno napačne zaradi istih razlogov, v omenjenih postavkah Poslovnega poročila, na katere imajo vpliv napačno uporabljene predpostavke in ne evidentiranje oslabilave sredstev v skladu z MRS 36.

Naša odgovornost v zvezi s Poslovnim poročilom skupine je, da presodimo ali poslovno poročilo vključuje razkritja, kot jih zahteva Zakon o gospodarskih družbah (v nadaljevanju »zakonska določila«) in ali je skladno s konsolidiranimi računovodskimi izkazi.

Na osnovi postopkov, ki smo jih opravili pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov in na osnovi zgoraj opisanih postopkov menimo:

- da so informacije v poslovnem poročilu za poslovno leto, za katero so pripravljene konsolidirani računovodski izkazi, skladne, v vseh pomembnih pogledih, z informacijami v konsolidiranih računovodskih izkazih; ter
- da je bilo poslovno poročilo pripravljeno v skladu z zakonskimi določili.

Odgovornost poslovodstva in pristojnih za upravljanje za konsolidirane računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z MSRP kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot osnovo za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo skupino likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov skupine.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR in EU Uredbo (EU) št. 537/2014, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se štejejo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam;
- se seznanimo z notranjimi kontrolami, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol skupine;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in razumnost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejememo sklep o primernosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sklenemo, da obstaja pomembna negotovost, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustreznost razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Naši sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje skupine kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov vključno z razkritji ter ovrednotimo ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;
- pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze glede finančnih informacij podjetij oziroma dejavnosti znotraj skupine, da bi lahko izrazili mnenje na konsolidirane računovodske izkaze. Smo odgovorni za usmerjanje, nadzor in izvedbo skupinske revizije ter za izdano revizorjevo mnenje.

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno z morebitnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki jih zaznamo med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje posredujemo tudi izjavo o spoštovanju etičnih zahtev v zvezi z neodvisnostjo in jim predstavimo vsa razmerja in druge zadeve, ki bi morebiti lahko vplivale na našo neodvisnost ter kjer je to primerno, o uporabljenih varovalih.

Izmed zadev, ki smo jih predstavili pristojnim za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov tekočega obdobja in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v našem revizorjevem poročilu, razen če zakoni ali predpisi omejujejo javno razkritje zadeve ali ko v izredno redkih okoliščinah opredelimo, da naj zadeve ne bi vključili v naše poročilo zaradi negativnih posledic.

Poročilo o drugih pravnih in regulatornih zadevah

Prejemki posloводства in nadzornega sveta

Poslovodstvo je odgovorno za razkritje informacij glede prejemkov vsakega člana posloводства in nadzornega sveta ločeno v pojasnilih k konsolidiranim računovodskim izkazom, kot to določa peti odstavek 294. člena Zakona o gospodarskih družbah. Naša odgovornost je, da presodimo ali so omenjene informacije razkrite, kot to zahteva Zakon o gospodarskih družbah.

Poslovodstvo ni razkrilo omenjenih informacij kot to zahteva Zakon o gospodarskih družbah.

Druge pravne in regulatorne zahteve

Skupščina delničarjev družbe SIJ d.d. nas je na seji skupščine dne 5. julija 2018 imenovala za revizorja konsolidiranih računovodskih izkazov družbe SIJ d.d. in njenih odvisnih družb za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018. Obdobje neprekinjenega izvajanja revizije traja eno leto, in sicer za leto končano 31. decembra 2018.

Potrjujemo, da:

- je naše revizijsko mnenje skladno z dodatnim poročilom, ki je bilo predloženo revizijski komisiji družbe dne 14. junija 2019;
- nismo izvajali nedovoljenih nerezizijskih storitev, kot so navedene v 5. členu Uredbe EU št. 537/2014. Tudi med izvedbo revizije smo ostali neodvisni od revidirane Skupine.

Za skupino v obdobju, na katero se nanašajo računovodski izkazi, poleg obvezne revizije, nismo opravili nobenih drugih storitev.

V imenu revizijske družbe

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Helena Kobal
pooblaščenka revizorka

Dušan Hartman
pooblaščen revizor
strokovni direktor

Ljubljana, 14. junij 2019

KPMG Slovenija, d.o.o.
1

Izjava o odgovornosti uprave

Uprava je odgovorna za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov za leto 2018 s pripadajočimi usmeritvami in pojasnili, ki po njenem najboljšem vedenju vključujejo pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja skupine ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih tveganj, ki jim je skupina izpostavljena.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi konsolidiranih računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu poštene vrednosti, previdnosti in dobrega gospodarjenja in da konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja skupine in izidov njenega poslovanja za leto 2018.

Uprava je odgovorna tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so konsolidirani računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju skupine ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi računovodskimi standardi poročanja, sprejetimi v Evropski uniji.

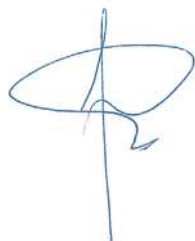
Davčne oblasti lahko kadar koli v roku petih let po poteku leta, v katerem je bilo treba davke odmeriti, preverijo poslovanje skupine, kar lahko povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodka pravnih oseb ali drugih davkov in dajatev. Uprava ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Ljubljana, 24. maj 2019

Andrey Zubitskiy
Predsednik uprave

Tibor Šimonka
Član uprave

Igor Malevanov
Član uprave

Viacheslav Korchagin
Član uprave

Konsolidirani računovodski izkazi

KONSOLIDIRANI IZKAZ VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

000 EUR	Pojasnilo	2018	2017 Popravljen
Čisti prihodki od prodaje	1	802.766	754.870
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov	2	(655.082)	(598.883)
Kosmati poslovni izid		147.684	155.987
Stroški prodajanja	2	(44.828)	(42.243)
Stroški splošnih dejavnosti	2	(92.794)	(88.333)
Drugi poslovni prihodki	3	6.348	6.787
Drugi poslovni odhodki	4	(15.101)	(5.107)
Slabitve (dobički/izgube) poslovnih terjatev		465	(2.439)
Poslovni izid iz poslovanja		1.774	24.652
Finančni prihodki	5	1.868	1.467
Finančni odhodki	6	(17.645)	(19.751)
Finančni izid		(15.777)	(18.284)
Delež dobička v pridruženih družbah	11	99	94
Poslovni izid pred davki		(13.904)	6.462
Davek iz dobička	7	(1.036)	(1.141)
Odloženi davek	7	6.978	1.030
Čisti poslovni izid poslovnega leta iz delujočega poslovanja		(7.962)	6.351
Dobiček iz ustavljenega poslovanja	15	22.617	8.055
Čisti poslovni izid poslovnega leta		14.655	14.406

tabela se nadaljuje →

nadaljevanje tabele

000 EUR	Pojasnilo	2018	2017 Popravljen
Spremembe, ki ne bodo prerazvrščene v poslovni izid			
Davek iz dobička, povezan s sestavinami vseobsegajočega donosa		(9)	(32)
Aktuarske čiste izgube za pokojninske programe		39	(1.201)
Spremembe, ki bodo prerazvrščene v poslovni izid			
Sprememba drugih rezerv iz naslova sprememb finančnih sredstev po poštenu vrednosti	12	48	149
Dobički in izgube, ki izhajajo iz pretvorb računovodskih izkazov poslovanja v tujini		150	(141)
Drugi vseobsegajoči donos iz ustavljenega poslovanja	15	262	598
Vseobsegajoči donos		15.145	13.779
Čisti poslovni izid, ki pripada:		14.655	14.406
Lastnikom obvladujoče družbe		11.880	13.229
Neobvladujočemu deležu		2.775	1.177
Vseobsegajoči donos, ki pripada:		15.145	13.779
Lastnikom obvladujoče družbe		12.226	12.470
Neobvladujočemu deležu		2.919	1.309
Vseobsegajoči donos, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe:		12.226	12.470
Delujoče poslovanje		(8.828)	3.832
Ustavljeno poslovanje		21.054	8.638

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi. Popravek napak je podrobneje predstavljen v razkritju 31.

KONSOLIDIRANI IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA

000 EUR	Pojasnilo	31. 12. 2018	31. 12. 2017 Popravljeno	1. 1. 2017 Popravljeno
SREDSTVA				
Dolgoročna sredstva		512.544	521.086	706.383
Neopredmetena sredstva	8	31.135	35.069	47.825
Opredmetena osnovna sredstva	9	440.555	452.508	618.554
Biološka sredstva		0	0	390
Naložbene nepremičnine	10	65	166	4.094
Naložbe v pridružene družbe	11	1.815	1.716	1.622
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegujočega donosa	12	1.273	1.215	1.225
Finančne terjatve		30	30	256
Poslovne terjatve		75	198	2.239
Druga sredstva	13	330	503	1.007
Odložene terjatve za davek	14	37.266	29.681	29.171
Kratkoročna sredstva		639.441	618.650	425.817
Sredstva (skupine) za odtujitev	15	259.972	267.392	4.102
Biološka sredstva		0	0	6.794
Zaloge	16	207.135	194.720	221.276
Finančne terjatve	17	24.767	25.848	19.679
Poslovne terjatve	18	79.877	92.766	111.870
Terjatve za davek iz dobička		976	1.023	1.384
Denar in denarni ustrezniki	19	64.080	34.909	59.443
Druga sredstva	20	2.634	1.992	1.269
Skupaj sredstva		1.151.985	1.139.736	1.132.200
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV				
Kapital	21	407.410	402.937	410.588
<i>Kapital lastnikov obvladujoče družbe</i>		<i>387.468</i>	<i>384.561</i>	<i>376.446</i>
Vpoklicani kapital		145.266	145.266	145.266
Kapitalske rezerve		11.461	11.461	11.461
Rezerve		340	(77)	112
Zadržani dobički		230.401	227.911	219.607
Neobvladujoči delež		19.942	18.376	34.142

tabela se nadaljuje →

nadaljevanje tabele

000 EUR	Pojasnilo	31. 12. 2018	31. 12. 2017 Popravljeno	1. 1. 2017 Popravljeno
Dolgoročne obveznosti		252.013	285.766	326.351
Rezervacije za zaslužke zaposlencev	22	14.120	14.160	16.815
Druge rezervacije	23	4.310	1.148	1.365
Razmejeni prihodki	24	1.838	1.925	5.532
Finančne obveznosti	25	231.095	268.115	295.240
Poslovne obveznosti		633	403	612
Odložene obveznosti za davek	14	17	15	6.787
Kratkoročne obveznosti		492.562	451.033	395.261
Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	15	113.582	133.145	0
Finančne obveznosti	26	150.303	97.330	130.156
Poslovne obveznosti	27	222.656	217.985	259.237
Obveznosti za davek iz dobička		273	393	1.333
Druge obveznosti	28	5.748	2.180	4.535
Skupaj obveznosti do virov sredstev		1.151.985	1.139.736	1.132.200

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi. Popravek napak je podrobneje predstavljen v razkritju 31.

KONSOLIDIRANI IZKAZ GIBANJA KAPITALA

Konsolidirani izkaz gibanja kapitala za leto 2018

000 EUR	Kapital lastnikov obvladujoče družbe								Neobvladujoči delež	Skupaj
	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Rezerva za pošteno vrednost	Aktuarski dobički/ izgube	Prevedbene razlike	Zadržani dobički	Skupaj		
Stanje na dan 31. 12. 2017	145.266	11.461	1.696	278	(2.645)	593	227.911	384.561	18.376	402.937
Sprememba zaradi uvedbe MSRP 9 (stran 88 in 89)	0	0	0	0	0	0	(3.544)	(3.544)	(323)	(3.867)
Stanje na dan 1. 1. 2018	145.266	11.461	1.696	278	(2.645)	593	224.367	381.017	18.053	399.070
Izplačane dividende	0	0	0	0	0	0	(5.696)	(5.696)	(1.061)	(6.757)
Odkup neobvladujočega deleža	0	0	0	0	0	0	(78)	(78)	30	(48)
Oblikovanje zakonskih rezerv	0	0	72	0	0	0	(72)	0	0	0
Skupaj transakcije z lastniki	0	0	72	0	0	0	(5.846)	(5.774)	(1.031)	(6.805)
Čisti poslovni izid poslovnega leta	0	0	0	0	0	0	11.880	11.880	2.775	14.655
Druge spremembe v vseobsegajočem donosu	0	0	0	39	43	264	0	346	144	490
Skupaj spremembe v vseobsegajočem donosu	0	0	0	39	43	264	11.880	12.226	2.919	15.145
Stanje na dan 31. 12. 2018	145.266	11.461	1.768	317	(2.602)	857	230.401	387.468	19.942	407.410

Konsolidirani izkaz gibanja kapitala za leto 2017 - popravljen

000 EUR	Kapital lastnikov obvladujoče družbe								Neobvladujoči delež	Skupaj
	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Rezerva za pošteno vrednost	Aktuarski dobički/ izgube	Prevedbene razlike	Zadržani dobički	Skupaj		
Stanje na dan 31. 12. 2016	145.266	11.461	810	161	(547)	149	231.741	389.043	34.429	423.472
Napake iz preteklih let (razkritje 31)	0	0	316	0	(778)	0	(12.134)	(12.596)	(287)	(12.883)
Stanje na dan 1. 1. 2017	145.266	11.461	1.126	161	(1.325)	149	219.607	376.447	34.142	410.589
Odkup neobvladujočega deleža	0	0	0	0	0	0	5.614	5.614	(17.074)	(11.460)
Izplačane dividende	0	0	0	0	0	0	(9.970)	(9.970)	0	(9.970)
Oblikovanje zakonskih rezerv	0	0	570	0	0	0	(570)	0	0	0
Skupaj transakcije z lastniki	0	0	570	0	0	0	(4.925)	(4.356)	(17.074)	(21.430)
Čisti poslovni izid poslovnega leta	0	0	0	0	0	0	13.229	13.229	1.177	14.406
Druge spremembe v vseobsegajočem donosu	0	0	0	117	(1.320)	444	0	(759)	131	(628)
Skupaj spremembe v vseobsegajočem donosu	0	0	0	117	(1.320)	444	13.229	12.470	1.308	13.778
Stanje na dan 31. 12. 2017	145.266	11.461	1.696	278	(2.645)	593	227.911	384.561	18.376	402.937

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi. Popravek napak je podrobneje predstavljen v razkritju 31.

KONSOLIDIRANI IZKAZ DENARNEGA TOKA*

000 EUR	2018	2017 Prilagojeno
Denarni tok pri poslovanju		
Poslovni izid pred davki	12.379	14.881
Prilagojen za:		
Amortizacijo neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev	48.465	63.548
Delež dobička v pridruženih družbah	(99)	(94)
Prihodke od obresti	(1.680)	(1.878)
Odhodke od obresti	17.142	18.903
Slabitev sredstev	11.101	3.554
Oblikovanje popravkov vrednosti in rezervacij	5.181	3.218
Sprememba poštene vrednosti bioloških sredstev	297	238
Denarni tok pri poslovanju, pred obratnim kapitalom	92.786	102.370
Spremembe v obratnem kapitalu		
Sprememba poslovnih terjatev	(3.433)	(13.161)
Sprememba zalog	(19.364)	(5.318)
Sprememba poslovnih obveznosti	9.361	14.523
Sprememba davkov, razen davka iz dobička	(226)	553
Izdatki pri rezervacijah	(50)	(17)
Prejemki pri subvencijah	4.219	4.030
Izdatki za odpravnine in jubilejne nagrade	(1.511)	(1.717)
Izdatki za davek iz dobička	(2.558)	(1.888)
Spremembe v obratnem kapitalu	(13.562)	(2.995)
Neto denarni tok pri poslovanju	79.224	99.375
Denarni tok pri naložbenju		
Izdatki pri naložbah v odvisne družbe	(48)	(11.461)
Izdatki pri finančnih sredstvih po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	(26)	(69)
Izdatki pri opredmetenih osnovnih sredstvih	(40.535)	(53.652)
Prejemki pri opredmetenih osnovnih sredstvih	1.196	529
Izdatki pri neopredmetenih sredstvih	(1.716)	(4.588)

nadaljevanje tabele

000 EUR	2018	2017 Prilagojeno
Prejemki pri drugih sredstvih	0	73
Izdatki pri danih posojilih	(15.268)	(5.503)
Prejemki pri danih posojilih	18.211	463
Prejete obresti	88	814
Prejete dividende	103	70
Neto denarni tok pri naložbenju	(37.995)	(73.324)
Denarni tok pri financiranju		
Prejemki pri prejetih posojilih	677.144	626.462
Izdatki pri prejetih posojilih	(679.679)	(613.654)
Izdatki pri finančnih najemih	(2.392)	(2.589)
Izdatki za obresti	(15.247)	(16.404)
Izplačane dividende	(6.757)	(9.970)
Neto denarni tok pri financiranju	(26.931)	(16.155)
Denar in denarni ustrezniki na dan 1. 1.	69.534	59.443
Prevedbene razlike	(4)	195
Neto sprememba denarja in denarnih ustreznikov	14.298	9.896
Denar in denarni ustrezniki na dan 31. 12.	83.828	69.534

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi. Prilagoditev je podrobneje predstavljena v razkritju 31.

**Izkaz denarnega toka je prikazan skupaj za delujoče in ustavljeno poslovanje.*

tabela se nadaljuje →

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

POROČAJOČA DRUŽBA

Družba SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d. (v nadaljevanju družba SIJ ali obvladujoča družba), je družba s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Gerbičeva ulica 98, 1000 Ljubljana. V nadaljevanju so predstavljeni konsolidirani računovodski izkazi za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018.

Konsolidirane računovodske izkaze za ožji krog odvisnih družb sestavlja družba SIJ – Slovenska industrija jekla, d.d. Konsolidirane računovodske izkaze za širši krog odvisnih družb sestavlja družba DILON Cooperatief U. A. Konsolidirano letno poročilo za Skupino DILON Cooperatief je mogoče dobiti na sedežu družbe DILON Cooperatief U. A., Luna Arena, Herikerbergweg 238, 1101 CM Amsterdam Zuidoost, Amsterdam, Nizozemska.

PODLAGA ZA SESTAVO

Konsolidirani računovodski izkazi so predstavljeni v tisoč evrih. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj pri seštevkih v preglednicah.

Pri izbiri računovodskih smernic in odločanju o njihovi uporabi kot tudi pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov je poslovodstvo upoštevalo naslednje tri zahteve: konsolidirani računovodski izkazi so razumljivi, če jih njihovi uporabniki razumejo brez težav; informacije so primerne, če uporabniku pomagajo pri sprejemanju ekonomskih odločitev; informacije so bistvene, če bi njihov izpust ali neresnično podajanje lahko vplivala na ekonomske odločitve uporabnikov.

Uprava je konsolidirane računovodske izkaze skupine odobrila 24. maja 2019.

a. Izjava o skladnosti

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljeni skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) s pripadajočimi pojasnili, ki jih sprejema Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS), in tolmačenji Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), sprejetimi v Evropski uniji (EU), ter skladno z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD).

Začetna uporaba novih sprememb obstoječih standardov, ki veljajo v tekočem računovodskem obdobju

- MSRP 9 'Finančni instrumenti', ki ga je EU sprejela 22. novembra 2016 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje);
- MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci' in spremembe MSRP 15 'Datum začetka veljavnosti MSRP 15', ki jih je EU sprejela 22. septembra 2016 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje);
- Spremembe MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci' – Pojasnila k MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci', ki jih je EU sprejela 31. oktobra 2017 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje).

Prehod na MSRP 9 IN MSRP 15

Skupina je začela standarda MSRP 9 in MSRP 15 uporabljati 1. januarja 2018. V veljavi so tudi nekateri drugi standardi, ki pa na konsolidirane računovodske izkaze skupine nimajo vpliva. Skupina je v povezavi z MSRP 9 izkoristila izjemo iz točke 7.2.15 MSRP 9, ki se nanaša na zahteve MSRP 9 za razvrščanje in merjenje (vključno z oslabitvijo) in dovoljuje, da se primerjalnih informacij ne preračunava. Pri uvedbi standarda MSRP 15 je skupina uporabila metodo kumulativnega učinka, skladno s katero ni preračunala primerjalnih informacij.

MSRP 9 'Finančni instrumenti'

MSRP 9 določa zahteve za pripoznanje in merjenje finančnih sredstev, finančnih obveznosti in nekaterih pogodb za nakup ali prodajo nefinančnih sredstev. Ta standard nadomešča MRS 39 'Finančni instrumenti': Pripoznavanje in merjenje. MSRP 9 uvaja nov pristop za razvrščanje finančnih sredstev, ki temelji na značilnostih pogodbenih denarnih tokov in poslovnem modelu skupine za upravljanje finančnih sredstev. Pravila o razvrščanju in merjenju finančnih sredstev se ne bodo spremenila. MSRP 9 uvaja model oslabitve finančnih sredstev na podlagi pričakovanih izgub, ki zahteva pravočasno pripoznanje pričakovanih izgub. Novi standard zahteva pripoznanje pričakovanih kreditnih izgub že ob začetnem pripoznanju finančnega sredstva in pravočasno pripoznanje vseživljenjskih pričakovanih kreditnih izgub.

MSRP 9 v veliki meri ohranja zahteve MRS 39 za razvrščanje in merjenje finančnih obveznosti. Ne glede na to pa odpravlja prejšnje kategorije iz MRS 39, ki se nanašajo na finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo, posojila in terjatve ter za prodajo razpoložljiva finančna sredstva. Sprejetje MSRP 9 ni imelo vpliva na računovodske politike skupine, ki se nanašajo na finančne obveznosti. Skladno z MSRP 9 je ob začetni pripoznavi finančno sredstvo razvrščeno kot merjeno po odplačni vrednosti, po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa ali po poštenu vrednosti preko poslovnega izida.

V spodnji tabeli in pojasnilih pod njo so za vsak posamezni razred finančnih sredstev na dan 1. januarja 2018 razložene izvirne kategorije merjenja skladno z MRS 39 in nove kategorije merjenja skladno z MSRP 9:

Finančna sredstva	Izvirna razvrstitev po MRS 39	Nova razvrstitev po MSRP 9	Izvirna knjigovodska vrednost po MRS 39	Nova knjigovodska vrednost po MSRP 9
Lastniški vrednostni papirji	Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	Kapitalski instrumenti po poštenu vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa	1.215	1.215
Lastniški vrednostni papirji	Finančna sredstva, oblikovana po poštenu vrednosti prek poslovnega izida	Finančna sredstva, merjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida	0	0
Poslovne in finančne terjatve	Dana posojila, obresti in poslovne terjatve	Odplačna vrednost	112.152	108.366
Denar in denarni ustrezniki	Dana posojila	Odplačna vrednost	76	76

Poslovne in finančne terjatve, ki so razvrščene kot dana posojila in terjatve, so skladno z MSRP 9 sedaj razvrščene po odplačni vrednosti. Skupina je 1. januarja 2018 ob uvedbi MSRP 9 povečanje popravka vrednosti teh terjatev za 3.867 tisoč evrov pripoznala v otvoritvenih zadržanih dobičkih.

V spodnji preglednici je prikazan povzetek vpliva prehoda na MSRP 9 na otvoritveno stanje zadržanih dobičkov, in sicer čisti znesek po odštetju davka, zaradi česar je skupina oblikovala dodatni popravek vrednosti:

000 EUR	Vpliv uvedbe MSRP 9 na otvoritveno stanje
Zadržani dobički	
Pripoznanje pričakovanih izgub po MSRP 9 iz delujočega poslovanja	(3.786)
Pripoznanje pričakovanih izgub po MSRP 9 iz ustavljenega poslovanja	(808)
Davčni učinek iz delujočega poslovanja	582
Davčni učinek iz ustavljenega poslovanja	145
Sprememba na dan 1. 1. 2018	(3.867)
Od tega neobvladujoči delež	
Pripoznanje pričakovanih izgub po MSRP 9	(375)
Davčni učinek	52
Sprememba na dan 1. 1. 2018	(323)

Skupina je ugotovila, da se je zaradi uporabe zahtev za oslabitev, ki jih določa MSRP 9, popravek vrednosti iz delujočega poslovanja povečal, kot sledi:

000 EUR	Stanje na dan 31. 12. 2017 po MRS 39	Dodatne oslabitve po MSRP 9	Stanje na dan 1. 1. 2018 po MSRP 9
Popravek vrednosti poslovnih terjatev	5.004	3.001	8.005
Popravek vrednosti drugih terjatev	326	779	1.105
Popravek vrednosti danih posojil	0	6	6
Popravek vrednosti terjatev za obresti	18	0	18

Skupina je v skladu z MSRP 9 oblikovala model oslabitve finančnih sredstev, pri katerem oblikovanje oslabitve ne temelji le na nastalih izgubah, temveč tudi na pričakovanih prihodnjih izgubah. Stopnje slabitev so oblikovane na podlagi historičnih podatkov o poplačljivosti terjatev oziroma na podlagi historičnih podatkov o dejanskih izgubah, pri čemer so posamezni razredi terjatev oblikovani predvsem na podlagi razvrstitve terjatev v skupine s podobnimi značilnostmi tveganja: na zavarovane in nezavarovane, na terjatve do tretjih oseb in terjatve v skupini in glede na njihovo starostno strukturo. Stopnje slabitev, pridobljene na podlagi historičnih podatkov, so prilagojene za oceno posloводства o tem, ali so dejanske izgube zaradi prihodnjih gospodarskih in ekonomskih dejavnikov višje ali nižje od dejanskih izgub, pridobljenih na podlagi historičnih podatkov.

MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci'

MSRP 15 vzpostavlja celovit okvir za določanje, ali ter v kolikšni meri in kdaj se prihodek pripozna. Nadomešča MRS 18 'Prihodki', MRS 11 'Pogodbe o gradbenih delih' in z njima povezana tolmačenja. Skladno z MSRP 15 se prihodek pripozna, ko skupina izpolni izvršitveno obvezo s prenosom obljubljenega blaga ali storitev kupcu. Blago ali storitev je prenesena, ko kupec pridobi obvladovanje nad tem sredstvom. Ugotavljanje izpolnitve izvršitvene obveze – v trenutku ali v določenem obdobju – zahteva presojo. Skupina je ob sprejetju MSRP 15 uporabila metodo kumulativnega učinka (brez praktičnih rešitev) in vpliv začetne uporabe tega standarda pripoznala na datum začetne uporabe (tj. 1. januarja 2018). Posledično skupina ni preračunala informacij, predstavljenih za leto 2017, oziroma jih je predstavila enako kot pri preteklem poročanju skladno z MRS 18, MRS 11 in z njima povezanimi tolmačenji. Skladno z izbranimi metodami skupina ni preračunala primerjalnih podatkov za preteklo obdobje.

Prodajni program	Značilnosti in časovna zadostitev izvršilnih obvez, pomembni plačilni roki	Pojasnilo spremembe v računovodski politiki
Prodaja kovinskih surovin	Kupec prevzame nadzor nad surovino, ko je dostavljena in sprejeta v njegove prostore ali pa jo sam prevzame. V tem trenutku so tudi pripoznani prihodki. Če so popusti dogovorjeni s pogodbami, so pripoznani kot zmanjšanje prodaje ob trenutku prodaje. Kupci prevzete surovine ne morejo več vračati. Izdani računi imajo običajni plačilni rok 60 dni.	Prihodki so pripoznani, ko je surovina dostavljena v prostore kupca ali prevzeta s strani kupca. Sprejetje MSRP 15 ni prineslo pomembnih učinkov na računovodsko politiko.
Prodaja surovin in materiala	Kupec prevzame nadzor nad materialom, ko je dostavljen in sprejet v njegove prostore ali pa ga sam prevzame. V tem trenutku so tudi pripoznani prihodki. Če so popusti dogovorjeni s pogodbami, so pripoznani kot zmanjšanje prodaje ob trenutku prodaje. Kupci prevzetega materiala ne morejo več vračati. Izdani računi imajo običajni plačilni rok od 30 do 90 dni.	Prihodki so pripoznani, ko je material dostavljen v prostore kupca ali prevzeti s strani kupca. Sprejetje MSRP 15 ni prineslo pomembnih učinkov na računovodsko politiko.
Prodaja ploščatih valjanih proizvodov iz jekla	Kupec prevzame nadzor nad proizvodi prodajnega programa, ko so dostavljeni in sprejeti v njegove prostore ali pa jih sam prevzame. V tem trenutku so tudi pripoznani prihodki. Če so popusti dogovorjeni s pogodbami, so pripoznani kot zmanjšanje prodaje ob trenutku prodaje. Kupci prevzetega blaga ne morejo več vračati. Izdani računi imajo običajni plačilni rok 90 dni.	Prihodki so pripoznani, ko so proizvodi dostavljeni v prostore kupca ali prevzeti s strani kupca. Sprejetje MSRP 15 ni prineslo pomembnih učinkov na računovodsko politiko.

Prodajni program	Značilnosti in časovna zadostitev izvršilnih obvez, pomembni plačilni roki	Pojasnilo spremembe v računovodski politiki
Prodaja dolgih valjanih proizvodov iz jekla	Kupec prevzame nadzor nad proizvodi prodajnega programa, ko so dostavljeni ali prevzeti v skladu s pariteto na prodajni pogodbi (potrdilu naročila). Prihodki so prepoznani ob prevzemu blaga. V kolikor so dogovorjeni popusti, so v skladu s prodajnimi pogodbami in izdanimi dokumenti kupcu kot zmanjšanje vrednosti prodaje. Kupci prevzetega blaga ne morejo več vračati, razen kadar so ugotovljena odstopanja od prodaje pogodbe in so le-ta predhodno tudi potrjena in so v skladu s splošnimi prodajnimi pogoji. Plačilni rok je v skladu s prodajno pogodbo.	Prihodki so pripoznani, ko so izdelki dostavljeni v prostore kupca ali prevzeti s strani kupca. Sprejetje MSRP 15 ni prineslo pomembnih učinkov na računovodsko politiko.
Prodaja kovanih proizvodov iz jekla	Kupec prevzame nadzor nad proizvodi prodajnega programa, ko so dostavljeni ali prevzeti skladno s pariteto na prodajni pogodbi (potrdilu naročila). Prihodki so pripoznani ob prevzemu blaga. Če so dogovorjeni popusti, so skladno s prodajnimi pogodbami dokumenti, izdanimi kupcu, pripoznani kot zmanjšanje vrednosti prodaje. Kupci prevzetega blaga ne morejo več vračati, razen kadar so ugotovljena odstopanja od prodajne pogodbe in so le-ta predhodno tudi potrjena in skladna s splošnimi prodajnimi pogoji. Plačilni rok je skladen s prodajno pogodbo.	Prihodki so pripoznani, ko so izdelki dostavljeni v prostore kupca ali prevzeti s strani kupca. Sprejetje MSRP 15 ni prineslo pomembnih učinkov na računovodsko politiko.
Storitve pretaljevanja, prevajanja in prekovanja	Kupec prevzame nadzor nad storitvijo, ko so storitve dostavljene ali prevzete skladno s pariteto na prodajni pogodbi (potrdilu naročila). Prihodki so prepoznani ob prevzemu storitev. Če so dogovorjeni popusti, so skladno s prodajnimi pogodbami in dokumenti, izdanimi kupcu, pripoznani kot zmanjšanje vrednosti prodaje. Kupci prevzete storitve ne morejo več vračati, razen kadar so ugotovljena odstopanja od prodajne pogodbe in so le-ta predhodno tudi potrjena in skladna s splošnimi prodajnimi pogoji. Plačilni rok je skladen s prodajno pogodbo.	Prihodki so pripoznani, ko je material dostavljen v prostore kupca ali prevzeti s strani kupca. Sprejetje MSRP 15 ni prineslo pomembnih učinkov na računovodsko politiko.
Preprodaja rezanega jekla	Kupec prevzame nadzor nad proizvodi, ko so dostavljeni in sprejeti v njegove prostore ali pa jih sam prevzame. V tem trenutku so tudi pripoznani prihodki. Če so popusti dogovorjeni ustno, so pripoznani kot zmanjšanje prodaje ob trenutku prodaje. Kupci prevzetega blaga ne morejo več vračati. Izdani računi imajo običajni plačilni rok od 30 do 90 dni.	Prihodki so pripoznani, ko so izdelki dostavljeni v prostore kupca ali prevzeti s strani kupca. Sprejetje MSRP 15 ni prineslo pomembnih učinkov na računovodsko politiko.

Skupina je ob sprejetju MSRP 15 uporabila poenostavljeni pristop. Kljub temu je ovrednotila pogodbe s kupci na podlagi vrste izdelkov in storitev ter vrste prodaje in ugotovila, da ni učinkov na konsolidirane računovodske izkaze.

Skupina ocenjuje, da sprejetje MSRP 15 ni imelo večjih učinkov niti na računovodske politike niti na sredstva in povezane obveznosti skupine. Skupina nima programov zadovoljstva kupcev in ne vstopa v pogodbeno razmerja konsignacij, ponovnih odkupov in vnaprej zaračunanih postopnih dobav.

Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi

- MSRP 16 'Najemi', ki ga je EU sprejela 31. oktobra 2017 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali kasneje);
- OPMSRP 23 'Negotovost pri obravnavi davka iz dobička' (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali kasneje).

MSRP 16 'Najemi'

Področje uporabe MSRP 16 obsega najeme vseh sredstev, vendar z nekaterimi izjemami. Najemniki morajo v skladu s standardom vse najeme obračunavati po enotnem modelu v okviru izkaza finančnega položaja, podobno kot obračunavajo finančne najeme skladno z MRS 17. MSRP 16 velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje. Najemnik se lahko odloči, da bo standard uporabljal za nazaj bodisi v celoti bodisi deloma.

Skupina se je odločila, da ne bo sprejela tega standarda, popravkov in pojasnil, preden ne stopijo v veljavo. Skupina bo začela MSRP 16 uporabljati z datumom začetka veljavnosti, tj. 1. januarja 2019. Pri uvedbi MSRP 16 bo skupina uporabila metodo poenostavljenega prehoda, skladno s katero ne bo preračunala primerjalnih informacij. Skupina je ocenila možen učinek na MSRP 16 ob prvi uporabi, ki je prikazan in opisan v nadaljevanju. Dejanski učinki ob uvedbi MSRP 16 se lahko razlikujejo, ker skupina še ni zaključila testiranja in ovrednotila s tem povezanih IT kontrolnih postopkov ter se nove računovodske usmeritve lahko spremenijo do predstavitve prvih konsolidiranih računovodskih izkazov, ki vključujejo učinke veljave MSRP 16.

Skladno z MSRP 16 daje pogodba o najemu za določeno obdobje pravico do uporabe določenega sredstva v zameno za plačilo. Novi model za take pogodbe določa, da najemnik pripozna obveznost iz najema in pravico do uporabe sredstva. Pravica do uporabe sredstva se amortizira, obveznosti iz najema pa obrestujejo. Standard za najemnike uvaža tudi izjeme, in sicer za kratkoročne najeme, kjer je trajanje najema največ 12 mesecev in nimajo

možnosti nakupa, ter najeme z nizko vrednostjo, kjer je skupina upoštevala vrednosti novih sredstev, ki posamično ne presegajo pet tisoč evrov. Obračunavanje najemov se na strani najemodajalcev bistveno ne spremeni. Najemodajalec najem glede na njegovo naravo opredeli kot poslovni ali finančni. Najem se razvrsti kot finančni najem, če se z njim prene-sejo vsa pomembna tveganja in koristi, povezani z lastništvom. V nasprotnem primeru gre za poslovni najem.

MSRP 16 nadomešča obstoječa navodila za ravnanje z najemi, ki so bila zajeta v MRS 17 'Najemi', OPMSRP 4 'Določanje, ali dogovor vsebuje najem', SOP-15 'Poslovni najemi' – spodbudnine, SOP-27 'Ocenjevanje vsebine transakcij, ki vključujejo pravno obliko najema'.

Najemi, pri katerih je skupina najemnik

Skupina bo pripoznala nova sredstva in obveznosti za poslovne najeme, katerih predmet so poslovna vozila, skladiščna vozila, zgradbe, druga oprema in zemljišča. Stroški, povezani s temi najemi, se bodo spremenili, saj bo skupina pripoznala stroške amortizacije pravice do uporabe sredstev in odhodke iz naslova obresti za obveznosti iz najemov. Do sprejetja standarda je skupina pripoznavala stroške poslovnih najemov enakomerno skozi celotno obdobje najemov, sredstva in obveznosti pa na podlagi časovne razlike med dejanskimi plačili in pripoznanimi stroški in odhodki.

Skupina je na dan 31. december 2018 pregledala in analizirala sklenjene pogodbe o najemih z obdobjem trajanja, daljšim od enega leta. Skladno z MSRP 16 je skupina na podlagi vrednosti najema in obdobja trajanja najemnih pogodb ocenila vrednosti obveznosti iz najema in pravic do uporabe sredstev, ki se bodo izkazovale v izkazu finančnega položaja. Denarni tokovi so diskontirani z obrestnimi merami, ki jih skupina realizira pri financiranju dolgoročnih najemov. Skupina je na podlagi pregleda pogodb ocenila, da bo ob prvi uvedbi standarda 1. januarja 2019 iz naslova najema pripoznala za 1.135 tisoč evrov dodatnih finančnih obveznosti in pravic do uporabe sredstev.

Najem, pri katerih je skupina najemodajalec

Skupina na podlagi trenutno razpoložljivih informacij ugotavlja, da podnajemna razmerja, pri katerih je skupina najemodajalec, ne obstajajo in posledično ne bo učinkov na konsolidirane računovodske izkaze.

Skupina predvideva, da uvedba sprememb ostalih obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na njene konsolidirane računovodske izkaze.

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS, vendar jih EU še ni sprejela

- MSRP 17 'Zavarovalne pogodbe' (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2021 ali pozneje);
- Spremembe MSRP 10 'Konsolidirani računovodski izkazi' in MRS 28 'Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige' – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oz. skupnim podvigom in nadaljnje spremembe (datum začetka veljavnosti je odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalsko metodo);
- Spremembe MRS 28 'Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige' – Dolgoročni deleži v pridruženih podjetjih in skupnih podvigih (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje);
- Spremembe MSRP 1 in MRS 28 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje);
- Spremembe različnih standardov 'Izboljšave MSRP (obdobje 2015–2017)', ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 3, MSRP 11, MRS 12 in MRS 23), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje);
- Spremembe MRS 19 'Zasluzki zaposlencev' (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje);
- Spremembe MSRP 3 'Poslovne združitve' (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje).

Skupina predvideva, da uvedba teh novih standardov in sprememb v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na njene konsolidirane računovodske izkaze.

b. Podlaga za merjenje

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljeni na podlagi izvirnih vrednosti, razen bioloških sredstev, ki so prikazana po pošteni vrednosti, ter finančnih instrumentov, ki so prikazani po pošteni ali odplačni vrednosti.

c. Funkcionalna in predstavitevna valuta

Konsolidirani računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v tisoč evrih, evro pa je tudi funkcionalna valuta obvladujoče družbe.

d. Uporaba ocen in presoje

Priprava konsolidiranih računovodskih izkazov zahteva, da poslovodstvo oblikuje ocene,

presoje in predpostavke, ki vplivajo na izkazane zneske sredstev in obveznosti, razkritje pogojnih sredstev in obveznosti na dan priprave konsolidiranih računovodskih izkazov ter na izkazane zneske prihodkov in odhodkov v poročevalnem obdobju.

Ker so ocene podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski rezultati lahko razlikujejo od ocen. Ocene se redno preverjajo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja.

Ocene in predpostavke so prisotne najmanj pri naslednjih presojah:

Ocena življenjske dobe amortizirljivih sredstev (razkritje 8 in 9 ter usmeritvi h in i)

Skupina pri ocenjevanju življenjske dobe sredstev upošteva pričakovano fizično izrabljanje, tehnično staranje, gospodarsko staranje ter pričakovane zakonske in druge omejitve uporabe. Prav tako skupina preverja dobo koristnosti pri pomembnejših sredstvih; na primer, če bi prišlo do spremenjenih okoliščin in bi bila potrebna sprememba dobe koristnosti in s tem prevrednotenje stroškov amortizacije.

Preizkus oslabitve sredstev

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in kritičnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvrševanja računovodskih usmeritev in ki najmočneje vplivajo na zneske v konsolidiranih računovodskih izkazih, so bili uporabljeni pri presoji vrednosti:

- naložbenih nepremičnin (razkritje 10);
- naložb v pridruženo družbo (razkritje 11);
- dobrega imena (razkritje 8);
- finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa (razkritje 12);
- finančnih terjatev (razkritje 17).

Ocenjevanje poštene vrednosti sredstev (razkritje 12 ter usmeritev k in o)

Poštena vrednost je uporabljena pri finančnih sredstvih, merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, in finančnih sredstvih, merjenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida. Vse ostale postavke v konsolidiranih računovodskih izkazih predstavljajo nabavno oziroma odplačno vrednost.

Pri merjenju poštene vrednosti nefinančnega sredstva mora skupina upoštevati zmožnost tržnega udeleženca ustvarjati gospodarske koristi s skrajno in najboljšo uporabo sredstva ali

z njegovo prodajo drugemu udeležencu na trgu, ki bo sredstvo uporabil v skrajni in najboljši meri. Skupina uporablja metode vrednotenja, ki so primerne v danih okoliščinah in za katere so na voljo zadostni podatki, predvsem z uporabo ustreznih tržnih vhodnih podatkov in minimalno uporabo netržnih vhodnih podatkov.

Vsa sredstva in obveznosti, ki so v konsolidiranih računovodskih izkazih merjeni ali razkriti po poštenih vrednostih, so razvrščeni v hierarhijo poštene vrednosti na podlagi najnižje ravni vhodnih podatkov, ki so pomembni za merjenje celotne poštene vrednosti:

1. raven – tržne cene (neprilagojene) z delujočega trga za podobna sredstva in obveznosti;
2. raven – model vrednotenja, ki neposredno ali posredno temelji na tržnih podatkih;
3. raven – model vrednotenja, ki ne temelji na tržnih podatkih.

Za sredstva in obveznosti, ki so bili v konsolidiranih računovodskih izkazih pripoznani že v prejšnjih obdobjih, skupina ob zaključku vsakega obdobja poročanja ugotovi, ali je prišlo do prehoda med ravnmi, tako da ponovno preveri razporeditev sredstev, upoštevajoč najnižjo raven vhodnih podatkov, ki so pomembni za merjenje celotne poštene vrednosti.

Hierarhija poštenih vrednosti sredstev in obveznosti skupine je predstavljena v razkritju Finančni instrumenti in tveganja.

Ocena oblikovanih rezervacij (razkritje 23 in usmeritev r)

Rezervacija je pripoznana, ko ima skupina zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Možne obveze v konsolidiranih računovodskih izkazih niso pripoznane, ker bo njihov dejanski obstoj potrjen z nastopom ali ne nastopom dogodkov šele v nenapovedljivi prihodnosti, na kar skupina ne more vplivati. Poslovodstvo redno preverja, ali je za poravnavo možne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi. Če postane verjeten, se možna obveznost prerazporedi tako, da se v računovodskih izkazih zanjo oblikuje rezervacija v trenutku, ko se spremeni stopnja verjetnosti.

Ocena oblikovanih rezervacij za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluge zaposlencev (razkritje 22 in usmeritev s)

V okviru zavez za določene pozaposlitvene in druge zasluge so evidentirane sedanje vrednosti odpravnin ob upokojitvi in jubilejne nagrade. Pripoznane so na podlagi aktuarskega izračuna, ki ga pripravi pooblaščen aktuar in odobri poslovodstvo. Aktuarski izračun temelji na predpostavkah in ocenah, veljavnih v času nastanka izračuna, ki se zaradi sprememb v

prihodnje lahko razlikuje od takrat veljavnih dejanskih predpostavk. To se nanaša predvsem na določitev diskontne stopnje ocene fluktuacije zaposlenih, ocene smrtnosti in ocene rasti plač. Obveze za določene zasluge so zaradi kompleksnosti aktuarskega izračuna in dolgoročnega značaja postavke občutljive za spremembe navedenih ocen.

Ocena možnosti koriščenja terjatev za odložene davke (razkritje 14 in usmeritev g)

Skupina oblikuje odložene terjatve za davek iz naslova: oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi, slabitve finančnih naložb, slabitve terjatev, neizkoriščenih davčnih olajšav, davčne izgube.

Skupina na dan zaključenih konsolidiranih izkazov preveri višino izkazanih terjatev in obveznosti za davek. Odložene terjatve za davek pripozna v primeru verjetnega razpoložljivega prihodnjega čistega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odloženi davek se odpravi za znesek, za katerega ni verjetno, da bo zanj mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

e. Napake iz preteklih let

Skupina popravi napake iz preteklih let za nazaj, in sicer v prvih konsolidiranih računovodskih izkazih, ki so odobreni za objavo po odkritju napake. Napake skupina popravi s preračunavanjem primerjalnih zneskov iz predstavljenega preteklega obdobja ali preteklih obdobj, v katerih so se napake pojavile, in preračunavanjem začetnih saldov sredstev, dolgov in kapitala za prvo predstavljeno preteklo obdobje, če se je napaka pojavila pred prvim predstavljenim preteklim obdobjem.

Popravek napak je podrobneje razložen v razkritju 31.

SESTAVA KONSOLIDIRANE SKUPINE

Konsolidirani računovodski izkazi Skupine SIJ vsebujejo računovodske izkaze obvladujoče družbe in računovodske izkaze družb v skupini.

Skupino družb, v katerih ima obvladujoča družba svoje finančne naložbe, sestavljajo naslednje družbe:

000 EUR	Dejavnost	Odstotek glasovalnih pravic 2017 in 2018	Vrednost sredstev na dan 31. 12. 2018	Vrednost kapitala na dan 31. 12. 2018	Čisti poslovni izid 2018
Obvladujoča družba skupine					
SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., Gerbičeva ulica 98, Ljubljana, Slovenija	Dejavnost uprav podjetij		384.474	202.797	1.440
SIJ – odvisne družbe					
SIJ ACRONI d.o.o., Cesta Borisa Kidriča 44, Jesenice, Slovenija	Proizvodnja jekla	100	425.023	162.009	(7.851)
SIJ METAL RAVNE d.o.o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem, Slovenija	Proizvodnja jekla	100	213.828	85.108	1.567
NOŽI RAVNE d.o.o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem, Slovenija	Proizvodnja industrijskih nožev	100	8.725	656	(3.945)
SIJ ELEKTRODE JESENICE d.o.o., Cesta železarjev 8, Jesenice, Slovenija	Proizvodnja dodatnih materialov za varjenje	100	10.790	3.270	(419)
SIJ SUZ d.o.o., Cesta Borisa Kidriča 44, Jesenice, Slovenija	Proizvodnja vlečenih žic	100	5.448	2.691	391
SIJ ZIP CENTER d.o.o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem, Slovenija	Usposabljanje in izobraževanje invalidov	100	2.194	712	119
ODPAD d.o.o. Pivka, Velika Pristava 23, Pivka, Slovenija	Pridobivanje sekundarnih surovin iz ostankov	74,90	28.675	7.350	460
NIRO Wenden GmbH, Glück-Auf-Weg 2, Wenden, Nemčija	Razrez jekla, inženiring in trgovinska dejavnost	85	13.691	(2.150)	(978)
SIJ RAVNE STEEL CENTER d.o.o., Litostrojska cesta 60, Ljubljana, Slovenija	Trgovinska dejavnost	77,28	33.008	17.319	1.986

tabela se nadaljuje →

nadaljevanje tabele

000 EUR	Dejavnost	Odstotek glasovalnih pravic 2017 in 2018	Vrednost sredstev na dan 31. 12. 2018	Vrednost kapitala na dan 31. 12. 2018	Čisti poslovni izid 2018
GRIFFON & ROMANO S.P.A., Via Dossetti 11, Loc. Casinello de Dosso, Italija	Toplotna obdelava in trgovina s specialnimi jekli	100	23.821	268	(1.834)
SIJ Asia GmbH, Berger Str. 2, 40213 Düsseldorf, Nemčija	Trgovinska dejavnost	100	210	161	(234)
SIJ RAVNE SYSTEMS d.o.o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem, Slovenija	Proizvodnja metalurških strojev	100	41.987	5.777	(2.256)
SIJ POLSKA Sp. Z.o.o., ul. Zamkowa 7 lok.11, Poznan, Poljska	Trgovinska dejavnost	100	1	1	-
PERUTNINA PTUJ d. d., Potrčeva cesta 10, Ptuj, Slovenija	Proizvodnja in konzerviranje perutninskega mesa	90,69	175.103	99.155	6.512
HOLDING PMP d. d., Vinarski trg 1, Ptuj, Slovenija	Finančne storitve	100	8.739	8.727	631
PERUTNINA PTUJ – odvisne družbe					
PP ENERGIJA, d.o.o., Potrčeva cesta 10, Ptuj, Slovenija	Proizvodnja električne energije	100	5.816	1.465	187
Perutnina Ptuj-Topiko d. o. o., Petefi Brigade 2, Bačka Topola, Srbija	Proizvodnja in konzerviranje perutninskega mesa	100	26.244	18.093	989
PP MI ZALOG d. o. o., Hladilniška pot 37, Ljubljana, Slovenija	Proizvodnja in konzerviranje perutninskega mesa	100	20.470	13.924	1.054
Perutnina Ptuj – Pipa Čakovec d. o. o., Rudolfa Steinerja 7, Čakovec, Hrvaška	Proizvodnja in konzerviranje perutninskega mesa	99,66	24.642	17.044	2.397
Perutnina Ptuj-BH d. o. o., Potkrajaska bb, Breza, Bosna in Hercegovina	Proizvodnja in konzerviranje perutninskega mesa	100	18.941	12.169	2.909

tabela se nadaljuje →

nadaljevanje tabele

000 EUR	Dejavnost	Odstotek glasovalnih pravic 2017 in 2018	Vrednost sredstev na dan 31. 12. 2018	Vrednost kapitala na dan 31. 12. 2018	Čisti poslovni izid 2018
Ptujska klet d. o. o., Vinarski trg 1, Ptuj, Slovenija	Vinogradništvo	100	6.278	2.720	342
Perutnina Romania S. r. l., Str. 13 Decembrie Nr. 96, Brasov, Romunija	Trgovinska dejavnost	100	1.272	237	115
Perutnina Ptuj S d. o. o., Povelic b. b., Srbac, Bosna in Hercegovina	Proizvodnja in konzerviranje perutninskega mesa	100	12.576	2.533	671
PP Gostinstvo d. o. o., Dravska ulica 9, Ptuj, Slovenija	Restavracije in gostilne	100	365	(560)	(107)
Gradbeni remont d. o. o., Žnidaričevo nabrežje 10, Ptuj, Slovenija	Gradbeništvo	100	364	505	(4)
PP BRO ŽIVA d. o. o., Petefi Brigade 2, Bačka Topola, Srbija	Proizvodnja in konzerviranje perutninskega mesa	89,77	605	486	(63)
Perutnina Ptuj dool Skopje, Ul. Pero Nakov 108-A, Skopje, Makedonija	Trgovinska dejavnost	100	2.341	172	204
Veterinarska ambulanta PP d. o. o., Potrčeva 6, Ptuj, Slovenija	Veterinarstvo	45	867	395	37
Perutnina Austria GmbH, Haushammerstrasse 1, Seiesberg, Avstrija	Trgovinska dejavnost	100	2.135	657	286
PP - Agro d. o. o., Tržaška cesta 41A, Maribor, Slovenija	Mešano kmetijstvo	100	16.502	12.143	1.256
Naša d.o.o., Potrčeva cesta 10, Ptuj, Slovenija	Trgovinska dejavnost	100	156	(654)	(297)
Perutnina Ptuj – Pipo Čakovec – odvisne družbe					
Eko ENERGIJA d.o.o., Rudolfa Steinerja 7, Čakovec, Hrvaška	Proizvodnja električne energije	100	207	184	35
Perutnina Ptuj-Topiko – odvisne družbe					
TOP-VETERINA d. o. o., Dušana Popivode b.b., Bačka Topola, Srbija	Veterinarstvo	100	187	96	5

tabela se nadaljuje →

nadaljevanje tabele

000 EUR	Dejavnost	Odstotek glasovalnih pravic 2017 in 2018	Vrednost sredstev na dan 31. 12. 2018	Vrednost kapitala na dan 31. 12. 2018	Čisti poslovni izid 2018
SIJ ACRONI – odvisne družbe					
ŽELEZARNA JESENICE, d.o.o., Cesta železarjev 8, Jesenice, Slovenija	Trgovanje z lastnimi nepremičninami	100	10.269	9.787	91
SIJ METAL RAVNE – odvisne družbe					
KOPO International Inc., 100 Village Court, Suite # 202, Hazlet, New Jersey 07730, ZDA	Trgovinska dejavnost	100	25.436	2.014	201
ODPAD – odvisne družbe					
DANKOR, d.o.o., Vukovarska 436, Osijek, Hrvaška	Pridobivanje sekundarnih surovin iz ostankov	91	1.502	511	160
METAL-EKO SISTEM DOO JAGODINA, Put Kneza Mihaila 107, Jagodina, Srbija	Pridobivanje sekundarnih surovin iz ostankov	70	3.220	1.547	(25)
"TOPMETAL" d.o.o. Karađorđeva 69 Laktaši, Bosna in Hercegovina	Pridobivanje sekundarnih surovin iz ostankov	51	1.306	462	(102)
SIJ Ravne Steel Center – odvisne družbe					
SIDERTOCE S. p. A., Via XX. Settembre 198, C. P. 34, Gravelona Toce, Italija	Trgovinska dejavnost	100	12.895	4.614	677
SIJ MWT GmbH, Celsiusstrasse 17, Nemčija	Trgovinska dejavnost	100	3.853	135	(119)
ORO MET d.o.o., Neverke 56, Košana, Slovenija	Proizvodnja orodja za stroje	51	12.718	6.375	1.335
NOŽI RAVNE – odvisne družbe					
SIJ Ravne Systems (UK) Limited, 12 Conqueror Court, Sittingbourne, Kent, ME10 5BN, Velika Britanija	Trgovinska dejavnost	100	623	63	27

*Družba SIJ Metal Ravne ima v lasti naložbo v družbo SIJ Ravne Steel Center v višini 22,72 odstotka. Skupaj ima Skupina 100-odstotni delež družbe SIJ Ravne Steel Center.

Novembra 2018 je skupina likvidirala družbo SIJ Steel Shanghai Co, decembra 2018 pa še družbo Ravne Knives USA Inc.

Manjšinski deleži v okviru kapitala niso materialno pomembni, saj predstavljajo le 4,8 odstotka celotnega kapitala. Spodaj pa so razkriti deleži, ki pripadajo manjšinskim delničarjem na podlagi čistega poslovnega izida za leti 2018 in 2017.

Čisti poslovni izid poslovnega leta, ki pripada manjšincem

000 EUR	2018	2017
NIRO Wenden	(147)	(133)
ORO MET	654	565
ODPAD	116	(11)
DANKOR	51	41
METAL-EKO SISTEM	(12)	118
TOPMETAL	(63)	(195)
Ustavljeno poslovanje	2.176	791
Čisti poslovni izid poslovnega leta, ki pripada manjšincem	2.775	1.177

POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE

a. Odvisne družbe

Odvisne družbe so družbe, ki jih obvladuje skupina. Obvladovanje obstaja, ko ima skupina zmožnost odločati o finančnih in poslovnih usmeritvah družbe za pridobivanje koristi iz njene delovanja. Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v konsolidirane računovodske izkaze od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma, ko se preneha. Računovodske usmeritve odvisnih družb so usklajene z računovodskimi usmeritvami skupine.

Po izgubi obvladovanja skupina odpravi pripoznanje sredstev in obveznosti odvisne družbe in neobvladujočih deležev, pa tudi pripoznanje drugih sestavin kapitala, ki se nanašajo na odvisno družbo. Kakršni koli presežki ali primanjkljaji, ki se pojavijo pri izgubi obvladovanja, se pripoznajo v poslovnem izidu. Če skupina zadrži kakšen delež v prejšnji odvisni družbi, se ta delež izmeri po poštenu vrednosti na datum izgube obvladovanja. Kasneje se ta delež obračuna v kapitalu kot naložba v pridruženo družbo (obračunana po kapitalski metodi) ali kot za prodajo razpoložljivo finančno sredstvo, odvisno od stopnje obvladovanja.

Pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov so izločena stanja, dobički in izgube, ki izhajajo iz poslov znotraj skupine. Nerealizirani dobički iz poslov s pridruženimi družbami (obra-

čunani po kapitalski metodi) se izločijo le do obsega deleža skupine v tej družbi. Nerealizirane izgube se izločijo na enak način kot dobički, pod pogojem, da ne obstaja dokaz o oslabitvi.

b. Naložbe v pridružene družbe

Naložbe v pridružene družbe se obračunavajo na podlagi kapitalске metode. Pridružene družbe so družbe, v katerih skupina pomembno vpliva na poslovanje, vendar jih ne obvladuje.

Naložbe v pridružene družbe se ob začetnem pripoznanju merijo po nabavni vrednosti, nato pa se obračunavajo po kapitalski metodi. Konsolidirani računovodski izkazi zajemajo delež skupine v dobičkih in izgubah, izračunan po kapitalski metodi po opravljeni uskladitvi računovodskih usmeritev, in sicer od datuma začetka do datuma konca pomembnega vpliva. Če je delež skupine v izgubah večji od njenega deleža, se knjigovodska vrednost deleža skupine zmanjša na nič, delež v nadaljnjih izgubah pa se preneha pripoznavati.

c. Obračunavanje nakupov neobvladujočih deležev

Skupina vrednoti dobro ime po poštenu vrednosti prenesene kupnine, povečani za pripoznano vrednost kakršnega koli neobvladujočega deleža v prevzeti družbi, povečani za pošteno vrednost morebitnega deleža v kapitalu prevzete družbe (postopna združitve), zmanjšani za čisto pripoznano vrednost prevzetih sredstev in obveznosti, vrednotenih na dan prevzema. Če je presežek negativen, se učinek pripozna neposredno v poslovnem izidu.

Stroški nabave – razen stroškov, povezanih z izdajo kapitalskih ali dolžniških instrumentov –, ki nastanejo v povezavi s poslovno združitvijo, se pripoznajo, ko se pojavijo.

Skupina nakupe neobvladujočih deležev, pri katerih ne prihaja do sprememb v obvladovanju družbe, obračunava kot posle z lastniki, zaradi česar se dobro ime ne pripozna.

Sprememba neobvladujočih deležev temelji na sorazmernem deležu čistih sredstev odvisne družbe. Vsi presežki oziroma razlika med stroški dodatne naložbe in knjigovodsko vrednostjo sredstev se pripoznajo v kapitalu.

d. Prevedba tujih valut

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcionalno valuto po menjalnem tečaju ECB (Evropske Centralne Banke) na dan sklenitve posla. Denarna sredstva in obveznosti, izraženi v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcionalno valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcionalni valuti na začetku obdobja in plačil med obdobjem, in odplačno vrednostjo v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja. Nedenarna sredstva in obveznosti, izraženi v tuji valuti in izmerjeni po poštenu

vrednosti, se pretvorijo v funkcionalno valuto po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti. Nedenarne postavke, izražene v tuji valuti in izmerjene po izvirni vrednosti, se pretvorijo v funkcionalno valuto po menjalnem tečaju na dan posla. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Izkazi poslovnega izida in izkazi denarnih tokov posameznih družb skupine v tujini, katerih funkcionalna valuta ni evro, so preračunani v poročevalsko valuto obvladujoče družbe na podlagi povprečnega deviznega tečaja, izkazi finančnega položaja pa so preračunani v poročevalsko valuto z uporabo tečaja, veljavnega na datum poročanja.

Tečajne razlike so pripoznane v vseobsegajočem donosu in izkazane v postavki prevedbene razlike znotraj kapitala. Če gre za odvisne družbe v tujini, ki niso v polni lasti, se ustrezen sorazmerni delež razporedi med neobvladujoči delež. Ko se družba v tujini odtuji na način, da obvladovanje ali pomemben vpliv ne obstaja več, se ustrezen nabrani znesek v prevedbeni rezervi prerazporedi kot poslovni izid oziroma kot prihodek ali odhodek iz naslova odtujitve. Če skupina odtuji zgolj del svojega deleža in ob tem ohrani obvladovanje, se ustrezen sorazmerni delež nabranega zneska prerazvrsti med neobvladujoči delež.

e. Prihodki

Prihodki iz prodaje se pripoznajo po transakcijski ceni, ki se razporedi na izvršilno obvezo. Transakcijska cena je znesek nadomestila, do katerega družba pričakuje, da bo upravičena v zameno za prenos blaga ali storitev kupcu. Transakcijska cena je zmanjšana za vračila in popuste, rabate za nadaljnjo prodajo in količinske popuste. Prihodki se izkažejo, ko kupec prevzame vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov. Prihodki iz naslova dividend so pripoznani, ko je vzpostavljena delničarjeva pravica do plačila.

Finančni prihodki obsegajo prihodke iz obresti in pozitivne tečajne razlike, nastale pri financiranju in naložbenju. Prihodki iz obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo metode veljavne obrestne mere.

f. Odhodki

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v poročevalnem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Poslovni odhodki se pripoznajo, ko se stroški ne zadržujejo več v vrednosti zalog, gotovih proizvodov in nedokončane proizvodnje oziroma ko je trgovsko blago prodano. Stroški, ki se ne morejo zadrževati v zalogah gotovih proizvodov in nedokončane proizvodnje, so ob svojem nastanku že pripoznani kot poslovni odhodki.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja (če se ti ne usredstviijo), negativne tečajne razlike, nastale pri financiranju in naložbenju, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenih vrednosti preko poslovnega izida in izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev. Stroški izposojanja se v poslovnem izidu pripoznajo z uporabo metode veljavne obrestne mere.

g. Obdavčitev

Davki vključujejo obveznosti za obračunani davek iz dobička in odloženi davek. Davek iz dobička se izkaže v poslovnem izidu, razen v tistem delu, v katerem se nanaša na poslovne združitve ali postavke, ki se izkazujejo neposredno v vseobsegajočem donosu.

Obveznosti za davek iz dobička temeljijo na obdavčljivem dobičku za poslovno leto. Obdavčljivi dobiček se razlikuje od čistega dobička, poročanega v poslovnem izidu, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost skupine za davek iz dobička se izračuna z uporabo davčnih stopenj, ki so veljavne na dan poročanja.

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po izkazu finančnega položaja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v konsolidiranih računovodskih izkazih. Odloženi davek se določi z uporabo davčnih stopenj (in zakonov), ki so bile veljavne na dan izkaza finančnega položaja in za katere se pričakuje, da bodo uporabljene, ko se realizira odložena terjatev za davek ali poravna odložena obveznost za davek.

Odložena terjatev za davek se pripozna v obsegu, kolikor je verjetno, da bo v prihodnje na razpolago obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Če v prihodnje ni na razpolago obdavčljivega dobička v zadostni višini, da bi se odložene terjatve za davek oblikovale za celotno vrednost neizkoriščenih davčnih olajšav, se le-te oblikujejo glede na ročnost možnosti uveljavljanja davčnih olajšav v skladu z zakonodajo.

Odložena obveznost za davek se pripozna za vse obdavčljive začasne razlike, razen če se pojavi iz začetnega pripoznanja dobrega imena ali začetnega pripoznanja sredstva ali obveznosti v poslu, ki ni poslovna združitev in v času posla ne vpliva niti na računovodski dobiček niti na obdavčljivi dobiček (davčno izgubo).

Neizkoriščena davčna izguba se lahko pokriva z zmanjšanjem davčne osnove v naslednjih davčnih obdobjih. Pri zmanjšanju davčne osnove na račun davčnih izgub iz preteklih davčnih obdobj se davčna osnova najprej zmanjša za davčno izgubo starejšega datuma. Zmanjšanje davčne osnove zaradi davčnih izgub iz preteklih davčnih obdobj je dovoljeno največ v višini 50 odstotkov davčne osnove davčnega obdobja.

Zmanjšanje davčne osnove se lahko uveljavi v zakonsko določeni višini zneska, investirane ga v opremo in neopredmetena sredstva oziroma vloženega v raziskave in razvoj, vendar največ v višini davčne osnove. Skupina lahko za neizkoriščeni del olajšave iz omenjene pravice zmanjšuje davčno osnovo v naslednjih petih davčnih obdobjih po obdobju vlaganja. Pri zmanjšanju davčne osnove na račun neizkoriščenega dela davčne olajšave iz preteklih davčnih obdobj se davčna osnova najprej zmanjša za neizkoriščeni del davčne olajšave starejšega datuma.

h. Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva z določljivo dobo koristnosti so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube iz oslabitev. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega sredstva. Stroški izposojanja, ki se lahko pripišejo neposredno nakupu ali izdelavi sredstva v pripravi, se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Za poznejše merjenje neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Neopredmetena sredstva z nedoločenimi dobami koristnosti se ne amortizirajo, temveč se slabijo. Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezna neopredmetena sredstva znašajo od dveh do deset let za tekoče in primerljivo leto. Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in se po potrebi prilagodijo.

Poznejši izdatki v zvezi z neopredmetenim sredstvom se pripoznajo v knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi izdatki so pripoznani v poslovnem izidu kot stroški takoj, ko nastanejo.

Dobro ime, ki se pojavi pri konsolidiranju, predstavlja presežek nabavne vrednosti nad deležem družbe v poštenu vrednosti pridobljenih razpoznavnih sredstev, obveznosti in pogojnih obveznosti odvisne družbe na datum pridobitve. Negativno dobro ime se na datum pridobitve takoj pripozna v konsolidiranem izkazu poslovnega izida. Dobro ime se pripozna kot sredstvo in se najmanj enkrat letno pregleda zaradi oslabitve. Vsaka oslabitev se takoj pripozna v konsolidiranem izkazu poslovnega izida in se naknadno ne odpravi. Ob odtujitvi odvisne družbe se ustrezni znesek dobrega imena vključi v ugotavljanje poslovnega izida.

i. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva (nepremičnine, naprave in oprema) so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube iz oslabitev, razen zemljišč in drugih sredstev, ki se ne amortizirajo in se izkazujejo po nabavnih vrednostih, zmanjšanih za vse oslabitve. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega opredmetenega osnovnega sredstva. Deli opredmetenih osnovnih sredstev, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna opredmetena osnovna sredstva. Stroški izposojanja, ki se lahko pripišejo neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Za poznejše merjenje opredmetenih osnovnih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela opredmetenega osnovnega sredstva in preostale vrednosti. Najeta sredstva se amortizirajo ob upoštevanju trajanja najema in dobe koristnosti, odvisno od tega, katera je krajša. Zemljišča in nedokončane gradnje se ne amortizirajo. Amortizacija se začne obračunavati, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezne vrste opredmetenih osnovnih sredstev za tekoče in primerljivo obdobje:

	Dobe koristnosti
Nepremičnine	od 10 do 60 let
Proizvajalna oprema	od 1 do 25 let
Računalniška oprema	od 2 do 10 let
Motorna vozila	od 2 do 10 let
Biološka sredstva	od 1 do 4 let
Druga oprema	od 1 do 10 let

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in se po potrebi prilagodijo.

Stroški zamenjave nekega dela opredmetenega osnovnega sredstva in poznejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom se pripoznajo v knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v skupino, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški (npr. tekoče vzdrževanje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki takoj, ko pride do njih.

j. Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine se ob začetnem pripoznanju izmerijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in nabrano izgubo zaradi oslabitev. Za poznejše merjenje naložbenih nepremičnin se uporablja model nabavne vrednosti.

Obravnavanje amortizacijskih stopenj in metode obračuna amortizacije je enaka kot pri opredmetenih osnovnih sredstvih.

k. Finančni instrumenti

Finančni instrumenti vključujejo neizpeljana finančna sredstva in neizpeljane finančne obveznosti. Finančni instrumenti so izkazani po pošteni vrednosti in po odplačni vrednosti. Poštena vrednost je cena, ki bi jo dosegli s prodajo sredstva oziroma jo plačali s prenosom obveznosti na podlagi urejenega posla med udeleženci na trgu na datum merjenja.

k.1. Neizpeljana finančna sredstva

Neizpeljana finančna sredstva vključujejo denar in denarne ustreznike, terjatve in posojila ter naložbe. Skupina pripozna terjatve in posojila ter vloge oziroma depozite na dan njihovega nastanka. Druga sredstva pripozna na datum sklenitve posla oziroma ko skupina postane stranka v pogodbenih določenih instrumenta. Skupina odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz finančnega sredstva ali ko se prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, ki imajo naravo dolžniškega instrumenta, so tista finančna sredstva, ki jih skupina poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov, ki predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice, in za prodajo. Za dolžniške instrumente, ki so pripoznani po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, se prihodki od obresti, tečajne razlike in izgube zaradi oslabitve ali razveljavitve pripoznajo v izkazu poslovnega izida in obračunajo na enak način kot pri finančnih sredstvih po odplačni vrednosti. Vse ostale spremembe poštene vrednosti se pripoznajo v izkazu drugega vseobsegajočega donosa. Po odpravi pripoznanja se kumulativna sprememba poštene vrednosti, ki je pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu, prerazporedi v izkaz poslovnega izida.

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa,

ki imajo naravo kapitalskega instrumenta, so tista finančna sredstva, ki izpolnjujejo opredelitev kapitala v skladu z MRS 32 – 'Finančni instrumenti' in za katere se skupina odloči za nepreklicno razvrstitev v skupino kapitalskih instrumentov po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa ter jih ne poseduje za namene trgovanja. Razvrstitev se določi po posameznem instrumentu. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih sredstev se nikoli ne razporedijo v izkaz poslovnega izida. Dividende iz naslova kapitalskih instrumentov se pripoznajo kot drugi poslovni prihodki v izkazu poslovnega izida ob vzpostavitvi pravice do plačila.

Finančna sredstva po odplačni vrednosti

Med finančna sredstva po odplačni vrednosti skupina razvršča finančna sredstva, ki jih poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov in če denarni tokovi predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice. Skupina med finančna sredstva po odplačni vrednosti razvršča posojila in terjatve. Glede na zapadlost so razvrščena med kratkoročna (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali dolgoročna finančna sredstva (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja). Posojila in terjatve so na začetku pripoznani po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se posojila in terjatve izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavne obrestne mere, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembi ali oslabitvi.

Zavarovanje poslovnih terjatev se ne obravnava kot poseben finančni instrument temveč kot sestavni del terjatev. Zavarovalne police se sklepajo obdobjno in se nanašajo na določene terjatve in ali poslovne partnerje. Sklenjena zavarovalna polica je fleksibilna, pri čemer se poslovni partnerji za čas trajanja zavarovalne police lahko dodajajo ali izvemajo iz zavarovanja. Zavarovalne police se nanašajo izključno na zavarovanje poslovnih terjatev.

Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki zajemajo gotovino, bančne depozite do treh mesecev in druge kratkoročne hitro unovčljive naložbe z originalno dospelostjo tri mesece ali manj. Izkazani so po nabavni vrednosti.

k.2. Neizpeljane finančne obveznosti

Neizpeljane finančne obveznosti skupine zajemajo poslovne, finančne in druge obveznosti. Skupina na začetku te obveznosti pripozna na datum transakcije, ko skupina postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom. Skupina odpravi pripoznanje obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

Neizpeljane obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti, povečani za transakcijske stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti. Glede na zapadlost so razvrščene med kratkoročne obveznosti (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali dolgoročne obveznosti (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja).

I. Sredstva (skupine) za odtujitev

Sredstva ali skupina za odtujitev, ki obsega sredstva in obveznosti, za katere se pričakuje, da bo njihova vrednost poravnana predvsem s prodajo in je prodaja zelo verjetna, se razvrstijo med sredstva in obveznosti za prodajo. Neposredno pred razvrščanjem sredstva med sredstva za prodajo se izvede ponovna meritev sredstev ali skupine za odtujitev. Skladno s tem se dolgoročno sredstvo ali skupina za odtujitev pripozna po knjigovodski vrednosti ali po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, in sicer po tisti, ki je nižja. Izgube zaradi oslabitve ob prerazvrstitvi sredstev med sredstva, namenjena za prodajo, in kasnejše izgube ali dobički ob ponovnem merjenju se izkazujejo v poslovnem izidu. Dobički se ne izkazujejo v višini, ki presega morebitne kumulativne izgube zaradi oslabitve.

Ko se neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva razporedijo med sredstva, namenjena za prodajo ali distribucijo, se prenehajo amortizirati. Po razporeditvi med sredstva, namenjena za prodajo ali distribucijo, se prav tako preneha obračunavanje naložb po kapitalski metodi.

Biološka sredstva so živali, ki so namenjene pridobivanju kmetijskih pridelkov, in se ob začetnem pripoznanju izmerijo po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje in nabrane izgube iz oslabitev. Za poznejše merjenje bioloških sredstev se uporablja model poštene vrednosti.

m. Zaloge

Zaloge so ovrednotene po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Izvirna vrednost zajema nabavno vrednost, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Nakupna cena je zmanjšana za dobljene popuste. Neposredni stroški nabave so prevozni stroški, stroški nakladanja, prekladanja in razkladanja, stroški spremljanja blaga in drugi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno pridobljenemu trgovskemu blagu, materialu ali storitvam. Popusti pri nakupni ceni obsegajo tako tiste, ki so navedeni na računu, kot tudi tiste, ki so dobljeni kasneje in se nanašajo na posamezno nabavo. Vrednost gotovih proizvodov in nedokončane proizvodnje vključuje celotne proizvodne stroške, ki vključujejo stroške izdelavnega materiala, proizvodne stroške dela, amortizacije, storitev in druge proizvodne stroške.

Zaloge materiala in trgovskega blaga se vrednotijo po dejanskih cenah, zaloge gotovih proizvodov in nedokončane proizvodnje pa po metodi stalnih cen z odmiki do dejanskih proizvodnih cen. Zaloge se vodijo po metodi tehtanih povprečnih cen.

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena na podlagi prodajne cene v običajnem poslovanju, zmanjšane za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške prodaje. Odpisi poškodovanih, pretečenih in neuporabnih zalog se opravljajo redno med letom po posameznih postavkah.

n. Oslabitev sredstev

n.1. Finančna sredstva

V skladu z MSRP 9 je skupina prešla z modela nastalih izgub na model pričakovanih izgub, v skladu s katerimi skupina ne pripozna samo nastalih izgub, temveč tudi izgube, za katere se pričakuje, da bodo nastale v prihodnosti. Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko naslednji: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; prestrukturiranje zneska, ki so ga drugi dolžni skupini, če se ta strinja; znaki, da bo dolжник šel v stečaj; izginotje delujočega trga za tovrstni instrument. Popravki izgube za finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti, se odštejejo od bruto knjigovodske vrednosti sredstev.

Bruto knjigovodska vrednost finančnega sredstva se odpiše, če skupina nima razumnih pričakovanj za izterjavo finančnega sredstva v celoti ali njegovega dela. Za posamezne stranke ima skupina politiko odpisa kosmate knjigovodske vrednosti, ko je finančno sredstvo zapadlo na podlagi preteklih izkušenj izterjav podobnih sredstev. Za pravne osebe skupina posamično oceni čas in višino odpisa glede na to, ali obstaja upravičeno pričakovanje vračila. Skupina ne pričakuje bistvenega povračila od odpisanega zneska, so pa finančna sredstva, ki so odpisana, še vedno predmet izvršilnih dejavnosti, da bi bila skladna s postopki skupine za izterjavo zapadlih zneskov.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanem po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med njegovo knjigovodsko vrednostjo in ocenjenimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni efektivni obrestni meri. Izguba se pripozna v poslovnem izidu. Izgube za finančna sredstva po pošteni vrednosti preko vseobsegajočega donosa se pripoznajo v poslovnem izidu.

Izgube za finančna sredstva po poštenu vrednosti preko vseobsegajočega donosa zaradi oslabitve se pripoznajo tako, da se morebitna nabrana izguba, ki je predhodno pripoznana v vseobsegajočem donosu obdobja in izkazana v rezervi za pošteno vrednost, prenese v poslovni izid. Poznejši porast v poštenu vrednosti oslabljenega lastniškega vrednostnega papirja, ki je na razpolago za prodajo, se pripozna v vseobsegajočem donosu obdobja oziroma v rezervi za pošteno vrednost.

n.2. Nefinančna sredstva

Skupina ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota).

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova (njena) knjigovodska vrednost presega njegovo (njeno) nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v poslovnem izidu.

Skupina izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednoti in tako ugotovi, ali je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih skupina določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

Skupina najmanj enkrat letno, in sicer po stanju na dan izdelave računovodskih izkazov, oceni dokaze o slabitvi zalog. Oslabljenost zalog se oceni za vsako posamezno vrsto zalog. Posamezne vrste zalog se razporedijo v skupine zalog s podobnimi lastnostmi na podlagi časovne komponente gibanja zalog. Pri oceni slabitve za posamezno skupino se uporabljajo merila strokovne presoje zmožnosti nadaljnje uporabe ali prodaje.

o. Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve skupine je v številnih primerih potrebna določitev poštene vrednosti tako nefinančnih kot tudi finančnih sredstev in obveznosti, bodisi zaradi merjenja posameznih sredstev (metoda merjenja ali poslovna združitev) bodisi zaradi dodatnih razkritij poštenih vrednosti.

Poštena vrednost je znesek, za katerega je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obvešččenima in voljnima strankama v preiščenem poslu. Skupina pri določanju poštene vrednosti finančnega instrumenta upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema tržne cene na delujočih trgih za enaka sredstva in obveznosti;
- druga raven zajema vrednosti, ki niso enake tržnim cenam v smislu prve ravni, a jih je kljub temu mogoče pridobiti neposredno s trga (cene za enaka ali podobna sredstva ali obveznosti na manj aktivnih ali neaktivnih trgih) ali posredno (na primer vrednosti, ki so izpeljane iz kotirnih cen na aktivnem trgu, na podlagi obrestnih mer in krivulj donosa, implicitnih nestanovitnosti in kreditnih razponov);
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temelji na zasnovanih tržnih podatkih, pri tem pa morajo neopazovani podatki izražati predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu porabili pri določanju sredstva ali obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih.

Metode določanja poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja ali za potrebe poročanja so opisane v nadaljevanju.

Neopredmetena sredstva

Poštena vrednost neopredmetenih sredstev temelji na metodi diskontiranih denarnih tokov, za katere se pričakuje, da bodo izhajali iz uporabe in morebitne prodaje sredstev.

Opredmetena osnovna sredstva

Poštena vrednost opredmetenih osnovnih sredstev je njihova tržna vrednost. Tržna vrednost nepremičnin je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko nepremičnina na dan cenitve in po ustreznem trženju prodala. Tržna vrednost opreme temelji na ponujeni tržni ceni podobnih predmetov. Če ponujena tržna cena ne obstaja, se uporabi metoda diskontiranih denarnih tokov, za katere se pričakuje, da bodo izhajali iz uporabe in morebitne prodaje sredstev.

Naložbene nepremičnine

Poštena vrednost naložbenih nepremičnin se oceni s pomočjo skupne vrednosti pričakovanih denarnih tokov iz oddajanja nepremičnine v najem. Donos, ki odseva posebna tveganja, je vključen v izračun vrednosti nepremičnine na podlagi diskontiranih neto denarnih tokov na letni ravni.

Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida in finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

Poštena vrednost finančnih sredstev po poštenu vrednosti preko poslovnega izida in finančnih sredstev po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa se določa skladno s predhodno določeno hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti finančnih instrumentov.

Terjatve in posojila

Poštena vrednost terjatev in posojil se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri ob koncu poročevalskega obdobja. Ocena upošteva kreditno tveganje teh finančnih sredstev.

Zaloge

Čista iztržljiva vrednost zalog se določi na podlagi njihove pričakovane prodajne vrednosti pri rednem poslovanju, zmanjšane za ocenjene stroške prodaje.

Neizpeljane finančne obveznosti

Poštena vrednost se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih izplačil glavnice in obresti, diskontiranih po tržni obrestni meri ob koncu poročevalskega obdobja.

p. Kapital

Vpoklicani kapital

Vpoklicani kapital obvladujoče družbe se pojavlja kot delniški kapital, ki je nominalno opredeljen v statutu družbe, registriran na sodišču in so ga vplačali njegovi lastniki.

Kapitalske rezerve

Kapitalske rezerve sestavljajo zneski, ki jih obvladujoča družba ali njene odvisne družbe pridobijo iz vplačil, ki presegajo najmanjše nominalne vrednosti deležev, ki presegajo knjigovodske vrednosti pri odtujitvi predhodno pridobljenih lastnih deležev, zneski na podlagi ponostavljenega zmanjšanja vpoklicanega kapitala ter zneski na podlagi odprave splošnega prevrednotovalnega popravka.

Rezerve

Med rezerve sodijo: zakonske rezerve, druge rezerve iz dobička, rezerve za pošteno vrednost, aktuarski dobički in izgube. Zakonske rezerve so zneski, ki so namensko zadržani iz dobička predhodnih let predvsem za poravnavo morebitnih prihodnjih izgub. Ob nastanku jih pripozna organ, odgovoren za pripravo letnega poročila, ali sklep zadevnega organa.

Lastne delnice

Če obvladujoča družba ali njene odvisne družbe kupijo lastniški delež, se plačani znesek, vključno s transakcijskimi stroški, brez davka odšteje od celotnega kapitala kot lastne delnice (trezorske delnice), vse dokler se te delnice ne umaknejo, ponovno izdajo ali prodajo.

Dividende

Dokler dividend ne odobri skupščina delničarjev, so predvidene dividende obravnavane kot zadržani dobički.

r. Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima skupina zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

s. Rezervacije za zasluške zaposlencev

Skupina je skladno z zakonskimi predpisi in kolektivno pogodbo zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontiranih na konec poslovnega leta. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi aktuar, ki je izbran na ravni skupine. Stanje rezervacij se preverja periodično oziroma takrat, ko se bistveno spremenijo predpostavke, uporabljene za ugotovitev višine rezervacij.

t. Razmejeni prihodki

Razmejeni prihodki bodo v obdobju, daljšem od leta dni, pokrili predvidene odhodke.

Državne in druge subvencije, prejete za kritje stroškov, so pripoznane dosledno kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih subvencije nadomestile.

Na podlagi invalidskega statusa odvisne družbe v skupini oblikujejo razmejene prihodke v višini obračunanih, a ne plačanih prispevkov (odstopljeni prispevki) iz plač in na plače. Namenjene so za pokrivanje stroškov skladno z Zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI). Porabljeni razmejeni prihodki se odpravijo v korist poslovnih prihodkov tekočega leta.

u. Izkaz denarnega toka

V izkazu denarnega toka so prikazane spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja. Izkaz denarnega toka je sestavljen po posredni metodi.

v. Poročanje po poslovnih področjih (razkritje 29)

Poslovno področje je sestavni del skupine, ki opravlja poslovne dejavnosti, iz naslova katerih dobiva prihodke in s katerimi ima odhodke, ki se nanašajo na transakcije z drugimi poslovnimi področji skupine. Področja se med seboj razlikujejo po tveganjih in donosih. Poročanje skupine po področjih temelji na sistemu notranjega poročanja, ki ga uprava uporablja pri odločanju.

Pri pripravljanju in predstavljanju konsolidiranih računovodskih izkazov skupina upošteva naslednja poslovna področja:

- jeklarstvo: poslovno področje skupine, ki ga sestavlja proizvodnja jeklenih plošč in trakov različnih dimenzij in kvalitet iz nerjavnih, konstrukcijskih, elektro in specialnih vrst jekla ter jeklenih profilov iz legiranih, nelegiranih, specialnih, orodnih in konstrukcijskih jekel;
- servisni centri in prodajna mreža: poslovno področje, ki predstavlja vertikalno integriranost skupine navzdol, preko katerega ima skupina neposreden stik s kupci in zanje izvaja hitro dobavo jekla zahtevanih dimenzij in kakovosti ter druge servisne in poprodajne storitve;
- surovinska baza: zbiranje, predelava in sortiranje kovinskih odpadkov ter njihova priprava za transport in snovno predelavo v poslovnem področju jeklarstva;
- predelava: proizvodnja polizdelkov in gotovih izdelkov iz jekla ter izkoriščanje sinergije s proizvodnimi procesi v poslovnem področju jeklarstva;
- upravljanje in druge storitve: poslovno, finančno in drugo svetovanje za družbe v skupini ter izvajanje storitev s področja socialne pomoči in koncesijskih storitev, povezanih z zaposlovanjem invalidov.
- prehrambna dejavnost – ustavljeno poslovanje: reja perutnine, proizvodnja krmil, perutninskega mesa in izdelkov.

RAZKRITJA K POSAMEZNIM POSTAVKAM V KONSOLIDIRANIH RAČUNOVODSKIH IZKAZIH

1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE

000 EUR	2018	2017 Popravljen
V Sloveniji	123.483	104.690
V tujini:	679.283	650.180
- Nemčija	180.821	170.214
- Italija	154.371	151.120
- ZDA	69.804	67.787
- Hrvaška	11.440	12.980
- Avstrija	21.628	19.984
- druge države	241.219	228.095
Čisti prihodki od prodaje	802.766	754.870

Čisti prihodki od prodaje po proizvodih in poslovnih področjih za leto 2018

000 EUR	Jeklarstvo	Servisni centri in prodajna mreža	Surovinska baza	Predelava	Prehrambna de- javnost (ustavlje- no poslovanje)	Skupaj poslovna področja	Upravljanje in druge storitve	Skupaj	Izločitev ustavljenega poslovanja	Čisti prihodki od prodaje
Debela pločevina	284.478	61.098	0	0	0	345.576	0	345.576	0	345.576
Vroče valjana jekla	11.537	6.122	0	0	0	17.659	0	17.659	0	17.659
Hladno valjana jekla	73.838	2.617	0	0	0	76.455	0	76.455	0	76.455
Valjani proizvodi	72.700	4.817	0	0	0	77.517	0	77.517	0	77.517
Kovani izdelki	54.328	51.102	0	0	0	105.430	0	105.430	0	105.430
Drugi proizvodi in storitve	6.047	40.285	70.991	61.130	269.985	448.438	1.676	450.114	(269.985)	180.129
Čisti prihodki od prodaje	502.928	166.041	70.991	61.130	269.985	1.071.075	1.676	1.072.751	(269.985)	802.766

Čisti prihodki od prodaje po proizvodih in poslovnih področjih za leto 2017

000 EUR	Jeklarstvo	Servisni centri in prodajna mreža	Surovinska baza	Predelava	Prehrambna de- javnost (ustavlje- no poslovanje)	Skupaj poslovna področja	Upravljanje in druge storitve	Skupaj	Izločitev ustavljenega poslovanja	Čisti prihodki od prodaje
Debela pločevina	253.302	70.423	0	0	0	323.290	0	323.290	0	323.275
Vroče valjana jekla	5.077	5.104	0	0	0	10.181	0	10.181	0	10.181
Hladno valjana jekla	72.748	2.941	0	0	0	75.689	0	75.689	0	75.690
Valjani proizvodi	64.900	6.013	0	0	0	70.913	0	70.913	0	70.913
Kovani izdelki	50.223	49.490	0	0	0	99.713	0	99.713	0	99.713
Drugi proizvodi in storitve	6.585	40.089	70.580	55.817	256.592	429.663	1.578	431.241	(256.592)	174.648
Čisti prihodki od prodaje	452.835	174.060	70.580	55.817	256.592	1.009.884	1.578	1.011.462	(256.592)	754.870

2. POSLOVNI ODHODKI

000 EUR	2018	2017 Popravljeno
Stroški blaga, materiala in storitev	625.715	562.608
Stroški dela	125.197	115.906
- stroški plač	93.807	87.184
- stroški socialnih zavarovanj	16.760	15.727
- drugi stroški dela	14.630	12.995
Stroški amortizacije	48.465	50.097
Drugi stroški	8.674	7.563
Sprememba vrednosti zalog	(15.347)	(6.716)
Poslovni odhodki	792.704	729.458

Pregled stroškov po funkcionalnih skupinah za leto 2018

000 EUR	Proizvajalni stroški prodanih proizvodov	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Stroški blaga, materiala in storitev	558.647	37.948	29.120	625.715
Stroški dela	66.143	6.361	52.693	125.197
Stroški amortizacije	41.441	445	6.579	48.465
Drugi stroški	4.198	74	4.402	8.674
Sprememba vrednosti zalog	(15.347)	0	0	(15.347)
Ustavljeno poslovanje	180.430	46.434	17.029	243.893
Poslovni odhodki	835.512	91.262	109.823	1.036.597
Izločitev ustavljenega poslovanja	(180.430)	(46.434)	(17.029)	(243.893)
Poslovni odhodki	655.082	44.828	92.794	792.704

Pregled stroškov po funkcionalnih skupinah za leto 2017

000 EUR	Proizvajalni stroški prodanih proizvodov	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Stroški blaga, materiala in storitev	498.404	34.825	29.379	562.608
Stroški dela	60.071	6.780	49.055	115.906
Stroški amortizacije	43.328	587	6.182	50.097
Drugi stroški	3.795	51	3.717	7.563
Sprememba vrednosti zalog	(6.716)	0	0	(6.716)
Ustavljeno poslovanje	185.944	48.066	18.292	252.302
Poslovni odhodki	784.827	90.309	106.625	981.760
Izločitev ustavljenega poslovanja	(185.944)	(48.066)	(18.292)	(252.302)
Poslovni odhodki	598.883	42.243	88.333	729.458

Znesek, porabljen za revidiranje letnih poročil za leto 2018, je znašal 229 tisoč evrov. Znesek, porabljen za reviziji sorodne storitve za leto 2018, je znašal 21 tisoč evrov. Znesek, porabljen za druge dovoljene storitve, ki jih zaračuna KPMG d.o.o., pa je znašal tri tisoč evrov.

Povprečno število zaposlenih glede na stopnjo izobrazbe

	2018	2017
Osnovna šola	582	536
Nižja poklicna šola	382	376
Srednja poklicna šola	1.081	1.014
Srednja šola	1.002	919
I. bolonjska stopnja	423	396
II. bolonjska stopnja	300	287
III. bolonjska stopnja	55	57
Skupaj	3.825	3.585

3. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI

000 EUR	2018	2017
Odprava popravkov zalog	0	2.491
Prihodki iz naslova dobljenih subvencij (razkritje 24)	1.970	1.893
Prejete odškodnine	3.019	1.190
Odprava rezervacij	0	245
Odpis obveznosti	0	96
Drugi prihodki	1.359	872
Drugi poslovni prihodki	6.348	6.787

4. DRUGI POSLOVNI ODHODKI

000 EUR	2018	2017
Slabitev dobrega imena (razkritje 8)	2.819	2.313
Odhodki iz naslova donacij in sponzorstev	472	752
Slabitev zalog (razkritje 16)	6.723	264
Izguba pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	334	0
Oblikovanje rezervacij (razkritje 23)	3.169	44
Drugi odhodki	1.584	1.734
Drugi poslovni odhodki	15.101	5.107

5. FINANČNI PRIHODKI

000 EUR	2018	2017
Prihodki od obresti	1.594	1.190
Tečajne razlike	190	179
Drugi prihodki	84	98
Finančni prihodki	1.868	1.467

6. FINANČNI ODHODKI

000 EUR	2018	2017 Popravljen
Odhodki od obresti	15.217	16.506
Tečajne razlike	86	265
Drugi odhodki	2.342	2.980
Finančni odhodki	17.645	19.751

7. DAVKI

000 EUR	2018	2017
Davek iz dobička	(1.036)	(1.141)
Odloženi davek	6.978	1.030
Davki	5.942	(111)

000 EUR	2018	2017
Poslovni izid pred davki	(13.904)	6.462
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji 19%	(2.642)	1.228
Davčni učinki:		
- prihodkov, ki niso predmet obdavčitve	(92)	(20)
- davčno nepriznanih odhodkov	723	1.931
- davčnih olajšav	(3.338)	(3.055)
- davčnih izgub, za katere niso pripoznane odložene terjatve za davek	(727)	262
- sprememb davčne stopnje	134	(234)
Davki	(5.942)	111
Efektivna davčna stopnja	0 %	1,71 %

Med učinki davčnih olajšav skupina prikazuje davčne olajšave, ki jih je izkoristila pri obračunih davka od dohodka pravnih oseb, in neizkoriščene davčne olajšave, za katere je evidentirala odložene terjatve za davek. Neizkoriščene davčne olajšave lahko družbe v skupini koristijo v naslednjih letih skladno z zakonodajo države, v kateri poslujejo.

8. NEOPREDMETENA SREDSTVA

Gibanje neopredmetenih sredstev za leto 2018

000 EUR	Programska oprema	Dobro ime	Sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2017	22.555	20.599	1.779	44.933
Neposredne nabave	0	0	1.412	1.412
Prenos s sredstev v pridobivanju	2.080	0	(2.080)	0
Prevedbene razlike	1	0	0	1
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2018	24.636	20.599	1.111	46.346
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2017	(7.551)	(2.313)	0	(9.864)
Amortizacija	(2.527)	0	0	(2.527)
Prevedbene razlike	(1)	0	0	(1)
Slabitev	0	(2.819)	0	(2.819)
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2018	(10.079)	(5.131)	0	(15.211)
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2017	15.004	18.286	1.779	35.069
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2018	14.557	15.467	1.111	31.135

Na dan 31. december 2018 ima skupina za 234 tisoč evrov (2017: 517 tisoč evrov) neopredmetenih obveznosti za nakup neopredmetenih sredstev. Že vnaprej znanih pogodbenih obveznosti za nakup v letu 2018 je bilo za 15 tisoč evrov (2017: 0 tisoč evrov). Neopredmetena sredstva na dan 31. december 2018 niso dana kot poročila za obveznosti (2017: 42 tisoč evrov). Neopredmetenih sredstev, ki so vzeta v finančni najem, skupina na 31. december nima (2017: 42 tisoč evrov).

Test oslabitev dobrega imena

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
ODPAD d.o.o. Pivka	1.397	1.397
RAVNE STEEL CENTER d.o.o.	758	758
DANKOR, d.o.o.	154	154
NIRO Wenden GmbH	872	872
SIDERTOCE S. p. A.	2.503	3.557
GRIFFON & ROMANO S.P.A.	3.242	5.007
METAL-EKO SISTEM DOO	1.003	1.003
ORO MET d.o.o.	5.538	5.538
Knjigovodska vrednost dobrega imena	15.467	18.286

Dobra imena so bila na dan 31. december 2018 preizkušena za morebitno oslabitev, pri čemer je bila pri dobrem imenu družbe Griffon & Romano ugotovljena potreba po slabitvi v vrednosti 1.765 tisoč evrov, pri dobrem imenu družbe Sidertoce pa v vrednosti 1.054 tisoč evrov. V izračunu je bila za družbo Griffon & Romano uporabljena stopnja donosa 9,02 odstotka, za družbo Sidertoce pa 9,19 odstotka. V letu 2017 dobri imeni nista bili slabljeni.

Pri preizkušanju za morebitno oslabitev vseh dobrih imen je bila uporabljena metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov, ki temeljijo na bodočih finančnih načrtih denar ustvarjajoče enote. Uporabljene so bile ocene prostega denarnega toka za petletno obdobje, po tem je upoštevan normaliziran denarni tok. Nadomestljiva vrednost prevzetih sredstev je bila ocenjena na ravni prevzetih družb kot celote. Uporabljene predpostavke pri izračunu čistih denarnih tokov temeljijo na preteklem poslovanju družb in utemeljenem pričakovanju poslovanja v prihodnosti. Pri modelih vrednotenja so upoštevane stopnje donosa v razponu od 7,76 do 9,19 odstotka. Upoštevana letna stopnja rasti preostalega prostega denarnega toka pri vseh dobrih imenih je 1,5 odstotka. Na podlagi navedenih predpostavk izračunana ocena vrednosti presega knjigovodsko vrednost, zato ni potreb po slabitvah, razen pri dobrem imenu družb Griffon & Romano in Sidertoce.

Gibanje neopredmetenih sredstev za leto 2017

000 EUR	Programska oprema	Dobro ime	Sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2016	31.921	20.599	1.352	53.872
Nakup družbe	7	72	0	79
Neposredne nabave	0	0	4.147	4.147
Prenos s sredstev v pridobivanju	3.720	0	(3.720)	0
Odtujitve	(1.759)	0	0	(1.759)
Prevedbene razlike	(5)	0	0	(5)
Prenos z opredmetenih osnovnih sredstev	4	0	0	4
Prenos na sredstva (skupine) za odtujitev	(11.333)	(72)	0	(11.405)
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2017	22.555	20.599	1.779	44.933
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2016	(6.047)	0	0	(6.047)
Amortizacija	(3.008)	0	0	(3.008)
Odtujitve	1.475	0	0	1.475
Prevedbene razlike	4	0	0	4
Prenos z opredmetenih osnovnih sredstev	(4)	0	0	(4)
Prenos na sredstva (skupine) za odtujitev	29	0	0	29
Slabitev	0	(2.313)	0	(2.313)
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2017	(7.551)	(2.313)	0	(9.864)
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2016	25.874	20.599	1.352	47.825
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2017	15.004	18.286	1.779	35.069

9. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev za leto 2018

000 EUR	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Drugo	Sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2017	34.038	290.495	896.085	44.432	9.721	1.274.771
Nakup dejavnosti (razkritje 32)	34.038	290.495	896.085	44.432	9.721	1.274.771
Neposredne nabave	0	239	1.710	89	0	2.038
Prenos s sredstev v pridobivanju	0	0	0	0	32.704	32.704
Odtujitve	1.571	4.432	25.617	2.424	(34.044)	0
Prevedbene razlike	(178)	(2.572)	(16.262)	(1.207)	(254)	(20.472)
Prenos z naložbenih nepremičnin	5	2	5	5	0	17
Druge spremembe nabavne vrednosti	93	395	0	0	0	488
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2018	35.365	292.991	907.155	45.743	8.127	1.289.381
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2017	0	(188.043)	(599.002)	(35.218)	0	(822.263)
Amortizacija	0	(4.880)	(38.210)	(2.841)	0	(45.931)
Odtujitve	0	2.572	16.086	1.113	0	19.771
Prevedbene razlike	0	(1)	(3)	(4)	0	(8)
Prenos z naložbenih nepremičnin	0	(395)	0	0	0	(395)
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2018	0	(190.747)	(621.129)	(36.950)	0	(848.826)
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2017	34.038	102.452	297.083	9.214	9.721	452.508
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2018	35.365	102.244	286.026	8.793	8.127	440.555

Največji del novih nabav in zaključenih investicij v opredmetena osnovna sredstva predstavljajo:

- modernizacija jeklarne;
- linija za toplotno obdelavo;
- tekoče posodobitve (remonti);
- tračne žage;
- nakup nepremičnin;
- obnova objektov;
- tovorna in osebna vozila.

Odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev se večinoma nanašajo na prodajo in odpis opreme zaradi obnove temeljnih proizvodnih sklopov ter na odpis neuporabne in zastarane opreme.

Opredmetena osnovna sredstva, katerih sedanja vrednost na dan 31. december 2018 znaša 6.236 tisoč evrov (2017: 5.685 tisoč evrov), so dana kot poročstva za obveznosti. Na dan 31. december 2018 ima skupina za 8.352 tisoč evrov (2017: 11.858 tisoč evrov) nepravilnih obveznosti za nakup opredmetenih osnovnih sredstev in za 5.105 tisoč evrov (2017: 7.815 tisoč evrov) že vnaprej znanih pogodbenih obveznosti za nakup. Sedanja vrednost opredmetenih osnovnih sredstev, ki so vzeta v finančni najem, znaša 6.077 tisoč evrov (2017: 4.507 tisoč evrov). Skupina v letu 2018 ni usredstvila stroškov izposojanja (2017: 175 tisoč evrov), saj so bile investicije krajše od šestih mesecev.

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev za leto 2017 - popravljeno

000 EUR	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Drugo	Sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2016	59.821	378.839	913.194	43.569	36.009	1.431.432
Popravek napake (razkritje 31)	0	0	0	(2.975)	0	(2.975)
Nabavna vrednost na dan 1. 1. 2017	59.821	378.839	913.194	40.594	36.009	1.428.457
Nakup družbe	0	0	65	0	0	65
Neposredne nabave	0	0	0	0	39.497	39.497
Prenos s sredstev v pridobivanju	368	2.844	55.554	1.989	(60.755)	0
Odtujitve	(276)	(9.770)	(17.960)	(1.453)	(7)	(29.466)
Prevedbene razlike	146	333	369	(2)	26	872
Druge spremembe	0	4.449	(8.178)	3.736	0	7
Prenos na neopredmetena sredstva	0	0	0	(4)	0	(4)
Prenos s sredstev (skupine za odtujitev) za prodajo	4.061	0	0	0	0	4.061
Prenos na naložbene nepremičnine	(314)	(862)	0	0	0	(1.176)
Prenos na sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	(29.767)	(85.338)	(46.959)	(428)	(5.049)	(167.541)
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2017	34.038	290.495	896.085	44.432	9.721	1.274.771
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2016	0	(190.054)	(590.355)	(30.328)	0	(810.737)
Popravek napake (razkritje 31)	0	0	0	834	0	834
Popravek vrednosti na dan 1. 1. 2017	0	(190.054)	(590.355)	(29.493)	0	(809.903)
Amortizacija	0	(8.293)	(49.573)	(2.973)	0	(60.839)

tabela se nadaljuje →

nadaljevanje tabele

000 EUR	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Drugo	Sredstva v pridobivanju	Skupaj
Odtujitve	0	7.938	15.011	1.371	0	24.320
Prevedbene razlike	0	(23)	(107)	3	0	(127)
Druge spremembe	0	(3.484)	7.920	(4.439)	0	(3)
Prenos na neopredmetena sredstva	0	0	0	4	0	4
Prenos na naložbene nepremičnine	0	743	0	0	0	743
Prenos na sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	5.130	18.102	310	0	23.542
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2017	0	(188.043)	(599.002)	(35.218)	0	(822.263)
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2016	59.821	188.785	322.838	13.241	36.009	620.694
Sedanja vrednost na dan 1. 1. 2017	59.821	188.785	322.838	11.101	36.009	618.554
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2017	34.038	102.452	297.083	9.214	9.721	452.508

10. NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Leta 2018 je skupina z naložbenimi nepremičninami ustvarila 47 tisoč evrov prihodkov (2017: 49 tisoč evrov) in osem tisoč evrov odhodkov (2017: 14 tisoč evrov). Naložbene nepremičnine niso dane kot poročstvo za obveznosti.

11. NALOŽBE V PRIDRUŽENE DRUŽBE

000 EUR		31. 12. 2018	31. 12. 2017
Razvojni center Jesenice, Cesta Franceta Prešerna 61, Jesenice, Slovenija		1.815	1.716
Naložbe v pridružene družbe		1.815	1.716

000 EUR	Dejavnost	Odstotek glasovalnih pravic	Vrednost sredstev na dan 31. 12. 2018	Vrednost kapitala na dan 31. 12. 2018	Prihodki 2018	Čisti poslovni izid 2018	Čisti poslovni izid, ki pripada Skupini 2018
Razvojni center Jesenice	Razvoj	24,95	9.764	7.145	3.274	398	99

000 EUR	Dejavnost	Odstotek glasovalnih pravic	Vrednost sredstev na dan 31. 12. 2017	Vrednost kapitala na dan 31. 12. 2017	Prihodki 2017	Čisti poslovni izid 2017	Čisti poslovni izid, ki pripada Skupini 2017
Razvojni center Jesenice	Razvoj	24,95	9.413	6.747	2.977	377	94

Naložba v pridruženo družbo je vrednotena po kapitalski metodi. Pripis dobička pridružene družbe, pripoznanega v izkazu poslovnega izida, je leta 2018 znašal 99 tisoč evrov (2017: 94 tisoč evrov).

Osnovna dejavnost družbe je razvoj novih materialov in surovin. Družba ni zavezana k reviziji.

12. FINANČNA SREDSTVA PO POŠTENI VREDNOSTI PREKO DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Delnice in deleži v družbah	1.273	1.215
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	1.273	1.215

Finančna sredstva po poštenu vrednosti se nanašajo na delnice in deleže družb, s katerimi se trguje na organiziranem trgu in katerih pošteno vrednost je mogoče zanesljivo oceniti. Povečala so se iz naslova prevrednotenja na pošteno vrednost v višini 48 tisoč evrov v dobro vseobsegajočega donosa.

Prejete dividende so leta 2018 znašale 96 tisoč evrov (2017: 70 tisoč evrov).

13. DRUGA DOLGOROČNA SREDSTVA

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017 Popravljen
Druga sredstva	330	503
Druga dolgoročna sredstva	330	503

Druga sredstva obsegajo emisijske kupone, dane varščine in druga dolgoročna sredstva.

14. ODLOŽENE TERJATVE IN OBVEZNOSTI ZA DAVEK

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017 Popravljen
Odložene terjatve za davek	37.266	29.681
Odložene obveznosti za davek	(17)	(15)
Odložene terjatve (obveznosti) za davek, neto	37.249	29.666

Gibanje odloženih terjatev in obveznosti za davek za leto 2018

000 EUR	31. 12. 2017	Sprememba zaradi uvedbe MSRP 9	1. 1. 2018	Prevedbene razlike	Spremembe v izkazu poslovnega izida	Spremembe v vseobsegajočem donosu	31. 12. 2018
Opredmetena osnovna sredstva	(63)	0	(63)	0	2	0	(61)
Drugo	48	0	48	0	(4)	0	44
Odložene obveznosti za davek	(15)	0	(15)	0	(2)	0	(17)
Druge rezervacije	37	0	37	0	74	0	111
Neizkoriščene davčne izgube	11.151	0	11.151	0	10.701	0	21.852
Zaloge	2.235	0	2.235	(2)	(2.042)	0	191
Poslovne terjatve	858	583	1.441	0	(496)	0	945
Rezervacije za zaslужke zaposlenecv	1.837	0	1.837	0	(3)	0	1.834
Opredmetena osnovna sredstva	921	0	921	32	(519)	0	434
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	(65)	0	(65)	0	0	(9)	(74)
Neizkoriščene davčne olajšave	12.707	0	12.707	1	(735)	0	11.973
Odložene terjatve za davek	29.681	583	30.264	31	6.980	(9)	37.266
Odložene terjatve (obveznosti) za davek, neto	29.666	583	30.249	31	6.978	(9)	37.249

Vrednost neizkoriščenih davčnih izgub, za katere so oblikovane odložene terjatve za davek, na dan 31. december 2018 znaša 95.147 tisoč evrov (2017: 59.684 tisoč evrov). Vrednost neizkoriščenih davčnih izgub, za katere niso oblikovane odložene terjatve za davek, znaša 33.671 tisoč evrov (2017: 63.870 tisoč evrov), iz tega naslova neoblikovane odložene terjatve za davek pa znašajo 6.397 tisoč evrov (2017: 12.093 tisoč evrov).

Odložene terjatve za davek za neizkoriščeno davčno izgubo so se v letu 2018 povečale, saj obvladujoča družba pričakuje pozitivne učinke prodaje naložbe v Skupino Perutnina Ptuj in družbo Holding PMP d.d. in bo olajšave iz naslova neizkoriščenih davčnih izgub lahko izkoristila.

Gibanje odloženih terjatev in obveznosti za davek za leto 2017

000 EUR	31. 12. 2016	Popravek napake (razkritje 31)	1. 1. 2017 popravljeno	Prevedbene razlike	Spremembe v izkazu poslovnega izida	Spremembe v vseobsegajočem donosu	Prenos na sredstva (skupine) za odtujitev	31. 12. 2017 popravljeno
Opredmetena osnovna sredstva	(6.836)	0	(6.836)	(5)	539	0	6.239	(63)
Drugo	49	0	49	0	(1)	0	0	48
Odložene obveznosti za davek	(6.787)	0	(6.787)	(5)	538	0	6.239	(15)
Druge rezervacije	56	0	56	0	(19)	(76)	76	37
Neizkoriščene davčne izgube	10.426	0	10.426	(7)	732	0	0	11.151
Zaloge	631	1.960	2.591	(5)	(351)	0	0	2.235
Poslovne terjatve	759	382	1.141	3	(234)	0	(52)	858
Rezervacije za zaslužke zaposlencev	2.069	0	2.069	3	232	0	(467)	1.837
Opredmetena osnovna sredstva	1.040	0	1.040	1	(120)	0	0	921
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	(33)	0	(33)	0	73	(32)	(73)	(65)
Neizkoriščene davčne olajšave	11.881	0	11.881	(1)	829	0	(2)	12.707
Odložene terjatve za davek	26.829	2.342	29.171	(6)	1.142	(108)	(519)	29.681
Odložene terjatve (obveznosti) za davek, neto	20.042	2.342	22.383	(11)	1.681	(108)	5.720	29.666

15. SREDSTVA (SKUPINE) ZA ODTUJITEV

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017 Popravljeno
Sredstva, namenjena za prodajo	31	31
Sredstva Skupine Perutnina Ptuj in Holdinga PMP – ustavljeno poslovanje	259.941	267.361
Sredstva (skupine) za odtujitev	259.972	267.392
Obveznosti Skupine Perutnina Ptuj in Holdinga PMP – ustavljeno poslovanje	(113.582)	(133.145)
Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	(113.582)	(133.145)

V letu 2018 so potekale aktivnosti za oddelitev naložb v Skupino Perutnina Ptuj in družbo Holding PMP d.d., zato sta naložbi prerazvrščeni iz naložb v odvisne družbe v sredstva (skupine) za odtujitev. Hkrati so finančne in poslovne obveznosti, povezane s sredstvi za odtujitev, prerazvrščene med obveznosti, vključene v skupine za odtujitev.

Obvladujoča družba SIJ d.d. je v drugi polovici leta 2018 objavila namero o odsvojitvi delnic družbe Perutnina Ptuj d.d. in sklenila prodajno pogodbo za skupno 9.896.842 delnic oziroma 90,69 odstotka družbe Perutnina Ptuj d.d. v svoji neposredni in posredni lasti. V začetku leta 2019 je Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence sprejela odločitev, da je vstop MHP v Perutnino Ptuj skladen s pravili konkurence. Na podlagi izdane odločbe so se lahko izvedli postopki za zaključek transakcije.

Dne 25. aprila 2019 je Skupina MHP objavila, da bo zvišala prevzemno ceno delnice za nakup 90,69-odstotnega deleža Perutnine Ptuj, kar pomeni, da skladno s prodajno pogodbo med MHP in družbo SIJ d.d., sklenjeno novembra 2018, končna prodajna cena znaša 22,34 evra za delnico.

Ukrajinska Skupina MHP, ena vodilnih družb v mednarodni kmetijski in živilskopredelovalni industriji, je konec februarja 2019 pridobila nekaj več kot 90-odstotni delež v družbi Perutnina Ptuj. To pomeni, da Perutnina Ptuj od tega datuma naprej ni več del Skupine SIJ.

Izkaz vseobsegajočega donosa, izkaz finančnega položaja in izkaz denarnih tokov so prikazani v nadaljevanju.

Izkaz vseobsegajočega donosa

000 EUR	2018	2017 Popravljeno
Čisti prihodki od prodaje	269.985	256.592
Poslovni odhodki	(243.893)	(252.302)
Drugi poslovni prihodki (odhodki), neto	2.579	6.066
Poslovni izid iz poslovanja	28.671	10.356
Finančni izid	(2.388)	(1.936)
Davki	(3.666)	(365)
Čisti poslovni izid poslovnega leta	22.617	8.055
<i>Spremembe, ki ne bodo preračunane v poslovni izid</i>		
Aktuarska izguba, neto	0	(107)
Davek iz dobička, povezan s sestavinami vseobsegajočega donosa	0	(76)
<i>Spremembe, ki bodo preračunane v poslovni izid</i>		
Sprememba rezerve za pošteno vrednost iz naslova za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	6	68
Dobički in izgube, ki izhajajo iz pretvorb računovodskih izkazov poslovanja v tujini	256	713
Drugi vseobsegajoči donos	262	598
Vseobsegajoči donos	22.879	8.653

Izkaz finančnega položaja

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017 Popravljeno
Dolgoročna sredstva	166.961	161.002
Neopredmetena sredstva	11.375	11.375
Opredmetena osnovna sredstva	149.220	144.000
Druga sredstva	6.366	5.627
Kratkoročna sredstva	92.980	106.359
Zaloge	31.196	32.571
Poslovne terjatve	31.671	28.472
Denar in denarni ustrezniki	19.748	34.625
Druga sredstva	10.365	10.691
SKUPAJ SREDSTVA	259.941	267.361
Dolgoročne obveznosti	59.526	64.427
Finančne obveznosti	44.717	51.017
Druge obveznosti	14.809	13.410
Kratkoročne obveznosti	54.056	68.718
Finančne obveznosti	10.495	18.070
Druge obveznosti	43.561	50.648
SKUPAJ OBVEZNOSTI	113.582	133.145
NETO SREDSTVA	146.358	134.216

Denarni tok ustavljenega poslovanja

000 EUR	2018	2017 Prilagojeno
Neto denarni tok pri poslovanju	18.406	15.356
Neto denarni tok pri naložbenju	(5.753)	(11.461)
Neto denarni tok pri financiranju	(27.555)	(7.660)
Prevedbene razlike	16	199
Neto zmanjšanje denarnih sredstev	(14.902)	(3.765)

Popravek napak je podrobneje predstavljen v razkritju 31.

16. ZALOGE

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017 Popravljen
Zaloge materiala	85.864	82.973
Zaloge nedokončane proizvodnje	59.482	56.955
Zaloge gotovih proizvodov	45.832	39.561
Zaloge trgovskega blaga	15.957	15.231
Zaloge	207.135	194.720

Zaloge na dan 31. december 2018 niso dane kot poročstva za obveznosti (2017: 0 tisoč evrov). Skupina je na dan 31. december 2018 preverila vrednost zalog. Pri zalogah gotovih proizvodov je ugotovila, da je čista iztržljiva vrednost nižja od proizvodne vrednosti, zato je slabila zaloge za 6.723 tisoč evrov (2017: 264 tisoč evrov).

Popravek napak je podrobneje predstavljen v razkritju 31.

17. KRATKOROČNE FINANČNE TERJATVE

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Dana posojila	21.223	24.103
Terjatve za obresti	3.214	1.659
Drugo	330	86
Kratkoročne finančne terjatve	24.767	25.848

Dana posojila vključujejo dano posojilo obvladujoči družbi v višini 20.990 tisoč evrov (2017: 23.850 tisoč evrov). Obrestna mera za dano posojilo je nespremenljiva in znaša pet odstotkov. Posojilo bo poplačano v skladu s pogodbenimi določili. Posojilo je namenjeno smiselni uporabi likvidnostnih presežkov.

Gibanje kratkoročnih danih posojil

000 EUR	2018	2017
Stanje na dan 1. 1.	24.103	18.969
Dana posojila	15.268	5.503
Popravki vrednosti danih posojil	(5)	
Plačila danih posojil	(18.143)	(463)
Prenos z dolgoročnih danih posojil	0	170
Odpis danih posojil	0	(15)
Prevedbene razlike	0	7
Prenos na sredstva (skupine) za odtujitev	0	(68)
Stanje na dan 31. 12.	21.223	24.103

18. KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Terjatve do kupcev	80.524	89.011
Popravki vrednosti terjatev do kupcev	(6.444)	(4.651)
Terjatve za DDV	3.240	3.494
Dani predujmi in varščine	1.741	3.111
Popravki vrednosti danih predujmov	(204)	0
Druge terjatve	1.281	2.063
Popravki vrednosti drugih terjatev	(261)	(262)
Kratkoročne poslovne terjatve	79.877	92.766

Skupina ima večino terjatev do kupcev zavarovanih pred komercialnimi tveganji pri zavarovalnici. Terjatve do kupcev, katerih vrednost znaša 10.600 tisoč evrov (2017: 15.643 tisoč evrov), so dane kot poročstva za obveznosti.

Izkazana vrednost poslovnih terjatev ne presega njihove čiste iztržljive vrednosti.

19. DENAR IN DENARNI USTREZNICI

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Denar v domači valuti	57.265	30.415
Denar v tuji valuti	6.204	4.494
Denarna sredstva z omejeno uporabo	611	0
Denar in denarni ustrezniki	64.080	34.909

Denar v domači valuti zajema dane depozite z ročnostjo do treh mesecev v višini 73 tisoč evrov (2017: 76 tisoč evrov). Obrestna mera za dane depozite je nespremenljiva.

20. DRUGA KRATKOROČNA SREDSTVA

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Kratkoročno odloženi stroški	2.634	1.992
Druga kratkoročna sredstva	2.634	1.992

Kratkoročni odloženi stroški se nanašajo na vnaprejšnja plačila stroškov, ki bodo leta 2019 obremenjevali poslovni izid.

21. KAPITAL

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017 Popravljen
Kapital lastnikov obvladujoče družbe	387.468	384.561
Vpoklicani kapital	145.266	145.266
Kapitalske rezerve	11.461	11.461
Rezerve iz dobička	340	(77)
Zadržani dobički	230.401	227.911
Neobvladujoči delež	19.942	18.376
Kapital	417.410	402.937

Vpoklicani kapital obvladujoče družbe je izkazan v višini 145.266 tisoč evrov in je razdeljen na 994.616 delnic. Nominalna vrednost delnice je 146,05 evra. Število delnic se leta 2018 ni spremenilo.

Lastniška struktura obvladujoče družbe

Delničar	Število delnic 31. 12. 2018	Število delnic 31. 12. 2017
DILON, d. o. o., Gerbičeva ulica 98, Ljubljana, Slovenija	718.351	718.351
Republika Slovenija, Gregorčičeva ulica 20, Ljubljana, Slovenija	248.655	248.655
SIJ d.d., Gerbičeva ulica 98, Ljubljana, Slovenija	27.600	27.600
UNIOR, d. d., Kovaška cesta 10, Zreče, Slovenija	10	10
Skupaj	994.616	994.616

Lastniška struktura se v letu 2018 ni spremenila.

Kapitalske rezerve

Kapitalske rezerve v višini 11.461 tisoč evrov so bile oblikovane ob poenostavljenem zmanjšanju kapitala obvladujoče družbe.

Rezerve

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017 Popravljen
<i>Zakonske rezerve</i>	4.023	3.951
<i>Lastne delnice</i>	(6.009)	(6.009)
<i>Rezerve za lastne delnice</i>	3.754	3.754
Rezerve iz dobička	1.768	1.696
<i>Rezerva za pošteno vrednost iz naslova finančnih sredstev po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa</i>	392	344
<i>Odložene obveznosti za davek</i>	(75)	(65)
Rezerva za pošteno vrednost	317	279
Aktuarski čisti dobički za pokojninske programe	(2.602)	(2.645)
Prevedbene razlike	856	593
Rezerve	340	(77)

Obvladujoča družba je pridobila lastne delnice v višini 2.255 tisoč evrov na podlagi Zakona o prevzemu in načinu poravnave obveznosti Slovenskih železarn v zvezi s programom prestrukturiranja (Ur. l. RS št. 111/2001) in v zvezi z Zakonom o privatizaciji Slovenskih železarn (Ur. l. RS št. 13/1998). Lastne delnice so bile pridobljene z zamenjavo poslovnih deležev v odvisnih družbah za delnice obvladujoče družbe, ki so bile v lasti družb pooblaščenk. Delnice so bile pridobljene »ex lege« in ne skladno z Zakonom o gospodarskih družbah, zato obvladujoča družba zanje ni oblikovala sklada za lastne delnice. Delnice so izkazane po nabavni vrednosti.

Obvladujoča družba je v letu 2018 iz čistega poslovnega izida oblikovala 72 tisoč evrov zakonskih rezerv (2017: 570 tisoč evrov). Obvladujoča družba je popravljala napako iz preteklih let, in sicer je dodatno oblikovala zakonske rezerve v višini 316 tisoč evrov. Podrobneje je učinek popravka napake prikazan v razkritju 31.

Bilančni dobiček

Skupina ni pravna oseba oziroma imetnica pravice odločanja. Zadržani dobički in čisti poslovni izid poslovnega leta odvisnih družb, ki so vključeni v konsolidirane računovodske izkaze, so razdeljivi na ravni odvisnih družb.

22. REZERVACIJE ZA ZASLUŽKE ZAPOSLENCEV

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Rezervacije za odpravnine	11.817	11.837
Rezervacije za jubilejne nagrade	2.116	2.115
Rezervacije iz naslova programa pozaposlitvenih zaslužkov	187	208
Rezervacije za zasluške zaposlencev	14.120	14.160

Skupina v letu 2018 ni izvedla aktuarskega izračuna, saj se leta 2018 predpostavke, uporabljene za ugotovitev višine rezervacij za leto 2017, niso pomembno spremenile.

Aktuarski izračun je bil leta 2017 izdelan na podlagi aktuarskega modela in predpostavk, ki izhajajo iz tablic smrtnosti, rasti plač v Sloveniji in družbi ter iz krivulje donosnosti, ki predstavlja zvezo med tržnimi donosi državnih obveznic na evrskem območju in preostankom časa do zapadlosti obveznosti. Diskontna mera, upoštevana pri izračunih, je znašala od 0,0 do 2,3 odstotka, odvisno od zapadlosti. V izračunu je upoštevana od 0,1 do 0,4-odstotna smrtnost, od 0,7 do 3,5-odstotna fluktuacija ter 3,6-odstotna nominalna letna stopnja rasti povprečnih mesečnih plač.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade izračunava pooblaščen aktuar. Sprememba rezervacij ima neposreden vpliv na izkaz poslovnega izida, razen aktuarskih dobičkov, ki vplivajo na vseobsegajoči donos.

Gibanje rezervacij za zasluške zaposlencev za leto 2018

000 EUR	31. 12. 2017	Oblikovanje	Odprava	Poraba	31. 12. 2018
Rezervacije za odpravnine	11.837	193	(14)	(198)	11.818
Rezervacije za jubilejne nagrade	2.115	0	0	0	2.115
Rezervacije iz naslova programa pozaposlitvenih zaslužkov	208	0	(6)	(15)	187
Rezervacije za zasluške zaposlencev	14.160	193	(20)	(213)	14.120

Gibanje rezervacij za zasluške zaposlencev za leto 2017

000 EUR	31. 12. 2016	Oblikovanje	Odprava	Poraba	Prevedbene razlike	Prenos na obveznosti za odtujitev	31. 12. 2017
Rezervacije za odpravnine	12.785	3.043	(626)	(314)	4	(3.055)	11.837
Rezervacije za jubilejne nagrade	2.757	450	(237)	0	2	(857)	2.115
Rezervacije iz naslova programa pozaposlitvenih zaslužkov	221	2	0	(15)	0	0	208
Rezervacije za zasluške zaposlencev	15.763	3.495	(863)	(329)	6	(3.912)	14.160

Analiza občutljivosti aktuarskih predpostavk za leto 2017

000 EUR	31. 12. 2017		
	Sprememba v predpostavki (za odsotne točke)	Odpravnine ob upokojitvi	Jubilejne nagrade
Aktuarska predpostavka			
	+0,5	(483)	(79)
Donosnost	-0,5	463	71
	+0,5	520	84
Rast plač	-0,5	(496)	(76)
	+0,5	(499)	(82)
Fluktuacija	-0,5	537	88

23. DRUGE REZERVACIJE

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Rezervacije za ekološke sanacije	3.115	0
Rezervacije za tožbe	678	836
Rezervacije za reklamacije	518	312
Druge rezervacije	4.311	1.148

Zoper odvisno družbo Noži Ravne je predlagatelj ASKO B.V. zaradi zatrjevanih kršitev pogodbe vložil predlog za arbitražo pred Nizozemskim arbitražnim institutom v Amsterdamu. Dne 4. aprila 2016 je bila izdana arbitražna odločba NAI 4202, s katero je arbitražni tribunal delno ugodil zahtevku predlagatelja. Zaradi zatrjevanih procesnih kršitev do pravice do izjave in obrambe je odvisna družba na pristojno sodišče v Amsterdamu vložila predlog za razveljavitev arbitražne odločbe. Predlog za razveljavitev je bil na prvi stopnji zavrnjen. Postopek razveljavitve arbitražne odločbe še ni zaključen, o zadevi še odloča Vrhovno sodišče v Amsterdamu. Pristojno okrožno sodišče v Ljubljani je o predlogu predlagatelja izven obravnave zgolj na podlagi pisnih vlog strank dne 17. oktobra 2018 odločilo, da se predlogu predlagatelja ugodi. Odvisna družba je zoper izdani sklep vložila pritožbo, ki jo obravnava vrhovno sodišče in kjer se še vedno pričakuje ugoden razplet. Na podlagi novih dejstev je skupina v zadevi predlagatelja zoper odvisno družbo iz naslova arbitražne odločbe Nizozemskega arbitražnega instituta opr. št. NAI 4202 oblikovala rezervacijo iz naslova arbitražnega postopka.

Gibanje drugih rezervacij za leto 2018

000 EUR	31. 12. 2017	Oblikovanje in odprava	Poraba	31. 12. 2018
Rezervacije iz naslova arbitražnega postopka	0	3.115	0	3.115
Rezervacije za tožbe	836	(152)	(6)	678
Rezervacije za reklamacije	312	206	0	518
Druge rezervacije	1.148	3.169	(6)	4.311

Gibanje drugih rezervacij za leto 2017

000 EUR	31. 12. 2016	Oblikovanje	Odprava in poraba	Prevedbene razlike	Prenos na obveznosti za odtujitev	31. 12. 2017
Rezervacije za tožbe	883	37	(17)	2	(69)	636
Rezervacije za reklamacije	482	7	(178)	1	0	312
Druge rezervacije	1.365	44	(195)	3	(69)	1.148

24. DOLGOROČNI RAZMEJENI PRIHODKI

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Odstopljene prispevki	1.077	1.052
Subvencije za opredmetena osnovna sredstva	761	873
Dolgoročni razmejeni prihodki	1.838	1.925

Gibanje dolgoročnih razmejenih prihodkov za leto 2018

000 EUR	31. 12. 2017	Oblikovanje	Odprava in poraba	Prevedbene razlike	Prenos na obveznosti za odtujitev	31. 12. 2018
Odstopljani prispevki	1.052	1.425	(1.400)	0	0	1.077
Subvencije za opredmetena osnovna sredstva	873	0	(112)	0	0	761
Drugi razmejeni prihodki	0	458	(458)	0	0	0
Dolgoročni razmejeni prihodki	1.925	1.883	(1.970)	0	0	1.838

Gibanje dolgoročnih razmejenih prihodkov za leto 2017

000 EUR	31. 12. 2016	Oblikovanje	Odprava in poraba	Prevedbene razlike	Prenos na obveznosti za odtujitev	31. 12. 2017
Odstopljani prispevki	989	1.396	(459)	0	(874)	1.052
Subvencije za opredmetena osnovna sredstva	4.489	15	(1.385)	5	(2.251)	873
Drugi razmejeni prihodki	54	3.763	(3.783)	0	(34)	0
Dolgoročni razmejeni prihodki	5.532	5.174	(5.627)	5	(3.159)	1.925

25. DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Prejeta posojila	177.172	172.184
Obveznosti za izdane obveznice	51.076	93.802
Obveznosti iz finančnega najema	2.847	2.129
Dolgoročne finančne obveznosti	231.095	268.115

Prejeta posojila zajemajo posojila, prejeta od bank v državi in tujini. Prejeta posojila so v višini 13.588 tisoč evrov (2017: 21.037 tisoč evrov) zavarovana z nepremičninami, premičninami in terjatvami. Druga prejeta posojila niso zavarovana. Obrestna mera za večino prejetih posojil in obveznosti iz finančnega najema je spremenljiva in vezana na EURIBOR.

Gibanje dolgoročnih prejetih posojil

000 EUR	2018	2017
Stanje na dan 1. 1.	172.184	196.928
Nova prejeta posojila	73.541	379.902
Plačila prejetih posojil	0	(44)
Prenos na kratkoročna prejeta posojila	(69.389)	(353.988)
Tečajne razlike	(1)	(56)
Prevedbene razlike	0	39
Razmejitev stroškov odobritev	837	(851)
Prenos na obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	(49.746)
Stanje na dan 31. 12.	177.172	172.184

Obveznosti za izdane obveznice

Obveznosti za izdane obveznice se nanašajo na obveznice z oznako SIJ5. Obveznice je obvladujoča družba izdala julija 2015 v skupni nominalni vrednosti 51.218 tisoč evrov. Celotna izdaja obveznic obsega 51.218 apoenov po tisoč evrov. Datum dosvetja je 21. julij 2020. Obrestna mera za izdane obveznice je nespremenljiva in znaša 4,0 odstotka letno. Obresti dospevajo v plačilo letno za nazaj. Nominalna vrednost glavnice dospe v izplačilo v celoti v enkratnem znesku ob dosvetju. Z obveznicami se trguje na Ljubljanski borzi. Zaključni tečaj Ljubljanske borze na dan 31. december 2018 je znašal 104,00 in je uporabljen za izračun poštenih vrednosti na dan 31. december 2018. Obveznosti za izdane obveznice z oznako SIJ4 dospejo v plačilo 24. novembra 2019, zato so bile prenesene med kratkoročne finančne obveznosti.

Gibanje dolgoročnih obveznosti iz finančnega najema

000 EUR	2018	2017
Stanje na dan 1. 1.	2.129	4.614
Novi finančni najemi	2.493	1.048
Prenos na kratkoročne obveznosti iz finančnega najema	(1.776)	(2.273)
Tečajne razlike	0	(3)
Prevedbene razlike	0	14
Prenos na obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	(1.271)
Stanje na dan 31. 12.	2.846	2.129

Najmanjša vsota prihodnjih najemnin, ki zapadejo v plačilo v obdobju od enega do petih let, znaša 2.642 tisoč evrov (2017: 1.831 tisoč evrov), po petih letih pa 340 tisoč evrov (2017: 408 tisoč evrov).

Čista sedanja vrednost prihodnjih najemnin, ki zapadejo v plačilo v obdobju od enega do petih let, znaša 2.521 tisoč evrov (2017: 1.743 tisoč evrov), po petih letih pa 325 tisoč evrov (2017: 386 tisoč evrov).

26. KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Prejeta posojila	74.359	67.347
Obveznosti za izdane obveznice	42.859	0
Obveznosti za izdane komercialne zapise	29.723	26.993
Obveznosti iz finančnega najema	1.487	1.307
Obveznosti iz naslova obresti	1.542	1.602
Druge finančne obveznosti	333	81
Kratkoročne finančne obveznosti	150.303	97.330

Prejeta posojila zajemajo posojila, prejeta od bank v državi in tujini. Prejeta posojila so v višini 15.074 tisoč evrov (2017: 8.282 tisoč evrov) zavarovana z nepremičninami, premičninami in terjatvami. Druga prejeta posojila niso zavarovana. Obrestna mera za večino prejetih posojil in obveznosti iz finančnega najema je spremenljiva in vezana na EURIBOR.

Gibanje kratkoročnih prejetih posojil

000 EUR	2018	2017
Stanje na dan 1. 1.	67.347	95.820
Nakup družbe	0	86
Nova prejeta posojila	563.160	219.235
Plačila prejetih posojil	(625.769)	(583.610)
Prenos z dolgoročnih prejetih posojil	69.389	353.987
Tečajne razlike	(1)	(15)
Prevedbene razlike	299	(803)
Razmejitev stroškov odobritev	(65)	(268)
Prenos na obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	(17.085)
Stanje na dan 31. 12.	74.359	67.347

Obveznosti za izdane obveznice

Obveznosti za izdane obveznice se nanašajo na obveznice z oznako SIJ4. Obveznice je obvladujoča družba izdala novembra 2014 v skupni nominalni vrednosti 42.897 tisoč evrov. Celotna izdaja obveznic obsega 42.897 apoenov po tisoč evrov. Datum dospelja je 24. november 2019. Obrestna mera za izdane obveznice je nespremenljiva in znaša 4,5 odstotka letno. Obresti dospevajo v plačilo letno za nazaj. Nominalna vrednost glavnice dospe v izplačilo v celoti v enkratnem znesku ob dospelju. Z obveznicami se trguje na Ljubljanski borzi. Zaključni tečaj Ljubljanske borze na dan 31. december 2018 je znašal 104,24 in je uporabljen za izračun poštene vrednosti na dan 31. december 2018.

Obveznosti za izdane komercialne zapise

Obveznosti za izdane komercialne zapise v višini 30.000 tisoč evrov se nanašajo na 12-mesečne komercialne zapise z oznako SIK05, ki jih je obvladujoča družba izdala 14. decembra 2018 kot peto zaporedno izdajo. Skupna nominalna vrednost komercialnih zapisov znaša 30.000 tisoč evrov in obsega 30.000 apoenov po tisoč evrov. Obrestna mera komercialnega zapisa znaša 1,0 odstotka letno. Komercialni zapis je diskontni vrednostni papir. Obresti so obračunane vnaprej ter se ob vplačilu komercialnega zapisa odštejejo v obliki diskonta od nominalne vrednosti komercialnega zapisa. Obveznosti iz naslova komercialnega zapisa dospejo v plačilo 13. decembra 2019. S komercialnimi zapisi se trguje na Ljubljanski borzi. Zaključni tečaj Ljubljanske borze na dan 31. december 2018 je znašal 100,00 in je uporabljen za izračun poštene vrednosti na dan 31. december 2018. Četrto izdajo zapisov z oznako SIK04 v višini 27.325 tisoč evrov je obvladujoča družba ob zapadlosti poplačala.

Gibanje kratkoročnih obveznosti iz finančnega najema

000 EUR	2018	2017
Stanje na dan 1. 1.	1.307	2.253
Novi finančni najemi	5	0
Plačila obveznosti iz finančnega najema	(1.601)	(2.589)
Prenos z dolgoročnih obveznosti iz finančnega najema	1.776	2.273
Tečajne razlike	0	(1)
Prevedbene razlike	0	10
Razmejitev stroškov odobritev	0	3
Prenos na obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	(642)
Stanje na dan 31. 12.	1.487	1.307

Najmanjša vsota prihodnjih najemnin, ki zapadejo v plačilo v obdobju naslednjega poslovnega leta, na dan 31. december 2018 znaša 1.576 tisoč evrov (2017: 1.367 tisoč evrov), pri čemer čista sedanja vrednost prihodnjih najemnin znaša 1.488 tisoč evrov (2017: 1.307 tisoč evrov).

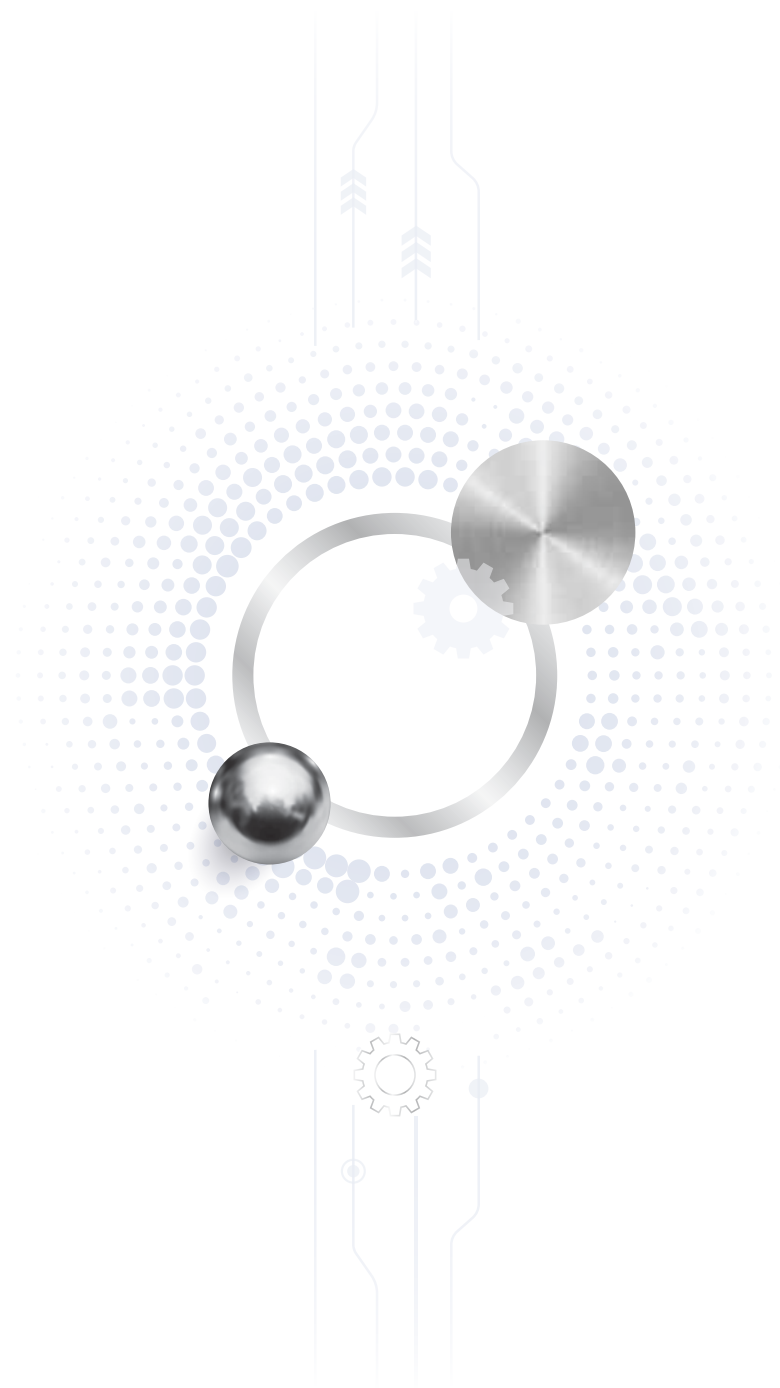
27. KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Obveznosti do dobaviteljev	187.478	204.507
Obveznosti do zaposlencev	5.969	5.266
Prejeti predujmi in varščine	22.927	1.841
Obveznosti za davščine	5.066	4.950
Druge obveznosti	1.216	1.421
Kratkoročne poslovne obveznosti	222.656	217.985

Obvladujoča družba je novembra 2018 prejela 20.000 tisoč evrov kot varščino za zavezujočo ponudbo za prodajo naložbe v odvisno družbo. Postopek prodaje je bil zaključen v februarju 2019. Prejet predujem bo poračunan v učinkih pri prodaji. Podrobneje je transakcija opisana v razkritju 15 – Sredstva (skupine) za odtujitev.

28. DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Vračunani stroški neizkoriščenih dopustov	1.149	540
Vračunani stroški podizvajalcev	232	14
Vračunane provizije kupcev	110	113
Vračunane obveznosti iz naslova tožb	281	216
Vračunani stroški za emisijske kupone	770	510
Druge obveznosti	2.996	605
Kratkoročno nezaračunani prihodki	210	182
Druge kratkoročne obveznosti	5.748	2.180

29. POROČANJE PO POSLOVNIH PODROČJIH

Poročanje po poslovnih področjih za leto 2018

000 EUR	Jeklarstvo	Servisni centri in prodajna mreža	Surovinska baza	Predelava	Prehrambna de- javnost (ustavlje- no poslovanje)	Skupaj poslovna področja	Upravljanje in druge storitve	Skupaj	Izločitev	Izločitev ustavljenega poslovanja	Konsolidirani računovodski izkazi
Poslovni prihodki (zunanji)	502.928	166.041	70.991	61.130	269.985	1.071.075	1.676	1.072.751	0	(269.985)	802.766
Poslovni prihodki (med poslovnimi področji)	117.279	2.546	26.264	8.467	0	154.556	14.598	169.154	(169.154)	0	0
Prihodki	620.207	168.586	97.255	69.596	269.985	1.225.630	16.274	1.241.905	(169.154)	(269.985)	802.766
Čisti poslovni izid pred davki	(5.938)	2.292	1.128	(6.884)	18.951	9.549	(4.502)	5.047	0	(18.951)	(13.904)
Prihodki od obresti	184	17	122	22	86	431	3.525	3.956	(2.276)	(86)	1.594
Odhodki od obresti	9.761	1.375	612	739	1.868	14.355	5.243	19.598	(2.513)	(1.868)	15.217
Amortizacija	41.220	3.023	628	2.875	0	47.746	720	48.466	0	0	48.466
Delež v dobičku v pridruženih družbah	99	0	0	0	0	0	0	99	0	0	99
Sredstva	622.244	107.919	29.487	58.867	259.941	1.078.458	73.527	1.151.985			1.151.985
Obveznosti	397.745	93.661	22.330	46.658	113.582	673.976	70.599	744.575			744.575

Poročanje po poslovnih področjih za leto 2017

000 EUR	Jeklarstvo	Servisni centri win prodajna mreža	Surovinska baza	Predelava	Prehrambna de- javnost (ustavlje- no poslovanje)	Skupaj poslovna področja	Upravljanje in druge storitve	Skupaj	Izločitev	Izločitev ustavljenega poslovanja	Konsolidirani računovodski izkazi
Poslovni prihodki (zunanji)	452.835	174.060	70.580	55.817	256.592	1.009.884	1.578	1.011.462	0	(256.592)	754.870
Poslovni prihodki (med poslovnimi področji)	128.431	2.091	21.813	8.157	0	160.492	17.911	178.403	(178.403)	0	0
Prihodki	581.266	176.151	92.393	63.974	256.592	1.170.376	19.489	1.189.865	(178.403)	(256.592)	754.870
Čisti poslovni izid pred davki	6.801	504	763	(913)	9.070	16.225	(693)	15.532	0	(9.070)	6.462
Prihodki od obresti	181	24	127	26	687	1.045	3.253	4.298	(2.421)	(687)	1.190
Odhodki od obresti	8.444	1.413	916	742	2.330	13.845	6.688	20.533	(1.697)	(2.330)	16.506
Amortizacija	42.430	3.289	661	3.008	14.133	63.521	709	64.230	0	(14.133)	50.097
Delež v dobičku v pridruženih družbah	94	0	0	0	0	0	0	94	0	0	94
Sredstva	643.504	112.748	28.876	67.106	267.361	1.119.595	20.140	1.139.736			1.139.736
Obveznosti	409.698	99.936	22.084	48.391	133.145	713.254	23.546	736.800			736.800

30. POGOJNE OBVEZNOSTI IN POGOJNA SREDSTVA

Pogojna sredstva na dan 31. december 2018 znašajo 43.175 tisoč evrov (2017: 10.386 tisoč evrov) in se nanašajo na prejete garancije za odpravo napak v garancijski dobi. Iz naslova prejetih garancij skupina ne pričakuje prilivov.

Pogojne obveznosti na dan 31. december 2018 znašajo 4.390 tisoč evrov (2017: 7.802 tisoč evrov) in se nanašajo na garancije, dane za dobro izvedbo del, tožbe in dana poročstva. Iz naslova danih poroštev, tožb in garancij skupina ne pričakuje odlivov.

31. POPRAVEK POMEMBNIH NAPAK IZ PRETEKLIH LET

Pojasnilo glede prilagoditev stanj v izkazu finančnega položaja na dan 31. december 2016

000 EUR	Pojasnilo	31. 12. 2016 Poročano	Prilagoditev	1. 1. 2017 Popravljen
SREDSTVA				
Dolgoročna sredstva		705.791	592	706.383
Neopredmetena sredstva		47.825	0	47.825
Opredmetena osnovna sredstva	A	620.694	(2.141)	618.554
Biološka sredstva	B	0	390	390
Naložbene nepremičnine		4.094	0	4.094
Naložbe v pridružene družbe		1.622	0	1.622
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegujočega donosa		1.225	0	1.225
Finančne terjatve		256	0	256
Poslovne terjatve		2.239	0	2.239
Druge sredstva		1.007	0	1.007
Odložene terjatve za davek	C	26.829	2.343	29.171
Kratkoročna sredstva		438.156	(12.340)	425.816
Sredstva (skupine) za odtujitev		4.102	0	4.102
Biološka sredstva	B	0	6.794	6.794
Zaloge	D	238.397	(17.121)	221.276
Finančne terjatve		19.679	0	19.679
Poslovne terjatve	E	112.099	(229)	111.870
Terjatve za davek iz dobička		1.384	0	1.384
Denar in denarni ustrezniki		59.443	0	59.443
Druge sredstva	F	3.053	(1.784)	1.269
Skupaj sredstva		1.143.947	(11.747)	1.132.200
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV				
Kapital	I	423.471	(12.884)	410.588
Kapital lastnikov obvladujoče družbe		389.043	(12.597)	376.446
Neobvladujoči delež		34.429	(287)	34.142
Dolgoročne obveznosti		325.300	1.051	326.351

tabela se nadaljuje →

nadaljevanje tabele

000 EUR	Pojasnilo	31. 12. 2016 Poročano	Prilagoditev	1. 1. 2017 Popravljen
Rezervacije za zaslužke zaposlenecv	G	15.763	1.051	16.814
Druge rezervacije		1.365	0	1.365
Razmejeni prihodki		5.532	0	5.532
Finančne obveznosti		295.240	0	295.240
Poslovne obveznosti		612	0	612
Odložene obveznosti za davek		6.787	0	6.787
Kratkoročne obveznosti		395.176	85	395.261
Finančne obveznosti		130.156	0	130.156
Poslovne obveznosti		259.237	0	259.237
Obveznosti za davek iz dobička		1.333	0	1.333
Druge obveznosti	H	4.450	85	4.535
Skupaj obveznosti do virov sredstev		1.143.947	(11.747)	1.132.200

Pojasnilo A: Gre za biološka sredstva v višini 2.141 tisoč evrov, od katerih je bilo za 1.841 tisoč evrov prenesenih na kratkoročna biološka sredstva, za 300 tisoč evrov sredstev pa na dolgoročna biološka sredstva.

Pojasnilo B: Gre za dolgoročna biološka sredstva v višini 390 tisoč evrov, od katerih je bilo za 300 tisoč evrov sredstev prenesenih z opredmetenih osnovnih sredstev, za 90 tisoč evrov sredstev pa z zalog, ter za kratkoročna biološka sredstva v višini 6.794 tisoč evrov, od katerih je bilo 6.713 tisoč evrov prenesenih z zalog z negativnim dodatkom za pošteno vrednost bioloških sredstev višini 1.760 tisoč evrov, za 1.841 tisoč evrov pa z opredmetenih osnovnih sredstev.

Pojasnilo C: Gre za dodatno oblikovane odložene davke iz naslova odprave napak iz preteklih let.

Pojasnilo D: Gre za sredstva v višini 6.713 tisoč evrov, ki so bila z zalog prenesena na kratkoročna biološka sredstva, za sredstva v višini 91 tisoč evrov, ki so bila z zalog prenesena na dolgoročna biološka sredstva, ter za odpravo zadržanih odmikv iz preteklih let v višini 10.317 tisoč evrov.

Pojasnilo E: Gre za prilagoditev za popravek vrednosti terjatve do kupcev v višini 229 tisoč evrov.

Pojasnilo F: Gre za popravek kratkoročnih razmejenih stroškov v višini 1.784 tisoč evrov.

Pojasnilo G: Gre za višino prilagoditve za rezervacije za odpravnine za osebe, zaposlene po individualnih pogodbah v višini 1.051 tisoč evrov.

Pojasnilo H: Gre za višino prilagoditve neizkoriščenih dopustov oseb, zaposlenih po individualnih pogodbah v višini 85 tisoč evrov.

Pojasnilo I: Gre za skupno višino prilagoditev zadržanih dobičkov s konca leta 2016.

Pojasnilo glede prilagoditev stanj v izkazu finančnega položaja na dan 31. december 2017

000 EUR	Pojasnilo	31. 12. 2017 Poročano	Prilagoditev	31. 12. 2017 Popravljeno
SREDSTVA				
Dolgoročna sredstva		520.570	516	521.086
Neopredmetena sredstva		35.069	0	35.069
Opredmetena osnovna sredstva		452.508	0	452.508
Naložbene nepremičnine		166	0	166
Naložbe v pridružene družbe		1.716	0	1.716
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegujočega donosa		1.215	0	1.215
Finančne terjatve		30	0	30
Poslovne terjatve		198	0	198
Druga sredstva	A	2.286	(1.784)	503
Odložene terjatve za davek	B	27.381	2.299	29.681
Kratkoročna sredstva		631.613	(12.963)	618.650
Sredstva (skupine) za odtujitev	C	270.038	(2.646)	267.392
Zaloge	D	205.037	(10.317)	194.720
Finančne terjatve		25.848	0	25.848
Poslovne terjatve		92.766	0	92.766
Terjatve za davek iz dobička		1.023	0	1.023
Denar in denarni ustrezniki		34.909	0	34.909

tabela se nadaljuje →

nadaljevanje tabele

000 EUR	Pojasnilo	31. 12. 2017 Poročano	Prilagoditev	31. 12. 2017 Popravljeno
Druga sredstva		1.992	0	1.992
Skupaj sredstva		1.152.184	(12.447)	1.139.736

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV				
Kapital	E	415.512	(12.575)	402.937
Kapital lastnikov obvladujoče družbe		396.877	(12.317)	384.560
Neobvladujoči delež		18.635	(258)	18.376
Dolgoročne obveznosti		285.766	0	285.766
Rezervacije za zaslužke zaposlenecv		14.160	0	14.160
Druge rezervacije		1.148	0	1.148
Razmejeni prihodki		1.925	0	1.925
Finančne obveznosti		268.115	0	268.115
Poslovne obveznosti		403	0	403
Odložene obveznosti za davek		16	0	16
Kratkoročne obveznosti		450.906	128	451.034
Obveznosti za odtujitev	C	133.017	128	133.145
Finančne obveznosti		97.330	0	97.330
Poslovne obveznosti		217.985	0	217.985
Obveznosti za davek iz dobička		394	0	394
Druge obveznosti		2.180	0	2.180
Skupaj obveznosti do virov sredstev		1.152.184	(12.447)	1.139.736

Pojasnilo A: Gre za popravek razmejenih stroškov v višini 1.784 tisoč evrov.

Pojasnilo B: Gre za dodatno oblikovane odložene davke iz naslova odprave napak iz preteklih let.

Pojasnilo C: Gre za odpravo napak iz preteklih let v odvisni družbi, ki je bila kot ustavljeno poslovanje prenesena na sredstva in obveznosti za odtujitev. Popravek napake na sredstvih za odtujitev v višini 2.646 tisoč evrov se nanaša na odpravo napake bioloških sredstev, oblikovanje popravkov vrednosti terjatev in s tem povezanih odloženih terjatev za davek. Popravek napake na obveznostih za odtujitev v višini 128 tisoč evrov pa se nanaša na popra-

vek rezervacij za odpravnine za osebe zaposlene po individualnih pogodbah in kratkoročnih razmejenih stroškov.

Pojasnilo D: Gre za odpravo zadržanih odmikov iz preteklih let v višini 10.317 tisoč evrov.

Pojasnilo E: Gre za skupno višino prilagoditev zadržanih dobičkov s konca leta 2017.

Pojasnilo glede prilagoditev prometov v vseobsegajočem donosu za leto 2017

000 EUR	Pojasnilo	2017 Poročano	Prilagoditev	2017 Popravljen
Čisti prihodki od prodaje	A	756.062	(1.192)	754.870
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov		(598.883)	0	(598.883)
Kosmati poslovni izid		157.179	(1.192)	155.987
Stroški prodajanja		(42.243)	0	(42.243)
Stroški splošnih dejavnosti		(88.333)	0	(88.333)
Drugi poslovni prihodki		6.787	0	6.787
Drugi poslovni odhodki		(5.107)	0	(5.107)
Slabitve (dobički/izgube) poslovnih terjatev		(2.439)	0	(2.439)
Poslovni izid iz poslovanja		25.844	(1.192)	24.652
Finančni prihodki		1.467	0	1.467
Finančni odhodki	A	(20.943)	1.192	(19.751)
Finančni izid		(19.476)	1.192	(18.284)
Delež dobička v pridruženih družbah		94	0	94
Poslovni izid pred davki		6.462	0	6.462
Davek iz dobička		(1.141)	0	(1.141)
Odloženi davek		1.030	0	1.030
Čisti poslovni izid poslovnega leta iz delujočega poslovanja		6.351	0	6.351
Dobiček iz ustavljenega poslovanja	B	8.604	(549)	8.055
Čisti poslovni izid poslovnega leta		14.955	(549)	14.406

tabela se nadaljuje →

nadaljevanje tabele

000 EUR	Pojasnilo	2017 Poročano	Prilagoditev	2017 Popravljen
Spremembe, ki ne bodo prerazvrščene v poslovni izid				
Davek iz dobička, povezan s sestavinami vseobsegajočega donosa		(32)	0	(32)
Aktuarske čiste izgube za pokojninske programe		(1.201)	0	(1.201)
Spremembe, ki bodo prerazvrščene v poslovni izid				
Sprememba drugih rezerv iz naslova sprememb finančnih sredstev po poštenu vrednosti		149	0	149
Dobički in izgube, ki izhajajo iz pretvorb računovodskih izkazov poslovanja v tujini		(141)	0	(141)
Drugi vseobsegajoči donos iz ustavljenega poslovanja	C	(260)	858	598
Vseobsegajoči donos		13.470	308	13.778

Pojasnilo A: Gre za prerazporeditev pripoznanih finančnih popustov v višini 1.192 tisoč evrov kot zmanjšanje čistih prihodkov od prodaje.

Pojasnilo B: Gre za popravek napak pri ustavljenem poslovanju. Prikazuje 763 tisoč evrov prilagoditev iz naslova oblikovanih popravkov vrednosti terjatev do zunanjega kupca in oblikovanje povezanih odloženih terjatev za davke, kar v letu 2017 predstavlja vpliv na povečanje drugih poslovnih odhodkov za 534 tisoč evrov, 229 tisoč evrov je učinek prilagoditve na 1.1.2017 prikazuje prilagoditev letnega prometa za biološka sredstva ob žetvi v skladu z MRS 41 ter popravek vrednosti neizkoriščenih dopustov za zaposlene po individualnih pogodbah in zadržani dobičkov na 1.1.2017 v višini 85 tisoč evrov ter učinka na poslovni izid v vrednosti 17 tisoč evrov.

Pojasnilo C: Gre za popravek aktuarskih izgub v višini 858 tisoč evrov, ki so bile evidentirane v letu 2017 namesto na dan 31. december 2016.

32. POSLOVNE ZDRUŽITVE

Dne 1. avgusta je skupina odkupila dejavnost predelave odpadnega materiala od družbe Harsco Minerali d.o.o. S prevzemom dejavnosti bo skupina sama predelovala odpadni material v stranski produkt, ki se lahko uporablja v nadaljnjem proizvodnem procesu oziroma ga bo prodajala kot vhodni material gradbeništvu, cestogradnji ali za sanacijo okolja.

V letu 2018 je skupina ocenila poštene vrednosti sredstev prevzete dejavnosti in jih pri začetnem obračunavanju poslovne združitve tudi upoštevala:

000 EUR	Poštena vrednost na dan 1. 8. 2018
Opredmetena osnovna sredstva	2.038
Zaloge	383
Neto vrednost sredstev prevzete dejavnosti	2.421
Nakupna cena	2.000
NEGATIVNA RAZLIKA PRI PREVZEMU	421

POVEZANE OSEBE

Povezane osebe so obvladujoča družba (vključno z njenimi obvladujočimi družbami in družbami v njihovih skupinah), odvisne družbe, pridružene družbe, ostale povezane družbe in pristojni za upravljanje družb.

Posli/transakcije z obvladujočo družbo

000 EUR	2018	2017
Prihodki	1.560	1.115

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Finančne terjatve	24.207	25.505
Obveznosti	95	0

Posli/transakcije s pristojnimi za upravljanje

Skupni znesek vseh prejemkov članov nadzornega sveta in prejemkov, ki jih je na podlagi pogodbe o vodenju poslov za opravljanje funkcije oziroma nalog v skupini v poslovnem letu prejelo ključno poslovodno osebje:

000 EUR	2018	2017
Ključno poslovodno osebje	13.879	14.666
Člani nadzornega sveta	50	91

Prejemki zajemajo bruto plače in regres. Potni stroški, stroški namestitve in dnevnici niso izkazani, ker po svoji naravi ne predstavljajo plačila ključnim poslovodnim osebam.

Skupina leta 2018 ni odobrila predujmov in posojil in ni dala porošttev ključnim poslovodnim osebam ali članom nadzornega sveta. Na dan 31. decembra 2018 družba nima terjatev ali obveznosti do ključnih poslovodnih oseb, razen obveznosti za plače iz meseca decembra, ki so bile izplačane v januarju 2019.

Ključno poslovodno osebje predstavlja vodstvo obvladujoče družbe in vodstvo odvisnih družb.

FINANČNI INSTRUMENTI IN TVEGANJA

Zaupajsko (kreditno) tveganje

Skupina zaupajsko (kreditno) tveganje ocenjuje kot zmerno in ustrezno obvladovano. Terjatve spremlja skupina sistematično in ažurno. Kreditno tveganost kupcev v portfelju uravnava skupina glede na bonitetne ocene kupcev, ki jih skupina prejme od zunanjih bonitetnih institucij, z uporabo instrumentov za zavarovanje plačil in z visokim deležem zavarovanja vseh terjatev pri kreditnih zavarovalnicah. Izpostavljenost kreditnemu tveganju skupina še dodatno zmanjšuje z dnevnim preverjanjem zapadlih terjatev. Posebno intenzivno se skupina ukvarja z obvladovanjem terjatev do velikih kupcev, pri čemer je pomembno orodje ustrezna lastna informacijska oprema. Največjo izpostavljenost na dan poročanja predstavljajo terjatve do kupcev, finančne terjatve in depoziti.

Starostna struktura finančnih sredstev

000 EUR		Zapadla				
31. 12. 2018	Nezapadla	Do 3 mesecev	Od 3 mesecev do 1 leta	Od 1 leta do 3 let	Nad 3 leta	Skupaj
Terjatve do kupcev	59.269	14.678	3.768	2.097	1.216	81.028
Finančne terjatve in depoziti	24.801	0	2	19	0	24.822
Skupaj	84.070	14.678	3.770	2.116	1.216	105.850

000 EUR		Zapadla				
31. 12. 2017	Nezapadla	Do 3 mesecev	Od 3 mesecev do 1 leta	Od 1 leta do 3 let	Nad 3 leta	Skupaj
Terjatve do kupcev	74.214	8.722	1.849	2.647	2.127	89.560
Finančne terjatve in depoziti	25.735	1	2	159	0	25.897
Skupaj	99.949	8.723	1.851	2.806	2.127	115.456

Gibanje popravkov vrednosti finančnih sredstev

000 EUR	Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2017	Sprememba zaradi uvedbe MSRP 9	Spremembe z vplivom na poslovni izid	Spremembe brez vpliva na poslovni izid	Prenos na sredstva (skupine) za odtujitev	Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2018
Terjatve do kupcev	5.004	3.001	(425)	(707)	0	6.873
Finančne terjatve in depoziti	18	7		(1)	0	25
Skupaj	5.022	3.008	(425)	(708)	0	6.898

000 EUR	Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2016	Spremembe z vplivom na poslovni izid	Spremembe brez vpliva na poslovni izid	Prenos na sredstva (skupine) za odtujitev	Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2017
Terjatve do kupcev	8.074	2.329	(4.394)	(1.005)	5.004
Finančne terjatve in depoziti	1	0	17	0	18
Skupaj	8.075	2.329	(4.377)	(1.005)	5.022

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje skupina upravlja z ustreznim načrtovanjem denarnih tokov in vnaprej dogovorjenih kratkoročnih posojilnih linij pri bankah v obsegu, ki zagotavlja, da je skupina v vsakem trenutku sposobna izpolniti zapadle obveznosti.

000 EUR	Sedanja vrednost	Do 3 mesecev	Od 3 mesecev do 1 leta	Od 1 leta do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
31. 12. 2018						
Obveznosti do dobaviteljev	187.478	174.374	12.973	129	2	187.478
Finančne obveznosti z bodočimi obrestmi	381.398	31.306	130.637	202.481	26.570	390.994
Druge obveznosti	1.849	1.215	1	633	0	1.849
Skupaj	570.725	206.895	143.611	203.243	26.572	580.319

000 EUR						
31. 12. 2017	Sedanja vrednost	Do 3 mesecev	Od 3 mesecev do 1 leta	Od 1 leta do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
Obveznosti do dobaviteljev	204.507	194.131	10.347	29	0	204.507
Finančne obveznosti z bodočimi obrestmi	365.445	28.609	77.824	285.609	9.028	401.070
Druge obveznosti	1.824	671	750	403	0	1.824
Skupaj	571.766	223.411	88.921	286.041	9.028	607.401

Skupina izpostavljenost do finančnih trgov in bank ocenjuje kot zmerno. Skupina v celoti izpolnjuje vse obveznosti in zaveze iz posojilnih pogodb.

Tečajno tveganje

Skupina tečajno tveganje ocenjuje kot zmerno in ustrezno obvladovano. Skupina je izpostavljena gibanju menjalnih tečajev predvsem zaradi nihanja tečaja ameriškega dolarja, pa tudi zaradi nihanja tečajev na nekaterih lokalnih trgih, kjer je izpostavljenost manjša. Zneski v tabelah so razkriti v tisoč evrih.

31. 12. 2018	EUR	USD	GBP	CHF	RUB	CZK
Denar in denarni ustrezniki	42	8.747	0	0	0	0
Poslovne terjatve	128	9.592	0	0	0	0
Finančne terjatve	0	702	0	0	0	0
Poslovne obveznosti	(22)	(32.847)	(1)	(2)	0	(4)
Finančne obveznosti	(104)	0	0	0	0	0
Izpostavljenost	44	(13.806)	(1)	(2)	0	(4)

31. 12. 2017	EUR	USD	GBP	CHF	RUB	CZK
Denar in denarni ustrezniki	210	5.008	0	0	0	0
Poslovne terjatve	180	4.293	5	0	0	18
Finančne terjatve	0	0	0	0	0	0
Poslovne obveznosti	(22)	(31.405)	(6)	0	(3.055)	(4)
Finančne obveznosti	(173)	0	0	0	0	0
Izpostavljenost	195	(22.104)	(1)	0	(3.055)	14

Evro je funkcionalna valuta in ne predstavlja izpostavljenosti tveganju sprememb deviznih tečajev.

Skupina tečajno tveganje upravlja z notranjimi metodami obvladovanja tečajnega tveganja, predvsem z metodo politike cen preko vključevanja tečaja v razliko v ceni, ter z uravnavanjem prodaje in nabave. Pri uravnavanju si prizadeva nevtralizirati tečajno tveganje z naravnim ščitenjem oziroma z iskanjem ravnotežja med prilivi in odlivi v posameznih valutah. Za ščitenje valutnih tečajev ne uporablja izvedenih finančnih instrumentov. Vrednost dolarja, izražena v evrih, se je glede na 31. december 2017 zvišala za 4,5 odstotka, povprečna vrednost dolarja pa je bila 4,4 odstotka nižja kot v letu 2017. Analiza občutljivosti je narejena za ameriški dolar.

Analiza občutljivosti in prikaz učinka spremembe tečaja USD na poslovni izid pred davki

000 EUR	2018		2017	
Sprememba tečaja za	10 %	-10 %	10 %	-10 %
Ameriški dolar (USD)	(1.206)	1.206	(1.843)	1.843

Sprememba vrednosti ameriškega dolarja za 10 % glede na EUR na dan 31. 12. 2018 oziroma 31. 12. 2017 bi poslovni izid pred davki spremenila za vrednosti, ki so prikazane v tabeli. Pri izračunu vpliva spremembe tečajev ameriškega dolarja je upoštevano stanje denarja in denarnih ustreznikov, terjatev, obveznosti in posojil, ki so nominirani v lokalnih valutah. Izpostavljenost do drugih valut je nizka in za skupino ne predstavlja pomembnega tveganja.

V letu 2018 in 2017 so bili za skupino pomembni naslednji devizni tečaji:

Valuta	31. 12. 2018	31. 12. 2017	Povprečni tečaj 2018	Povprečni tečaj 2017
EUR/USD	1,145	1,1993	1,1810	1,1297
EUR/GBP	0,89453	0,88723	0,88471	0,87667
EUR/CHF	1,1269	1,1702	1,1550	1,1117
EUR/HRK	7,4125	7,4400	7,4182	7,4637
EUR/RUB	79,7153	69,3920	74,0416	65,9383
EUR/CZK	25,724	25,535	25,647	26,326

Navedeni tečaji, ki so bili uporabljeni pri preračunu bilančnih postavk na dan 31. december, so enaki referenčnemu tečaju Evropske centralne banke na isti dan.

Obrestno tveganje

Skupina obrestno tveganje ocenjuje kot nizko in ustrezno obvladovano. Izpostavljenost obrestnemu tveganju tekoče spremljamo preko spremljanja dogajanja na trgu denarja, gibanja obrestnih mer in gibanja cen izvedenih finančnih instrumentov ter s pravočasnimi predlogi za morebitne ukrepe obrestnega ščitenja.

Delež posojil z nespremenljivo obrestno mero znaša 41 odstotkov vseh finančnih posojil skupine. Spremenljive obrestne mere so sestavljene iz spremenljive obrestne mere EURIBOR in obrestne marže, pri čemer v večini posojilnih pogodb višina obrestnega dna pri EURIBOR-ju ne more biti nižja od nič, zato ni pozitivnega učinka spremembe na poslovni izid.

Sprememba obrestne mere za 100 ali 50 bazičnih točk na dan poročanja bi zmanjšala čisti poslovni izid za spodaj navedene vrednosti. Analiza predpostavlja, da vse druge spremenljivke ostanejo nespremenjene.

Analiza za leto 2017 je pripravljena na enak način.

000 EUR	2018	2017
Sprememba čistega poslovnega izida pri povečanju za 100 b. t.	(2.225)	(2.010)
Sprememba čistega poslovnega izida pri povečanju za 50 b. t.	(1.113)	(1.005)
Sprememba čistega poslovnega izida pri zmanjšanju za 50 b. t.	36	38
Sprememba čistega poslovnega izida pri zmanjšanju za 100 b. t.	73	75

Upravljanje kapitala

Glavni namen upravljanja kapitala je doseganje ustreznega obsega kapitala, s katerim lahko skupina zagotovi zaupanje upnikov, finančno stabilnost, dolgoročno plačilno sposobnost ter ustrezno izplačilo dividend lastnikom. Na dan 31. december 2018 ima obvladujoča družba 27.600 lastnih delnic.

V strukturi celotne zadolženosti ostaja delež lastniškega kapitala na visoki ravni, saj skupina še naprej uresničuje dosedanje finančno politiko, da z dolgoročnimi viri omogoča dolgoročni razvoj.

Stopnja zadolženosti na kapital je razmerje med kapitalom in finančnimi obveznostmi.

000 EUR	2018	Povečanje zadolženosti za 10 %	Zmanjšanje zadolženosti za 10 %
Stopnja zadolženosti na kapital	93,62	102,98	84,25
Kapital	407.410	407.410	407.410
Finančne obveznosti	381.398	419.538	343.258

Knjigovodske in poštene vrednosti finančnih instrumentov

V tabeli so prikazane knjigovodske in poštene vrednosti finančnih sredstev in finančnih obveznosti. Za finančne in poslovne terjatve, denar in denarne ustreznike ter poslovne obveznosti poštene vrednosti niso prikazane, ker so njihove knjigovodske vrednosti ustrezen približek njihovi poštene vrednosti.

000 EUR	31. 12. 2018		31. 12. 2017	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Finančna sredstva po poštene vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	1.273	1.273	1.215	1.215
Finančne terjatve	24.797		25.878	
Poslovne terjatve	79.952		92.964	
Denar in denarni ustrezniki	64.080		34.909	
Finančne obveznosti	(381.398)	(385.270)	(365.445)	(370.407)
Poslovne obveznosti	(223.290)		(218.388)	

Skupina je preverila poštene vrednosti finančnih instrumentov za namene razkrivanja, na podlagi česar ocenjuje, da ni pomembnih odstopanj od knjigovodskih vrednosti.

Prikaz finančnih sredstev in obveznosti, razkritih po poštenih vrednostih, glede na hierarhijo določanja poštene vrednosti

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	791	754
Finančna sredstva po poštenu vrednosti prve ravni	791	754
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	482	460
Finančna sredstva po poštenu vrednosti tretje ravni	482	460
Obveznice in komercialni zapisi	(127.529)	(125.757)
Finančne obveznosti po poštenu vrednosti prve ravni	(127.529)	(125.757)
Prejeta posojila	(251.531)	(239.531)
Finančni najemi	(4.334)	(3.437)
Obveznosti za obresti	(1.542)	(1.602)
Druge finančne obveznosti	(334)	(80)
Finančne obveznosti po poštenu vrednosti druge ravni	(257.741)	(244.650)

Druga raven obveznosti po poštenu vrednosti vključuje zavarovana prejeta posojila, finančne najeme in obveznosti za obresti, ki po modelu vrednotenja predstavljajo knjigovodske vrednosti diskontiranih prihodnjih pričakovanih plačil s prilagojeno stopnjo tveganja.

V letu 2018 ni bilo prenosov finančnih instrumentov med različnimi ravnmi.

DOGODKI PO DATUMU POROČANJA

Dne 14. februarja 2019 je Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence sprejela odločitev, da je vstop MHP v Perutnino Ptuj skladen s pravili konkurence. Skupina SIJ in MHP sta tako lahko izvedla postopke za zaključek transakcije in s tem strateški lastniški vstop MHP v Perutnino Ptuj.

Ukrajinska Skupina MHP, ena vodilnih družb v mednarodni kmetijski in živilskopredelovalni industriji, je 24. februarja 2019 pridobila nekaj več kot 90-odstotni delež v družbi Perutnina Ptuj. To pomeni, da Perutnina Ptuj ni več del Skupine SIJ. Dosedanjemu predsedniku uprave Perutnine Ptuj Tiborju Šimonki in članu uprave Viacheslavu Korchaginu je prenehal mandat v Perutnini Ptuj, oba pa nadaljujeta mandat člana uprave v Skupini SIJ.

Na 34. seji skupščine delničarjev družbe SIJ d.d., ki je bila 9. aprila 2019, sta bila imenovana nova člana nadzornega sveta: Štefan Belingar in Richard Pochon. Dosedanjimu članu nadzornega sveta Janku Jenku je 11. aprila 2019 potekel mandat, članica Polona Marinko pa je 11. aprila 2019 pa je odstopila z mesta člana nadzornega sveta. V mandatih drugih članov nadzornega sveta ni bilo sprememb.

Dne 12. aprila 2019 je nadzorni svet družbe SIJ d.d. imenoval Štefana Belingarja za novega namestnika predsednika nadzornega sveta ter za novega člana in predsednika revizijske komisije.

Dne 25. aprila 2019 je Skupina MHP objavila, da bo zvišala prevzemno ceno delnice za nakup 90,69-odstotnega deleža Perutnine Ptuj, kar pomeni, da skladno s prodajno pogodbo med MHP in družbo SIJ d.d., sklenjeno novembra 2018, končna prodajna cena znaša 22,34 evra za delnico.

RAČUNOVODSKO POROČILO
DRUŽBE SIJ d.d.

Poročilo neodvisnega revizorja

KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.
Železna cesta 8a
SI-1000 Ljubljana

Telefon: +386 (0) 1 420 11 60
Internet: <http://www.kpmg.si>

Poročilo neodvisnega revizorja

Lastnikom družbe SIJ d.d.

Poročilo o ločenih računovodskih izkazih

Mnenje s pridržki

Revidirali smo priložene ločene računovodske izkaze družbe SIJ d.d. (»družbe«), ki vključujejo ločen izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2018, ločen izkaz vseobsegajočega donosa, ločen izkaz gibanja kapitala in ločen izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju priloženi ločeni računovodski izkazi, razen glede učinkov zadeve, opisane v odstavku Podlaga za mnenje s pridržki našega poročila, predstavljajo resničen in pošten prikaz ločenega finančnega položaja družbe na dan 31. decembra 2018 ter njene ločene finančne uspešnosti in ločenih denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija (»MSRP kot jih je sprejela EU«).

Podlaga za mnenje s pridržki

Na dan 31. decembra 2018 so obstajala znamenja oslavitve, da bi lahko bile knjigovodske vrednosti določenih naložb v odvisna podjetja in zneski, ki jih dolgujejo ta podjetja oslabiljena, saj so bili dejanski izidi iz poslovanja slabši, kot so bili prvotno načrtovani, med razlogi pa so tudi likvidnostne težave določenih odvisnih podjetij. Posledično je poslovodstvo izvedlo oceno nadomestljive vrednosti zadevnih sredstev in zaključilo, da dodatne oslavitve sredstev niso potrebne. Glede na zbrane revizijske dokaze, po našem mnenju določene predpostavke, ki jih je družba uporabila pri oceni nadomestljive vrednosti, ki so imele pozitiven učinek na to oceno, niso podprte z ustreznimi dokazi. Od poslovodstva smo zahtevali, da ovrednoti vpliv napake v ločenih računovodskih izkazih zaradi zgoraj omenjene zadeve. Ker od poslovodstva družbe le tega nismo prejeli, za nas ni bilo praktično, da bi sami ovrednotili finančni učinek prilagoditve na višino naložb v odvisna podjetja, finančnih terjatev do odvisnih podjetij in odloženih davkov na dan 31. decembra 2018 ter vpliva na čisti dobiček družbe za tedaj končano leto, ki bi imel vpliv, če bi poslovodstvo uporabilo ustrezno podprte predpostavke in evidentiralo oslabilitev v skladu z MSRP, kot jih je sprejela EU.

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) in EU Regulativo (EU) No 537/2014. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost. Potrjujemo tudi, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše mnenje s pridržkom.

KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o., slovenska družba
z omejeno odgovornostjo in članica KPMG mreže neodvisnih družb
(»mreža«), ki so povezane s finančnim združenjem KPMG International
Cooperative (»KPMG International«).

TIR: SI 56 2900 0000 1891 102
vpiš v sodni register: Okrajno sodišče v Ljubljani
št. rep. v.: 05112062100
osnovni kapital: 50.000,00 EUR
ID za DDV: SI04371416
matična št.: 5846556

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste zadeve, ki so na osnovi naše strokovne presoje najbolj pomembne pri reviziji računovodskih izkazov tekočega obdobja. Te zadeve smo naslovili v okviru naše revizije računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o teh izkazih. V zvezi s ključnimi revizijskimi zadevami ne podajamo ločenega mnenja. Poleg zadeve opisane v odstavku Podlaga za mnenje s pridržki našega poročila nismo definirali nobene druge ključne revizijske zadeve, ki bi jo omenili v našem poročilu.

Poudarjanje zadeve – primerjalne informacije

Opozorjamo na pojasnilo 26 v ločenih računovodskih izkazih družbe, iz katerega izhaja, da so bile primerjalne informacije, predstavljene za leto, ki se je končalo 31. decembra 2017, prilagojene zaradi popravka pomembnih napak iz preteklih obdobj. Naše mnenje v zvezi s to zadevo ni prilagojeno.

Druge zadeve povezane s primerjalnimi informacijami

Ločene računovodske izkaze družbe za leto, ki se je končalo na dan 31.12.2017 in 31.12.2016, iz katerega izhaja izkaz finančnega položaja na dan 1.1.2017, ki ne vključujejo prilagoditve popravka pomembne napake iz preteklih obdobj opisane v pojasnilu 26, je revidirala druga revizijska družba, ki je dne 23. aprila 2018 o teh ločenih računovodskih izkazih izrazila neprilagojeno mnenje.

V okviru revizije ločenih računovodskih izkazov za leto, ki se je končalo na dan 31.12.2018, smo revidirali popravke pomembnih napak iz preteklih obdobj, ki so navedeni v pojasnilu 26 v računovodskih izkazih družbe in so bili upoštevani za prilagoditev primerjalnih informacij v računovodskih izkazih družbe.

V povezavi z ločenimi računovodskimi izkazi za leto, ki se je končalo na dan 31.12.2017 oziroma 31.12.2016, vključno z izkazom finančnega položaja na dan 1.1.2017, nismo izvajali revizije, preiskave ali kakršnih koli drugih postopkov, razen tistih, ki se nanašajo na prilagoditev popravkov pomembnih napak iz preteklih obdobj opisanih v pojasnilu 26 v ločenih računovodskih izkazih družbe. V skladu s tem ne izražamo mnenja ali druge oblike zagotovila glede zadevnih ločenih računovodskih izkazov kot celote. Ne glede na omenjeno, so po našem mnenju prilagoditve opisane v pojasnilu 26, ustrezne in so bile pravilno upoštevane.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo, Poudarki leta 2018 (vključno s poročilom predsednika nadzornega sveta), Organiziranost in upravljanje, Poslovno poročilo, Trajnosti razvoj in Upravljanje s tveganji, ki so sestavni del letnega poročila družbe. Druge informacije ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom izdaje revizorjevega poročila, razen Poročila nadzornega sveta, ki bo na voljo po datumu revizorjevega poročila.

Naše mnenje o ločenih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo ločenih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z ločenimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. Kot je opisano v delu *Podlaga za mnenje s pridržki* našega poročila, je družba pri testu oslavitve določenih naložb v odvisne družbe in finančnih terjatev do teh podjetij uporabila predpostavke, ki niso podprte z ustreznimi dokazi. Zaključili smo, da so druge informacije pomembno napačne zaradi istih razlogov, v omenjenih postavkah Poslovnega poročila, na katere imajo vpliv napačno uporabljene predpostavke in ne evidentirane oslavitve sredstev v skladu z MSRP, kot jih je sprejela EU.

Naša odgovornost v zvezi s Poslovnim poročilom družbe je, da presodimo ali poslovno poročilo vključuje razkritja, kot jih zahteva Zakon o gospodarskih družbah (v nadaljevanju »zakonska določila«) in ali je skladno z ločenimi računovodskimi izkazi.

Na osnovi postopkov, ki smo jih opravili pri reviziji ločenih računovodskih izkazov in na osnovi zgoraj opisanih postopkov menimo:

- da so informacije v poslovnem poročilu za poslovno leto, za katero so pripravljeni ločeni računovodski izkazi, skladne, v vseh pomembnih pogledih, z informacijami v ločenih računovodskih izkazih; ter
- da je bilo poslovno poročilo pripravljeno v skladu z zakonskimi določili.

Odgovornost poslovodstva in pristojnih za upravljanje za ločene računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev ločenih računovodskih izkazov v skladu z MSRP kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo ločenih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi ločenih računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot osnovo za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo ločenih računovodskih izkazov družbe.

Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so ločeni računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR in EU Uredbo (EU) št. 537/2014, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se štejejo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh ločenih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v ločenih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvirajo iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam;
- se seznanimo z notranjimi kontrolami, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenja o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in razumnost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij poslovodstva;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejememo sklep o primernosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlaga računovodenja. Če sklenemo, da obstaja pomembna negotovost, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v ločenih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Naši sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje družbe kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino ločenih računovodskih izkazov vključno z razkritji ter ovrednotimo ali ločeni računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno z morebitnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki jih zaznamo med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje posredujemo tudi izjavo o spoštovanju etičnih zahtev v zvezi z neodvisnostjo in jim predstavimo vsa razmerja in druge zadeve, ki bi morebiti lahko vplivale na našo neodvisnost ter kjer je to primerno, o uporabljenih varovalih.

Izmed zadev, ki smo jih predstavili pristojnim za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji ločenih računovodskih izkazov tekočega obdobja in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v našem revizorjevem poročilu, razen če zakoni ali predpisi omejujejo javno razkritje zadeve ali ko v izredno redkih okoliščinah opredelimo, da naj zadeve ne bi vključili v naše poročilo zaradi negativnih posledic.

Poročilo o drugih pravnih in regulatornih zadevah

Prejemki posloводства in nadzornega sveta

Posloводство je odgovorno za razkritje informacij glede prejemkov vsakega člana posloводства in nadzornega sveta ločeno v pojasnilih k računovodskim izkazom, kot to določa peti odstavek 294. člena Zakona o gospodarskih družbah. Naša odgovornost je, da presodimo ali so omenjene informacije razkrite, kot to zahteva Zakon o gospodarskih družbah.

Posloводство ni razkrilo omenjenih informacij kot to zahteva Zakon o gospodarskih družbah.

Druge pravne in regulatorne zahteve

Skupščina delničarjev družbe SIJ d.d. nas je na seji skupščine dne 5. julija 2018 imenovala za revizorja ločenih računovodskih izkazov družbe SIJ d.d. za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018. Obdobje neprekinjenega izvajanja revizije traja eno leto, in sicer za leto končano 31. decembra 2018.

Potrjujemo, da:

- je naše revizijsko mnenje skladno z dodatnim poročilom, ki je bilo predloženo revizijski komisiji družbe dne 14. junija 2019;
- nismo izvajali nedovoljenih nerevizijskih storitev, kot so navedene v 5. členu Uredbe EU št. 537/2014. Tudi med izvedbo revizije smo ostali neodvisni od revidirane družbe.

Za družbo v obdobju, na katero se nanašajo računovodski izkazi, poleg obvezne revizije, nismo opravili nobenih drugih storitev.

V imenu revizijske družbe

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Helena Kobal
pooblaščenka revizorka

Ljubljana, 14. junij 2019

Dušan Hartman
pooblaščen revizor
strokovni direktor

KPMG Slovenija, d.o.o.

Izjava o odgovornosti uprave

Uprava je odgovorna za pripravo računovodskih izkazov za leto 2018 s pripadajočimi usmeritvami in pojasnili, ki po njenem najboljšem vedenju vključujejo pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih tveganj, ki jim je družba izpostavljena.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu poštene vrednosti, previdnosti in dobrega gospodarjenja in da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2018.

Uprava je odgovorna tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter skladni z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi računovodskimi standardi poročanja, sprejetimi v Evropski uniji.

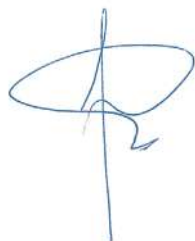
Davčne oblasti lahko kadar koli v roku petih let po poteku leta, v katerem je bilo treba davke odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova davka od dohodka pravnih oseb ali drugih davkov in dajatev. Uprava ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Ljubljana, 24. maj 2019

Andrey Zubitskiy
Predsednik uprave

Tibor Šimonka
Član uprave

Igor Malevanov
Član uprave

Viacheslav Korchagin
Član uprave

Računovodski izkazi

IZKAZ VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

000 EUR	Pojasnilo	2018	2017
Čisti prihodki od prodaje	1	13.001	16.306
Kosmati poslovni izid		13.001	16.306
Stroški splošnih dejavnosti	2	(15.252)	(14.512)
Drugi poslovni prihodki	3	10.821	22.907
Drugi poslovni odhodki	4	(12.841)	(10.238)
Slabitev poslovnih terjatev		(138)	(41)
Poslovni izid iz poslovanja		(4.409)	14.422
Finančni prihodki	5	5.001	4.769
Finančni odhodki	6	(5.449)	(7.799)
Finančni izid		(448)	(3.030)
Poslovni izid pred davki		(4.857)	11.392
Davek iz dobička	7	(53)	0
Odloženi davek	7	6.350	0
Čisti poslovni izid poslovnega leta		1.440	11.392
<i>Spremembe, ki ne bodo prerazvrščene v poslovni izid</i>			
Davek iz dobička, povezan s sestavinami vseobsegajočega donosa		(9)	(32)
Aktuarski čisti dobiček za pokojninske programe		0	19
<i>Spremembe, ki bodo prerazvrščene v poslovni izid</i>			
Sprememba drugih rezerv iz naslova spremembe finančnih sredstev po poštenu vrednosti		48	149
Vseobsegajoči donos		1.479	11.528

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA

000 EUR	Pojasnilo	31. 12. 2018	31. 12. 2017 Popravljen	1. 1. 2017 Popravljen
SREDSTVA				
Dolgoročna sredstva		205.141	195.531	283.002
Neopredmetena sredstva	8	610	695	740
Opredmetena osnovna sredstva	9	6.014	6.109	6.041
Naložbene nepremičnine		1	2	2
Naložbe v odvisne družbe	10	161.343	159.959	240.272
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	11	1.256	1.193	975
Finančne terjatve	12	17.139	15.154	33.787
Poslovne terjatve	13	11.296	11.296	29
Druge sredstva		0	1	1
Odložene terjatve za davek	14	7.482	1.122	1.155
Kratkoročna sredstva		179.333	167.907	121.743
Sredstva (skupine) za odtujitev	15	82.067	82.065	35
Finančne terjatve	16	63.135	75.790	72.963
Poslovne terjatve	17	5.381	8.863	39.362
Terjatve za davek iz dobička		0	323	357
Denar in denarni ustrezniki	18	28.672	312	8.286
Druge sredstva	19	78	554	740
Skupaj sredstva		384.474	363.438	404.745
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV				
Kapital	20	202.797	207.090	205.532
Vpoklicani kapital		145.266	145.266	145.266
Kapitalske rezerve		11.461	11.461	11.461
Rezerve		2.093	1.982	1.276
Zadržani dobički		43.977	48.381	47.529
Dolgoročne obveznosti		71.804	94.703	157.093
Rezervacije za zaslužke zaposlenecv	21	305	305	391
Finančne obveznosti	22	71.499	94.398	156.702
Kratkoročne obveznosti		109.873	61.645	42.120
Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	15	3.907	3.290	0
Finančne obveznosti	23	83.944	55.159	37.936
Poslovne obveznosti	24	21.750	3.013	4.002
Obveznosti za davek iz dobička		53	0	0
Druge obveznosti		219	183	182
Skupaj obveznosti do virov sredstev		384.474	363.438	404.745

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi. Popravek napake je podrobneje predstavljen v razkritju 26.

IZKAZ GIBANJA KAPITALA

Izkaz gibanja kapitala za leto 2018

000 EUR	Vpokli- ceni kapital	Kapi- talske rezerve	Rezerve iz dobička	Rezerva za pošteno vrednost	Aktuarski dobički / izgube	Zadržani dobički	Skupaj
Stanje na dan 31. 12. 2017	145.266	11.461	1.696	278	8	48.381	207.090
Sprememba zaradi uvedbe MSRP 9 (stran 137 in 138)	0	0	0	0	0	(76)	(76)
Stanje na dan 1. 1. 2018	145.266	11.461	1.696	278	8	48.305	207.014
Izplačane dividende	0	0	0	0	0	(5.696)	(5.696)
Oblikovanje zakonskih rezerv	0	0	72	0	0	(72)	0
Skupaj transakcije z lastniki	0	0	72	0	0	(5.768)	(5.696)
Čisti poslovni izid poslovnega obdobja	0	0	0	0	0	1.440	1.440
Druge spremembe v vseobsegajočem donosu	0	0	0	39	0	0	39
Skupaj spremembe v vseobsegajočem donosu	0	0	0	39	0	1.440	1.479
Stanje na dan 31. 12. 2018	145.266	11.461	1.768	317	8	43.977	202.797

Izkaz gibanja kapitala za leto 2017 - popravljen

000 EUR	Vpokli- ceni kapital	Kapi- talske rezerve	Rezerve iz dobička	Rezerva za pošteno vrednost	Aktuarski dobički / izgube	Zadržani dobički	Skupaj
Stanje na dan 31. 12. 2016	145.266	11.461	810	161	(11)	47.845	205.532
Popravek napake (razkritje 26)	0	0	316	0	0	(316)	0
Stanje na dan 1. 1. 2017	145.266	11.461	1.126	161	(11)	47.529	205.532
Izplačane dividende	0	0	0	0	0	(9.970)	(9.970)
Oblikovanje zakonskih rezerv	0	0	570	0	0	(570)	0
Skupaj transakcije z lastniki	0	0	570	0	0	(10.540)	(9.970)
Čisti poslovni izid poslovnega obdobja	0	0	0	0	0	11.392	11.392
Druge spremembe v vseobsegajočem donosu	0	0	0	117	19	0	136
Skupaj spremembe v vseobsegajočem donosu	0	0	0	117	19	11.392	11.528
Stanje na dan 31. 12. 2017	145.266	11.461	1.696	278	8	48.381	207.090

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi. Popravek napake je podrobneje predstavljen v razkritju 26.

IZKAZ DENARNEGA TOKA

000 EUR	Pojasnilo	2018	2017
Denarni tok pri poslovanju			
Poslovni izid pred davki		(4.857)	11.392
Prilagojen za:			
Amortizacijo neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev	8, 9	560	556
Prihodke od obresti	5	(3.358)	(3.084)
Odhodke od obresti	6	5.431	7.240
Slabitev sredstev	10	12.551	9.739
Oblikovanje popravkov vrednosti		138	41
Prihodke iz naslova dividend	3	(10.793)	(22.710)
Neto ostali finančni (prihodki)/odhodki		(1.613)	(1.126)
Denarni tok pri poslovanju pred obratnim kapitalom		(1.941)	2.048
Spremembe v obratnem kapitalu			
Sprememba poslovnih terjatev		4.290	11.340
Sprememba poslovnih obveznosti		19.035	(1.756)
Sprememba davkov, razen davka iz dobička		(232)	(742)
Prejemki za davek iz dobička		323	472
Spremembe v obratnem kapitalu		23.416	9.314
Neto denarni tok pri poslovanju		21.475	11.362
Denarni tok pri naložbenju			
Izdatki pri naložbah v odvisne družbe		(1)	(1)
Izdatki pri finančnih sredstvih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa		(26)	(69)
Izdatki pri opredmetenih osnovnih sredstvih		(148)	(307)
Prejemki pri opredmetenih osnovnih sredstvih		44	68
Izdatki pri neopredmetenih sredstvih		(6)	(94)
Izdatki pri drugih sredstvih		0	(11.410)
Izdatki pri danih posojilih		(42.555)	(32.998)
Prejemki pri danih posojilih		40.844	48.784
Prejete obresti		1.716	2.267
Prejete dividende		10.793	30.910
Neto denarni tok pri naložbenju		10.661	37.150

tabela se nadaljuje →

nadaljevanje tabele

000 EUR	Pojasnilo	2018	2017
Denarni tok pri financiranju			
Prejemki pri prejetih posojilih		131.500	207.225
Izdatki pri prejetih posojilih		(125.525)	(248.440)
Prejemki pri finančnih najemih	16	0	726
Izdatki pri finančnih najemih	23	(419)	(464)
Prejemki za finančne storitve		1.624	1.022
Izdatki za obresti		(5.260)	(6.585)
Izplačane dividende		(5.696)	(9.970)
Neto denarni tok pri financiranju		(3.776)	(56.486)
Denar in denarni ustrezniki na dan 1. 1.			
		312	8.286
Neto sprememba denarja in denarnih ustreznikov		28.360	(7.974)
Denar in denarni ustrezniki na dan 31. 12.		28.672	312

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

Pojasnila k računovodskim izkazom

POROČAJOČA DRUŽBA

Družba SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d. (v nadaljevanju družba SIJ ali družba), je družba s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Gerbičeva ulica 98, 1000 Ljubljana. V nadaljevanju so predstavljeni računovodski izkazi za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018.

Konsolidirane računovodske izkaze za ožji krog odvisnih družb sestavlja družba SIJ. Konsolidirano letno poročilo za Skupino SIJ je sestavni del tega letnega poročila. Konsolidirane računovodske izkaze za širši krog odvisnih družb sestavlja družba DILON Cooperatief U. A. Konsolidirano letno poročilo za skupino DILON Cooperatief je moč dobiti na sedežu družbe DILON Cooperatief U. A., Luna Arena, Herikerbergweg 238, 1101 CM Amsterdam Zuidooost, Amsterdam, Nizozemska.

PODLAGA ZA SESTAVO

Računovodski izkazi so predstavljeni v tisoč evrih. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj pri seštevkih v preglednicah.

Pri izbiri računovodskih smernic in odločanju o njihovi uporabi kot tudi pri pripravi računovodskih izkazov je posloводство upoštevalo naslednje tri zahteve: računovodski izkazi so razumljivi, če jih njihovi uporabniki razumejo brez težav; informacije so primerne, če uporabniku pomagajo pri sprejemanju ekonomskih odločitev; informacije so bistvene, če bi njihov izpust ali neresnično podajanje lahko vplivala na ekonomske odločitve uporabnikov.

Uprava je računovodske izkaze družbe odobrila 24. maja 2019.

a. Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi so pripravljeni skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) s pripadajočimi pojasnili, ki jih sprejema Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS), in tolmačenji Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), sprejetimi v Evropski uniji (EU), ter skladno z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD).

Začetna uporaba novih sprememb obstoječih standardov, ki veljajo v tekočem računovodskem obdobju

- MSRP 9 'Finančni instrumenti', ki ga je EU sprejela 22. novembra 2016 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje);
- MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci' in spremembe MSRP 15 'Datum začetka veljavnosti MSRP 15', ki jih je EU sprejela 22. septembra 2016 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje);
- Spremembe MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci' – Pojasnila k MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci', ki jih je EU sprejela 31. oktobra 2017 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje).

Prehod na MSRP 9 IN MSRP 15

Družba je začela standarda MSRP 9 in MSRP 15 uporabljati 1. januarja 2018. V veljavi so tudi nekateri drugi standardi, ki pa na računovodske izkaze družbe nimajo vpliva. Družba je v povezavi z MSRP 9 izkoristila izjemo iz točke 7.2.15 MSRP 9, ki se nanaša na zahteve MSRP 9 za razvrščanje in merjenje (vključno z oslabitvijo) in dovoljuje, da se primerjalnih informacij ne preračunava. Pri uvedbi standarda MSRP 15 je družba uporabila metodo kumulativnega učinka, skladno s katero ni preračunala primerjalnih informacij.

MSRP 9 'Finančni instrumenti'

MSRP 9 določa zahteve za pripoznanje in merjenje finančnih sredstev, finančnih obveznosti in nekaterih pogodb za nakup ali prodajo nefinančnih sredstev. Ta standard nadomešča MRS 39 'Finančni instrumenti': Pripoznavanje in merjenje. MSRP 9 uvaja nov pristop za razvrščanje finančnih sredstev, ki temelji na značilnostih pogodbenih denarnih tokov in poslovnem modelu družbe za upravljanje s finančnimi sredstvi. Pravila o razvrščanju in merjenju finančnih sredstev se ne bodo spremenila. MSRP 9 uvaja model oslabitve finančnih sredstev na podlagi pričakovanih izgub, ki zahteva pravočasno pripoznanje pričakovanih izgub. Novi standard zahteva pripoznanje pričakovanih kreditnih izgub že ob začetnem pripoznanju finančnega sredstva in pravočasno pripoznanje vseživljenjskih pričakovanih kreditnih izgub.

MSRP 9 v veliki meri ohranja zahteve MRS 39 za razvrščanje in merjenje finančnih obveznosti. Ne glede na to pa odpravlja prejšnje kategorije iz MRS 39, ki se nanašajo na finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo, posojila in terjatve ter za prodajo razpoložljiva finančna sredstva. Sprejetje MSRP 9 ni imelo vpliva na računovodske politike družbe, ki se nanašajo na finančne obveznosti. Skladno z MSRP 9 je ob začetnem pripoznanju finančno sredstvo razvrščeno kot merjeno po odplačni vrednosti, po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa ali po poštenu vrednosti preko poslovnega izida.

V spodnji tabeli in pojasnilih pod njo so za vsak posamezni razred finančnih sredstev na dan 1. januarja 2018 razložene izvirne kategorije merjenja skladno z MRS 39 in nove kategorije merjenja skladno z MSRP 9.

Finančna sredstva	Izvirna razvrstitev po MRS 39	Nova razvrstitev po MSRP 9	Izvirna knjigovodska vrednost po MRS 39	Nova knjigovodska vrednost po MSRP 9
Lastniški vrednostni papirji	Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	Kapitalski instrumenti po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	1.193	1.193
Lastniški vrednostni papirji	Finančna sredstva, oblikovana po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	Finančna sredstva, merjena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	0	0
Poslovne in finančne terjatve	Dana posojila, obresti in poslovne terjatve	Odplačna vrednost	110.639	110.545
Denar in denarni ustrezniki	Dana posojila	Odplačna vrednost	0	0

Poslovne in finančne terjatve, ki so razvrščene kot dana posojila in terjatve, so skladno z MSRP 9 sedaj razvrščene po odplačni vrednosti. Družba je 1. januarja 2018 ob uvedbi MSRP 9 povečanje popravka vrednosti teh terjatev za 76 tisoč evrov pripoznala v otvoritvenih zadržanih dobičkih.

V spodnji preglednici je prikazan povzetek vpliva uvedbe MSRP 9 na otvoritveno stanje zadržanih dobičkov, in sicer čisti znesek po odštetu davka, zaradi česar je družba oblikovala dodatni popravek vrednosti:

000 EUR	Vpliv sprejetja MSRP 9 na otvoritveno stanje
Zadržani dobički	
Pripoznanje pričakovanih izgub po MSRP 9	(94)
Davčni učinek	18
Sprememba na dan 1. 1. 2018	(76)

Družba je ugotovila, da se je zaradi uporabe zahtev za oslabitev, ki jih določa MSRP 9, popravek vrednosti povečal, kot sledi:

000 EUR	Stanje na dan 31. 12. 2017 po MRS 39	Dodatne oslabitve po MSRP 9	Stanje na dan 1. 1. 2018 po MSRP 9
Popravek vrednosti poslovnih terjatev	53	22	75
Popravek vrednosti danih posojil	0	71	71
Popravek vrednosti terjatev za obresti	0	1	1

Družba je skladno z MSRP 9 oblikovala model oslabitve finančnih sredstev, pri katerem oblikovanje oslabitve ne temelji le na nastalih izgubah, temveč tudi na pričakovanih prihodnjih izgubah. Stopnje slabitev so oblikovane na podlagi historičnih podatkov o poplačljivosti terjatev oziroma na podlagi historičnih podatkov o dejanskih izgubah, pri čemer so posamezni razredi terjatev oblikovani predvsem na podlagi razvrstitve terjatev v skupine s podobnimi značilnostmi tveganja: na zavarovane in nezavarovane, na terjatve do tretjih oseb in terjatve v skupini in glede na njihovo starostno strukturo. Stopnje slabitev, pridobljene na podlagi historičnih podatkov, so prilagojene za oceno posloводства o tem, ali so dejanske izgube zaradi prihodnjih gospodarskih in ekonomskih dejavnikov višje ali nižje od dejanskih izgub, pridobljenih na podlagi historičnih podatkov.

MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci'

MSRP 15 vzpostavlja celovit okvir za določanje, ali in, v kolikšni meri in kdaj se prihodek pripozna. Nadomešča MRS 18 'Prihodki', MRS 11 'Pogodbe o gradbenih delih' in z njima povezana tolmačenja. Skladno z MSRP 15 se prihodek pripozna, ko družba izpolni izvršitveno obvezo s prenosom obljubljenega blaga ali storitev kupcu. Blago ali storitev je preneseno, ko kupec pridobi obvladovanje nad tem sredstvom. Ugotavljanje izpolnitve izvršitvene obveze – v trenutku ali v določenem obdobju – zahteva presojo. Družba je ob sprejetju MSRP 15 uporabila metodo kumulativnega učinka (brez praktičnih rešitev) in vpliv začetne uporabe tega standarda pripoznala na datum začetne uporabe (tj. 1. januarja 2018). Posledično družba ni preračunala informacij, predstavljenih za leto 2017, oziroma jih je predstavila enako kot pri preteklem poročanju skladno z MRS 18, MRS 11 in z njima povezanimi tolmačenji. Skladno z izbranimi metodami družba ni preračunala primerjalnih podatkov za preteklo obdobje.

Družba je ob sprejetju MSRP 15 uporabila poenostavljeni pristop. Kljub temu je ovrednotila pogodbe s kupci na podlagi storitev ter vrste prodaje in ugotovila, da ni učinkov na računovodske izkaze. Glavni prihodki od prodaje družbe se nanašajo na zaračunavanje provizij odvisnim družbam na osnovi pogodbe o obvladovanju.

Družba ocenjuje, da sprejetje MSRP 15 ni imelo večjih učinkov niti na računovodske politike niti na sredstva in povezane obveznosti družbe. Družba nima programov zadovoljstva kupcev in ne vstopa v pogodbeno razmerja konsignacij, ponovnih odkupov in vnaprej zaračunanih postopnih dobav.

Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi

- MSRP 16 'Najemi', ki ga je EU sprejela 31. oktobra 2017 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali kasneje);
- OPMSRP 23 'Negotovost pri obravnavi davka iz dobička' (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali kasneje).

MSRP 16 'Najemi'

Področje uporabe MSRP 16 obsega najeme vseh sredstev, vendar z nekaterimi izjemami. Najemniki morajo skladno s standardom vse najeme obračunavati po enotnem modelu v okviru izkaza finančnega položaja, podobno kot obračunavajo finančne najeme skladno z MRS 17. MSRP 16 velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje. Najemnik se lahko odloči, da bo standard uporabljal za nazaj bodisi v celoti bodisi deloma.

Družba se je odločila, da ne bo sprejela tega standarda, popravkov in pojasnil, preden ne stopijo v veljavo. Družba bo začela MSRP 16 uporabljati z datumom začetka veljavnosti, tj. 1. januarja 2019. Pri uvedbi MSRP 16 bo družba uporabila metodo poenostavljenega prehoda, skladno s katero ne bo preračunala primerjalnih informacij. Družba je ocenila možen učinek na MSRP 16 ob prvi uporabi, ki je prikazan in opisan v nadaljevanju. Dejanski učinki ob uvedbi MSRP 16 se lahko razlikujejo, ker družba še ni zaključila testiranja in ovrednotila s tem povezanih IT kontrolnih postopkov ter se nove računovodske usmeritve lahko spremenijo do predstavitve prvih računovodskih izkazov, ki vključujejo učinke veljave MSRP 16.

Skladno z MSRP 16 daje pogodba o najemu za določeno obdobje pravico do uporabe določenega sredstva v zameno za plačilo. Novi model za take pogodbe določa, da najemnik prizna obveznost iz najema in pravico do uporabe sredstva. Pravica do uporabe sredstva se amortizira, obveznosti iz najema pa obrestujejo. Standard za najemnike uvaja tudi izjeme, in sicer za kratkoročne najeme, kjer je trajanje najema največ 12 mesecev in nimajo možnosti nakupa, ter najeme z nizko vrednostjo, kjer je družba upoštevala vrednosti novih sredstev, ki posamično ne presegajo pet tisoč evrov. Obračunavanje najemov se na strani najemodajalcev bistveno ne spremeni. Najemodajalec najem glede na njegovo naravo opredeli kot poslovni ali finančni. Najem se razvrsti kot finančni najem, če se z njim prenesejo vsa pomembna tveganja in koristi, povezani z lastništvom. V nasprotnem primeru gre za poslovni najem.

MSRP 16 nadomešča obstoječa navodila za ravnanje z najemi, ki so bila zajeta v MRS 17 'Najemi', OPMSRP 4 'Določanje, ali dogovor vsebuje najem', SOP-15 'Poslovni najemi' – spodbudnine, SOP-27 'Ocenjevanje vsebine transakcij, ki vključujejo pravno obliko najema'.

Najemi, pri katerih je družba najemnik

Družba bo priznala nova sredstva in obveznosti za poslovne najeme, katerih predmet so poslovna vozila. Stroški, povezani s temi najemi, se bodo spremenili, saj bo družba priznala stroške amortizacije pravice do uporabe sredstev in odhodke iz naslova obresti za obveznosti iz najemov. Do sprejetja standarda je družba pripoznala stroške poslovnih najemov enakomerno skozi celotno obdobje najemov, sredstva in obveznosti pa na podlagi časovne razlike med dejanskimi plačili in pripoznanimi stroški in odhodki.

Družba je na dan 31. december 2018 pregledala in analizirala sklenjene pogodbe o najemih z obdobjem trajanja, daljšim od enega leta. Skladno z MSRP 16 je družba na podlagi vrednosti najema in obdobja trajanja najemnih pogodb ocenila vrednosti obveznosti iz najema in pravic do uporabe sredstev, ki se bodo izkazovale v izkazu finančnega položaja. Denarni tokovi so diskontirani z obrestnimi merami, ki jih družba realizira pri financiranju dolgoročnih najemov. Družba je na podlagi pregleda pogodb ocenila, da bo ob prvi uvedbi standarda 1. januarja 2019 iz naslova najema priznala za 157 tisoč evrov dodatnih finančnih obveznosti in pravic do uporabe sredstev.

Najem, pri katerih je družba najemodajalec

Družba na podlagi trenutno razpoložljivih informacij ugotavlja, da podnajemna razmerja, pri katerih je družba najemodajalec, ne obstajajo in posledično ne bo učinkov na računovodske izkaze.

Družba predvideva, da uvedba sprememb ostalih obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na njene računovodske izkaze.

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS, vendar jih EU še ni sprejela

- MSRP 17 'Zavarovalne pogodbe' (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2021 ali pozneje);
- Spremembe MSRP 10 'Konsolidirani računovodski izkazi' in MRS 28 'Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige' – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oz. skupnim podvigom in nadaljnje spremembe (datum začetka veljavnosti je odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalsko metodo);
- Spremembe MRS 28 'Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige' – Dolgoročni deleži

v pridruženih podjetjih in skupnih podvigih (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje);

- Spremembe MSRP 1 in MRS 28 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje);
- Spremembe različnih standardov 'Izboljšave MSRP (obdobje 2015–2017)', ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 3, MSRP 11, MRS 12 in MRS 23), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje);
- Spremembe MRS 19 'Zaslužki zaposlencev' (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje);
- Spremembe MSRP 3 'Poslovne združitve' (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje).

Družba predvideva, da uvedba teh novih standardov in sprememb v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na njene računovodske izkaze.

b. Podlaga za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljeni na podlagi izvirnih vrednosti, razen finančnih instrumentov, ki so prikazani po pošteni ali odplačni vrednosti.

c. Funkcionalna in predstavitvena valuta

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v tisoč evrih, evro pa je tudi funkcionalna valuta družbe.

d. Uporaba ocen in presojs

Priprava računovodskih izkazov zahteva, da poslovodstvo oblikuje ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na izkazane zneske sredstev in obveznosti, razkritje pogojnih sredstev in obveznosti na dan priprave računovodskih izkazov ter na izkazane zneske prihodkov in odhodkov v poročevalnem obdobju.

Ker so ocene podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski rezultati lahko razlikujejo od ocen. Ocene se redno preverjajo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja.

Ocene in predpostavke so prisotne najmanj pri naslednjih presojs:

Ocena življenjske dobe amortizirljivih sredstev (razkritji 8 in 9 ter usmeritve e in f)

Družba pri ocenjevanju življenjske dobe sredstev upošteva pričakovano fizično izrabljanje, tehnično staranje, gospodarsko staranje ter pričakovane zakonske in druge omejitve uporabe. Prav tako družba preverja dobo koristnosti pri pomembnejših sredstvih; za primer, če bi prišlo do spremenjenih okoliščin in bi bila potrebna sprememba dobe koristnosti in s tem prevrednotenje stroškov amortizacije.

Preizkus oslabitve sredstev

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in kritičnih presojs, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvrševanja računovodskih usmeritev in ki najmočneje vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so bili uporabljeni pri presoji vrednosti:

- naložb v odvisne družbe (razkritje 10);
- finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa (razkritje 11);
- finančnih terjatev (razkritje 12 in 16).

Ocenjevanje poštene vrednosti sredstev (razkritje 11 ter usmeritve h in k)

Poštena vrednost je uporabljena pri finančnih sredstvih, merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, in finančnih sredstvih, merjenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida. Vse ostale postavke v računovodskih izkazih predstavljajo nabavno oziroma odplačno vrednost.

Pri merjenju poštene vrednosti nefinančnega sredstva mora družba upoštevati zmožnost tržnega udeleženca ustvarjati gospodarske koristi s skrajno in najboljšo uporabo sredstva ali z njegovo prodajo drugemu udeležencu na trgu, ki bo sredstvo uporabil v skrajni in najboljši meri. Družba uporablja metode vrednotenja, ki so primerne v danih okoliščinah in za katere so na voljo zadostni podatki, predvsem z uporabo ustreznih tržnih vhodnih podatkov in minimalno uporabo netržnih vhodnih podatkov.

Vsa sredstva in obveznosti, ki so v računovodskih izkazih merjeni ali razkriti po pošteni vrednosti, so razvrščeni v hierarhijo poštene vrednosti na podlagi najnižje ravni vhodnih podatkov, ki so pomembni za merjenje celotne poštene vrednosti:

1. raven – tržne cene (neprilagojene) z delujočega trga za podobna sredstva in obveznosti;
2. raven – model vrednotenja, ki neposredno ali posredno temelji na tržnih podatkih;
3. raven – model vrednotenja, ki ne temelji na tržnih podatkih.

Za sredstva in obveznosti, ki so bili v računovodskih izkazih pripoznani že v prejšnjih obdo-

bjih, družba ob zaključku vsakega obdobja poročanja ugotovi, ali je prišlo do prehoda med ravnimi, tako da ponovno preveri razporeditev sredstev, upoštevajoč najnižjo raven vhodnih podatkov, ki so pomembni za merjenje celotne poštene vrednosti.

Hierarhija poštenih vrednosti sredstev in obveznosti družbe je predstavljena v razkritju Finančni instrumenti in tveganja.

Ocena oblikovanih rezervacij za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluge zaposlenecv (razkritje 21 in usmeritev m)

V okviru zavez za določene pozaposlitvene in druge zasluge so evidentirane sedanje vrednosti odpravnin ob upokojitvi in jubilejne nagrade. Pripoznane so na podlagi aktuarskega izračuna, ki ga pripravi pooblaščen aktuar in odobri poslovodstvo. Aktuarski izračun temelji na predpostavkah in ocenah, veljavnih v času nastanka izračuna, ki se zaradi sprememb v prihodnje lahko razlikuje od dejanskih predpostavk, ki bodo veljavne takrat. To se nanaša predvsem na določitev diskontne stopnje ocene fluktuacije zaposlenih, ocene smrtnosti in ocene rasti plač. Obveze za določene zasluge so zaradi kompleksnosti aktuarskega izračuna in dolgoročnega značaja postavke občutljive za spremembe navedenih ocen.

Ocena možnosti koriščenja terjatev za odložene davke (razkritje 14 in usmeritev d)

Družba oblikuje odložene terjatve za davek iz naslova: oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi, slabitve finančnih naložb, slabitve terjatev, neizkoriščenih davčnih olajšav, davčne izgube.

Družba na dan zaključenih izkazov preveri višino izkazanih terjatev in obveznosti za davek. Odložene terjatve za davek pripozna v primeru verjetnega razpoložljivega prihodnjega čistega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odloženi davek se odpravi za znesek, za katerega ni verjetno, da bo zanj mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

e. Napake iz preteklih let

Družba popravi napake iz preteklih let za nazaj, in sicer v prvih računovodskih izkazih, ki so odobreni za objavo po odkritju napake. Napake družba popravi s preračunavanjem primerjalnih zneskov iz predstavljenega preteklega obdobja ali preteklih obdobj, v katerih so se napake pojavile, in preračunavanjem začetnih saldov sredstev, dolgov in kapitala za prvo predstavljeno preteklo obdobje, če se je napaka pojavila pred prvim predstavljenim preteklim obdobjem. Popravek napak je podrobneje predstavljen v razkritju 26.

POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE

a. Prevedba tujih valut

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcionalno valuto po menjalnem tečaju ECB (Evropske centralne banke) na dan sklenitve posla. Denarna sredstva in obveznosti, izraženi v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcionalno valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcionalni valuti na začetku obdobja in plačil med obdobjem, in odplačno vrednostjo v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja. Nedenarna sredstva in obveznosti, izraženi v tuji valuti in izmerjeni po poštenu vrednosti, se pretvorijo v funkcionalno valuto po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti. Nedenarne postavke, izražene v tuji valuti in izmerjene po izvirni vrednosti, se pretvorijo v funkcionalno valuto po menjalnem tečaju na dan posla. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

b. Prihodki

Prihodki iz prodaje se pripoznajo po transakcijski ceni, ki se razporedi na izvršilno obvezo. Transakcijska cena je znesek nadomestila, do katerega družba pričakuje, da bo upravičena v zameno za prenos blaga ali storitev kupcu. Transakcijska cena je zmanjšana za vračila in popuste, rabate za nadaljnjo prodajo in količinske popuste. Prihodki se izkažejo, ko kupec prevzame vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov. Prihodki iz naslova dividend so pripoznani, ko je vzpostavljena delničarjeva pravica do plačila.

Finančni prihodki obsegajo prihodke iz obresti in pozitivne tečajne razlike, nastale pri financiranju in naložbenju. Prihodki iz obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo metode veljavne obrestne mere.

c. Odhodki

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v poročevalnem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja (če se ti ne usredstvi), negativne tečajne razlike, nastale pri financiranju in naložbenju, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po poštenu vrednosti preko poslovnega izida in izgube zaradi oslabitve vrednosti

finančnih sredstev. Stroški izposojanja se v poslovnem izidu pripoznajo z uporabo metode veljavne obrestne mere.

d. Obdavčitev

Davki vključujejo obveznosti za obračunani davek iz dobička in odloženi davek. Davek iz dobička se izkaže v poslovnem izidu, razen v tistem delu, v katerem se nanaša na poslovne združitve ali postavke, ki se izkazujejo neposredno v vseobsegajočem donosu.

Obveznosti za davek iz dobička temeljijo na obdavčljivem dobičku za poslovno leto. Obdavčljivi dobiček se razlikuje od čistega dobička, poročanega v poslovnem izidu, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družbe za davek iz dobička se izračuna z uporabo davčnih stopenj, ki so veljavne na dan poročanja.

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po izkazu finančnega položaja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih. Odloženi davek se določi z uporabo davčnih stopenj (in zakonov), ki so bile veljavne na dan izkaza finančnega položaja in za katere se pričakuje, da bodo uporabljene, ko se realizira odložena terjatev za davek ali poravna odložena obveznost za davek.

Odložena terjatev za davek se pripozna v obsegu, kolikor je verjetno, da bo v prihodnje na razpolago obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Če v prihodnje ni na razpolago obdavčljivega dobička v zadostni višini, da bi se odložene terjatve za davek oblikovale za celotno vrednost neizkoriščenih davčnih olajšav, se le-te oblikujejo glede na ročnost možnosti uveljavljanja davčnih olajšav v skladu z zakonodajo.

Odložena obveznost za davek se pripozna za vse obdavčljive začasne razlike, razen če se pojavi iz začetnega pripoznanja dobrega imena ali začetnega pripoznanja sredstva ali obveznosti v poslu, ki ni poslovna združitev in v času posla ne vpliva niti na računovodski dobiček niti na obdavčljivi dobiček (davčno izgubo).

Neizkoriščena davčna izguba se lahko pokriva z zmanjšanjem davčne osnove v naslednjih davčnih obdobjih. Pri zmanjšanju davčne osnove na račun davčnih izgub iz preteklih davčnih obdobj se davčna osnova najprej zmanjša za davčno izgubo starejšega datuma. Zmanjšanje davčne osnove zaradi davčnih izgub iz preteklih davčnih obdobj je dovoljeno največ v višini 50 odstotkov davčne osnove davčnega obdobja.

Zmanjšanje davčne osnove se lahko uveljavi v zakonsko določeni višini zneska, investirane-

ga v opremo in neopredmetena sredstva oziroma vloženega v raziskave in razvoj, vendar največ v višini davčne osnove. Skupina lahko za neizkoriščeni del olajšave iz omenjene pravice zmanjšuje davčno osnovo v naslednjih petih davčnih obdobjih po obdobju vlaganja. Pri zmanjšanju davčne osnove na račun neizkoriščenega dela davčne olajšave iz preteklih davčnih obdobj se davčna osnova najprej zmanjša za neizkoriščeni del davčne olajšave starejšega datuma.

e. Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva z določljivo dobo koristnosti so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube iz oslabitev. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega sredstva. Stroški izposojanja, ki se lahko pripišejo neposredno nakupu ali izdelavi sredstva v pripravi, se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Za poznejše merjenje neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Neopredmetena sredstva z nedoločenimi dobami koristnosti se ne amortizirajo, temveč se slabijo. Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezna neopredmetena sredstva znašajo od dveh do deset let za tekoče in primerljivo leto. Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in se po potrebi prilagodijo.

Poznejši izdatki v zvezi z neopredmetenim sredstvom se pripoznajo v knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale in družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi izdatki so pripoznani v poslovnem izidu kot stroški takoj, ko nastanejo.

f. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva (nepremičnine, naprave in oprema) so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube iz oslabitev, razen zemljišč in drugih sredstev, ki se ne amortizirajo in se izkazujejo po nabavnih vrednostih, zmanjšanih za vse oslabitve. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega opredmetenega osnovnega sredstva. Deli opredmetenih osnovnih sredstev, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna opredmetena osnovna sredstva. Stroški izposojanja, ki se lahko pripišejo neposredno nakupu, gradnji ali

proizvodnji sredstva v pripravi, se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Za poznejše merjenje opredmetenih osnovnih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavne) dela opredmetenega osnovnega sredstva in preostale vrednosti. Najeta sredstva se amortizirajo ob upoštevanju trajanja najema in dobe koristnosti, odvisno od tega, katera je krajša. Zemljišča in nedokončane gradnje se ne amortizirajo. Amortizacija se začne obračunavati, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezne vrste opredmetenih osnovnih sredstev za tekoče in primerljivo obdobje:

	Dobe koristnosti
Nepremičnine	od 20 do 55 let
Računalniška oprema	od 2 do 5 let
Motorna vozila	od 3 do 8 let
Druga oprema	od 2 do 10 let

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in se po potrebi prilagodijo.

Stroški zamenjave nekega dela opredmetenega osnovnega sredstva in poznejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom se pripoznajo v knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pri-tekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški (npr. tekoče vzdrževanje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki takoj, ko pride do njih.

g. Naložbe v odvisne družbe

Naložbe v odvisne družbe so izkazane po nabavni vrednosti. Družba priznava prihodke iz naložb v višini, ki jih dobi pri razporeditvi nabranega dobička, nastalega po datumu, ko je bila naložba pridobljena.

Če je zaradi izgube odvisne družbe potrebna oslabitev naložbe, se znesek izgube zaradi oslabitve izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in njeno nadomestljivo vrednostjo.

h. Finančni instrumenti

Finančni instrumenti vključujejo neizpeljana finančna sredstva in neizpeljane finančne obveznosti. Finančni instrumenti so izkazani po pošteni vrednosti in po odplačni vrednosti. Poštena vrednost je cena, ki bi jo dosegli s prodajo sredstva oziroma jo plačali s prenosom obveznosti na podlagi urejenega posla med udeleženci na trgu na datum merjenja.

h.1. Neizpeljana finančna sredstva

Neizpeljana finančna sredstva vključujejo denar in denarne ustrezničke, terjatve in posojila ter naložbe. Družba pripozna terjatve in posojila ter vloge oziroma depozite na dan njihovega nastanka. Druga sredstva pripozna na datum sklenitve posla oziroma ko družba postane stranka v pogodbenih določilih instrumenta. Družba odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz finančnega sredstva ali ko se prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, ki imajo naravo dolžniškega instrumenta, so tista finančna sredstva, ki jih družba poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov, ki predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice, in za prodajo. Za dolžniške instrumente, ki so pripoznani po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, se prihodki od obresti, tečajne razlike in izgube zaradi oslabitve ali razveljavitve pripoznajo v izkazu poslovnega izida in obračunajo na enak način kot pri finančnih sredstvih po odplačni vrednosti. Vse ostale spremembe poštene vrednosti se pripoznajo v izkazu drugega vseobsegajočega donosa. Po odpravi pripoznanja se kumulativna sprememba poštene vrednosti, ki je pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu, prerazporedi v izkaz poslovnega izida.

Finančna sredstva izmerjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, ki imajo naravo kapitalskega instrumenta, so tista finančna sredstva, ki izpolnjujejo opredelitev kapitala v skladu z MRS 32 – 'Finančni instrumenti', in za katere se družba odloči za ne-preneklicno razvrstitev v skupino kapitalskih instrumentov po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa ter jih ne poseduje za namene trgovanja. Razvrstitev se določi po posameznem instrumentu. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih sredstev se nikoli ne razporedijo v izkaz poslovnega izida. Dividende iz naslova kapitalskih instrumentov se pripoznajo kot drugi poslovni prihodki v izkazu poslovnega izida ob vzpostavitvi pravice do plačila.

Finančna sredstva po odplačni vrednosti

Med finančna sredstva po odplačni vrednosti družba razvršča finančna sredstva, ki jih poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov in če denarni tokovi predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice. Družba med finančna sredstva po odplačni vrednosti razvršča posojila in terjatve. Glede na zapadlost so razvrščena med kratkoročna (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali dolgoročna finančna sredstva (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja). Posojila in terjatve so na začetku pripoznani po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se posojila in terjatve izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavne obrestne mere, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembi ali oslabitvi.

Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki zajemajo gotovino, bančne depozite do treh mesecev in druge kratkoročne hitro unovčljive naložbe z originalno dospelostjo tri mesece ali manj. Izkazani so po nabavni vrednosti.

h.2. Neizpeljane finančne obveznosti

Neizpeljane finančne obveznosti družbe zajemajo poslovne, finančne in druge obveznosti. Družba na začetku te obveznosti pripozna na datum transakcije, ko družba postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom. Družba odpravi pripoznanje obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

Neizpeljane obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti, povečani za transakcijske stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti. Glede na zapadlost so razvrščene med kratkoročne obveznosti (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali dolgoročne obveznosti (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja).

i.Sredstva (skupine) za odtujitev

Sredstva ali skupina za odtujitev, ki obsega sredstva in obveznosti, za katere se pričakuje, da bo njihova vrednost poravnana predvsem s prodajo in je prodaja zelo verjetna, se razvrstijo med sredstva in obveznosti za prodajo. Neposredno pred razvrščanjem sredstva med sredstva za prodajo se izvede ponovna meritev sredstev ali skupine za odtujitev. Skladno s tem se dolgoročno sredstvo ali skupina za odtujitev pripozna po knjigovodski vrednosti ali po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, in sicer po tisti, ki je nižja. Izgube zaradi oslabitve ob prerazvrstitvi sredstev med sredstva, namenjena za prodajo, in kasnejše izgube

ali dobički ob ponovnem merjenju se izkazujejo v poslovnem izidu. Dobički se ne izkazujejo v višini, ki presega morebitne kumulativne izgube zaradi oslabitve.

Ko se neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva razporedijo med sredstva, namenjena za prodajo ali distribucijo, se prenehajo amortizirati. Po razporeditvi med sredstva, namenjena za prodajo ali distribucijo, se prav tako preneha obračunavanje naložb po kapitalski metodi.

j. Oslabitev sredstev

j.1. Finančna sredstva

Skladno z MSRP 9 je družba prešla z modela nastalih izgub na model pričakovanih izgub, skladno s katerimi družba ne pripozna samo nastalih izgub, temveč tudi izgube, za katere se pričakuje, da bodo nastale v prihodnosti. Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko naslednji: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; prestrukturiranje zneska, ki so ga drugi dolžni družbi, če se ta strinja; znaki, da bo dolжник šel v stečaj; izginotje delujočega trga za tovrstni instrument. Popravki izgube za finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti, se odštejejo od bruto knjigovodske vrednosti sredstev.

Bruto knjigovodska vrednost finančnega sredstva se odpiše, če družba nima razumnih pričakovanj za izterjavo finančnega sredstva v celoti ali njegovega dela. Za posamezne stranke ima družba politiko odpisa kosmate knjigovodske vrednosti, ko je finančno sredstvo zapadlo na podlagi preteklih izkušenj izterjav podobnih sredstev. Za pravne osebe družba posamično oceni čas in višino odpisa glede na to, ali obstaja upravičeno pričakovanje vračila. Družba ne pričakuje bistvenega povračila od odpisanega zneska, so pa finančna sredstva, ki so odpisana, še vedno predmet izvršilnih dejavnosti, da bi bila skladna s postopki družbe za izterjavo zapadlih zneskov.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanem po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med njegovo knjigovodsko vrednostjo in ocenjenimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni učinkoviti obrestni meri. Izguba se pripozna v poslovnem izidu. Izgube za finančna sredstva po pošteni vrednosti preko vseobsegajočega donosa se pripoznajo v poslovnem izidu.

Izgube za finančna sredstva po pošteni vrednosti preko vseobsegajočega donosa zaradi oslabitve se pripoznajo tako, da se morebitna nabrana izguba, ki je predhodno pripoznana v vseobsegajočem donosu obdobja in izkazana v rezervi za pošteno vrednost, prenese v poslovni izid. Poznejši porast v pošteni vrednosti oslabljenega lastniškega vrednostnega papirja, ki je na razpolago za prodajo, se pripozna v vseobsegajočem donosu obdobja oziroma v rezervi za pošteno vrednost.

j.2. Nefinančna sredstva

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota).

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova (njena) knjigovodska vrednost presega njegovo (njeno) nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v poslovnem izidu.

Družba izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednoti in tako ugotovi, ali je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

k. Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve družbe je v številnih primerih potrebna določitev poštene vrednosti tako nefinančnih kot tudi finančnih sredstev in obveznosti, bodisi zaradi merjenja posameznih sredstev (metoda merjenja ali poslovna združitve) bodisi zaradi dodatnih razkritij poštenih vrednosti.

Poštena vrednost je znesek, za katerega je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščenima in voljnima strankama v premišljenem poslu. Družba pri določanju poštene vrednosti finančnega instrumenta upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema tržne cene na delujočih trgih za enaka sredstva in obveznosti;
- druga raven zajema vrednosti, ki niso enake tržnim cenam v smislu prve ravni, a jih je kljub temu mogoče pridobiti neposredno s trga (cene za enaka ali podobna sredstva ali obveznosti na manj aktivnih ali neaktivnih trgih) ali posredno (na primer vrednosti, ki so izpeljane iz tržnih cen na aktivnem trgu, na podlagi obrestnih mer in krivulj donosa, implicitnih nestanovitnosti in kreditnih razponov);
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temelji na zasnovanih tržnih podatkih, pri tem pa morajo neopazovani podatki izražati predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu porabili pri določanju sredstva ali obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih.

Metode določanja poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja ali za potrebe poročanja so opisane v nadaljevanju.

Neopredmetena sredstva

Poštena vrednost neopredmetenih sredstev temelji na metodi diskontiranih denarnih tokov, za katere se pričakuje, da bodo izhajali iz uporabe in morebitne prodaje sredstev.

Opredmetena osnovna sredstva

Poštena vrednost opredmetenih osnovnih sredstev je njihova tržna vrednost. Tržna vrednost nepremičnin je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko nepremičnina na dan cenitve in po ustreznem trženju prodala. Tržna vrednost opreme temelji na ponujeni tržni ceni podobnih predmetov. Če ponujena tržna cena ne obstaja, se uporabi metoda diskontiranih denarnih tokov, za katere se pričakuje, da bodo izhajali iz uporabe in morebitne prodaje sredstev.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida in finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

Poštena vrednost finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko poslovnega izida in finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa se določa skladno s predhodno določeno hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti finančnih instrumentov.

Terjatve in posojila

Poštena vrednost terjatev in posojil se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri ob koncu poročevalskega obdobja. Ocena upošteva kreditno tveganje teh finančnih sredstev.

Neizpeljane finančne obveznosti

Poštena vrednost se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih izplačil glavnice in obresti, diskontiranih po tržni obrestni meri ob koncu poročevalskega obdobja.

I. Kapital

Vpoklicani kapital

Vpoklicani kapital se pojavlja kot delniški kapital, ki je nominalno opredeljen v statutu družbe, registriran na sodišču in so ga vplačali lastniki.

Kapitalske rezerve

Kapitalske rezerve sestavljajo zneski, ki jih družba pridobi iz vplačil, ki presegajo najmanjše nominalne vrednosti deležev, ki presegajo knjigovodske vrednosti pri odtujitvi predhodno pridobljenih lastnih deležev, zneski na podlagi poenostavljenega zmanjšanja vpoklicanega kapitala ter zneski na podlagi odprave splošnega prevrednotovalnega popravka.

Rezerve

Med rezerve sodijo: zakonske rezerve, druge rezerve iz dobička, rezerve za pošteno vrednost, aktuarski dobički in izgube. Zakonske rezerve so zneski, ki so namensko zadržani iz dobička predhodnih let predvsem za poravnavo morebitnih prihodnjih izgub. Ob nastanku jih pripozna organ, odgovoren za pripravo letnega poročila, ali sklep zadevnega organa.

Lastne delnice

Če družba kupi lastniški delež, se plačani znesek, vključno s transakcijskimi stroški, brez davka odšteje od celotnega kapitala kot lastne delnice (trezorske delnice), vse dokler se te delnice ne umaknejo, ponovno izdajo ali prodajo.

Dividende

Dokler dividend ne odobri skupščina delničarjev, so predvidene dividende obravnavane kot zadržani dobički.

m. Rezervacije za zasluške zaposlencev

Družba je skladno z zakonskimi predpisi in kolektivno pogodbo zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem in odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontiranih na konec poslovnega leta. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega

tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi aktuar, ki je izbran na ravni Skupine SIJ. Stanje rezervacij se preverja periodično oziroma takrat, ko se bistveno spremenijo predpostavke, uporabljene za ugotovitev višine rezervacij.

n. Izkaz denarnega toka

V izkazu denarnega toka so prikazane spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja. Izkaz denarnega toka je sestavljen po posredni metodi.

RAZKRITJA K POSAMEZNIM POSTAVKAM V RAČUNOVODSKIH IZKAZIH

1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE

000 EUR	2018	2017
V Sloveniji	12.994	16.294
V tujini	7	12
Čisti prihodki od prodaje	13.001	16.306

2. POSLOVNI ODHODKI

000 EUR	2018	2017
Stroški blaga, materiala in storitev	3.249	3.764
Stroški dela	11.200	9.980
- stroški plač	9.059	7.996
- stroški socialnih zavarovanj	1.510	1.315
- drugi stroški dela	631	669
Stroški amortizacije	560	556
Drugi stroški	243	212
Poslovni odhodki	15.252	14.512

Znesek, porabljen za revidiranje letnega poročila leta 2018, je znašal 19 tisoč evrov (2017: 14 tisoč evrov).

Povprečno število zaposlenih glede na stopnjo izobrazbe

	2018	2017
Srednja poklicna šola	2,92	2,00
Srednja šola	6,25	6,20
I. bolonjska stopnja	9,33	6,70
II. bolonjska stopnja	68,71	64,90
III. bolonjska stopnja	13,75	15,92
Skupaj	100,96	95,72

3. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI

000 EUR	2018	2017
Prihodki iz naslova dividend (razkritje 10, 11 in 15)	10.793	22.710
Odpis obveznosti	0	75
Prihodki iz naslova prejetih subvencij	18	0
Drugi prihodki	10	122
Drugi poslovni prihodki	10.821	22.907

4. DRUGI POSLOVNI ODHODKI

000 EUR	2018	2017
Odhodki iz naslova donacij in sponzorstev	218	499
Slabitev sredstev (razkritje 10)	12.551	9.739
Drugi odhodki	72	0
Drugi poslovni odhodki	12.841	10.238

5. FINANČNI PRIHODKI

000 EUR	2018	2017
Prihodki od obresti	3.357	3.084
Prihodki iz naslova danih poroštev	1.633	1.684
Tečajne razlike	0	1
Drugi finančni prihodki	11	0
Finančni prihodki	5.001	4.769

6. FINANČNI ODHODKI

000 EUR	2018	2017
Odhodki od obresti	5.431	7.240
Tečajne razlike	0	8
Drugi finančni odhodki	18	551
Finančni odhodki	5.449	7.799

7. DAVKI

000 EUR	2018	2017
Davek iz dobička	(53)	0
Odloženi davek	6.350	0
Davki	6.297	0

000 EUR	2018	2017
Poslovni izid pred davki	(4.857)	11.392
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji 19%	(923)	2.164
Davčni učinki:		
- prihodkov, ki niso predmet obdavčitve	(1.323)	(5.539)
- davčno nepriznanih odhodkov	2.507	1.952
- uveljavljanja olajšav za predhodno nepripoznane davčne izgube	(131)	0
- davčnih olajšav	(77)	1.423
- davčnih izgub, za katere niso bile pripoznane odložene terjatve za davek (razkritje 14)	(6.350)	0
Davki	(6.297)	0
Efektivna davčna stopnja	0,00 %	0,00 %

8. NEOPREDMETENA SREDSTVA

Gibanje neopredmetenih sredstev za leto 2018

000 EUR	Programska oprema	Sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2017	1.257	29	1.286
Neposredne nabave	0	23	23
Prenos s sredstev v pridobivanju	29	(29)	0
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2018	1.286	23	1.309
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2017	(591)	0	(591)
Amortizacija	(108)	0	(108)
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2018	(699)	0	(699)
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2017	666	29	695
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2018	587	23	610

Na dan 31. december 2018 ima družba za 19 tisoč evrov neopredmetenih obveznosti za nakup neopredmetenih sredstev (2017: 0 evrov). Neopredmetena sredstva niso dana kot poroštva za obveznosti.

Družba je preverila vrednost neopredmetenih sredstev in ugotovila, da njihova sedanja vrednost ne presega njihove nadomestljive vrednosti.

Gibanje neopredmetenih sredstev za leto 2017

000 EUR	Programska oprema	Sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2016	1.187	5	1.192
Neposredne nabave	0	94	94
Prenos s sredstev v pridobivanju	70	(70)	0
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2017	1.257	29	1.286
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2016	(452)	0	(452)
Amortizacija	(138)	0	(138)
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2017	(591)	0	(591)
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2016	735	5	740
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2017	666	29	695

9. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev za leto 2018

000 EUR	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Sredstva v pridobi- vanju	Skupaj
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2017	717	5.142	2.347	0	8.206
Neposredne nabave	0	0	0	401	401
Prenos s sredstev v pridobivanju	0	14	388	(401)	0
Odtujitve	0	0	(207)	0	(207)
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2018	717	5.156	2.528	0	8.401
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2017	0	(1.112)	(985)	0	(2.097)
Amortizacija	0	(144)	(308)	0	(452)
Odtujitve	0	0	162	0	162
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2018	0	(1.256)	(1.131)	0	(2.387)
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2017	717	4.030	1.362	0	6.109
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2018	717	3.900	1.397	0	6.014

Povečanje opredmetenih osnovnih sredstev predstavljajo nakup računalniške opreme, nakup pisarniškega pohištva in opreme ter nakup vozil. Odtujitve zajemajo predvsem prodajo vozil in računalniške opreme.

Opredmetena osnovna sredstva niso dana kot poročstva za obveznosti. Na dan 31. decem-ber 2018 ima družba za šest tisoč evrov (2017: 34 tisoč evrov) neporavnanih obveznosti za nakup opredmetenih osnovnih sredstev. Sedanja vrednost opredmetenih osnovnih sredstev, ki so vzeta v finančni najem, znaša 868 tisoč evrov (2017: 721 tisoč evrov). Družba v letih 2018 in 2017 ni usredstvila stroškov izposojanja.

Družba je preverila vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in ugotovila, da njihova seda-nja vrednost ne presega njihove nadomestljive vrednosti.

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev za leto 2017

000 EUR	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Sredstva v pridobi- vanju	Skupaj
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2016	717	5.142	1.976	1	7.836
Neposredne nabave	0	0	0	547	547
Prenos s sredstev v pridobivanju	0	0	548	(548)	0
Odtujitve	0	0	(177)	0	(177)
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2017	717	5.142	2.347	0	8.206
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2016	0	(967)	(829)	0	(1.796)
Amortizacija	0	(145)	(273)	0	(418)
Odtujitve	0	0	117	0	117
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2017	0	(1.112)	(985)	0	(2.097)
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2016	717	4.175	1.148	1	6.041
Sedanja vrednost na dan 31. 12. 2017	717	4.030	1.362	0	6.109

10. NALOŽBE V ODVISNE DRUŽBE

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
SIJ ACRONI d.o.o., Cesta Borisa Kidriča 44, Jesenice, Slovenija	91.337	91.337
SIJ METAL RAVNE d.o.o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem, Slovenija	43.714	31.714
GRIFFON & ROMANO S.P.A., Via Dossetti 11, Loc. Casinello de Dosso, Italija	4.017	9.784
SIJ RAVNE STEEL CENTER d.o.o., Litostrojska cesta 60, Ljubljana, Slovenija	6.815	6.815
NIRO Wenden GmbH, Glück-Auf-Weg 2, Wenden, Nemčija	1.758	5.121
NOŽI RAVNE d.o.o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem, Slovenija	656	2.142
ODPAD d.o.o. Pivka, Velika Pristava 23, Pivka, Slovenija	4.981	4.981
SIJ ELEKTRODE JESENICE d.o.o., Cesta železarjev 8, Jesenice, Slovenija	1.256	1.256
SIJ SUZ d.o.o., Cesta Borisa Kidriča 44, Jesenice, Slovenija	616	616
SIJ ZIP CENTER d.o.o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem, Slovenija	67	67
SIJ Asia GmbH, Berger Str. 2, 40213 Düsseldorf, Nemčija	100	100
SIJ RAVNE SYSTEMS d.o.o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem, Slovenija	6.025	6.025
SIJ POLSKA Sp. Z.o.o., ul. Zamkowa 7 lok. 11, Poznan, Poljska	1	1
Naložbe v odvisne družbe	161.343	159.959

Družba je konec leta 2018 odvisni družbi SIJ Metal Ravne, v višini 12.000 tisoč evrov in odvisni družbi Griffon & Romano, v višini 1.935 tisoč evrov, zagotovila naknadno vplačilo in sicer tako, da je na odvisno družbo kot naknadno vplačilo prenesla terjatev, ki jo je imela do odvisne družbe iz naslova kratkoročnega posojila. Z naknadnim vplačilom se osnovni kapital odvisne družbe ni povečal, prav tako se ni povečal obstoječi poslovni delež družbenika.

Družba je na podlagi preveritve znakov slabitve ocenila, da se je nadomestljiva vrednost naložb v odvisne družbe Griffon & Romano, Niro Wenden in Noži Ravne znižala pod njihovo knjigovodsko vrednost. Naložbo v Niro Wenden je slabila za 3.363 tisoč evrov, naložbo v Griffon & Romano za 7.702 tisoč evrov in naložbo v Noži Ravne za 1.486 tisoč evrov.

Ocene poštene vrednosti naložb so pripravljene ob predpostavki delujočega podjetja, upoštevajoč vse razpoložljive podatke o poslovanju družb, ki so bili na voljo v času vrednotenja na dan 31. decembra 2018. Zaradi narave družb opazni podatki o njenih tržnih vrednostih ne obstajajo.

Za oceno družb Niro Wenden in Griffon & Romano je bila uporabljena metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov, ki temelji na petletnih bodočih finančnih načrtih, po tem je upoštevan normaliziran denarni tok. Vse uporabljene predpostavke pri izračunih čistih denarnih tokov temeljijo na preteklem poslovanju družb in utemeljenem pričakovanju poslovanja v prihodnosti.

Za družbo Griffon & Romano se ocena vrednosti naložbe, upoštevajoč zadolženost, giblje v razponu od 3.353 do 4.017 tisoč evrov za slabitev se upošteva zgornja meja razpona. Za razpon so bile uporabljene stopnje donosa od 8,52 do 9,52 odstotka in stopnje rasti preostalega prostega denarnega toka od 1,25 do 1,75 odstotka. Za družbo Niro Wenden se ocena vrednosti naložb, upoštevajoč zadolženost, giblje v razponu od 1.438 do 1.758 tisoč evrov za slabitev se upošteva zgornja meja razpona. Za razpon so bile uporabljene stopnje donosa od 7,56 do 7,96 odstotka in stopnje rasti preostalega prostega denarnega toka od 1,30 do 1,70 odstotka.

Za družbo Noži Ravne je bila uporabljena metoda seštevanja (metoda prilagojenih knjigovodskih vrednosti), vrednost je bila določena po neto aktivih na dan 31. decembra 2018.

Družba je odvisnim družbam Griffon & Romano, Niro Wenden in Ravne System izdala za gotovilo, da i) ne načrtuje ali namerava likvidirati ali prodati ali odtujiti (v celoti ali delno) odvisne družbe; ii) bo z namenom zagotavljanja neomejenosti delovanja zagotovila ustrezno finančno podporo odvisni družbi za obdobje, ki ni krajše od 12 mesecev od datuma odobritve računovodskih izkazov na dan 31. december 2018; in iii) je njena politika, da v okviru veljavne zakonodaje zagotavlja, da je finančno stanje odvisne družbe takšno, da lahko izpolnjuje svoje pravne obveznosti.

Prejete dividende so leta 2018 znašale 1.546 tisoč evrov (2017: 20.000 tisoč evrov).

Podatki o odvisnih družbah na dan 31. december 2018

000 EUR	Dejavnost	Odstotek glasovalnih pravic	Vrednost kapitala na dan 31. 12. 2018	Čisti poslovni izid 2018
SIJ ACRONI d.o.o., Cesta Borisa Kidriča 44, Jesenice, Slovenija	Proizvodnja jekla	100	162.009	(7.851)
SIJ METAL RAVNE d.o.o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem, Slovenija	Proizvodnja jekla	100	85.109	1.567
NOŽI RAVNE d.o.o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem, Slovenija	Proizvodnja industrijskih nožev	100	656	(3.945)
SIJ ELEKTRODE JESENICE d.o.o., Cesta železarjev 8, Jesenice, Slovenija	Proizvodnja dodatnih materialov za varjenje	100	3.270	(419)
SIJ SUZ d.o.o., Cesta Borisa Kidriča 44, Jesenice, Slovenija	Proizvodnja vlečenih žic	100	2.691	391
SIJ ZIP CENTER d.o.o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem, Slovenija	Usposabljanje in izobraževanje invalidov	100	712	119
ODPAD d.o.o. Pivka, Velika Pristava 23, Pivka, Slovenija	Pridobivanje sekundarnih surovin iz ostankov	74,90	7.350	460
NIRO Wenden GmbH, Glück-Auf-Weg 2, Wenden, Nemčija	Razrez jekla, inženiring in trgovinska dejavnost	85	(2.150)	(978)
SIJ RAVNE STEEL CENTER d.o.o., Litostrojska cesta 60, Ljubljana, Slovenija	Trgovinska dejavnost	77,28	17.319	1.986
GRIFFON & ROMANO S.P.A., Via Dossetti 11, Loc. Casinello de Dosso, Italija	Toplotna obdelava in trgovina s specialnimi jekli	100	268	(1.834)
SIJ Asia GmbH, Berger Str. 2, 40213 Düsseldorf, Nemčija	Trgovinska dejavnost	100	161	(234)
SIJ RAVNE SYSTEMS d.o.o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem, Slovenija	Proizvodnja metalurških strojev	100	5.777	(2.256)
SIJ POLSKA Sp. Z.o.o., ul. Zamkowa 7 lok. 11, Poznan, Poljska	Trgovinska dejavnost	100	1	0

11. FINANČNA SREDSTVA PO POŠTENI VREDNOSTI PREKO DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Delnice in deleži v družbah	1.256	1.193
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	1.256	1.193

Finančna sredstva po poštenu vrednosti se nanašajo na delnice in deleže družb, s katerimi se trguje na organiziranem trgu in katerih pošteno vrednost je mogoče zanesljivo oceniti. Povečala so se iz naslova prevrednotenja na pošteno vrednost v višini 36 tisoč evrov (2017: 148 tisoč evrov) v dobro vseobsegajočega donosa.

Prejete dividende so leta 2018 znašale 96 tisoč evrov (2017: 70 tisoč evrov).

12. DOLGOROČNE FINANČNE TERJATVE

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Dana posojila	17.139	15.154
Dolgoročne finančne terjatve	17.139	15.154

Gibanje dolgoročnih danih posojil

000 EUR	2018	2017
Stanje na dan 1. 1.	15.154	33.354
Dana posojila	4.860	11.848
Popravki vrednosti danih posojil	(6)	0
Prenos na kratkoročna dana posojila	(2.869)	(30.048)
Stanje na dan 31. 12.	17.139	15.154

Dana posojila se nanašajo na posojila, dana odvisnim družbam in odobrena za likvidnostne potrebe. Obrestna mera za dana posojila je spremenljiva in se giblje v razponu od 3,95 do 4,50 odstotka. Izkazana vrednost danih posojil ne presega njihove iztržljive vrednosti. Dana posojila zapadejo v plačilo do leta 2021. Dana posojila niso dana kot poročstva za obveznosti. Večina danih posojil je zavarovana z menicami.

Gibanje dolgoročnih terjatev iz finančnega najema

000 EUR	2018	2017
Stanje na dan 1. 1.	0	433
Prenos na kratkoročne terjatve iz finančnega najema	0	(433)
Stanje na dan 31. 12.	0	0

13. DOLGOROČNE POSLOVNE TERJATVE

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017 Popravljen
Terjatve za dividende	11.296	11.296
Dolgoročne poslovne terjatve	11.296	11.296

V letu 2018 je družba popravila napako iz preteklega leta in terjatve iz naslova dividend s kratkoročnih poslovnih terjatev prerazporedila na dolgoročne poslovne terjatve.

Podrobneje je učinek popravka napake predstavljen v razkritju 26.

14. ODLOŽENE TERJATVE IN OBVEZNOSTI ZA DAVEK

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Odložene terjatve za davek	7.556	1.188
Odložene obveznosti za davek	(74)	(66)
Odložene terjatve (obveznosti) za davek, neto	7.482	1.122

Gibanje odloženih terjatev in obveznosti za davek za leto 2018

000 EUR	31. 12. 2017	Sprememba zaradi uvedbe MSRP 9	Spremembe v izkazu poslovnega izida	Spremembe v vseobsegajočem donosu	31. 12. 2018
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko vseobsegajočega donosa	(66)	0	0	(8)	(74)
Odložene obveznosti za davek	(66)	0	0	(8)	(74)
Neizkoriščene davčne izgube	1.118	0	6.330	0	7.448
Rezervacije za zaslužke zaposlenecv	70	0	0	0	70
Poslovne terjatve	0	18	20		38
Odložene terjatve za davek	1.188	18	6.350	0	7.556
Odložene terjatve (obveznosti) za davek, neto	1.122	18	6.350	(8)	7.482

Vrednost neizkoriščenih davčnih izgub na dan 31. december 2018 znaša 68.844 tisoč evrov (2017: 69.532 tisoč evrov). Vrednost neizkoriščenih davčnih izgub, za katere niso oblikovane odložene terjatve za davek, znaša 29.644 tisoč evrov (2017: 63.650 tisoč evrov), iz tega naslova neoblikovane odložene terjatve za davek pa znašajo 5.632 tisoč evrov (2017: 12.093 tisoč evrov).

Odložene terjatve za davek za neizkoriščeno davčno izgubo so se v letu 2018 povečale, saj družba pričakuje pozitivne učinke prodaje naložbe v Skupino Perutnina Ptuj in družbo Holding PMP d.d. in bo olajšave iz naslova neizkoriščenih davčnih izgub lahko izkoristila.

Gibanje odloženih terjatev in obveznosti za davek za leto 2017

000 EUR	31. 12. 2016	Spremembe v izkazu poslovnega izida	Spremembe v vseobsegajočem donosu	31. 12. 2017
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko vseobsegajočega donosa	(33)	0	(33)	(66)
Odložene obveznosti za davek	(33)	0	(33)	(66)
Neizkoriščene davčne izgube	1.118	0	0	1.118
Rezervacije za zaslužke zaposlenecv	70	0	0	70
Odložene terjatve za davek	1.188	0	0	1.188
Odložene terjatve (obveznosti) za davek, neto	1.155	0	(33)	1.122

15. SREDSTVA (SKUPINE) ZA ODTUJITEV

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Naložbe v odvisne družbe	82.036	82.034
Druga sredstva za odtujitev	31	31
Sredstva (skupine) za odtujitev	82.067	82.065
Finančne in poslovne obveznosti	(3.907)	(3.290)
Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	(3.907)	(3.290)

V letu 2018 so potekale aktivnosti za odsvojitve naložb v Skupino Perutnina Ptuj in družbo Holding PMP d.d., zato sta naložbi prerazvrščeni iz naložb v odvisne družbe v sredstva (skupine) za odtujitev. Hkrati so finančne in poslovne obveznosti, povezane s sredstvi za odtujitev, prerazvrščene med obveznosti, vključene v skupine za odtujitev.

Družba je v drugi polovici leta 2018 objavila namero o odsvojitvi delnic družbe Perutnina Ptuj d.d. in sklenila prodajno pogodbo za skupno 9.896.842 delnic oziroma 90,69 odstotka družbe Perutnina Ptuj d.d. v njeni neposredni in posredni lasti. V začetku leta 2019 je Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence sprejela odločitev, da je vstop MHP v Perutnino Ptuj skladen s pravili konkurence. Na podlagi izdane odločbe so se lahko izvedli postopki za zaključek transakcije.

Dne 25. aprila 2019 je Skupina MHP objavila, da bo zvišala prevzemno ceno delnice za nakup 90,69-odstotnega deleža Perutnine Ptuj, kar pomeni, da skladno s prodajno pogodbo med MHP in družbo SIJ d.d., sklenjeno novembra 2018, končna prodajna cena znaša 22,34 evra za delnico.

Ukrajinska Skupina MHP, ena vodilnih družb v mednarodni kmetijski in živilskopredelovalni industriji, je konec februarja 2019 pridobila nekaj več kot 90-odstotni delež v družbi Perutnina Ptuj. To pomeni, da Perutnina Ptuj od tega datuma naprej ni več del Skupine SIJ.

Prejete dividende od naložb v odvisne družbe, ki jih je družba zaradi oddelitve prerazvrstila v sredstva za odtujitev, so leta 2018 znašale 9.151 tisoč evrov (2017: 2.640 tisoč evrov). Sredstva niso dana kot poročila za obveznosti. Sedanja vrednost sredstev, namenjenih za prodajo, ne presega njihove iztržljive vrednosti.

16. KRATKOROČNE FINANČNE TERJATVE

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Dana posojila	59.194	73.462
Terjatve za obresti	3.504	1.864
Drugo	437	464
Kratkoročne finančne terjatve	63.135	75.790

Gibanje kratkoročnih danih posojil

000 EUR	2018	2017
Stanje na dan 1. 1.	73.462	71.048
Dana posojila	37.695	21.150
Plačila danih posojil	(40.844)	(48.784)
Popravki vrednosti danih posojil	(53)	0
Prenos z dolgoročnih danih posojil	2.869	30.048
Dokapitalizacija odvisnih družb	(13.935)	0
Stanje na dan 31. 12.	59.194	73.462

Dana posojila se nanašajo na posojila, dana obvladujoči in odvisnim družbam. Posojilo, dano obvladujoči družbi, je namenjeno smiselni uporabi likvidnostnih presežkov. Posojila, dana odvisnim družbam, so bila odobrena za likvidnostne potrebe odvisnih družb. Obrestne mere za dana posojila so tako spremenljive kot nespremenljive in se gibljejo v razponu od 1,65 do 5,00 odstotka. Izkazana vrednost danih posojil ne presega njihove iztržljive vrednosti. Dana posojila niso dana kot poročila za obveznosti. Večina danih posojil je zavarovana z menicami.

Gibanje kratkoročnih terjatev iz finančnega najema

000 EUR	2018	2017
Stanje na dan 1. 1.	0	293
Plačila terjatev iz finančnega najema	0	(726)
Prenos z dolgoročnih terjatev iz finančnega najema	0	433
Stanje na dan 31. 12.	0	0

17. KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017 Popravljen
Terjatve do kupcev	4.893	8.606
Popravki vrednosti terjatev do kupcev	(140)	0
Terjatve za DDV	568	132
Dani predujmi in varščine	23	89
Druge terjatve	37	89
Popravek vrednosti drugih terjatev	0	(53)
Kratkoročne poslovne terjatve	5.381	8.863

Kratkoročne poslovne terjatve niso zavarovane in niso dane kot poročila za obveznosti. Izkazana vrednost poslovnih terjatev ne presega njihove iztržljive vrednosti.

Podrobneje je učinek popravka napake predstavljen v razkritju 26.

18. DENAR IN DENARNI USTREZNICI

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Denar v domači valuti	28.672	312
Denar in denarni ustrezniki	28.672	312

19. DRUGA KRATKOROČNA SREDSTVA

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Odloženi stroški	78	554
Druga kratkoročna sredstva	78	554

Kratkoročni odloženi stroški se nanašajo na vnaprejšnja plačila stroškov, ki bodo leta 2019 obremenjevali poslovni izid.

20. KAPITAL

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017 Popravljen
Vpoklicani kapital	145.266	145.266
Kapitalske rezerve	11.461	11.461
Rezerve	2.093	1.982
Zadržani dobički	43.977	48.381
Kapital	202.797	207.090

Vpoklicani kapital je izkazan v višini 145.266 tisoč evrov in je razdeljen na 994.616 delnic. Nominalna vrednost delnice je 146,05 evra. Število delnic se leta 2018 ni spremenilo.

Delničarji družbe

Delničar	Število delnic 31. 12. 2018	Število delnic 31. 12. 2017
DILON, d. o. o., Gerbičeva ulica 98, Ljubljana, Slovenija	718.351	718.351
Republika Slovenija, Gregorčičeva ulica 20, Ljubljana, Slovenija	248.655	248.655
SIJ d.d., Gerbičeva ulica 98, Ljubljana, Slovenija	27.600	27.600
UNIOR, d. d., Kovaška cesta 10, Zreče, Slovenija	10	10
Skupaj	994.616	994.616

Kapitalske rezerve

Kapitalske rezerve v višini 11.461 tisoč evrov so bile oblikovane ob poenostavljenem zmanjšanju kapitala družbe.

Rezerve

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017 Popravljen
- Zakonske rezerve	4.023	3.951
- Lastne delnice	(6.009)	(6.009)
- Rezerve za lastne delnice	3.754	3.754
Rezerve iz dobička	1.768	1.696
- Rezerva za pošteno vrednost iz naslova finančnih sredstev po poštenu vrednosti preko vseobsegajočega donosa	391	344
- Odložene obveznosti za davek	(74)	(66)
Rezerva za pošteno vrednost	317	278
Aktuarski čisti dobički za pokojninske programe	8	8
Rezerve	2.093	1.982

Družba je pridobila lastne delnice v višini 2.255 tisoč evrov na podlagi Zakona o prevzemu in načinu poravnave obveznosti Slovenskih železarn v zvezi s programom prestrukturiranja (Ur. l. RS št. 111/2001) in v zvezi z Zakonom o privatizaciji Slovenskih železarn (Ur. l. RS št. 13/1998). Lastne delnice so bile pridobljene z zamenjavo poslovnih deležev v odvisnih družbah za delnice obvladujoče družbe, ki so v lasti družb pooblaščenk. Delnice so bile pridobljene »ex lege« in ne skladno z Zakonom o gospodarskih družbah, zato družba zanje ni oblikovala rezerv za lastne delnice. Delnice so izkazane po nabavni vrednosti.

Podrobneje je učinek popravka napake predstavljen v razkritju 26.

Bilančni dobiček

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017 Popravljen
Preneseni čisti poslovni izid	42.608	37.558
Čisti poslovni izid poslovnega leta	1.440	11.392
Oblikovanje zakonskih rezerv	(72)	(570)
Bilančni dobiček	43.976	48.380

21. REZERVACIJE ZA ZASLUŽKE ZAPOSLENCEV

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Rezervacije za odpravnine	267	267
Rezervacije za jubilejne nagrade	38	38
Rezervacije za zasluške zaposlencev	305	305

Družba v letu 2018 ni izvedla aktuarskega izračuna, saj se leta 2018 predpostavke, uporabljene za ugotovitev višine rezervacij za leto 2017, niso pomembno spremenile.

Aktuarski izračun je bil leta 2017 izdelan na podlagi aktuarskega modela in predpostavk, ki izhajajo iz tablic smrtnosti prebivalstva Slovenije iz leta 2007, ločene za moške in ženske, znižane za deset odstotkov (aktivna populacija), rasti plač v Sloveniji in družbi ter iz krivulje donosnosti, ki predstavlja zvezo med tržnimi donosi državnih obveznic na evrskem območju in preostankom časa do zapadlosti obveznosti. Diskontna mera, upoštevana pri izračunih, je znašala od 1,2 do 1,7 odstotka, odvisno od zapadlosti.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade izračunava pooblaščen aktuar. Sprememba rezervacij ima neposreden vpliv na izkaz poslovnega izida, razen aktuarskih dobičkov, ki vplivajo na vseobsegajoči donos.

Gibanje rezervacij za zasluške zaposlencev za leto 2017

000 EUR	31. 12. 2016	Oblikovanje	Odprava	31. 12. 2017
Rezervacije za odpravnine	368	0	(101)	267
Rezervacije za jubilejne nagrade	23	15	0	38
Rezervacije za zasluške zaposlencev	391	15	(101)	305

Analiza občutljivosti aktuarskih predpostavk za leto 2017

Aktuarska predpostavka	31. 12. 2017		
	Sprememba v predpostavki (za odsotne točke)	Odpravnine ob upokojitvi	Jubilejne nagrade
	+0,5	(20)	(1)
Donosnost	-0,5	22	1
	+0,5	22	1
Rast plač	-0,5	(20)	(1)
	+0,5	(21)	(1)
Fluktuacija	-0,5	23	2

22. DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017 Popravljen
Prejeta posojila	19.977	0
Obveznosti za izdane obveznice	51.076	93.802
Obveznosti iz finančnega najema	446	596
Dolgoročne finančne obveznosti	71.499	94.398

Prejeta posojila zajemajo posojila, prejeta od bank v državi in tujini. Posojila so zavarovana s poroštvi odvisnih družb. Obrestna mera za prejeta posojila je spremenljiva in vezana na EURIBOR. Obrestna mera za večino obveznosti iz finančnega najema je nespremenljiva.

Podrobneje je učinek popravka napake predstavljen v razkritju 26.

Gibanje dolgoročnih prejetih posojil

000 EUR	2018	2017 Popravljen
Stanje na dan 1. 1.	0	62.188
Nova prejeta posojila	47.000	86.500
Prenos na kratkoročna prejeta posojila	(27.000)	(149.000)
Razmejitev stroškov odobritev	(23)	312
Stanje na dan 31. 12.	19.977	0

Obveznosti za izdane obveznice

Obveznosti za izdane obveznice se nanašajo na obveznice z oznako SIJ5. Obveznice je družba izdala julija 2015 v skupni nominalni vrednosti 51.218 tisoč evrov. Celotna izdaja obveznic obsega 51.218 apoenov po tisoč evrov. Datum dospelja je 21. julij 2020. Obrestna mera za izdane obveznice je nespremenljiva in znaša 4,0 odstotka letno. Obresti dospevajo v plačilo letno za nazaj. Nominalna vrednost glavnice dospe v izplačilo v celoti v enkratnem znesku ob dospelju. Z obveznicami se trguje na Ljubljanski borzi. Zaključni tečaj Ljubljanske borze na dan 31. december 2018 je znašal 104,00 in je uporabljen za izračun poštene vrednosti na dan 31. december. Obveznosti za izdane obveznice z oznako SIJ4 dospejo v plačilo 24. novembra 2019, zato so bile prenesene med kratkoročne finančne obveznosti.

Gibanje dolgoročnih obveznosti iz finančnega najema

000 EUR	2018	2017
Stanje na dan 1. 1.	596	818
Novi finančni najemi	275	219
Prenos na kratkoročne obveznosti iz finančnega najema	(425)	(441)
Stanje na dan 31. 12.	446	596

Najmanjša vsota prihodnjih najemnin, ki zapadejo v plačilo v obdobju od enega do petih let, znaša 460 tisoč evrov (2017: 613 tisoč evrov).

Čista sedanja vrednost prihodnjih najemnin, ki zapadejo v plačilo v obdobju od enega do petih let, znaša 446 tisoč evrov (2017: 596 tisoč evrov).

23. KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017 Popravljen
Prejeta posojila	9.797	26.531
Obveznosti za izdane obveznice	42.859	0
Obveznosti za izdane komercialne zapise	29.723	26.993
Obveznosti iz finančnega najema	409	403
Obveznosti iz naslova obresti	1.154	1.232
Druge kratkoročne finančne obveznosti	2	0
Kratkoročne finančne obveznosti	83.944	55.159

Kratkoročna prejeta posojila zajemajo posojila, prejeta od družb v skupini. Prejeta posojila so zavarovana z menicami. Obrestna mera za prejeta posojila in finančne najeme je nespremenljiva.

Podrobneje je učinek popravka napake predstavljen v razkritju 26.

Gibanje kratkoročnih prejetih posojil

000 EUR	2018	2017 Popravljen
Stanje na dan 1. 1.	26.531	5.755
Nova prejeta posojila	54.500	93.400
Plačila prejetih posojil	(98.200)	(218.440)
Prenos z dolgoročnih prejetih posojil	27.000	149.000
Razmejitev stroškov odobritev	(34)	76
Prenos na obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	(3.260)
Stanje na dan 31. 12.	9.797	26.531

Obveznosti za izdane obveznice

Obveznosti za izdane obveznice se nanašajo na obveznice z oznako SIJ4. Obveznice je družba izdala novembra 2014 v skupni nominalni vrednosti 42.897 tisoč evrov. Celotna izdaja obveznic obsega 42.897 apoenov po tisoč evrov. Datum dospelja je 24. november 2019. Obrestna mera za izdane obveznice je nespremenljiva in znaša 4,5 odstotka letno. Obresti dospevajo v plačilo letno za nazaj. Nominalna vrednost glavnice dospe v izplačilo v celoti v enkratnem znesku ob dospelju. Z obveznicami se trguje na Ljubljanski borzi. Zaključni tečaj Ljubljanske borze na dan 31. december 2018 je znašal 104,24 in je uporabljen za izračun poštene vrednosti na dan 31. december 2018.

Obveznosti za izdane komercialne zapise

Obveznosti za izdane komercialne zapise v višini 30.000 tisoč evrov se nanašajo na 12-mesečne komercialne zapise z oznako SIK05, ki jih je družba izdala 14. decembra 2018 kot peto zaporedno izdajo. Skupna nominalna vrednost komercialnih zapisov znaša 30.000 tisoč evrov in obsega 30.000 apoenov po tisoč evrov. Obrestna mera komercialnega zapisa znaša 1,0 odstotka letno. Komercialni zapis je diskontni vrednostni papir. Obresti so obračunane vnaprej ter se ob vplačilu komercialnega zapisa odštejejo v obliki diskonta od nominalne vrednosti komercialnega zapisa. Obveznosti iz naslova komercialnega zapisa dospejo v plačilo 13. decembra 2019. S komercialnimi zapisi se trguje na Ljubljanski borzi. Zaključni tečaj Ljubljanske borze na dan 31. december 2018 je znašal 100,00 in je uporabljen za izračun poštene vrednosti na dan 31. december 2018. Četrto izdajo zapisov z oznako SIK04 v višini 27.325 tisoč evrov je družba ob zapadlosti poplačala.

Gibanje kratkoročnih obveznosti iz finančnega najema

000 EUR	2018	2017
Stanje na dan 1. 1.	403	426
Plačila obveznosti iz finančnega najema	(419)	(464)
Prenos z dolgoročnih obveznosti iz finančnega najema	425	441
Stanje na dan 31. 12.	409	403

Najmanjša vsota prihodnjih najemnin, ki zapadejo v plačilo v obdobju naslednjega poslovnega leta, na dan 31. december 2018 znaša 425 tisoč evrov (2017: 423 tisoč evrov), čista sedanja vrednost prihodnih najemnin pa 409 tisoč evrov (2017: 403 tisoč evrov).

24. KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI

000 EUR	2018	2017
Obveznosti do dobaviteljev	839	1.883
Obveznosti do zaposlenecv	355	336
Prejeti predujmi	20.000	0
Obveznosti za davščine	552	784
Druge obveznosti	4	10
Kratkoročne poslovne obveznosti	21.750	3.013

Družba je novembra 2018 prejela 20.000 tisoč evrov kot varščino za zavezujočo ponudbo za prodajo naložbe v odvisno družbo. Postopek prodaje je bil zaključen v februarju 2019. Prejet predujem bo poračunan v učinkih pri prodaji. Podrobneje je transakcija opisana v razkritju 15.

25. POGOJNE OBVEZNOSTI IN POGOJNA SREDSTVA

Družba ima pogojne obveznosti za dana poročstva, ki na dan 31. december 2018 znašajo 221.402 tisoč evrov (2017: 213.778 tisoč evrov). Dana poročstva so v celotnem znesku dana družbam v skupini. Iz naslova danih poroštev družba ne pričakuje odlivov.

Družba na dan 31. december 2018 nima pogojnih sredstev.

26. POPRAVEK NAPAKE IZ PRETEKLIH LET

Pojasnilo glede prilagoditev stanj v izkazu finančnega položaja na dan 31. December 2016

V letu 2018 je družba popravila napako iz preteklih let in je dodatno oblikovala zakonske rezerve. Družba je namreč v letu 2016 ustvarila pozitiven poslovni izid in bi morala oblikovati zakonske rezerve v višini celotnih pet odstotkov ustvarjenega čistega poslovnega izida, saj zakonske rezerve še niso dosegle desetih odstotkov osnovnega kapitala. Kapitalske rezerve so bile oblikovane ob poenostavljenem zmanjšanju kapitala družbe, zato jih skladno z zakonom ni mogoče upoštevati v izračun potrebne višine zakonskih rezerv. Razmejene stroške odobritev posojil pa je prerazporedila kot zmanjšanje finančnih obveznosti in jih, kot v preteklem letu, ne izkazuje več kot odložene stroške.

000 EUR	31. 12. 2016 Poročano	Prilagoditev	1. 1. 2017 Popravljen
SREDSTVA			
Dolgoročna sredstva	283.627	(625)	283.002
Ostala sredstva	283.001	0	283.001
Druga sredstva	626	(625)	1
Kratkoročna sredstva	121.930	(187)	121.743
Ostala sredstva	121.003	0	121.003
Druga sredstva	927	(187)	740
Skupaj sredstva	405.557	(812)	404.745
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			
Kapital	205.532	0	205.532
Vpoklicani kapital	145.266	0	145.266
Kapitalske rezerve	11.461	0	11.461
Rezerve	960	316	1.276
Zadržani dobički	47.845	(316)	47.529
Dolgoročne obveznosti	157.824	(731)	157.093
Finančne obveznosti	157.433	(731)	156.702
Ostale obveznosti	391	0	391
Kratkoročne obveznosti	42.201	(81)	42.120
Finančne obveznosti	38.017	(81)	37.936
Ostale obveznosti	4.184	0	4.184
Skupaj obveznosti do virov sredstev	405.557	(812)	404.745

Pojasnilo glede prilagoditev stanj v izkazu finančnega položaja na dan 31. december 2017

V letu 2018 je družba popravila napako iz preteklega leta in terjatve iz naslova dividend v višini 11.296 tisoč evrov iz kratkoročnih poslovnih terjatev prerazporedila v dolgoročne poslovne terjatve. V posojilnih pogodbah imajo odvisne družbe navedene določene omejitve pri izplačilu dividend. Družbe so poslovale v okviru omejitev iz posojilnih pogodb, vendar v letih 2017 in 2018 niso dosegle rezultatov poslovanja v višini, ki bi dopuščali poplačilo dividend iz preteklih let.

Oblikovala je zakonske rezerve v višini 570 tisoč evrov, kar predstavlja pet odstotkov ustvarjenega čistega poslovnega izida, saj zakonske rezerve še niso dosegle desetih odstotkov osnovnega kapitala. Prilagoditev je narejena še za oblikovane rezerve iz leta 2016 v višini 316 tisoč evrov. Razmejene stroške odobritev posojil pa je prerazporedila kot zmanjšanje finančnih obveznosti in jih, kot v preteklem letu, ne izkazuje več kot odložene stroške.

000 EUR	31. 12. 2017 Poročano	Prilagoditev	31. 12. 2017 Popravljen
SREDSTVA			
Dolgoročna sredstva	184.416	11.115	195.531
Poslovne terjatve	0	11.296	11.296
Druga sredstva	184.416	(179)	184.235
Kratkoročna sredstva	179.672	(11.765)	167.907
Poslovne terjatve	20.159	(11.296)	8.863
Druga sredstva	159.513	(469)	159.044
Skupaj sredstva	364.088	(650)	363.438
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			
Kapital	207.089	0	207.089
Vpoklicani kapital	145.266	0	145.266
Kapitalske rezerve	11.461	0	11.461
Rezerve	1.097	885	1.982
Zadržani dobički	49.265	(885)	48.380
Dolgoročne obveznosti	95.016	(313)	94.703
Kratkoročne obveznosti	61.983	(337)	61.646
Skupaj obveznosti do virov sredstev	364.088	(650)	363.438

POVEZANE OSEBE

Povezane osebe so obvladujoča družba (vključno z njenimi obvladujočimi družbami in družbami v njihovih skupinah), odvisne družbe, pridružene družbe, ostale povezane družbe in pristojni za upravljanje družb.

Posli/transakcije z obvladujočo družbo

000 EUR	2018	2017
Prihodki	1.560	1.115
000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Terjatve	24.207	25.505
Obveznosti	95	0

Posli/transakcije z odvisnimi družbami

000 EUR	2018	2017
Prihodki	27.156	40.020
Odhodki	852	991
000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Terjatve	71.143	84.285
Obveznosti	4.011	7.121

Posli/transakcije z drugimi povezanimi družbami

000 EUR	2018	2017
Prihodki	62	2.735
Odhodki	168	609
000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Terjatve	1.007	1.031
Obveznosti	5.851	9.293

Posli/transakcije s pristojnimi za upravljanje

Skupni znesek vseh prejemkov članov nadzornega sveta in prejemkov, ki jih je na podlagi pogodbe o vodenju poslov za opravljanje funkcije oziroma nalog v družbi v poslovnem letu prejelo ključno poslovodno osebje:

000 EUR	2018	2017
Ključno poslovodno osebje	3.871	5.870
Člani nadzornega sveta	50	91

Prejemki zajemajo bruto plače in regres. Potni stroški, stroški namestitve in dnevnice niso izkazani, ker po svoji naravi ne predstavljajo plačila ključnim poslovodnim osebam.

Družba leta 2018 ni odobrila predujmov in posojil in ni dala poročev ključnim poslovodnim osebam ali članom nadzornega sveta. Na dan 31. decembra 2018 družba nima terjatev ali obveznosti do ključnih poslovodnih oseb, razen obveznosti za plače iz meseca decembra, ki so bile izplačane v januarju 2019.

Ključno poslovodno osebje predstavlja vodstvo družbe.

FINANČNI INSTRUMENTI IN TVEGANJA

ZAUPANJSKO (KREDITNO) TVEGANJE

Največjo izpostavljenost na dan poročanja predstavljajo terjatve do kupcev, druge poslovne terjatve, finančne terjatve in depoziti. Družba je preverila udenarljivost finančnih sredstev in v letu 2018 oblikovala popravek vrednosti finančnih sredstev v višini 87 tisoč evrov (2017: 11 tisoč evrov) v breme poslovnega izida.

Starostna struktura finančnih sredstev

000 EUR		Zapadla				
31. 12. 2018	Nezapadla	Do 3 mesecev	Od 3 mesecev do 1 leta	Od 1 leta do 3 let	Nad 3 leta	Skupaj
Terjatve do kupcev	2.889	4	1.420	579	0	4.892
Finančne terjatve in depoziti	80.055	34	87	1	0	80.177
Skupaj	82.944	38	1.507	580	0	85.069

000 EUR		Zapadla				
31. 12. 2017	Nezapadla	Do 3 mesecev	Od 3 mesecev do 1 leta	Od 1 leta do 3 let	Nad 3 leta	Skupaj
Terjatve do kupcev	5.106	1.582	1.614	304	0	8.606
Finančne terjatve in depoziti	90.561	35	348	0	0	90.944
Skupaj	95.667	1.617	1.962	304	0	99.550

Gibanje popravka vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev za leto 2018

000 EUR	
Stanje na dan 31. 12. 2017	(53)
Oblikovanje popravka zaradi uvedbe MSRP 9 na dan 1. 1. 2018	(22)
Stanje na dan 1. 1. 2018 po prehodu na MSRP 9	(75)
Oblikovani popravki v letu 2018	(139)
Odpisi popravkov v letu 2018	74
Stanje na dan 31. 12. 2018	(140)

Gibanje popravka vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev za leto 2017

000 EUR	
Stanje na dan 31. 12. 2016	(53)
Oblikovani popravki v letu 2017	(11)
Odpisi popravkov v letu 2017	11
Stanje na dan 31. 12. 2017	(53)

LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Likvidnostno tveganje družba upravlja z ustreznim načrtovanjem denarnih tokov in vnaprej dogovorjenih kratkoročnih posojilnih linij pri bankah v obsegu, ki zagotavlja, da je družba v vsakem trenutku sposobna izpolniti zapadle obveznosti.

000 EUR	Sedanja vrednost	Do 3 mesecev	Od 3 mesecev do 1 leta	Od 1 leta do 5 let	Skupaj
31. 12. 2018					
Obveznosti do dobaviteljev	839	691	85	63	839
Finančne obveznosti z bodočimi obrestmi	155.443	20.216	87.077	53.727	161.020
Druge obveznosti	3	3	0	0	3
Skupaj	156.285	20.910	87.162	53.790	161.862

000 EUR	Sedanja vrednost	Do 3 mesecev	Od 3 mesecev do 1 leta	Od 1 leta do 5 let	Skupaj
31. 12. 2017					
Obveznosti do dobaviteljev	1.883	1.883	0	0	1.883
Finančne obveznosti z bodočimi obrestmi	149.557	5.955	55.927	100.745	162.627
Druge obveznosti	10	10	0	0	10
Skupaj	151.450	7.848	55.927	100.745	164.520

Družba izpostavljenost do finančnih trgov in bank ocenjuje kot zmerno. Družba v celoti izpolnjuje vse obveznosti in zaveze iz posojilnih pogodb.

TEČAJNO TVEGANJE

Družba tečajno tveganje ocenjuje kot nizko in ustrezno obvladovano, saj je glavnina prilivov in odlivov v domači valuti evro. Ker so ostale valute pri poslovanju prisotne v manjši meri, družba ne pripravlja analize občutljivosti za spremembo tečajev ostalih valut, saj sprememba tečajev ne bi imela pomembnega vpliva na njen poslovni izid.

OBRESTNO TVEGANJE

Družba obrestno tveganje ocenjuje kot nizko in ustrezno obvladovano. Izpostavljenost obrestnemu tveganju tekoče spremljamo prek spremljanja dogajanja na trgu denarja, gibanja obrestnih mer in gibanja cen izvedenih finančnih instrumentov ter s pravočasnimi predlogi za morebitne ukrepe obrestnega ščitenja.

Delež posojil s fiksno obrestno mero znaša 87 odstotkov vseh finančnih posojil družbe. Variabilne obrestne mere so sestavljene iz spremenljive obrestne mere EURIBOR in obrestne marže, pri čemer v večini posojilnih pogodb višina obrestnega dna pri EURIBOR-ju ne more biti nižja od nič, zato ni pozitivnega učinka spremembe na poslovni izid.

Sprememba obrestne mere za 100 ali 50 bazičnih točk na dan poročanja bi zmanjšala čisti poslovni izid za spodaj navedene vrednosti. Analiza predpostavlja, da vse druge spremenljivke ostanejo nespremenjene.

Analiza za leto 2017 je pripravljena na enak način.

000 EUR	2018	2017
Sprememba čistega poslovnega izida pri povečanju za 100 b. t.	(200)	(12)
Sprememba čistega poslovnega izida pri povečanju za 50 b. t.	(100)	(6)

UPRAVLJANJE KAPITALA

Glavni namen upravljanja kapitala družbe je doseganje ustreznega obsega kapitala, s katerim lahko zagotovi zaupanje upnikov, finančno stabilnost in dolgoročno plačilno sposobnost, kakor tudi ustrezno izplačilo dividend lastnikom. Družba ima na dan 31. decembra 2018 v lasti 27.600 lastnih delnic.

V strukturi celotne zadolženosti ostaja delež lastniškega kapitala na visoki ravni, saj družba še naprej uresničuje dosedanje finančno politiko, da z dolgoročnimi viri omogoča dolgoročni razvoj.

000 EUR	2018	Povečanje zadolženosti za 10 %	Zmanjšanje zadolženosti za 10 %
Stopnja zadolženosti na kapital	76,65	84,31	68,98
Kapital	202.797	202.797	202.797
Finančne obveznosti	155.443	170.987	139.899

KNJIGOVODSKE IN POŠTENE VREDNOSTI FINANČNIH INSTRUMENTOV

V tabeli so prikazane knjigovodske in poštene vrednosti finančnih sredstev in finančnih obveznosti. Za finančne in poslovne terjatve, denar in denarne ustreznike ter poslovne obveznosti poštene vrednosti niso prikazane, saj so njihove knjigovodske vrednosti ustrezen približek njihove poštene vrednosti.

000 EUR	31. 12. 2018		31. 12. 2017	
Vrsta finančnega instrumenta	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	1.256	1.256	1.193	1.193
Finančne terjatve	80.273		90.944	
Poslovne terjatve	16.677		20.159	
Denar in denarni ustrezniki	28.672		312	
Finančne obveznosti	(155.443)	(159.315)	(149.557)	(154.520)
Poslovne obveznosti	(21.750)		(3.013)	
Skupaj	(50.338)	(50.338)	(40.613)	(40.338)

Prikaz finančnih sredstev in obveznosti, razkritih po poštenih vrednostih, glede na hierarhijo določanja poštene vrednosti

000 EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	791	754
Finančna sredstva po poštenu vrednosti prve ravni	791	754
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	465	439
Finančna sredstva po poštenu vrednosti tretje ravni	465	439
Obveznice in komercialni zapisi	(127.529)	(125.757)
Finančne obveznosti po poštenu vrednosti prve ravni	(127.529)	(125.757)
Prejeta posojila	(29.774)	(26.531)
Finančni najemi	(855)	(999)
Obveznosti za obresti	(1.154)	(1.232)
Druge finančne obveznosti	(3)	(1)
Finančne obveznosti po poštenu vrednosti druge ravni	(31.786)	(28.763)

Druge raven obveznosti po poštenu vrednosti vključuje zavarovana prejeta posojila, finančne najeme in obveznosti za obresti, ki po modelu vrednotenja predstavljajo knjigovodske vrednosti diskontiranih prihodnjih pričakovanih plačil s prilagojeno stopnjo tveganja.

V letu 2018 ni bilo prenosov finančnih instrumentov med različnimi ravnmi.

DOGODKI PO DATUMU POROČANJA

Dne 14. februarja 2019 je Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence sprejela odločitev, da je vstop MHP v Perutnino Ptuj skladen s pravili konkurence. Skupina SIJ in MHP sta tako lahko izvedla postopke za zaključek transakcije in s tem strateški lastniški vstop MHP v Perutnino Ptuj.

Ukrajinska Skupina MHP, ena vodilnih družb v mednarodni kmetijski in živilskopredelovalni industriji, je 24. februarja 2019 pridobila nekaj več kot 90-odstotni delež v družbi Perutnina Ptuj. To pomeni, da Perutnina Ptuj ni več del Skupine SIJ. Dosedanjemu predsedniku uprave Perutnine Ptuj Tiborju Šimonki in članu uprave Viacheslavu Korchaginu je prenehal mandat v Perutnini Ptuj, oba pa nadaljujeta mandat člana uprave v Skupini SIJ.

Na 34. seji skupščine delničarjev družbe SIJ d.d., ki je bila 9. aprila 2019, sta bila imenovana nova člana nadzornega sveta: Štefan Belingar in Richard Pochon. Dosedanjemu članu nadzornega sveta Janku Jenku je 11. aprila 2019 potekel mandat, članica Polona Marinko pa je 11. aprila 2019 pa je odstopila z mesta člana nadzornega sveta. V mandatih drugih članov nadzornega sveta ni bilo sprememb.

Dne 12. aprila 2019 je nadzorni svet družbe SIJ d.d. imenoval Štefana Belingarja za novega namestnika predsednika nadzornega sveta ter za novega člana in predsednika revizijske komisije.

Dne 25. aprila 2019 je Skupina MHP objavila, da bo zvišala prevzemno ceno delnice za nakup 90,69-odstotnega deleža Perutnine Ptuj, kar pomeni, da skladno s prodajno pogodbo med MHP in družbo SIJ d.d., sklenjeno novembra 2018, končna prodajna cena znaša 22,34 evra za delnico.

SIJ – Slovenska industrija jekla, d.d.

Gerbičeva 98, 1000 Ljubljana

www.sij.si

T: +386 (0)1 242 98 00

E: info@sij.si

Vsebinska zasnova in uredništvo: mag. Sara Wagner, SIJ d.d., in Ines Drame

Jezikovni pregled: mag. Andreja Čibron Kodrin

Prevod: Gorr d.o.o., prevajalska agencija

Oblikovna zasnova in izvedba: Media Vox d.o.o., Andreja Trbuha Kukec

Fotografije: Bor Dobrin (portreti), iStock, Shutterstock, arhiv SIJ

Viri podatkov o jeklu in jeklarski industriji, ki so navedeni pred posameznimi poglavji:

- Steel FACTS 2018, publikacija © World Steel Association 2018, dostopno tudi na www.worldsteel.org

- ANNUAL REPORT 2018, publikacija © Eurofer, The European Steel Association, dostopno tudi na www.eurofer.org

Skupina SIJ je članica Svetovnega združenja jeklarjev (World Steel Association) in članica Evropskega jeklarskega združenja (Eurofer).